

Lawrence Block

İngilizce aslından çeviren:
Şen Süer Kaya

MACERAPEREST KİTAPLAR

Polisiye

Kötüler Bile-Even The Wicked / Lawrence Block
İngilizce aslından çeviren: Şen Süer Kaya

© Lawrence Block, 1997

© Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd. Şti., 2000

Baror International, Inc., Armonk, New York, U.S.A. aracılığıyla
yazar sözleşmesi yapılmıştır.

Bu yapıtın bütün hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılarının dışında
yayımcının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Kitap ve genel tasarım: Serdar Benli

Kapak tasarımı: Ulaş Eryavuz

Dizgi düzeni: Goudy 10/ 12 pt

Ofset hazırlık: Oğlak Yayınları

Baskı: Oğlak Baskı Hizmetleri

Tel: (0-212) 612 73 05

Birinci baskı: Temmuz, 2000

ISBN 975 - 329 - 173 - 6

"Maceraperest Kitaplar" bir Oğlak Yayıncılık ve
Reklamcılık Ltd. Şti. ürünüdür.

Oğlak Yayınları

Genel Yönetim: Senay Haznedaroğlu

Yayın Yönetmeni: Raşit Çavaş

Zambak Sokak 29, Oğlak Binası, 80080 Beyoğlu/İstanbul

Tel: (0-212) 251 71 08-09, Faks: (0-212) 293 65 50

e-posta: oglak@oglak.com

www.oglak.com

Bill Hoffman için

Joan Acocella, Ron Brogan ve Memphis Jim Evans'a
teşekkürler

"Kötülerin bile başına hak ettiklerinden fazlası gelir."
Willa Cather, Bizden Biri

1

Ağustos ayında bir Salı akşamı TJ'yle oturma odasında oturmuş İspanyolca yayın yapan kablolu kanallardan birinde iki adamın birbiriyle dövüşünü izliyor ve maçtan çok, temiz havanın keyfini çıkarıyorduk. İki haftadır kenti bir sıcaklık dalgası sarmış ve sonunda haftasonu geçmişti. Bundan sonra parlak mavi gökyüzülü, az nemli ve serin üç mükemmel gün yaşadık. Bu havaya her yerde ideal hava denirdi, New York yazının ortasındaysa mucize gibi geliyordu.

Günümü havadan yararlanarak geçirdim, kentte dolaştım. Eve döndüm, duş yaptım ve Peter Jennings'in bana dünyada olanları açıklaması için tam zamanında iskemleye oturdum. İlk on beş dakika boyunca Elaine de yanımdaydı, sonra mutfağa gidip yemek hazırlamaya koyuldu. Elaine kaynayan suya makarnayı atmıştı ki, TJ damladı. Aç olmadığını, zaten fazla kalmayacağını söylüyordu ısrarla. Bu şarkıyı daha önce de dinlemiş olan Elaine hemen suya biraz daha makarna ekledi, TJ ikna edilmeye dünden hazırdu zaten. Tabağını birkaç kez silip süpürdü.

"Sorun şu" dedi Elaine'e, "sen fazla iyi bir aşçısın. Artık bundan sonra yemek saatlerinin geçmesini bekleyeceğim. Dikkat etmezsem kilo alırım."

İlginç bir kişilikti TJ. Bir sokak çocuğuydu, zayıf ve esnek, ilk bakışta Times Alanı'nda ufak tefek işler çevirerek geçinmeye çalışırken gördüğünüz genç siyahlardan pek farkı yoktu. Oysa TJ bundan çok daha fazlaydı ama bütün bildiğim, sanıldığından çok daha fazla benzerleri olabileceğiydi. Benim tanıdığım TJ'ydi, diğerlerine gelince, yalnızca yüzeydekileri görebiliyordum.

TJ'nin kendi yüzeyi de sürekli değişme eğilimindeydi, bukalemun gibi çevresine uyum sağlıyordu. Onun sokak tarzından, Ivy League Kampüsü'nde hiç aykırı durmayacak bir Brooks Brothers aksanına zahmetsizce geçişini görmüştüm. Saç biçimi de onu tanıdığım yıllar içinde çok değişti, eski tip Afro modelinden yanları tıraşlı, üstü uzun tarza kadar. Bir iki yıl önce Elaine'e dükkânda yardım etmeye başladı ve kendi başına daha yumuşak, daha nazik bir tavrın uygun olduğuna karar verdi. Ondandır saçlarını sürekli kısa tutuyor ama giysileri iş için düzgün kıyafetlerden Deuce'da tercih ettikleri salaş tarza kadar çok çeşitli olabiliyor. Bu akşam haki pantolon ve gömlekle başarılı bir işadamı tarzında giyinmişti. Bir iki gün önce onu son kez gördüğümde bol pantolon ve payetli ceket giymişti.

"Keşke İngilizce konuşsalar" diye yakındı. "Neden İspanyolca konuşuyorlar?"

"Böylesi daha iyi" dedim. "Konuştuklarını anladığımı mı söylüyorsun?"

"Bir iki sözcüğünü. Çoğunlukla yalnızca gürültü."

"Öyleyse nasıl hoşlanıyorsun?"

"İngilizce konuşan spikerler çok fazla konuşuyor" dedim. "Sürekli ağızlarını açmazlarsa izleyicilerin neler olduğunu anlayamayacaklarından korkuyorlar. Aynı şeyi defalarca söylüyorlar. 'Sol tarafına yeterince çok çalışmadı.' Son on yılda spikerin boksörün kaburgaya daha çok çalışması gerektiğini söylemediği beş maç bile izlemedik bence. Okulda onlara öğrettikleri ilk şey bu olmalı."

"Belki şu herif aynı şeyi İspanyolca söylüyordur."

"Belki de" dedim, "ama ne söylediğini hiç anlamadığım için sinirlerimi tepeme çıkarmıyor."

"Ses kısma diye bir şey duymadın mı?"

"Aynı şey değil. Kalabalığın gürültüsünü, yumruk seslerini duymak da istiyor insan."

"Bu ikisi fazla yumruk atmıyor."

"Mavi şortluyu suçla" dedim. "Sol tarafa yeterince çok çalışmıyor."

Ama mavi şortlu dört raundluk hazırlık maçını kazanacak kadar iyi çalıştı, hakem kararıyla maçı kazandı ve izleyicilerden alkış aldı. Bir sonraki maç on raundluk orta sıklet maçıydı: Gençliğini birkaç yaş geçmiş güçlü bir boksöre karşı hafif yumruklu ve atak bir gencin eşleştirilmesi. Yaşlı olanı -sanırım kırk dört yaşındaydı- sıkı bir yumruk attığı zaman oğlanı

devirebilirdi ama yıllar onu biraz yavaşlatmıştı ve çok yumruk ıskaladı. Oğlan ise ona çok vurdu ama fazla etkili olamadı.

TJ birkaç raunddan sonra, "Çok kurnaz" dedi. "Yumruğunun iyi olmaması ne kötü."

"Çalışıp karşısındakini yoruyor. Bu arada da puanlan topluyor. Diğer herif, her raundda daha çok yoruluyor."

"İspanyolca anlasaydık" dedim, "spikerin de aynı şeyi söylediğini duyabilirdik. Bu maçta bahis oynasaydık ben yaşlı olana paramı koyardım."

"Hiç şaşırmam. Siz antika herifler birbirinize yapışmak zorundasınız. Burada buna ihtiyacımız var mı sence?"

"Buna" dediği Gehlen kataloğundaki mallardı. Gehlen Şirketi, Elyria-Ohio'da elektronik casusluk malları satan bir şirketti, başkalarının telefon ve bürolarını dinlemek için donanımlar, kendi telefonunun ve büronun dinlenmesini önlemek için aletler. Her şeyde tuhaf bir ikili özellik vardı: Şirketin eşyalarının yarısı diğer yarısına karşı savunma olarak yapılmıştı, katalog sürekli değişiyordu. Bir sayfada, "Bilgi sizin gücünüzdür" derken, iki sayfa sonra "en temel hakkınız, kişisel mahremiyet ve şirket mahremiyetidir" diyorlardı. Tezler "Bilme hakkına sahipsiniz!"den, "İşinize burunlarını sokmalarına izin vermeyin!"e kadar değişiyordu.

İnsan, şirketin kimin tarafını tuttuğunu merak ediyor. Adlarını efsanevi Alman istihbarat şefinden aldığını düşünürsek, herkese her şeyi mutlulukla satacaklarını, yalnızca satışlarını artırıp kârlarını çoğaltmayı düşündüklerini tahmin ediyordunuz. Ama depolarındaki bir mal benim satışlarımı ya da kârımı artırır mıydı?

TJ'ye, "Sanırım 'bu' olmadan da yaşayabiliriz" dedim.

"İrade'yi en son teknoloji olmadan nasıl yakalayacağız?"

"Yakalamayacağız."

"Bizim sorunumuz değil mi o?"

"Bildiğim kadarıyla hayır."

"Herif bütün şehrin sorunu. Herkes ondan konuşuyor, nereye gidersen git ondan söz ediliyor. İrade şöyle, İrade böyle."

"Bugün Post'ta gene bir başlık vardı" dedim. "Geçen haftadan beri İrade bir şey yapmadığı için bu haberi besleyecek yeni bir şey yok. Ama gazete satmak için adamı ilk sayfada tutuyorlar. Bütün şehrin nasıl diken üstünde durduğunu, bir şeylerin olmasını beklediğini yazmışlar."

"Yalnızca bu kadar mı?"

"Tarihsel bir bağlama sokmaya çalışmışlar. Kamuoyunun zihninde yer eden diğer yüzü olmayan katilleri işlemişler, Şam'ın Oğlu gibi."

"Arada fark var" dedi. "Şam'ın Oğlu'nu kimse alkışlamıyordu." Parmağıyla Gehlen kataloğundaki bir çizime işaret etti. "Şu ses değiştiren telefonu seviyorum ama artık her yerde var. Radio Shack bile satıyor. Bu daha iyi bir şey olabilir, istedikleri fiyata baksana. Radio Shack'taki daha ucuz."

"Buna şaşırmadım."

"Mektup göndermek yerine telefon etmeye başlarsa İrade bunu kullanabilir."

"Onu bir daha gördüğümde önerini iletirim."

"Geçen gün neredeyse alıyordum."

"Ne için? Yeterince ses repertuarın yok mu?"

"Bendeki yalnızca aksan" dedi. "Bu ses tonunu değiştiriyor."

"Ne yaptığını biliyorum."

"Yani sesin kız gibi, hatta küçük bir çocuk gibi çıkabilir. Ya da kızsan erkek sesi çıkarabilirsin, böylece sapıklar seninle pis pis konuşamaz. Böyle bir şeyle milleti aldatmak eğlenceli olur, oyuncak bulmuş bir çocuk gibi değil mi? Bir iki hafta sonra bütün yeniliği biter, çekmeceye atıp annenden başka bir şey almasını istersin."

"Sanırım buna ihtiyacımız yok."

TJ katalogu kapayıp yana koydu. "Hiçbirine ihtiyacımız yok" dedi. "Gördüğüm kadarıyla. Neye ihtiyacımız olduğunu biliyorum, Reed. Sana bunu söylemiştim."

"Birden fazla kez."

"Bir bilgisayar" dedi. "Ama sen almak istemiyorsun."

"Bugünlerden birinde."

"Evet, doğru. Yalnızca nasıl kullanacağını öğrenemeyeceğinden korkuyorsun."

"Beni paraşütsüz uçaktan atlamaktan alıkoyan da aynı korku" dedim.

"Birincisi, öğrenebilirsin. O kadar yaşlı değilsin."

"Teşekkürler."

"İkincisi, ben senin için çalıştırabilirim."

"Video oyunlarında yetenekli olmak, bilgisayar uzmanı olmakla aynı şey değildir."

"Çok da farklı olmaları gerekmez. Kong'ları hatırlıyor musun? Video oyunları ile işe başladılar, bugün bak neredeler."

"Harvard" diye kabul ettim. Kong'lar, gerçek adlarıyla David King ve Jimmy Hong, kendilerini, telefon şirketinin bilgisayar sistemine girmeye adanmış sanal korsanlardı. TJ beni onlarla tanıştırdığında lise öğrencileriydiler, şimdi Cambridge'e gitmişler, Allah bilir ne yapıyorlardı.

"Bize yaptıkları iyiliği hatırlıyor musun?"

"Çok iyi hatırlıyorum."

"Hâlâ kentte olmalarını istediğini kaç kez söyledin?"

"Bir ya da iki kez."

"Bir ikiden fazla. Birçok kez."

"Ne olmuş yani?"

"Bir bilgisayarımız olsaydı" dedi, "ben de onların yaptığı şeyi yapabilirdim. Bütün o hukuki işleri de yapar, kütüphanede bulmak için bir gün harcaman yerine on beş dakikada bulup çıkarırdım."

"Bunu yapmayı nasıl öğrendin?"

"Gidebileceğin kurslar var. Kong'ların yaptıklarını öğretmiyorlar ama geri kalan her şeyi veriyorlar. Bir makinenin önüne oturuyorsun, sana öğretiyorlar."

"Eh, bugünlerden birinde" dedim, "belki bir kursa katılırım."

"Hayır, kursa ben katılırım" dedi, "öğrendikten sonra da sana öğretirim, öğrenmek istersen tabii. Ya da işin bilgisayar kısmını ben yaparım, sen hangisini istersen."

"Kararı benim vermem gerekir" dedim, "çünkü patron benim."

"Doğru."

Bir şeyler daha söylemek istiyordum ama kıdemli boksör tam o anda oğlanı gafil avlayıp ayaklarını yerden kesen sağ yumruğunu savurdu. Oğlan sekize kadar sayıldıktan sonra ayağa kalktığı anda hâlâ titrek duruyordu ama raundun bitmesine yalnızca yarım dakika kalmıştı. Yaşlı boksör onu ringde kovaladı, bir iki yumruk attı ama oğlan ayaklarının üzerinde kalmayı başarıp raundu bitirdi.

Gong sesiyle birlikte reklam girmediler, kamerayı gen boksörün köşesinde tutmayı tercih ettiler. Spikerlerin bize gösterdikleriyle ilgili anlatacakları çok şeyleri olmalıydı ama İspanyolca söyledikleri için konuştuklarına hiç dikkat etmedik.

TJ, "Şu bilgisayar hakkında" dedi.

"Bunu düşüneceğim."

"Allah kahretsin" dedi. "Tam seni kandırmıştım ki oradaki yaşlı adam şanslı bir yumruk atıp işin rengini değiştirdi. Neden bir raund daha bekleyemedi?"

"O yalnızca yaşlı bir adamın çıkarını gözetken bir diğer yaşlı adam" dedim. "Biz yaşlılar böyleyizdir."

"Bu katalog" dedi karıştırarak. "Şu gece görüş yeteneği sağlayan dürbünü gördün mü? Rusya gibi bir yerden gelmiş."

Başımı salladım. Gehlen'e göre Sovyet Ordusu malıydı ve herhalde terkedilmiş bir kömür madeninin dibinde bir şey olup olmadığını görmemi sağlayacaktı.

"Buna neden ihtiyaç duyalım ki" dedi TJ, "ama böyle bir şeyle eğlenebilir insan." Katalogu bir kenara fırlattı. "Bu boktan şeylerin çoğuyla eğlenilebilir. Oyuncak onlar, hepsi bu."

"Ya bilgisayar? Diğerlerinden daha büyük bir oyuncak değil mi?"

Başını hayır anlamında salladı. "O bir aygıt. Ama neden seni etkilemek için nefesimi tüketiyorum ki?"

"Gerçekten neden?"

Bir sonraki rundda nakavt olacağını sanmışım ama rundun yarısı bittiğinde nakavt falan olmayacağı ortaya çıktı. Oğlan yumrukların etkisinden sıyrılmıştı, benim adamsa daha yavaştı, yumruklarını istediği yere atmakta zorluk çekiyordu. Kendini nasıl hissettiğini anlayabiliyordum.

Telefon çaldı. Elaine diğer odadan açtı. Televizyon ekranında benim adam bir yumruk attı ama isabet ettiremedi.

Elaine yüzünde anlaşılması zor bir ifadeyle odaya girdi. "Sana" dedi. "Adrian Whitfield arıyor. Onu sonra aramak ister misin?"

"Hayır, onunla konuşacağım" dedim. "Ne istediğini merak ediyorum."

Adrian Whitfield yükselen bir yıldızdı, son birkaç yıldır çok sayıda önemli müvekkili savunmuş ve medyanın ilgisini kendine çekmeyi başarmış bir ağır ceza avukatıydı. Onu televizyonda üç kez izlemiştim. Roger Ailes, jüri sisteminin eskidiği ve değiştirilmesi gerektiğiyle ilgili konuşması için onu programına çıkarmıştı. (Whitfield'in tavrı belki sivil mahkemelerde bunun denenebileceği ama ceza davalarında kesinlikle olmayacağı yolundaydı.) Sonra iki kez Larry King'in programına çıkmış, birincisinde Los Angeles'daki son büyük cinayetle ilgili olarak görüş bildirmiş, ikincisinde ise idam cezasının yararlarını tartışmıştı. (Kesinlikle idam cezasına karşıydı.) Onu en son Charlid Rose'da Raymond Gruliow'la birlikte görmüştüm. Üçümüz avukatların avukat kimliklerinin dışında ünlü olmalarıyla ilgili ateşli bir tartışmaya kaptırmıştık. Çetin Ceviz Ray bu konuyu tarihsel bağlamda ele alarak Earl Rodgers, Bill Fallon ve Clarence Darrow'la ilgili harika hikâyeler anlatmıştı.

Ray Gruliow'un önerisiyle Whitfield için bazı işler yapmış, tanıklarla potansiyel jüri üyelerini araştırmışım. Daha fazlasını umut edecek kadar ondan hoşlanmışım. Beni iş konusunda araması için biraz geç olmuştu ama işin niteliği her saatte aranabilmeyi gerektiriyordu. Maçı bırakmaya aldırmadım, özellikle de bir iş söz konusuysa. Şimdiye kadar yavaş bir yaz olmuştu, Bunu da fazla kötü bulmamışım, Elanie'le birlikte kent dışında uzun haftasonları geçirmiştik ama paslanmaya da başlamışım. Bunun işaretleri sabah gazetelerini yerel suç haberleriyle takıntılı bir halde ilgilenererek ve bir iş çıkarma isteği duyarak okumamda görülebilirdi.

Mutfaktaki telefonu açarak, "Matthew Scudder" dedim. Karşımda telefonu Whitfield'a bağlayacak biri var sanıyordum.

Ama telefondaki bizzat kendisiydi. "Matt" dedi. "Ben Adrian Whitfield. Umarım kötü bir zamanda aramamışımdır."

"İki adamın birbirini dövmesini izliyordum" dedim, " benim açımdan, ne onların açısından fazla heyecan var. Senin için ne yapabilirim?"

"Bu iyi bir soru. Bana şunu söyle: Sesim nasıl çıkıyor?"

"Sesin nasıl mı çıkıyor?"

"Titrek, değil mi?"

"Hayır."

"Ben de öyle düşünmüştüm" dedi, "ama öyle olması gerekir. Kısa bir süre önce bir telefon aldım."

"Evet?"

"News'daki o geri zekâlıdan ama belki de ona böyle dememem gerekir. Çünkü bildiğim kadarıyla senin arkadaşın."

"Daily News'da birkaç kişiyi tanıyordum. "Kim?"

"Marty McGraw."

"Arkadaşım sayılmaz" dedim. "Onunla bir iki kez karşılaştım ama ikimiz de birbirimizin üzerinde bir iz bırakma şansına sahip olmadık. Beni hatırlayacağından şüpheliyim, benim onu hatırlamamın tek nedeniyse, bilmiyorum kaç yıldır haftada iki kez köşesini okuyor olmam."

"Haftada üç kez değil mi?"

"Eh, Pazar günleri genellikle News okumam."

"Ellerin Times'la doludur sanırım."

"Genel olarak mürekkeple."

"Gerçekten de öyle değil mi? Allanın belası gazeteleri insanın eline mürekkep bulaşmayacak biçimde basabilirler."

"Aya insan çıkartıyorlar ama..."

"Aynen öyle. Grand Central'da, kahrolası şeyi okurken kullanmak için atılabilir beyaz şeffaf eldivenler satan bir gazete bayı olduğuna inanabiliyor musun?" Derin bir soluk aldı. "Matt, asıl konudan kaçınıp duruyorum ama tahminime göre sen zaten bunun ne olduğunu biliyorsun."

Çok iyi bir fikrim vardı. "Sanırım şu mektuplardan bir tane daha almış. İrade'den."

"İrade'den, evet. Peki, mektubun konusu ne dersin?"

"Müvekkillerinden biri olmalı" dedim, "ama hangisi olduğunu tahmin etmeye çalışmak istemiyorum."

"Hepsi çok saygın insanlar olduğu için mi?"

"Tek bir ipucum bile yok" dedim. "Davalarını çok yakından takip etmedim, üstünde çalıştığım birkaçı dışında. İrade'nin kafasının nasıl çalıştığını da bilmiyorum zaten."

"Ah, ilginç bir kafa. Çok iyi çalıştığını söyleyebilirim, amacı açısından gerçekten çok iyi." Sustu, söylemeden hemen önce ne söyleyeceğini anlamıştım. "Müvekkillerimden biri hakkında değil, benim hakkımda yazıyor."

"Ne yazmış?"

"Ah, çok şey" dedi. "Sana okuyabilirim."

"Mektup elinde mi?"

"Kopyası. McGraw bana faksladı. Polisleri aramadan önce beni aradı ve mektubun bir kopyasını faksladı. Kesinlikle çok düşünceli bir davranış. Ona salak demeliydim."

"Demedin."

"Biraz önce dedim ki..."

"Geri zekâlı dedin."

"Haklısın. Eh, her ikisi olduğunu da sanmıyorum ya da öyleyse bu türün düşüncelilerinden. İrade'nin ne yazdığını sormuştun. 'Adrian Whitfield'a Açık Mektup.' Bir bakalım. 'Hayatını suçluları cezaevinden çıkarmaya adadın.' Eh, bunda yanılıyor. İnsanlar suçluluğu kanıtlanana kadar masumdur ve suçları jüriyi ikna edecek biçimde kanıtlandığı zaman cezaevine gönderilir. Ben temyizde kararı bozdurana kadar da orada kalırlar. Diğer anlamda tabii ki haklı. Savunduğum birçok erkek ve kadın yapmakla suçlandıkları şeyi yaptılar ve sanırım bu onları İrade'nin gözünde yeterince suçlu kılıyor."

"Seninle sorunu ne? Suçlananların savunma yapma hakkı olduklarını düşünmüyor mu?"

"Eh, mektubun hepsini okumak istemiyorum" dedi, "tutumunu öngörmek de zor ama yaptığım işte iyi olduğumu kabul ettiğini söyleyebiliriz."

"Hepsi bu mu?"

"Tuhaf dedi. 'Richie Vollmer'dan bahsetmiyor bile. Oysa onu harekete geçiren buydu."

"Doğru, Vollmer'ın avukatı sendin."

"Gerçekten de bendim ve adaletin pençesinden kurtulmayı başardığında yeterince nefret mektubu aldım. Ama İrade onun dışarı çıkmasındaki rolümle ilgili hiçbir şey yazmamış. Bir bakalım ne diyor. Polisi duruşmada yargıladığımı söylüyor, ki bunu bir tek ben yapmıyorum. Ortak dostumuz Grulio bu hep yapar. Çoğunlukla azınlık sanıklarıyla ilgili en iyi strateji budur. Kurbanı yargıladığımı da söylüyor. Sanırım Naomi Tarloff'dan söz ediyor."

"Olabilir."

"Bu davayla ilgili tereddütlerim olması seni şaşırtabilir ama Ellsworth'u bildiğim en iyi biçimde savundum. Ancak kurtaramadım, jüri küçük orospu çocuğunu mahkûm etti. On beş ile yirmi beş yıl arasında bir ceza aldı ama dostumuz İrade'nin bana vereceği ceza yanında hiç kalır. Bundan da söz etmiyor. Beni öldüreceğini söylüyor."

"Herhalde McGraw hemen polise gitmiştir" dedim.

"Beni arayıp mektubu fakslamak için gereken kısa süreden sonra. Aslında mektubu fotokopiyle çoğaltıp fotokopisini faksladı. Fakstan orijinal mektubu geçirerek fiziksel kanıtları zedeleme riskine girmek istemedi. Sonra polisleri aradı, polisler de beni aradı. Bir saat kadar önce iki detektif buradaydı, arkadaşların olma olasılığını göz ardı ederek onlara geri zekâlı diyeceğim. Düşmanım var mıydı? Onlar için yaptıklarıma içerleyen müvekkillerim var mıydı? Allah aşkına, bana içerlemiş olan müvekkillerim parmaklıkların ardında ve orada oldukları sürece kimsenin onlardan korkması gerekmez, bense hiç korkmam."

"Sormak zorundaydılar."

"Herhalde" dedi, "ama kişisel nedeni olan biri olmadığı çok açık değil mi? İrade dört kişiyi öldürdü ve ilkini Marty McGraw öyle yazdığı için zımbaladı. Bu boktan listeye girmeye; neden hak kazandığımı bilmiyorum ama onu kodesten uzak tutmak için çok fazla para istediğimden değil."

"Sana koruma önerdiler mi?"

"Büromun önüne bir koruma dikmekten söz ettiler. Bunun bir işe yarayacağını sanmam."

"Zarar da vermez."

"Hayır ama pek de yararı olmaz. Ne yapmam gerektiğini; bilmek istiyorum, Matt. Bu alanda hiç deneyimim yok. Şimdiye kadar kimse beni öldürmeye çalışmadı. Buna en yakın olay beş altı yıl önce Paul Masland adlı bir adamın burnuma yumruk sallamasıydı."

"Hayal kırıklığına uğramış bir müvekkil mi?"

"Hı-hı. Kendini beğenmiş bir broker. Beni karısıyla düzüşmekle suçladı. Allahım, Batı Connecticut'da ona elini sürmeyen birkaç kişiden biriydim."

"Neler oldu?"

"Yumruk attı ama ıskaladı, sonra birkaç kişi onun kollarına girdi. Ben de canı cehenneme deyip evime gittim. Sonra onunla karşılaştığımda ikimiz de böyle bir şey olmamış gibi davrandık. Ya da belki adam rol kesmiyordu, çünkü o gece çok içmişti. Tek bir şey hatırlamıyor olması mümkün. İki detektife Paul'ü anlatmalı mıydım sence?"

"O mektubu onun yazma olasılığı olduğunu düşünüyorsan."

"Kesinlikle düşünmüyorum" dedi, "çünkü zavallı orospu çocuğu bir buçuk yıl önce öldü. Kalp krizi ya da felç, ne olduğunu unuttum ama hemen öldü. Zavallı orospu çocuğu ne olduğunu anlayamadı bile. Dostumuz İrade'nin tersine. O, Allanın belası bir çingiraklı yılan, değil mi? Önce uyarıyor, başına ne geleceğini bildiriyor. Matt, ne yapmam gerektiğini söyle bana."

"Ne yapman gerektiğini mi? Ülkeyi terketmelisin."

"Ciddi değilsin, öyle değil mi? Ciddi olsan bile böyle bir şey söz konusu olamaz."

Bu beni şaşırtmadı. "Neredesin? Büronda mı?" diye sordum.

"Hayır, polislerden kurtulur kurtulmaz oradan çıktım. Şimdi evdeyim. Buraya hiç gelmedin, değil mi? Hep merkezde buluştuk. Ben... Allahım, telefonda söylememeli miyim acaba? Ama İrade telefonları dinliyorsa nerede olduğumu biliyordur zaten, değil mi?"

Başta sesinin titreyip titremediğini sormuştu. O zaman da titremiyordu, şimdi de, ancak konuşmasındaki endişe belirgindi.

Bana söylediği adresi yazdım. "Hiçbir yere gitme" dedim. "Kapıcını ara ve ona Matthew Scudder adlı bir ziyaretçi beklediğini ve ona resimli kimliğimi gösterene kadar beni içeriye almamasını söyle. Ayrıca beklediğin tek ziyaretçinin ben olduğumu, başka kimseyi yukarıya çıkarmamasını da söyle. Buna polislerin de dahil olduğunu söyle."

"Tamam."

"Telefonlarına telesekreter cevap versin. Arayanın sesini tanıyana kadar açma. Hemen geliyorum."

Telefonu kapadığımda ringte iki farklı boksör vardı: İki ağır siklet. Diğer maçın nasıl bittiğini sordum.

TJ, "Uzadı" dedi. "Baksana... bir iki dakika İspanyolca anladığımı sandım."

"Bu nasıl oluyor?"

"Spiker. Konuşuyordu, ben de her sözcüğünü anlıyordum. Bir mucize olduğunu, 'Çözülmemiş Esrarengiz Olaylar' programına çıkacağımı düşündüm."

"Maç Mississippi'de oluyor" dedim. "Herhalde spiker İngilizce konuşuyordu."

"Evet, şey, bunu biliyorum. Aklımdan çıkmış, spikerlerini hep İspanyolca konuştuğunu duya duya. Sonra İngilizce konuştuklarını duyunca İspanyolca konuştuklarını ve benim de anladığımı sandım." Omuzlarını silkti. "Senin adam kazandı" dedi.

"Tahmin etmiştim."

"Bu ikisinin fazla aceleleri yok. Oyalanıp duruyorlar."

"Bensiz dövüşmek zorunda kalacaklar" dedim. "Bir süreliğine çıkmam gerek."

"İş mi?"

"Bir tür."

"Sana takılmamı ister misin, sağını solunu gözlerim."

"Bu gece olmaz."

Omuzlarını silkti. "Ama o bilgisayarı düşüneceksin."

"Biraz düşünürüm."

"Yirminci yüzyıla katılmak istiyorsan fazla zamanın yok."

"Kaçırmak istemem."

"İrade'yi böyle yakalayacaklar, biliyorsun. Bilgisayarlarla."

"Öyle mi?"

"O aptalın yazdığı bütün o mektupları bilgisayara koyacaksın, doğru tuşlara basacaksın ve bilgisayar onun kullandığı sözcükleri analiz ederek kahrolası herifin kırk iki yaşında, beyaz, erkek, İskandinav kökenli olduğunu söyleyecek. Sağ ayağında iki parmak yok ve büyük bir Jets ve Rangers hayranı. Çocukken annesi onu yatağını ıslattığı için dövümüş."

"Bütün bunları bilgisayardan mı öğrenecekler?"

Sırıtarak, "Daha da fazlasını" dedi. "Sen nasıl yakalayacaklarını sanıyorsun?"

"Adli tıpla" dedim. "Olay yerlerinde ve yazdığı mektuplarda laboratuvar çalışmasıyla."

Eminim verileri işlemek için bilgisayar kullanırlar. Bugünlerde her şey için bilgisayar kullanıyorlar."

"Herkes kullanıyor. Bizim dışımızda herkes."

"Tonlarca bilgiyi girecekler" dedim, "yüzlerce kapıyı çalıp birçok soru soracaklar ve bunların çoğu da anlamsız olacak. Sonunda İrade bir hata yapacak ya da polislerin şansı yaver gidecek ya da her ikisi birden olacak. Böylece tepesine binecekler."

"Sanırım."

"Tek sorun" dedim, "umarım fazla uzun sürmez. Bu adamı hemen yakaladıklarını görmek isterdim."

2

Her şey gazetede bir köşe yazısıyla başladı.

Marty McGraw'ın köşesiydi elbette, Haziran ayının başlarında bir Perşembe günü Daily

News'da yayınlandı. Her Salı, Perşembe ve Pazar günü o gazetede McGraw'un sütunu

"Sorduğunuz İçin" yayınlanırdı. On yıldan fazladır New York tabloid basının bir parçası haline gelmişti, her zaman aynı günlerde, hatta aynı gazetede olmasa bile hep aynı başlıkla yayınlanırdı. McGraw yıllar içinde birkaç kez gazete değiştirerek News'dan Post'a, sonra tekrar News'a geçmiş, arada Newsday'e uğramıştı.

McGraw'un köşesinde, "Richard Vollmer'e Açık Mektup" adlı bir yazı yayınlandı. Vollmer kırk yaşlarında, önemsiz cinsel saldırılarla dolu uzun bir suç kaydı olan, Albany doğumlu bir adamdı. Sonra birkaç yıl önce çocuk tacizinden hapse atıldı. Terapi başarılı oldu, avukatı şartlı tahliye edilmesi için başvurdu. Vollmer kendini topladığına ve yaşamını başkalarına yardıma adanmışına yemin ederek topluma geri döndü.

Hapisteyken dışarıdaki bir kadınla yazışlıyordu. Kadın onun arkadaş arama ilanına cevap vermişti. Ne tür bir kadının bir mahkûmla yazışmanın iyi bir fikir olduğunu düşüneceğini

bilmem ama Allah bu tür kadınlardan çok yaratmışa benziyor. Elaine onların Mesih kompleksiyle düşük özgüvenin bir karışımı olduğunu söylüyor. Ayrıca bunun, uygulama yapmak zorunda kalmadan kendilerini seksi hissetmelerinin bir yolu olduğunu, çünkü adamların onlara erişemeyecek uzaklıkta, kilit altında bulunduğunu da söylüyor.

Ama Frances Neagley'in mektup arkadaşı dışarıya çıktı," Albany'de dönebileceği bir yer olmadığından New York'a gelip Frances'i aradı. Franny, annesi öldüğünden beri Washington Heights'da tek başına yaşayan, otuz yaşlarında bir hastabakıcıydı. Columbia Presbiteryen Hastanesindeki işine yürüyerek gidiyor, kilise ve mahalle örgütlenmelerinde çalışıyor, üç kedi besliyor ve Richie Vollmer gibi önemli yurttaşlara aşk mektupları yazıyordu.

Vollmer yanına taşındığında mahkûmlarla mektuplaşmayı kesti. Vollmer onun yaşamındaki tek suçlu olmakta ısrarlıydı. Çok geçmeden kilise ya da mahalle örgütlenmelerinde çalışacak zamanı kalmadı. Gene de kedileriyle ilgileniyordu. Richie kedileri seviyordu ve üç kedi de ona deli oluyorlardı. Franny eski bir mahkûmla arkadaşlığından endişe duyan bir iş arkadaşına, "Kedileri bilirsın" dedi, "bir insanın karakterini hemen anlarlar. Ve kesinlikle onu seviyorlar."

Kedileri kadar insandan anlayan Franny de -onu seviyordu. Tabii ki hapishane terapisi erkeğinin cinsel yönelimini değiştirmemişti. Richie, Franny'yle sevişme vaadiyle Haven Caddesi'ndeki eve ergenlik çağındaki oğlanları getiriyor, onun çıplak resimlerini gösteriyordu. (Franny'nin düşük omuzları ve sade yüz hatları vardı ama bunun dışında büyük göğüsleri ve geniş kalçalarıyla çekici denebilecek bir kadındı.)

İster zoraki ister heyecan duyarak olsun, Franny oğlanlara Richie'nin onlara vaat ettiklerini verdi. Konuklarından bazıları Richie de onlara katılıp arkadan iş görünce daha da heyecanlandılar. Diğerleri hoşlanmadı ama ne yapabilirlerdi ki? Richie dev gibi, iri yarı bir adamdı, fiziksel olarak istediğini alacak güçteydi. Üstelik oğlanlar için ilk kısmında coşkulu ve gönüllü katılımcılar olmuşlardı.

Olaylar büyüdü. Franny banka hesabını sıfırlayıp bir minibüs aldı. Komşular Richie'nin minibüsü evlerinin önünde yıkayıp cilaladığını görmeye alıştılar, yeni oyuncağından kesinlikle gurur duyuyor gibi görünüyordu. Ama içindeki yer yatağını ve yan panellerdeki zincir ve halkaları görmediler, ikisi kentte geziniyor, hoşlarına giden bir nokta bulunca Franny direksiyona geçiyor, Richie'yse arkada saklanıyordu. Sonra Franny bir Çocuk buluyor ve onu (kız ya da erkek farketmiyordu) minibüse girmeye ikna ediyordu.

İşlerini bitirince çocukları bırakıyorlardı. Ama bir gün küçük bir kız bir türlü susmadı. Richie onu susturmanın yolunu buldu, cesedi Inwood Hill Park'ın ağaçlık bir bölümüne attılar.

Richie, Franny'ye, "En iyisi buydu" dedi. "Yemekten sonraki tatlı gibi. Hepsini temizlemeliydik."

Franny, "Bundan sonra öyle yaparız" dedi.

"Sonunda gözlerindeki bakış" dedi Richie. "Allahım."

"Zavallı küçük çocuk."

"Evet, zavallı küçük kız. Ne isterdim biliyor musun? Her şeyi yeniden yapabilmek için yaşamasını isterdim."

Yeter. Hayvandı onlar. Hiçbir hayvandan beklenmeyecek biçimde davranan insanlara nedense yapıştırdığımız bir etiket. İkinci kurbanlarını buldular, bu kez bir erkek çocuğuydu ve cesedini birincisinden yarım mil öteye bıraktılar. Ama yakalandılar.

Suçlu olduklarına hiç şüphe yoktu ve iddianame çok güçlü olmalıydı ama parça parça döküldü. Jürinin göremediği tonlarca kanıt, duyamadığı tonlarca ifade vardı, çünkü yargıç şu ya da bu nedenle bunları bir kenara bırakmıştı. Bu da önemli olmayabilirdi, çünkü Franny itirafta bulunup Richie'ye karşı ifade vermeye hazırdı, evli değillerdi, bu yüzden bunu yapmasın önleyecek bir ayrıcalık yoktu.

Franny kendini öldürdüğünde bu şans da bitti.

Richie'ye açılan dava jüriye kadar gitti gitmesine ama fazla önemli bir şey yoktu ve Richie'nin avukatı Adrian Whitfield iddianamede onun serbest kalmasını sağlayacak kadar büyük gedikler açabilecek derecede iyiydi. Yargıcın kararı davanın düşmesine yakın bir karardı, jüri de bir buçuk saat düşünüp beraatine karar verdi.

Bir jüri üyesi gazetecilere, "Korkunç bir şey bu" dedi "çünkü hepimiz onun yaptığını kesin olarak biliyorduk ama savcı bunu kanıtlayamadı. Onu suçlu bulamazdık ama gene de onu hapse tıkmamanın bir yolu olmalıydı. Böyle bir insan ortalıkta nasıl serbestçe dolaşabilir?"

Marty McGraw da bunu bilmek istiyordu. "Hukuk açısından suçlu olmayabilirsin" diye gürlledi, "ama benim gözümde günah kadar suçlusun ve tanıdığım herkesin gözünde de, sistemin adaletin kendisi kadar kör olmaya zorladığı on iki erkek ve kadın dışında..."

Senin gibi çok insan var, sistemin boşluklarından yararlanan ve dünyayı yaşanacak kötü bir yer haline getiren insanlar. Sana söylemek zorundayım. Allah'a senden kurtulmanın bir fırsatını vermesi için dua ediyorum. Linç yasası çok kötü bir yol ve ancak bir aptal o günlere geri dönmek ister. Ama sen bu yasa lehine çok güçlü bir sav olabilirsin. Sana dokunamıyoruz, aramızda yok edilemeyen bir virüs gibi dolaşmana katlanmak zorundayız. Değişmeyeceksin. Psikolojik tedavi görmeyeceksin, senin gibi adamlar zaten her tür yardımın dışındadır. Başını sallayıp terapistlerle danışmanları, şartlı tahliye kurullarını aldatırsın, şehrimizin sokaklarında gezinip çocuklarımıza tekrar musallat olursun.

Seni kendim öldürürdüm ama bu benim tarzım değil ve cesaretim de yok. Belki kaldırımdan ayağın kayar da bir otobüsün altında kalırsın. Böyle bir şey olursa otobüs şoförünün savunma masraflarını memnuniyetle karşılarım, tabii ondan para isteyecek kadar çılgınlarsa. Ona madalya vermeliler, bunun masrafını da zevkle karşılarım.

Ya da belki pis yaşamına dönünce kalıbının adamı olup doğru şeyi yaparsın. Franny'yi örnek alıp herkesi senin gibi sefil bir yaratıktan kurtarırsın. Buna cesaretin olduğunu sanmam ama belki cesaretini toplarsın ya da belki biri sana yardım eder. Çünkü St. Ignatius'daki rahibeler bana ne öğretmiş olursa olsun kendimi bunu düşünmekten alıkoyamıyorum: Boynunda bir iple bir ağaç dalına asıldığını, rüzgârla hafifçe sallandığını görmek için çok şey verirdim."

Klasik bir McGraw yazısıydı, boyalı basının onu yüksek ücretlerle işe almasını sağlayan yazılardan biriydi. Birinin dediği gibi onun köşesi New York'u New York yapan şeylerden biriydi.

Yıllar boyu başka işler de denemiş ve bazılarında başarılı da olmuştu. Birkaç kitap yazmıştı ve hiçbirisi best-seller olmamıştı ama hepsi iyi satmıştı. Birkaç yıl önce yerel bir kablolu kanalda program yaptı ama altı ay sonra kanal yönetimiyle uyuşamayarak ayrıldı. Bundan önce de bir oyun yazmış, oyun Broadway'de sahnelenmişti.

Ama kente damgasını vuran gazetedeki köşesi oldu., Okurlarının öfke ve sabırsızlığını dile getirmeyi, sıradan insanların hislerine tercüman olmayı çok iyi beceriyordu. Richie Vollmer hakkında yazdığı yazıyı hatırlıyorum, az çok aynı fikirde olduğumu da hatırlıyorum. Sınır boylarındaki adalet anlayışı yanlış değildim ama bunun adaletsizlikten daha iyi görüldüğü zamanlar da olmuştu. Sokakta yürüyen linç kalabalığını görmekten nefret ederdim ama bu kalabalık Richie Vollmer'ın evinin önünde dursa oraya koşup onları vazgeçmeye ikna etmeye çalışmazdım.

Onun köşesi hakkında fazla düşünmezdim. Herkes gibi zaman zaman aynı fikirde olur, zaman zaman aşırı basitleştirmesine ya da kötü cümlelerine kaşlarımı çatar, Richie bir ağaçta yal da bir sokak lambasının direğinde sallanırken bulunsa hiç de kötü olmazdı diye düşünürdüm. Ve herkes gibi sayfayı çevirirdim.

Hemen herkes gibi.

Bu yazı Perşembe günü çıktı, gece baskısıysa Çarşamba! gecesi geç saatte bayilere ulaşmıştı. Editöre gelen sekiz on mektuba ek olarak, Cuma ve Cumartesi günü bizzat McGraw'a gönderilmiş, iki tanesi daha sonra "Halkın Sesi" olarak alıntılanan beş mektup geldi. Riverdale'da Katolik bir din adamından gelen bir mektup, McGraw'a intiharın ölümcül bir günah olduğunu ve birini böyle bir harekete zorlamanın da aynı derecede günah olacağını hatırlatıyordu. Diğerlerinin hepsi yazıdakilerle şu ya da bu biçimde aynı fikirde olduklarını belirtmişlerdi.

McGraw'in basılı kartları vardı: "Sevgili_____, yazmak için zaman ayırmanıza teşekkür ederim. Yazdıklarına katılırsanız da katılmasanız da yazdığınız için size minnettarım, okurum

olduğunuz için mutluluk ve gurur duyuyorum. Umarım Daily News'da Salı, Perşembe ve Pazar günleri yazılarımı okumaya devam edersiniz." Mektup yazan herkes adresini belirtmiyordu - bazıları adlarını bile yazmıyordu- ama adresini belirtenler "Sevgili"den sonra adları yazılmış ve sonunda el yazısıyla "Teşekkürler!", "İyi bir yorum!" yazan bir kart alıyordu. McGraw kartlarını imzalıyor, postılıyor, sonra unutuluyordu.

Beş mektuptan biri onu bir an şaşırttı. "Richard Vollmer'a açık mektubun kesinlikle kışkırtıcı" diye başlıyordu mektup. "Sistem çökünce ne yapacağız? Olayın şanssız sonucuna bakarak çaresiz bir biçimde uzaklaşmak yeterli değil. Ceza sistemimizin, hatalı bir sistemin kaçınılmaz bir sonucu olan bu hataları düzeltmek için bir desteğe, bir hata düzeltme aygıtına ihtiyacı var.

Uzaya roket gönderdiğimiz zaman roketi, bozulabilecek diğer parçaları destekleyecek parçalar koyarak yaptık. Öngörülemeyen bir faktörün roketi yolundan çıkarabileceği olasılığını düşünerek bu tür sapmaları düzeltecek aygıtlar yaptık. Uzayda bu tür önlemleri sürekli alıyorsak, şehirlerimizin sokaklarında benzerini yapamaz mıyız?

Yurttaşlarımızın yüreklerinde ve ruhlarında ceza sistemimizi düzeltecek bir sistemin olduğunu biliyorum, keşke bunu harekete geçirecek isteğimiz olsa. Geçirebileceğimize de inanıyorum. Sen yazdığın yazıyla bu kolektif İradenin bir temsilcisi oldun. Ben de bu İradenin, halkın İradesinin bir temsilcisiyim.

Richard Vollmer çok yakında o ağaçtan sallanacak. Bu halkın İradesidir."

Mektubun dili birçoğundan çok daha düzgündü ve daktiloyla yazılmıştı. McGraw'un okurları, yorumlarını kesekâğıtlarına renkli kalemle yazan hepten gerizekâlılar ve palyaçolar değildi. Daha önce de daktilo edilmiş ve düzgün bir dille yazılmış mektuplar almıştı ama bunlar istisnasız imzalanmıştı ve hemen hepsinde adres vardı. Bu mektup ise imzasızdı ve adres yoktu: Ne mektupta ne de içinde geldiği zarfta. McGraw bakmıştı, zarfın üzerinde kendi adı ve gazetenin adresi yazılıydı Başka bir şey yoktu.

McGraw mektubu dosyaya koyup unuttu.

Ertesi haftasonu dağ bisikletine binmiş iki Dominikli çocuk Inwood Hill Park'ın dik bir tepesinden aşağıya iniyordu. Biri arkadaşına bağırarak seslendi, her ikisi de düzgün bir yere gelir gelmez frene bastılar. "Gördün mü?" "Neyi gördüm mü?" "Şu ağaçtakini." "Hangi ağaç?" "Şuradaki ağaçtan bir adam sallanıyordu." "Delisin adamım. Gaipen şeyler görmeye başladın, delisin." "Gidip bakalım." "Tepeye mi? Ağaçta sallanan adam görmek için mi? "Haydi!"

Geri döndüler, oğlan gaipen şeyler görmüyordu. Gerçekten de bir adam bisiklet yolundan on, on beş metre ötedeki bir meşe ağacının sağlam bir dalına asılmıştı. Bisikletlerini durdurup adama iyice baktılar, oğlanlardan biri hemen kustu. Asılmış bir adam hiç de güzel bir görüntü değildi. Başı basket topu kadar şişmiş, boynu uzamıştı. Rüzgârda yavaşça sallanıyordu. Hiç rüzgâr yoktu.

Richard Vollmer'dı elbette ve her iki kurbanının da bulunduğu yerden fazla uzak olmayan bir yere asılmıştı. McGraw'un ilk düşüncesi orospu çocuğunun dediğini yaptığı oldu. Tuhaf bir güç duydu: Hem rahatsız edici, hem de heyecandırıcı bir duygu.

Ama Richie'nin şansı yaver gitmişti. Ölümüne boğulma neden olmuştu, yani ip boynuna geçtiği sırada yaşıyordu ama büyük olasılıkla baygındı. Yapılan otopsi başına ağır biçimde vurulduğunu ve biri onu asma zahmetine katlanmış olsa da asıl başındaki yaraların ölümüne neden olabileceğini gösterdi.

McGraw bu konuda ne düşüneceğini bilemiyordu. Köşe yazısının birine cinayet işlemek için yol gösterdiği açıktı, en azından katil McGraw'dan cinayet yöntemini almıştı. Bu onun midesini bulandırdı ama gene de Richie Vollmer'in ölümüne yas tutamıyordu. Yıllardır alışkanlık haline getirdiği şeyi yaptı. Sütununda düşünce ve duygularını yazdı.

"Richie Vollmer'in artık aramızda olmamasına üzüldüğümü söyleyemem" diye yazdı. "Kaldı ki geriye sekiz milyon küsur insan kaldı ve Richie soğuk yerde yataarken yaşam kalitemizin

kötüleştğini öne sürmem çok zor. Ama benim ya da bu sütunun okurlarının onu oraya koyma eylemine katıldığını düşünmekten nefret ediyorum.

Bir anlamda Richie Vollmer'ı kim öldürdüyse hepimize iyilik yapmış oldu. Vollmer bir canavardı. Tekrar cinayet işleyeceğinden ciddi olarak şüphe eden kimse var mı? Hepimiz artık cinayet işlemeyecek olmasından rahatlık duymadık mı?

Gene de katili bize kötü bir hizmette bulundu. Hukuku kendi elimize aldığımız zaman, yani yaşam ve ölümün gücünü kendi elimize aldığımız zaman Richie'den farkımız kalmaz. Daha nazik, daha zarif Richie Vollmer'lar oluruz. Kurbanlarımız başlarına geleni hak eder ve Allahın bizim yanımızda olduğunu söyleyebiliriz.

Ama ondan ne kadar farklı oluruz?

Ölmesini istediğimi açıkça yazdığım için dünyaya bir özür borçluyum. Richie'den özür dilemiyorum, onun ölümüne bir an bile üzülmедim. Geri kalan herkesten özür diliyorum.

Elbette Richie'yi öldüren insan ya da insanların bu sütunu hiç okumamış olması, kendilerine özgü nedenlerle onu öldürmüş olmaları, cezaevi günlerinden beri eski düşmanı olmaları da mümkün. Buna inanmak istiyorum. O zaman daha rahat uyurum."

Elbette polisler McGraw'u ziyaret ettiler. McGraw onlar: sütunuyla aynı fikirde olan ve olmayan bir sürü mektup olduğunu ama hiçbirinde isteğinin yerine getirildiğini özel olarak belirten bir şey olmadığını söyledi. Polisler mektupları görmek istemediler. Sütunu yayınlandı ve ertesi gün postayla İrade'nin ikinci mektubu geldi.

Mektup, "Kendini suçlama" diye başlıyordu. "Sütununun davranışına ne dereceye kadar neden olduğunu tartışmak ilginç olabilir ama her tür olayın gerçek nedenini araştırmak sonunda yararsızdır. Richard Vollmer'ın, canavarlıklarıyla yazını yazmana neden olduğunu söyleyemez miyiz, tıpkı benim yaptığımı neden olması gibi? ikimiz de olayların tahammül edilemez durumuna, yani bir çocuk katilinin aramızda serbestçe dolaşmasına tepki gösterdik: Hemen, doğrudan, uygun biçimde.

Ya da şöyle diyebiliriz: İkimiz de New York halkının kollektif İradesini bir an kendimizde cisimleştirdik. Bütün söylenenler söylenip yapılanlar yapıldıktan sonra demokrasinin gerçek özü olan halk İradesinin kendini dayatma gücü vardır. Bu oy verme hakkı ya da Haklar Bildirgesi'nin sağladığı bazı özgürlükler değildir, kollektif İrademize göre yönetilmemiz -ya da kendimizi yönetmemiz- ile ilgilidir. Bu yüzden Richard Vollmer'ın yerinde infazından kendini suçlama. İstersen Vollmer'i suçla. Ya da beni suçla, sorumluluğu bana yükle. Ama bunu yaptığın zaman yalnızca Halkın İradesi'ni suçluyor ya da sorumluluğu ona yüklüyor olursun."

Polislerden biri kartını bırakmıştı. McGraw kartı bulup telefona sarıldı. Numaranın yarısını çevirmişti ki vazgeçip başka bir yeri aradı.

Önce gazetenin Şehir Haberleri Servisi'ni aradı. Ondan sonra polislere ulaştı.

Ertesi günün manşeti RICHIE'NİN KATİLİ HALKIN İRADESİDİR biçiminde çıktı. McGraw'un ön yazısının ardından gelen ana yazı, İrade'nin mektubuyla birlikte ilk mektuptan alıntılar yapmıştı ve polis araştırmasındaki gelişmeleri açıklıyordu. Yan yazılar arasında psikolog ve kriminologlarla yapılan röportajlar vardı. McGraw'un dördüncü sayfadaki sütunu "İrade'ye Açık Mektup" adını taşıyordu. Yazının özü İrade'nin yaptığı işi meşru görebileceği ama teslim olması gerektiği yönündeydi.

Ancak böyle bir şey olmadı. Tam tersine polis araştırması devam ederken İrade sessiz kaldı. Ama bir hafta kadar sonra McGraw'a gelen mektuplar arasında İrade'den bir mektup daha vardı.

McGraw, İrade'den mektup bekliyordu, gözleri, üstü daktiloyla yazılmış ve gönderenin adresi olmayan uzun bir zarf arayıp duruyordu ama bu kez zarf küçüktü ve adres tükenmez kalemle yazılmıştı ve gönderenin adresi de vardı. Tek sayfalık mektubu açtı, daktilo yazısını ve mühürlü imzayı gördü ve mektubu sıcak maşa tutmuş gibi elinden fırlattı.

Mektup, "Patrizzio Salerno'ya Açık Mektup" diye başlıyordu. McGraw, Richie Vollmer'a yazdığı açık mektubun tam bir parodisini okudu. Patsy Salerno yerel bir mafya babasıydı, beş aileden birinin başıydı ve Mafya soruşturmasının elden kaçan bir hedefi olmuştu. Onu

parmaklıkların arkasına koymaya yönelik birçok girişimden kurtulmuştu, İrade, Patsy'nin topluma karşı işlediği sayısız suçu ayrıntıyla anlatıyordu. Patsy'ye yönelik suikastlere değinerek, "Kendi arkadaşların senden kurtulmaya çalıştı" diye yazıyordu. Patsy'nin kendini öldürmekle ilk yararlı işini yapacağını öne sürüyor, bunu yapmazsa mektubun yazarının yapmak zorunda kalacağını söylüyordu.

"Bir anlamda" diye mektubuna son verdi, "bu konuda hiç seçeneğim yok. Çünkü ben Halkın İradesi'yim."

Olay gazetenin çok satmasına neden oldu. Kimse Salerno'yla röportaj yapmayı başaramadı ama avukatı müvekkilinin yıllardır hükümetin eziyet ettiği masum bir iş adamı olduğunu açıklayarak iyi bir savunma yaptı. Bu son öfkeyi en zor eziyet olarak görüyordu: Ya "İrade" hükümetin Patrizio Salerno hakkında söylediği yalanlardan etkilenecek deli saçması haçlı seferini başlatmıştı ya da aslında İrade diye bir şey yoktu ve Patsy'ye karşı federal hükümetin uydurma kanıtlar bulma çabasıydı. Müvekkili adına New York Polis Teşkilatı'nın polis koruması önerisini reddederken bu ikinci olasılığa ağırlık verdi.

Post ismi açıklanmayan birinden alıntı yaparak, "Polislerin Patsy'yi koruduğunu bir düşünün. Patsy'nin polisleri koruması daha anlamlı olurdu" diye yazdı.

Hikâye yerel olarak büyük ilgi gördü, gazetelerde ve televizyonda büyük yer aldı ama birkaç gün sonra ilgi sönmeye yüz tuttu çünkü bu ilginin sürmesini sağlayacak hiçbir şey olmamıştı. Sonra bir Pazar günü Patsy, Bronx'daki Arthur Caddesi'nde bir lokanta yemek yedi. Ne yediğini hatırlamıyorum, gerçi gazeteler neler yediğini madde madde yazmışlardı. Bir ara erkekler tuvaletine gitti ve uzun süre kaldığını düşünen biri de arkasından gitti.

Patsy boynunda uzun bir piyano teliyle yere iki seksen uzanmıştı. Dili ağzından dışarıya sarkmış, şişmişti, gözleri yuvalarından fırlamıştı.

Elbette medya deliye döndü. Televizyonda talk şovlarda uzmanlar çıktı, ahlak kurallarını ve İrade'nin psikolojisini enine boyuna tartıştılar. Biri The Mikado müzikalinden, "Küçük Bir Listem Var" şarkısını hatırlattı. Gilbert & Sullivan'in şarkısındaki gibi herkesin bir "yerin yedi kat altına girebilecek toplu suçluları" listesi olduğu ortaya çıktı. David Letterman'ın elinde İrade'nin ilk ona sokabileceği kişilerden oluşan bir liste vardı ve listedeki isimlerin çoğu eğlence dünyasının ünlü kişileri idi. (Jay Leno'yu listenin başına koyma konusunda büyük bir kamera arkası tartışma yaşandı ama Letterman'ın en önemli rakibi listeye dahil edilmedi.)

İrade olduğunu iddia eden ve eylemlerinin sorumluluğunu üstlenen birçok insan ortaya çıktı. Polis olayla ilgili telefonlar için özel bir hat ayırdı ve öngörüldüğü gibi birçok sahte itirafçı bulundu. İrade'nin çeşitli yurttaşlara yazdığı iddia edilen açık mektuplar News bürolarına yağmur gibi yağdı. McGraw birkaç ölüm tehdidi de aldı. "Marty McGraw'a Açık Mektup... Bunu sen başlattın, seni orospu çocuğu, şimdi de sıra sende..." Birçok insan açıktan ya da gizliden gizliye İrade'nin bir sonraki hedefinin kim olacağını tahmin etmeye çalışıyor ve adaylar öneriyordu.

Herkes bir şeyden emindi. Üçüncüsü de gelecekti. Kimse ikide durmazdı. Belki bir, belki üç. Ama kimse ikide durmazdı.

İrade hayal kırıklığına uğratmadı, gerçi seçtiği kişi birçok insanı şaşırtmış olabilir. "Roswell Berry'ye Açık Mektup" diye başlayarak kentin önde gelen kürtaj karşıtı eylemcisini mahkûm olmamış bir katil olarak niteledi. "Konuşmaların yandaşlarını şiddet eylemine itti" diye öne sürdü, "ve en az iki ölüm olayına neden oldu. 137. Sokak'ta bulunan kliniğin bombalanması, Ralph Caddesi'ndeki hemşire ve doktorun öldürülmesi cinayettir. Her ikisinde de ikiyüzlü davrandın, kendini olayın içine sokmadın ama amaca yönelik araç olarak alkışladın, kürtajdan daha önemsiz bir suç saydın... Sen doğmamışları savunuyorsun ama bir cenine yönelik ilgin doğumla birlikte bitiyor. Doğum kontroluna karşısın, cinsel eğitime karşısın, kürtaj isteğini azaltabilecek her tür toplumsal programa karşısın. Değersiz bir insansın ve öyle görünüyor ki cezalandırılmanın yolu yok. Ama kimse uzun süre Halkın İradesi'ne karşı koyamaz."

Mektup Marty McGraw'un masasına konulduğu zaman Berry kent dışındaydı. Bir kürtaj kliniğine karşı kitlesel bir protesto yapmak amacıyla Omaha'ya gitmişti. Televizyon

kameralarına, "Ben Tanrı'nın işini yapıyorum" dedi. "Devam etmem O'nun İradesi ve bu benim için o sözde halkın İradesine daima ağır basar." Başka bir televizyon muhabirine, İrade'nin onunla sorunu her neyse New York'a dönene kadar beklemesi gerektiğini, bir süre daha Omaha'da kalacağını söyledi.

Tanrı'nın İradesi. AA'da yalnızca Tanrı'nın İradesine değil, onun gerçekleştirme gücüne de dua etmemiz öğütlenir.' Sponsorum Jim Faber dünyadaki en kolay şeyin Tanrı'nın iradesini bilmek olduğunu söylemişti. Yalnızca bekleyip göreceğiz, hepsi bu.

Roswell Berry'nin yaptıkları gerçekten de Tanrı'nın İradesi olabilir ama bu işe devam etmesi anlaşılan Tanrı'nın İradesi değildi. Söylediği gibi Omaha'da kaldı ama New York'a bir tabut içinde döndü.

Hizmetçi onu Omaha Hilton'daki odasında buldu. Mizah duygusuna sahip olduğu anlaşılan katili onu boynuna tel bir askı dolanmış olarak bırakmıştı.

Olay Omaha Polis Teşkilatı'nın işiydi elbette ama onlara yol göstermek ve bilgi alışverişinde bulunmak için gelen iki New York detektifiyle birlikte çalıştılar. Berry cinayetiyle Vollmer ve Salerno cinayetleri arasında hiçbir bağlantı yoktu, İrade'nin açık mektubunda onu hedef göstermesi dışında hiçbir şey yoktu, bu da belki bir Omaha'nın İrade'nin önerisiyle sorunu yerel düzeyde ele aldığı spekülasyonuna yol açtı.

İrade'nin bir sonraki mektubu -diğerleri gibi gene Marti McGraw'a göndermişti- bu noktaya değindi. "Bay Berry'yle hesaplaşmak için Omaha'ya gittim mi? Ya da Roswell Berry'nin kentin düzgün dengesini bozmasına öfkelenen bir Omaha'lı meseleyi sahiplendi?

Dostum, ne fark eder ki? Nasıl bir fark yaratabilir ki? Birinin tamamen farklı bir bağlamda söylediği gibi ben hiçbir şeyim. Benim aracılığım ile davranan halkın İradesi aslında. Gerçekten benimkinden başka eller Roswell Berry'nin boynuna ta askıyı geçirmeden önce acımasız yüreğine bıçak saplamışsa, sorumluluğu üstlenmem senin yazılarının ne kadarının davranışlarına neden olduğu kadar tartışmaya açık olur. Hepimiz, tek başına ya da birlikte Halkın İradesi'nin ifade edilmesine yardımcı oluyoruz."

Akıllıca yazılmıştı. İrade Omaha'ya gidip gitmediğini söylemiyordu, bunun öyle ya da böyle bir şey fark ettirmeyeceğini öne sürüyordu. Aynı zamanda da Barry'nin bıçaklandığını söyleyerek işi çözmüştü. Omaha yetkilileri bunu basına açıklamamışlardı. (Tel askıyı da açıklamayacaklardı ama bu bilgi sızmıştı ve sembolizm basının hasıraltı edemeyeceği kadar kuvvetliydi. Bıçaklanma işini gizlemek daha kolay oldu, çünkü Roswell Berry'ye otopsi yapıldı kadar ortaya çıkmadı. Kalbe tek bir bıçak darbesiyle öldürülmüştü, dar uçlu bir bıçağın tek bir darbesi yeterli olmuştu. Berry hemen ölmüştü ve sözü edilmeye değer bir kanama da yoktu, bu nedenle başta bıçaklanmaya dikkat edilmemişti, dolayısıyla gazetelerde yer almamıştı.)

Roswell Berry zor bir hedef gibi görünüyordu. Ülkenin ta öbür ucuna gitmişti, iyi korunan bir otelde kalıyordu ve sadık korumalardan oluşan bir ekiple sürekli birlikteydi. Kısa kollu beyaz gömlek giymiş, kısa saçlı, asik suratlı, geniş omuzlu gençler. (Bir yorumcu onları "İsa Havarileri" olarak tanımlamıştı.) İrade'nin onların arasına nasıl sızıp liderlerinin otel odasına girip çıktığı konusunda birçok spekülasyon vardı.

Post'un birinci sayfadaki başlığı, "Sahte Koruma mı?" diyordu.

Berry zor bir hedefse, İrade'nin bir sonraki hedefi kesinlikle olanaksızdı.

Berry'nin öldürülmesinden sonra yolladığı belirsiz mektubundan on gün kadar sonra McGraw'a gönderdiği mektubun başlığı, "Julian Reşid'e Açık Mektuptu. Bu mektupta İrade, siyah ırkın üstünlüğünü savunan adamı kendini öne çıkarma amaçları için ırk nefreti yaratmakla suçluyordu. "Halkın hoşnutsuzluğundan bir kan davası yarattın" diye yazdı. "Gücün yarattığın nefret ve kötü niyetlerle besleniyor. Şiddet istiyorsun, kötilediğin toplum da sonunda sana şiddet göstermeye hazır."

Reşid, ilk olarak Queens Koleji'nde ekonomi profesörü olarak tanındı. O zaman adı Wilbur Julian'dı ama teorilerini oluşturmaya başladığı sırada Wilbur'u atıp Reşid'i aldı. Ad değişikliği müslüman olmakla ilgili değildi, yalnızca efsanevi Harun Reşid'e hayranlığını temsil ediyordu.

Ekonomiyle pek bağlantısı olmamasına rağmen sınıfta anlattığı teorileri, siyah ırkın orijinal insan ırkı olduğunu, siyahların kaybolmuş Atlantis ve Lemuria uygarlıklarını kurduğunu, dünyada, toplumların tarihöncesine egemen olanın siyah ırk olduğunu dile getiriyordu. Paskalya Adası'ndaki heykel başlarını yapanlar siyahlardı.

Sonra genetik bir nedenle, saf siyah ırkın bir mutasyonu olarak beyazlar ortaya çıkmıştı. Tenlerinde melanin olmadığı gibi ruhları da gerçek insanlıktan nasibini almamıştı. Bedenleri, aynı derecede güçlü değildi, onlar kadar hızlı ya da onlar kadar çok koşamazlardı, onlar kadar yükseğe atlayamazlardı ve yeryüzüyle temel bir bağlantıları yoktu, yani ritm duygulan yoktu. Bununla birlikte insanlık dışı doğaları nedeniyle egemen olmayı başardılar, bu da iki ırk ne zaman karşılaşsa siyahlara ihanet edip onları saptırmaya yol açtı. Özel rolü beyazların siyah ırka üstünlüğünün mimarı olarak hizmet vermek olan yeni bir beyaz alt ırk piçleri ortaya çıkmıştı. İlginçtir, bu köpeklerin hepsi Yahudiydi.

Elaine, "Satürn'de yaşam olduğu ortaya çıkar ve oraya gidersek, üç gözlü, beş cinsiyetli ve kesinlikle Yahudi karşıtı birilerini bulacağız" dedi.

Reşid'e göre siyah insan ne zaman fırsat bulsa doğal üstünlüğünü gösteriyordu: Yolda ve tarlada, beyzbol, basketbol ve futbolda ve hatta "Yahudi" sporları dediği golf, tenis ve bowlingte. (Az sayıda büyük siyah binici vardı, çünkü bu spor dalı binicinin ata egemenliğini ya da kendine köle etmesini gerektiriyordu.) Belli ki tutkuyla bağlandığı satranç, silah üstünlüğünün bir kanıtını daha oluştuyordu, zekâ oyunuydu. Yahudiler ve onların yandaşları bu konuda kitaplar okurken siyah çocuklar satrançı doğal olarak öğreniyor, hiç çalışma gereği duymak dan çok iyi oynuyorlardı.

Kendini beyaz toplumdan tümüyle ayırmak ve her alanda içsel üstünlüğünü kanıtlayarak egemenliğini kurmak ve evet, gezegenin ayakta kalması için yeni bin yılda siyahların egemenliğindeki uygarlığı kurmak için gerekirse beyazları köleleştirmek siyah insanın bir yüküydü -onun ifadesi- artık.

Öngörülmesi kolay bir biçimde onu Queens Koleji'ndeki görevinden uzaklaştırmaya yönelik güçlü bir hareket başlatıldı. (Akademik kariyerini kaybetmemek için başlattığı başarılı mücadelede onu Ray Gruliove temsil etti. Ray, Reşid'den kişisel olarak da hoşlandığını söylemişti bana. "Bu saçmalıkların ne kadarına inandığını bilmiyorum ama Yahudi bir avukat tutmasını önlemedi.") Reşid davayı kazandı, sonra dramatik bir biçimde istifa etti ve kendi akademik kurumunu kuracağını açıkladı. Yandaşları Queens'in St. Albans kesiminde büyük bir blok satın aldı ve orada siyah öğrencilerin ve fakültenin büyük kısmının bulunacağı, çevresi duvarlarla çevrili üniversitenin inşaatını başlattı.

Julian Reşid, iki karısı ve sayısız çocuğuyla orada yaşıyordu. (Onun beyaz kadınlara büyük bir ilgi duyduğu yolunda kaçınılmaz söylentilere rağmen her iki eşi de koyu tenli, Afrikalı özellikleri taşıyan kadınlardı. Aslında kızkardeş, hatta ikiz olduğu söylentisine yol açacak derecede birbirlerine benziyorlardı.) Reşid'in oturduğu yerin dışında yirmi dört saat nöbetçi vardı ve Reşid ne zaman evinden çıkarsa ona haki üniformalı silahlı adamlar eşlik ediyordu. Ev de yirmi dört-saat kale gibi korunuyordu.

İrade'nin son açık mektubundan kısa bir süre sonra bir basın toplantısında Reşid bu meydan okumayı kabul ettiğini açıkladı. "Bırakalım gelsin. Halkın İradesini temsil ettiği doğru. Onlar bizden hep nefret ettiler, artık bize egemen olamadıkları noktada yok etmek istiyorlar. Öyleyse bırakın gelsin, beyaz ırkın İradesi siyah İrade kayasına çarpsın. Hangi İradenin daha güçlü olduğunu göreceğiz."

Bir hafta boyunca hiçbir şey olmadı. Sonra polis daha önce girmeye asla cesaret edemediği St. Albans'daki eve çağrıldı. Bazıları üniformalı koruma, bazıları ağlayan gençler ve çocuklar olan bir grup yandaş polisi, Reşid'in özel bölümüne ve yatak odasına soktu. Reşid yatağındaydı, daha doğrusu bedeni yataktaydı. Kafası odanın diğer köşesinde yaptığı küçük bir dua yerinin üstüne konulmuştu, tahta oymalar ve tespihlerin arasından bakıyordu. Baş kesilmişti, tören baltasının tek bir vuruşuyla tıbbi bir ameliyat yapılmıştı. Bu balta da Fildişi Sahili'nin Senufo kabilesinin çok değerli bir sanat eseri idi.

İrade bunu nasıl başarmıştı? Hava geçirmez güvenlikten hayalet gibi girip çıkmayı nasıl becermişti? Teoriler boldu. Bir kısım insan İrade'nin kendisi de siyah diye iddia ediyordu. Columbia Üniversitesi'nde bir karşılaştırmalı diller lisansüstü öğrencisi hemen İrade'nin mektuplarını analiz ederek yazarının Afrika kökenli olduğu savını desteklemekte gecikmedi. Başka biri İrade'nin, yüzünü bir gösterideki oyuncu gibi boyayarak siyah kılığına girdiğini öne sürdü. Her savın siyasal doğruluğu büyüteci altına yatırıldı. Katilin beyaz olduğunu varsaymak ırkçılık mıydı? Siyah olduğunu varsaymak daha da fazla ırkçılık olur muydu?

Tartışma tam kızışıyordu ki polis Marlon Scipio'nun yakalandığını açıkladı. Scipio, Reşid'in güvenilir bir adamı ve yakın çevresinden biriydi. Scipio (eski adıyla Marlon Simmons; Reşid, Scipio Afrikanus'dan esinlenerek adını değiştirmesini önermişti) polis sorgusunda çözöldü ve uzun zamandır dış bilediği adama karşı İrade'nin açık mektubunu fırsat olarak gördüğünü itiraf etti. Öyle görünüyor ki Reşid'in libidosu iki resmi karısıyla doymuyordu, Scipio'nun karısıyla da kırıstırıyordu. Scipio'nun yalnızca bir karısı vardı ve Reşid onu da elinden almıştı. Dolayısıyla fırsat çıkınca duvardan Senufo baltasını alıp o da Reşid'in boynunu bir baş uzunluğu kısaltmıştı.

İrade o kadar memnun olmuştu ki, bizzat yaptığını sanabilirdiniz. Scipio'nun tutuklanmasından ve itirafından saatler sonra yolladığı mektubu, Roswell Berry'nin ölümüyle ilgili mektubuna benziyordu. Halkın İradesi kendini ifade etmişti. Baltayı kimin salladığı ne fark ederdi?

Sonra on gün kadar sessiz kaldı. Başka sesler çıkıyordu; İrade'den geldiği iddia edilen ama kesinlikle ondan gelmeyen mektup ve telefonlar, biri kent merkezindeki bir hana yönelik birkaç bomba tehdidi. McGraw telyazısıyla yazılmış bir mektup aldı. Yarı cahil olduğu belli olan yazar, "Sözde Marty McGraw'a Açık Mektup" başlıklı mektubunda onu İrade'nin estirdiği terör nedeniyle suçluyordu. "Bunu kendi kanınla ödeyeceksin aşağılık herif diye bitiyordu mektup ve sayfanın yarısını kaplayan büyük bir kırmızı X harfiyle imzalanmıştı. (Laboratuvar analizi X'in kan değil, kırmızı Magic Marker marka kalem olduğunu hemen tespit etti.)

Bay X'in kim olduğunu bulmak polislerin iki gününü aldı. Bay X'in mektubu yazdıktan sonra bir barda bununla övünen işsiz bir inşaat işçisi olduğu ortaya çıktı. McGraw hakkında, "Akıllı bir bok olduğunu sanıyor" diyordu ama bunun dışında aslında ona karşı değildi ve kesinlikle bir zarar vermeyi planlamıyordu. Zavallı orospu çocuğu birinci dereceden tehdit ve cebirle, yani D sınıfı suçla suçlandı. Herhalde adamın suçunu kötü davranışa indirdiler ve tahminime göre gözaltı süresi bunun için yeterliydi ama bu arada kefaletle serbest bırakılmıştı ve kendinden büyük bir gurur duyduğu söylenemezdi.

Şehir halkı İrade hakkında spekülasyonlar yapmaya devam etti. Her gün onunla ilgili üretilen yeni bir fıkra vardı. (Halkla İlişkiler danışmanından müşteriye: "Sizin için iyi ve kötü haberlerim var. İyi haber, yarınki Daily News'un bir sütununun konusu sizsiniz. Kötü haber, bu sütunu Marty McGraw yazıyor.") Bütün konuşmalarda İrade vardı, bu en azından bir kez benim de başıma geldi: TJ bilgisayarların sonunda İrade'nin gerçek kimliğini ortaya çıkaracaklarını söylemişti. Ne tür bir insan olduğu ve nasıl bir yaşam sürdüğü konusunda sonu gelmeyen tahminler yapıyordu elbette. Bundan sonra kime yöneleceği konusunda da tahminlerin sonu yoktu. Bir komedyen dinleyicilerini İrade'nin listesindeki adları tahmin etmeye davet etti. Dinleyicilerine, "Bakalım en çok oyu kim alacak" dedi, "birinci tercihinizi size canlı yayında açıklayacağım. Yani kim bilir? Belki İrade de dinliyordur. Belki bu programın tiryakisidir."

Sunucunun yanındaki kadın arkadaşı, "Eğer dinliyorsa" dedi, "programın gerçekten tiryakisi olmasına dua etsen olur."

Bu olay bir Cuma günü oldu. Pazartesi sabahı sunucu canlı yayına çıktığında kararını değiştirmişti. "Çok mektup aldık" dedi, "ama biliyor musunuz? Sonuçları açıklamayacağım. Aslında sıralama yapmadım bile. Bunun bir anket değil, kenti pençesine alan İrade hastalığı olduğuna karar verdim. Herkes en aşağılık içgüdülerini konuşturuyor. Yapılan bazı şakalara

inanamazsınız, gerçekten hasta edici, iğrenç." Bu noktayı kanıtlamak için hemen oracıkta birbiri ardından dört fıkra anlattı.

Polis adamı bulup dosyayı kapatmak için büyük bir baskı altındaydı elbette. Ama aciliyet duygusu Sam'in Oğlu ya da ortaya çıkmış diğer seri katillere duyulandan çok farklıydı. Sokakta yürümekten korkmuyordunuz, İrade'nin peşinize takılıp sizi vurmasından korkmuyordunuz. Sıradan insanın korkacak bir şeyi yoktu çünkü İrade sıradan insanları hedeflemiyordu. Tam tersine yalnızca ünlüleri ve özellikle de tartışmalı ünlüleri hedef seçmişti. Kurbanlar listesine bir bakın: Richie Vollmer, Patsy Salerno, Roswell Berry ve dolaylı da olsa Julian Reşid. Toplumsal ve siyasal yelpazenin neresinde durursanız durun, İrade'nin kurbanlarına tepkiniz, "dünyanın en iyi kalpli insanıydı" biçiminde olamıyordu.

İrade şimdi de gözlerini Adrian Whitfield'a dikmişti.

3

"Sana şunu söyleyeyim" dedi. "Bundan ne çıkaracağımı bilmiyorum. Bir an İrade'nin en son şakasına gülüyorum. Bir an sonra kendimin İrade'nin en son şakası olduğunu görüyorum. Bir şey bilmek ister misin? Birdenbire bütün komikliğini yitirdi."

Park Caddesi, Seksen Dördüncü Sokak'ta savaş öncesi yapılmış bir apartmanın yirmi birinci katındaki dairesindeydik. Uzun boylu bir adamdı, sıırım gibi ve güçlüydü, soylu bir görüntüsü vardı. Koyu renk saçlarının büyük kısmı ağarmıştı, bu da mahkemede etkileyiciliğini artırıyordu. Takım elbisesi hâlâ sırtındaydı ama kravatını çıkarmış ve yaka düğmesini açmıştı.

Şimdi barda içki servisi yapıyor, uzun bir bardağa buz koymak için maşa kullanıyordu. Bardağa soda koyup bir kenara bıraktı, sonra daha kısa bir bardağa birkaç buz koyup içine iyi cins viski koydu. Viskiye bardağa dökerken, açık havada bir kamp ateşinin yanında kuruyan ıslak bir ceket gibi güçlü ve dumansı kokusunu aldım.

Adrian uzun bardağı bana verdi, kisasını kendine ayırdı. "İçki içmiyorsun" dedi. "Ben de içmiyorum." Yüzümde bir şey görmüş olmalı. "Ha!" dedi ve elindeki bardağa baktı. "Demek istiyorum ki" dedi, "eskisi kadar çok içmiyorum. Connecticut'da otururken çok daha fazla içerdim ama sanırım bunun nedeni o kalabalıkta herkesin böyle yapmasıydı. Bugünlerde akşam yemeğinden önce küçük bir viski yetiyor bana. Bu gece bir istisna."

"Nedenini anlayabiliyorum."

"Bürodan çıktığım zaman" dedi, "polislerden paçamı kurtardıktan sonra, yakınlarda bir bara uğrayıp hızlı bir içki yuvarladım, sonra taksi çağırdım. Son kez bunu ne zaman yapmıştım hatırlamıyorum. Tadını bile almadım. Kafaya dikip tekrar dışarıya çıktım. Buradan içeri girdiğimde bir içki daha içtim, gidip düşünmeden bir içki koydum." Elinde tuttuğu bardağa baktı. "Sonra seni aradım" dedi.

"İşte buradayım."

"İşte buradasın ve bu gecenin son içkisi olacak, bitireceğimden bile emin değilim. 'Adrian Whitfield'a Açık Mektup.' Beni en çok rahatsız edenin ne olduğunu bilmek ister misin?"

"Seninle birlikte seçtiği insanlar."

"Kesinlikle. Hangi cehennemden ne diyeceğimi bulup çıkardın? Soda zihin açıklığı mı veriyor?"

"Öyle olmalı."

"Vollmer, Salerno, Berry ve Reşid. Bir çocuk katili, bir mafya babası, bir kürtaj kliniği bombacısı ve bir siyah ırkçı. Ben Williams Koleji ve Harvard Hukuk'tan mezun oldum. Baro üyesiyim. Bu dört paryalık listeye nasıl olup da dahil olduğumu söyleyebilir misin lütfen?"

"İş şu" dedim. "Listesinde kimin olacağına İrade karar veriyor. Bir mantığı olması gerekmez."

"Haklısın" dedi. Bir koltuğa çöker gibi oturdu, bardağını ışığa tuttu, sonra tatmadan kenara bıraktı. "Daha önce ülkeyi terketmekle ilgili bir şey söyledin. Abartıyordun, değil mi? Yoksa ciddi miydin?"

"Ciddiydim."

"Ben de bundan korkuyordum."

"Senin yerinde olsaydım" dedim, "lkeden cehennem olur giderdim, beklemezdim de ayrıca. Bir pasaportun var, değil mi? Nerede tutuyorsun."

"orap gözümde."

"Pasaportu cebine koy" dedim, "giysiler ve uçakta yanına alabileceğin çantaya baŗka ne sığarsa onları al. Evde bulduğun paraları al ama burda çok para yoksa endişelenme. Kaçak değilsin, bu yüzden nakit çeklerini ve kredi kartlarını kullanabilirsin. Hatta nakit bile bulabilirsin. Dünyanın her yerinde bankamatikler var."

"Nereye gideceğim?"

"Bu sana bağlı, sakın bana söyleme. Bir Avrupa baŗkentini öneririm. Birinci sınıf bir otele git ve müdüre baŗka bir adla kaydedilmek istediğini söyle."

"Sonra ne yapacağım? Kendimi odaya kilitleyecek miyim?"

"Bunu yapmak zorunda olacağını sanmam. Roswell Berry'yi Omaha'ya kadar takip etti ama detektiflik yapması gerekmiyordu. Berry her gece haberlere çıkıyor, doktorlar ve hemŗirelere inek kanı fırlatıyordu. Nebraska'ya gitmek için pasaporta ihtiyaın da olmaz. Bana göre, ülkeden ayrılır ve nereye gittiğini çok açık belli etmezsen İrade senin izini sürmek yerine baŗka birine açık mektup göndermeyi daha basit bir iŗ olarak görür. Seni korkutup ülkeden kaırtmakla oyunu kazandığını her zaman söyleyebilir."

"Bunda çok da haklı olur, değil mi?"

"Ama sen yaŗarsın."

"İmajımı biraz zedeleyerek, sen de olsan böyle demez misin? İsimsiz bir mektuptan ürkerek ülkeden kaçan korkusuz savunma avukatı. Daha önce de tehdit mektupları aldığımı biliyor musun?"

"Aldığından eminim."

"Ellsworth davası bir dolu tehdide neden oldu. 'Seni orospu çocuğu, o kurtulursa sen ölürsün.' Eh, Jeremy kurtulmadı, bu yüzden hiç bilemeyeceğiz."

"Mektupları ne yaptın?"

"Her zaman yaptığımı. Polise verdim. Onlardan fazla sempati beklediğimden değil. Jeremy Ellsworth'u beraat ettirmem için can atan çok polis yoktu. Gene de bu iŗlerini yapmalarını engellemedi. Araŗtırma yaptılar ama fazla zorladıklarından kuŗkuluyum."

"ldrlmŗ olsun epey derin kazarlardı" dedim.

Whitfield bana Şöyle bir baktı. "Kentten ayrılmıyorum" dedi. "Bu söz konusu bile olamaz."

"Senin kararın."

"Matt, lm tehditleri hiç önemli değil. Bu kentteki bütün ceza avukatlarının çekmecesinde bu tehditlerden bir dolu vardır. Ray Grulioiw'a bak, Allah aŗkına. Yıllar boyu kaç tehdit mektubu almıŗtır sence?"

"Epey."

"Yanlıŗ hatırlamıyorsam bir keresinde Commerce Sokağı'ndaki bürosunun n pencerelerine ateŗ etmiŗlerdi. Ray ateŗ edenlerin polis olduğunu söyledi."

"Kesin olarak bilmiyordu" dedim, "ama mantıksal tahmin buydu. Nereye varmak istiyorsun?"

"Yaŗamak istediğim bir hayatım var ve böyle bir Şeyin tavŗan gibi kamama yol amasına izin veremem. Sen de ölüm tehditleri aldın, değil mi? Bahse girerim almıŗsındır."

"Fazla değil" dedim. "Ama benim adım bütün gazetelerde ıkmamıŗtı."

"Ama aldın."

"Evet."

"antayı toplayıp uçağa mı atladın?"

Sodadan bir yudum alarak olayları hatırladım. "Birkaç yıl önce" dedim, "kodese tıktırdığım bir adam beni öldürmeye kararlıydı. Hayatımdaki kadınları öldürmekle iŗe baŗlayacaktı. O dönemde hayatımda hiç kadın yoktu ama onun tanımının benimkinden çok daha geniŗ olduğu ortaya ıktı."

"Ne yaptın?" .

"Eski sevgilimi aradım" dedim, "ve ona çantasını toplayıp ülkeden ayrılmasını söyledim. O da çantasını toplayıp ülkeden ayrıldı."

"Ve hikâyeyi anlatmak üzere hayatta kaldı. Ama sen ne yaptın?"

"Ben mi?"

"Sen. Tahminime göre burada kaldın."

"Ve onun izini sürdüm" dedim. "Ama bu farklıydı. Onun kim olduğunu biliyordum. O beni ele geçirmeden ben onu ele geçirebilirdim." Anıları hatırlayarak kaşlarını çatıttım. "Bu durumda bile neredeyse öldürülmeme ramak kalmıştı. Elaine ölüme daha da yaklaştı. Bıçaklandı, dalağı alındı. Neredeyse ölüyordu."

"Ülkeden ayrıldığını söylememiş miydin?"

"O başka bir kadındı, eski bir kız arkadaşı. Elaine benim karımdır."

"O dönemde hayatında hiçbir kadının olmadığını sanıyordum."

"O zaman evli değildik. Eskiden birbirimizi tanırdık. Motley bizi tekrar birleştirdi."

"Motley seni öldürmek isteyen adamdı."

"Doğru."

"O iyileştikten sonra... Elaine miydi?"

"Elaine."

"İyileştikten sonra birbirinizi görmeye devam ettiniz, şimdi de evlisiniz. İyi bir evlilik mi?"

"Çok iyi bir evlilik."

"Allahım" dedi. "Belki buralarda kalıp Barbara'yla Connetcticut'ta bir araya gelip gelmeyeceğimize bakarım. Ama onu dalaksız düşünmek çok zor. Karakterinin kilit bir ögesidir." İçkisinden bir yudum aldı. "Bu arada dostum, yapacak bir mesleğim ve uğraşacak bir davam var. Oslo'da ya da Brüksel'de bir hafta geçirmek çok çekici ama burada kalıp hesaplaşmak zorundayım sanırım. Ama bu demek değil ki öldürülmek istiyorum ya da koruma işini polise bırakmanın anlamlı olacağını düşünüyorum. Burada güvencedeyim."

"Burada mı?"

"Bu dairede. Binada iyi bir koruma sistemi var."

"İrade'nin buraya girmekte zorluk çekeceğini sanmam."

"Girişteki adam sana kimliğini göstermeni söylemedi mi! Bunu yapmasını söylemiştim."

"Hızla bir kart gösterdim" dedim. "Ona iyice bakacak zaman tanımadım, o da ısrar etmedi."

"Bu konuda onunla konuşacağım."

"Zahmet etme. Bina personelinde fazla şey bekleyemezsin. Asansörde görevli yok. Kapıcıyı derdest etmesi yeter, içeriye girer."

"Onu bayıltır mı? Öldürür mü demek istiyorsun?"

"Ya da yanından gizlice geçer, Knox Kalesi'ne girmek kadar zor değil. Hayatta kalmak istiyorsan ve kentten ayrılmayacaksan yirmi dört saat koruma gerekir. Günde üç vardiya yani, her vardiyada iki adam bulundurmanı öneririm."

"Bu adamlardan biri sen olur musun?"

Başımı hayır anlamında salladım. "Bu işten hoşlanmam ve gereken reflekslere de sahip değilim."

"Bana koruma bulabilir misin?"

"Doğrudan bulamam. Ben yalnız çalışıyorum. Destek için arayabileceğim insanlar var ama senin ihtiyaç duyacağın kadar çok değil. Güvenlik işlemleriyle ilgili güvenilebilecek birkaç ajansı tavsiye edebilirim."

Defterimi çıkarıp iki firmanın adını, telefon numarasını ve aranacak kişinin adını yazdım. Sayfayı yırtıp Whitfield'a verdim. Whitfield kâğıdı okudu, katladı ve göğüs cebine soktu.

"Şimdi aramamın anlamı yok" dedi. "Yarın sabah ilk iş arayacağım. İrade bu kadar yaşamama izin verirse tabii."

"Herhalde birkaç günün vardır. Hikâye tam olarak duyulana kadar, endişelenecek zamanın olana kadar bekleyecek."

"Tam bir baş belası, değil mi?"

"Eh, Jean Hersholt İnsaniyet Ödülü'ne aday olabileceğini sanmam."

"Bu yıl olmaz ama zaten rakipleri var. Ah Allahım, düzenli bir yaşamın olduğunu sanıyorsun, sonra birdenbire böyle bir şey ortaya çıkıyor. Çok endişelenir misin?"

"Çok endişelenir miyim? Bilmiyorum. Sanmam."

"Bana öyle geliyor ki ben endişeli biriyim. Kalp krizinden endişelenirim, prostat kanserinden endişelenirim. Bazen şu ender hastalıklardan birine neden olan kötü bir gene sahip olduğumdan endişelenirim. İstedğim sözcüğü bulamadığım zaman Alzheimer'in ilk aşamalarında olduğumdan endişelenmeye başladım. Biliyor musun, büyük bir zaman kaybı bu."

"Endişelenmek mi?"

"Tam üstüne bastın. Hiçbir zaman doğru şey için endişe etmezsin. Bu orospu çocuğuyla ilgili hiçbir endişem olmadı, kesinlikle endişe etmedim ama şimdi beni listesine almış. Bana başka ne yapabileceğimi söyle. Koruma tutmanın dışında. Yapmam gereken şeyler, almam gereken önlemler konusunda bazı fikirlerin olmalı."

Hayatta kalma olasılığını artırmak için yollar önerirken, Whitfield da kahve yaptı, oturup ikinci kahvelerimizi içtik. Elindeki davadan söz etti, ben de bir ay önce yaptığım bir işi anlattım.

"Bütün bu yaptıklarına çok teşekkür ettiğimi bilmeni istiyorum" dedi. "Bana fatura yolla derdim ama İrade'nin listesindeki bir adam hesabını günü gününe tutmalı. Sana ne kadar para vermem gerekir. Bir çek yazacağım."

"Para istemez."

"Aptal olma" dedi. "Seni gecenin bir vakti evinden çıkardım ve mesleki uzmanlığıyla ilgili iki saatini aldım. Buna bir fiyat biç."

"Hayatta kalmanla ilgileniyorum" dedim ona. "Hayatta kalırsan bana iş verme şansın olur."

"Buna güvenebileceğini söyledim ama gene de bu gecenin karşılığını alman gerek." Verdiğim kâğıdı koyduğu cebine vurdu. "Bu adamlardan bir referans ücreti alacak mısınız?"

"Hangisini aradığına bağlı."

"Yalnızca biri mi komisyon verir?"

"Güvenilir için parça başı işler yapıyorum" dedim, "Wally Donn da önlerine koyduğum her şey için bana komisyon verir."

"Öyleyse neden diğer ajansı da yazdın?"

"Çünkü iyiler."

"Eh, Güvenilir'i arayacağım" dedi. "Bunu söylemeye bile gerek yok. Ve hâlâ bu gece için para almanı istiyorum."

"Hiç gerek yok."

"Bu durumda daha iyi bir fikrim var. Seni tutmak istiyorum."

"Ne yapmak için?"

"İrade'nin peşine düşmen için."

Ona bunun anlamı olmadığını nedenlerini anlattım. Polis gücünün yarısı bu olayın peşindeydi ve polisler var olan veriler ve kanıtları bilimsel aygıtlarla işleyerek bundan bir şeyler çıkarıyorlardı. Üstelik her kapıyı çalacak, önlerine çıkan her ipucunun, her telefonun peşinden gidecek insan güçleri vardı. Bense yalnızca onlara engel olurdum.

"Bütün bunları biliyorum" dedi.

"Öyleyse?"

"Gene de seni tutmak istiyorum."

"Neden? Bu akşamın karşılığında bana para ödemenin bir yolu olarak mı?"

Başını hayır anlamında salladı. "Seni bu olayda istiyorum."

"Ne için?"

"Çünkü senin bir fark yaratma şansın var. Seni ilk kez, biliyorsun, Ray Grulio'w'un önerisiyle tutmuştum."

"Evet, biliyorum."

"Ray senin akıllı olduğunu ve çabuk anladığını söyledi. 'Ona bir cümle söyle, bütün sayfayı anlar' dedi."

"Yüce gönüllülük göstermiş" dedim. "Bazen dudaklarımı oynatırım."

"Sanmıyorum. Kişiliğinle ilgili olarak da iyi şeyler söyledi. Bir şey daha söyledi. Keçi gibi inatçı olduğunu söyledi."

"Katırdan daha iyi bir sözcük kullanmış."

Whitfield gözlerini yuvarladı, "iltifat edilmesi zor bir insansın, değil mi? Matt, saldırı en iyi savunmadır. Bu mahkemelerde de doğrudur, sokakta da. Polislerin yapamayacağı neyi senin yapacağını bilmem ama bugünlerde endişe etmek zorunda olmadığım tek şey para ve sana biraz para verebilirim İrade beni zımbalamadan önce onun zımbalanacağını görmek için bir şeyler yaptığıma inanırım. Şimdi kabul ettiğini söyle de sana bir çek yazayım."

"Kabul ediyorum."

"Gördün mü? inatçısın, yaptığın işin tanımının bir parçası da bu olabilir. Ama benim ikna gücüm yüksek, bu da benim iş tanımımın kesin bir parçası." Masaya gidip çek defterini çıkardı, bir çek yazdı, kopardı ve bana verdi.

"Ön ödeme" dedi. "Yeterli mi?"

İki bin dolarlık bir çekti, "iyi" dedim.

"Üzerinde çalıştığın bir şey var mı?"

"Şu an yok" dedim. "Ne yapacağımı bilmiyorum ama sabah yapmaya başlayacağım."

"Ben de Güvenilir'deki Donn'ı arayıp koruma isteyeceğim. Ne iş ama. Sana bir şey söyleyeyim mi? Bunu sakın başka yerde söyleme ama bu öğleden sonraya kadar İrade'ye bir tür sempati duyuyordum."

"Öyle mi?"

"Diyelim ki homurdanmak bir hayranlık duyuyordum, tür şehir halk kahramanı, değil mi? Neredeyse Batman gibi."

"Batman asla kimseyi öldürmedi."

"Çizgi romanlarda öldürmedi. Filmlerde öldürüyor ama Hollywood her şeyin suyunu çıkarır zaten, değil mi? Hayır, gerçek Batman asla kimseyi öldürmez. Söylediğim lafa bak, 'gerçek Batman.' Eh, çizgi romanlarla büyürsen böyle oluyorsun işte."

"Biliyorum."

"Allah aşkına" dedi. "Ben Adrian Whitfield'im, Allahın belası bir avukatım. Hepsi bu. Joker değilim, Penguin değilim, Riddler değilim. Batman neden bana savaş açıyor?"

4

Eve gittiğimde Elaine hâlâ ayakta idi, Discovery Channel'da bir hayvan belgeseli izliyordu. Belgeselin son on dakikasında ona katıldım. Son yazılar geçerken Elaine somurtarak televizyonu kapadı.

"Bunu geldiğin zaman yapmalıydım" dedi.

"Neden? Ben de izledim."

"Bu tür şeylerin son beş dakikasını izlememeyi öğrenmem gerekiyor" dedi, "çünkü hep aynı şey oluyor. Elli beş dakika gerçekten güzel bir hayvan seyre diyorsun, sonra türlerinin tehlikede olduğunu, yüzyılı çıkaramayacağını söyleyerek her şeyi berbat ediyorlar. Seni bunalıma sokmaya o kadar kararlılar ki, sponsorları Prozac sanki. Adrian Whitfield nasıldı?"

Ona akşamın bir özetini anlattım. "Eh, bunalımda değil" dedi. "Eğleniyor, bana öyle geldi: 'Neden ben?'"

"Doğal bir soru."

"Evet, ben de olsam öyle derdim. Ne kadar para aldığını söyledin? İki bin dolar mı? Almanya şaşırdım."

"Polislik eğitimi herhalde."

"Biri sana para uzatırsa al."

"Bunun gibi bir şey. Harcadığım zaman için bana ödeme yapmak istedi, ben reddedince de beni tutmak istediğine karar verdi. Bu parayı kullanabiliriz."

"Bir iş üzerinde çalışmak iyi de gelebilir."

"Evet, kimbilir belki yararlı bir şey bulabilirim. Umarım bir bilgisayar satın almakla ilgili olmaz."

"Ha!"

"TJ. Daha önce ensemdeydi. Ne zaman çıktı?"

"Senden yarım saat sonra. Ona kanepeyi önerdim ama kalmak istemedi."

"Hiç kalmaz."

" 'Ne sanıyorsun? Uyuyacak bir yerim yok mu?' Nerede uyuduğunu merak ediyorum."

"Bu bir sır."

"Bir yerlerde yaşıyor olmalı."

"Herkesin bir yeri yok."

"Evsiz olduğunu sanmıyorum, sen ne düşünüyorsun? Düzenli olarak giysilerini değiştiriyor ve temiz pak. Parkta yatmadığına eminim."

"Evsiz olmanın birçok yolu vardır" dedim, "her zaman metroda uyumaları ve çöp kutularını karıştırmaları gerekmez, İçki içtiği için kira kontrollü dairesinden çıkmak zorunda kalan bir kadın tanıyorum. Eşyalarını Chelsea'deki bir depoya koydu. On metrekaresine kadar bir yer için ayda seksen dolar gibi bir para ödüyor. Eşyalarını oraya koyuyor ve orada uyuyor."

"Orada uyumasına izin veriyorlar mı?"

"Hayır ama nasıl önleyebilirler? Gündüz oraya gidiyor ve bu şekilde dört beş saat kalıyor."

"Korkunç bir şey olmalı."

"Bir sığınaktan daha güvenli ve çok daha mahremiyeti olan bir yer. Herhalde daha temiz ve sakindir. Orada giysilerini değiştiriyor, çamaşır yıkaması gerektiğinde çevredeki bir çamaşırhaneyi kullanıyor."

"Nasıl yıkıyor. Orada bir duş olduğunu söyleme."

"Lokantaların falan tuvaletlerinde temizleniyor ve ara sıra duşunu kullandığı bir arkadaşı var. Yalapaşak yıkıyor. Hayatının her gününde duş almıyor tabii."

"Zavallı kadın."

"İçki içmemeyi başırırsa er ya da geç kendine doğru dürüst bir yer bulur" dedim.

"Kendi duşu olan bir yer."

"Herhalde. Ama bu şehirde çok farklı yaşam biçimleri var. Tanıdığım bir adam altı yedi yıl önce boşandı ve hâlâ bir evi yok."

"Nerede uyuyor."

"Bürosundaki bir kanepede. Kendi işi olsa iyi ama kendi işi de değil. Flatiron Binası'nda büroları olan bir şirketin orta düzeyde yöneticisi. Sanırım bürosunda bir kanepesi olacak kadar önemli bir insan."

"Ya biri onu kanepede uyurken yakalarsa..."

"Esniyor ve bir dakikalığına uzanıp uyuyakaldığını söylüyor. Ya da geç saatlere kadar çalışıp Connecticut trenini kaçırdığını. Kimbilir? Buradan iki blok ötedeki bir jimnastik salonuna üye, her sabah Nautilus koşusundan sonra orada duş yapıyor."

"Neden bir daire tutmuyor."

"Parasını veremeyeceğini söylüyor" dedim, "ama ben yalnızca bu konuda nevrotik olduğunu düşünüyorum. Sanırım herkesi atlatma düşüncesinden hoşlanıyor. Herhalde kendini bir şehir devrimcisi olarak görüyordur, bir hayvanın karnında uyuyan bir devrimci."

"Henredon'dan alınmış bir deri kanepesi üzerinde."

"Deri midir ya da kim yapmıştır bilmiyorum ama düşünce bu. Ülkenin geri kalan kısmında uyuyacak yerleri olmayan insanlar otomobillerinde uyuyorlar. New York'luların otomobilleri yok ve park yeri Sioux City'deki bir daire kadar pahalı. Ama yaratıcıyız. Bir yolunu buluruz."

Sabah Adrian Whitfield'ın çekini tahsil ettim ve bu parayı hak edecek bir şey düşünmeye çalıştım. Birkaç saat olayla ilgili basında çıkan yazıları inceledim, sonra Wally Don'la konuşup aldıkları güvenlik önlemlerini kontrol ettim. Whitfield sabah ilk iş onları aramıştı ama Wally gazeteyi çoktan okumuş olduğu için onun neden söz ettiğini hemen anlamıştı.

"Senin fikrini almak istiyorum" dedi, "çünkü bu adamı tanıyorsun ve buraya sen gönderdin, bunun için ayrıca teşekkür ederim. Asıl olarak üç yerde onu koruyoruz: Mahkeme, evi ve

bürosu. Mahkeme kalabalık bir yer, artı içeri girmek için metal detektörden geçmek zorundasın."

"Bu demek değil ki bir havan topuyla içeri giremezsin."

"Biliyorum ve bu adam duvarlardan geçiyor üstelik. Şimdiye kadar hiç silah kullandı mı? Genellikle boğaz sıkıyor. Vollmer'ı astı, Patsy S'yi boğdu, yaşam hakkıcıya ne olmuştu, boynunda bir tel askı mı vardı?"

"Önce bıçaklandı."

"Adı neydi, hani kafası kesildi, siyah adam. Gerçi bunu kendi adamı yaptığı için saymıyoruz. Adı Skipppy'ydi ya da her neyse."

"Scipio."

"Her neyse, silah yok. Sorun şu, yaklaşmaya korkmuyor ve her zaman kurbanı yalnız yakalamayı başarıyor. Bu da Whitfield'ın yanında sürekli adam bulunması demek ama özellikle de tek başına hiçbir yere gitmemesi. Örneğin Adliye Binası'ndaki erkekler tuvaleti gibi. Patsy'yi orada yakalamıştı, değil mi? Tuvalette."

"Doğru."

"Herkes onu konuşuyor" dedi. "Kürtajcı adam konusunda haklısın, önce bıçaklandı, Vollmer'in de yanlış hatırlamıyorsam başına şiddetle vurulmuştu. Yani olay şu, tek bir yöntemle bağlı değil, demek ki sokağın karşısından tüfekle ateş etmesini gözardı edemeyiz."

"Buna karşı korunmak zor."

"Olanaksıza yakın bir şey olur" dedi, "ama gene de alabileceğin önlemler var. Ona bir çelik yelek giydirdim, gerçi her şeyi önlemez ama gene de "Fruit of the Loom" fanilasından çok da fazla koruma sağlar. Yolculuk için her tarafında kurşun geçirmez cam olan zırhlı bir limuzin alıyor. Sürekli yanında iki kişi ve araçtan hiç ayrılmayacak bir şoför olacak."

Bütün ayrıntıları bana anlattı. Öneri yapacak hiçbir nokta bulamadım.

"Asla kapıdan içeri giren ilk insan olmayacak" dedi. "Oda on dakika önce kontrol edilmiş olsa bile fark etmez. O içeri girmeden önce başka biri odaya tekrar bakacak."

"İyi."

"Bu Allahın belası bir herif, Matt. 'Halkın İradesi'. Önce haber verip sonra vuruyor. Bu kez onu zımbalayacağız."

"Öyle umalım."

"Evet, öyle umalım. Kişisel koruma işi sıkıcı görünür. Doğru iş yaparsan hiçbir şey olmaz. Ama bu sefer ilk sayfada manşetten veriliyor. İRADE, AVUKATI HEDEF SEÇTİ. Bu adamlar nereye gidersen git her zaman muhabirler ve televizyoncular olacak, yüzüne mikrofonu tutacaklar, diğerleri kameraya çekecek."

"Gizli Servis'tekilerin neler çektiğini anlıyorsun şimdi."

"Evet" dedi, "hayrını görsünler. Zaten Washington'dan hiçbir zaman hoşlanmamıştım. Karmakarışık sokaklar ve öldüresiye sıcak yazlar."

Sonraki birkaç gün yapacak işler buldum. Midtown North'da Joe Durkin'i gördüm, Joe birkaç telefon konuşması yapıp Adrian Whitfield'a yazılan açık mektubun İrade'nin daha önceki mektuplarını yazan insanın elinden çıktığını (ya da en azından aynı tarzda yazıldığını ve aynı yazı karakterini taşıdığını) teyit etti. Yazış biçiminden bunu ben de tahmin etmiştim ama emin olmak istemişim.

Gene de Whitfield'i öldürmek için kişisel nedenleri olan birini bulmak için biraz zaman harcadım. Whitfield iki kez boşanmıştı. Şu anda, Connecticut'ta yaşamaya devam eden üçüncü eşiyle hukuken evli görünüyordu ama ayrıydı. Her evliliğinden çocukları olmuştu, bir oğlu (en büyüğü) iki yıl önce kılık değiştirmiş bir polise birkaç yüz dolar değerinde Ecstasy satarken yakalanmıştı. Oğlan kendisine malı verenin adını verdiği için suçlama düşmüştü. Bu durum araştırılmaya değer görünüyordu ama bir sonuca varılabilecek gibi de değildi.

İntikam almak isteyen biri olabileceği düşüncesi hoşuma gitti. Birinin kişisel nedenini dizi cinayetler katili gizemi arkasına saklaması ilk kez olmayacaktı. Bazen bir fırsatçı kendi cinayetinin başka birinin işiymiş gibi görünmesini ayarlardı. bir keresinde buz kıracağı kullanan

bir katilin taklitçisini yakalamıştım. Katilin dizi cinayetler katili görüntüsü vermek için rastgele amaçsız cinayetler işlediği, sonra aynı görüntü içinde asıl öldürmek istediği insanı öldürdüğü olaylar biliyordum. Şüpheyi kendinden uzaklaştırmanın bir yolu bu, yoksa en başta gelen şüpheli olurdu. Ama bu senaryo işe yaramadı, çünkü rutin polis araştırması, er ya da geç kişisel nedeni olan birini aramaya yönlendirirdi ve bir kez başlayınca da her zaman bir şey bulunurdu.

Bu bir duman perdesiyse, İrade kesinlikle çok duman üflüyordu. Gazetelere mektup yazmak ve kamuoyuna mal olmuş kişileri öldürmek, katilin kim olduğu anlaşılmasın diye karısının boynunu kırmadan önce başka ev kadınlarını boğmaktan çok farklıydı.

Ama belki de bu işe alışmıştı. Böyle şeyler olur. Ev kadınlarını öldüren adam kendi karısını boynuna dolanmış ince bir çorapla bırakmadan önce dört kadın öldürmüştü. Yakalanmadan önce üç tane daha öldürdü. Sağlam bir görüntü vermek için bu kadar süre devam ettiğine inanmıyorum. Bana göre bu işten hoşlanıyordu.

Güzel hava haftasonu da devam etti. Pazar gününde yağmur yağması bekleniyordu ama yağmadı ve öğleden sonra hava sıcak ve nemliydi. Pazar günü daha da kötü oldu, sıcaklık ve nem çok arttı. Salı günü de aynıydı. O öğleden sonra bir süre dikkatimi İrade'den uzaklaştıran bir telefon aldım.

Arayan Ginnie adında tanıdığım bir kadındı. "Allahım, çok kötüyüm" dedi. "Byron'ı duydun mu?"

"Hasta olduğunu biliyorum."

"Öldü."

Ginnie'yi AA'dan tanıyordum. Dokuzuncu Cadde, Elli Üçüncü Sokak'ta oturuyor ve St. Paul'deki toplantılara geliyordu. Byron onun arkadaşıydı, birkaç kez toplantılarda karşılaşmıştım ama Village'de oturduğu için çoğunlukla oradaki toplantılara gidiyordu. Programa katılmıştı, çünkü tek başına içkiyi bırakamıyordu. Yıllar önce eroin bağımlısıydı ve iğneleri başkalarıyla paylaşmıştı. Eroini bıraktıktan kısa bir süre sonra test yaptırdı ve HIV-pozitif olduğu ortaya çıktı. İnsanların bu tür haberlere canı cehenneme deyip içki içerek tepki göstereceklerini düşünebilirsiniz ama bazıları böyle yapsa da çoğu yapmaz.

Byron yapmadı. İçkiye başlamadı ve toplantılara gitmeye devam etti. Doktorların verdiği ilaçları aldı ve bağışıklık sistemini güçlendirmeye yönelik diyetleri yaptı. Bunların ona yararı dokunmuş olabilir ama AIDS'e yakalanmasını önlemedi.

"Üzıldüm" dedim. "Onu son kez Mart ya da Nisan'da görmüştüm. Village'deki bir toplantıda rastlaştık. Sanırım Perry Sokağı'ndaydı."

"Çoğunlukla oraya giderdi."

"İyi görünmediğini düşündüğümü hatırlıyorum."

"Matt, AIDS onu öldürecekti ama fırsat bulamadı. Biri onu vurdu."

"Biri..."

"Onu silah çekip vurdu. Allah aşkına, böyle bir şeyi kim yapabilir?"

Yumuşak bir sesle, "Ginnie, en iyi nedeni olan kişi kendisidir" dedim.

"Ne?"

"Belki bunu kendisi yaptı."

Sabırsız bir sesle, "Hayır" dedi. "Herkesin ortasında oldu, Matt. Oturduğu apartmanın karşısındaki küçük parkı biliyor musun?"

"Nerede oturduğunu bilmiyorum."

"Horatio Sokağı. Van Gogh değil, yanındaki, savaş öncesinde yapılmış apartman. Sokağın karşısında küçük bir park var. Abingdon Square mı? Hayır, bu diğeri."

"Jackson Square."

"Sanırım. Bu sabah bir bardak kahve ve sabah gazetesiyle orada oturuyordu. Bir adam yanına gelip onu vurdu."

"Katili yakaladılar mı?"

"Kaçtı."

"Ama görenler vardı."

"Parkta insanlar vardı. Erken bir saatti, yani fazla sıcak değildi. Şimdi fırın gibidir."

"Biliyorum."

"Klimaya şükretmeliyiz. Byron klimalı dairesinde de kalabilirdi ama güneşi seviyordu. Bütün hayatını güneşten uzak geçirdiğini söylerdi ama şimdi güneşten enerji almak istermiş gibiydi. Güneş enerjisi. HIV-pozitif olmanın iyi bir yanının cilt kanseri olmaktan endişelenmemek olduğunu söylerdi. Onu fazla tanıımıyordun, değil mi Matt?"

"Hemen hemen hiç tanıımıyordum."

"Virüsü nasıl kapıldığını biliyorsun."

"Anladığım kadarıyla iğneleri paylaşarak."

"Doğru. Gay değildi."

"Bunu biliyorum."

"Village'de oturup AIDS olmasının, gay olduğunu düşündürmesi çok normal. Ama değildi. Hem de hiç değildi."

"Ya!"

"Ona bir tür âşıktım."

"Anlıyorum."

"HIV-pozitif olan birine âşık olduğun zaman ne yaparsın?" Cevap vermemi beklemedi, bu da iyi oldu, çünkü verecek bir cevabım yoktu. "Gay erkekler bu durumla sürekli karşılaşır, değil mi? Sanırım prezervatif kullanır ve AIDS olabileceğini düşündükleri insanlarla çıkmazlar. Virüse yakalanmamışlarsa, yakalanmış olanlarla çıkmazlar." Bir an sustu. "Ya da boş verip işi şansa bırakırlar."

"Sen de böyle mi yaptın?"

"Ah, hayır. Ben mi? Neden böyle söyledin?"

"Sesinin tonu nedeniyle."

"Herhalde gıpta ediyordumdur. Bazen böyle bir dürtüyle davranabilen bir insan olmayı istiyorum. Asla yapamadım, o kötü eski günlerde bile. Byron'dan çok hoşlanıyordum ve onu arzuluyordum ama durumu her ikimize de sınırlamalar getirmişti. Bir kere bu konuda konuştuk, farklı durumda olsaydık neler yapacağımızı konuştuk. Arkadaş kaldık. Yalnızca arkadaş, böyle derler ya ama burada 'yalnızca'nın ne anlamı var. Arkadaşlıklar zaten çok az yaşanır, sen de öyle düşünmüyor musun?"

"Evet."

"Ondan çok şey öğrendim. Her gününe büyük değer veriyordu. Onu vuran adamı yakalarlar mı sence?"

"Büyük olasılıkla" dedim. "Tanıklar olan açık bir alanda öldürülmüş. Bu olay Altıncı Bölge'ye bağlı, orada fazla suç işlenmediği için uyuşturucu bağlantılı bir olay diye bir kenara atamaz. Haftasonunda birinin gözaltına alınma olasılığı yüksek."

"Uyuşturucu bağlantılı olduğunu düşünebilirler."

"Neden?"

"Byron eskiden cankiydi. Bu kaydında gözükür, değil mi?"

"Gözaltına alınmışsa."

"Birkaç kez. Hiç cezaevine girmedi ama bana birkaç kez gözaltına alındığını söylemişti."

"Öyleyse kaydında vardır, evet."

"Ayrıca o parkta uyuşturucu satışı da var. Washington Square'deki gibi satıcı kaynamıyor ama Byron bana pencerenin kenarına oturup parkta insanların alışverişini izlediğini söylemişti."

Bir an sonra, "Uyuşturucuyu kullanmaya tekrar başlamadı, değil mi Ginnie?" dedim.

"Hayır."

"Öyleyse uyuşturucu cinayeti olduğunu düşünmezler, yanlışlık olduğunu düşünmezlerse tabii ve belki de yanlışlıkla vurulmuştur. Her iki durumda da yasalara göre hareket edip ellerindeki ipuçlarıyla hareket ederler. Bence katili bulup dosyayı kapatacaklar."

"Ben de öyle umuyorum. Matt. Canımı neden bu kadar sıkıyor? Katili bulmaları onu geri getirmeyecek."

"Hayır."

"İntikam ateşiyle yanmıyorum. Byron'ı öldüren adamdan nefret etmiyorum. Bana göre ona iyilik etti. Huzura kavuştu, Matt. Her gününe büyük değer veriyordu ama bunu zaten söylemiştim, değil mi?"

"Evet."

"Hâlâ evinden dışarıya çıkabilecek güçteydi. Hâlâ toplantılara gidebiliyordu. Bir baston kullanmak zorundaydı ama Perry Sokağı'na kadar birkaç blok yürüyordu, orada her zaman ona iskemle bulan birileri vardı. Byron, AIDS'in bir iyi yanı derdi- Cilt kanserinden korkmana gerek yok, ayrıca iskemle bulmak için Perry Sokağı'na bir saat erken gitmene de gerek yok. Bu konuda şakalar yapardı. Şaka yapamadığın bir noktaya gelmek kötü olur herhalde."

"Sanırım."

"İşyerinde bir arkadaşım var. Artık çalışamayacak duruma geldiğinde onu ziyarete gittim. Gidemeyecek hale gelene kadar. Hastalık beynini mahvetmişti ama bir anda değil. Akli gidip geliyordu. Onun yanında olmaya katlanamıyordum. Onu terk etmiş değildim, onunla ilgilenen bir sevgilisi ve düzinelerce arkadaşı vardı. Onu fazla iyi tanımazdım, yalnızca işten arkadaşım. Şu halime bak, her zaman kendimi açıklamak zorunda hissederim." Soluk almak için durdu. "Byron'da bunaklık belirtileri ararken bulurdum kendimi. Ama onda bu tür belirtiler yoktu."

Gazetelerdeki haberi okudum, yerel haber kanalı New York One'ı izlerken Melissa Mikawa'nin, Jackson Square'de Byron'ın öldürüldüğü bankın yanında konuştuğunu gördüm. Kameraman sokağın karşısındaki daireyi gösterdi, kamera katilin kaçış yolunu gösterirken Mikawa evi işaret etti.

Sonra başka bir konuya geçince ben de sesi kapama düğmesine bastım ve telefona cevap verdim. Adrian'dı. Birkaç yeni fıkra söyledi ve İrade'nin listesine girince nasıl herkesin tepesine üşüşüğünü anlattı. "Midem kaldırsa günde on sekiz saat ekrana çıkıp, geri kalan zamanda da gazetecilerle konuşacağım. Tabii herkes bir bakireyle evlenmek istiyor."

"Nasıl yani?"

"Özel görüşme istiyorlar. Aranmak hoş bir şey ama giderek hayır demek daha kolaylaşıyor. McGraw hariç."

"O ne istedi?"

"Diğerlerinin istediğini. Bir röportaj."

Bir şeyler daha söyledi ama anlamadım. Kafamdan takip edemediğim bir düşünce geçti.

"Teke tek görüşme yok" dedim

"Efendim?"

"Senin yerinde olsam yanımda korumalar olmadan kimseyle görüşmezdim" dedim.

"Şişman yaşlı gazeteciyle bile mi?"

"Kardinalle bile."

"Gerçekten mi? Oysa adamda güven telkin eden bir şey var. Kırmızı şapkası olmalı, Koruyucu Meleklerle benziyor." Güldü, ben de onla birlikte güldüm. Rahatlamamı söyledi, "Kardinal henüz aramadı" dedi. "Marty de bir randevu değil yalnızca bir telefon görüşmesi istedi. Yalnızca beş dakikamı ve yalnız ama yalnız onun olabilecek bir bilgi kırıntısı verirsem köşesinde bir yazı çıkartabilirmiş. Ona bir şey verdiğimi sanmıyorum ama o zaten havadan sudan bile bir köşe yazısı çıkartabilir. Geçmişte çok yaptı bunu."

Vedalaştık, ahizeyi yerine koydum ve bu sefer televizyonu tamamen kapadım. Kafamda bir düşünce vardı, orada öylece oturup biraz evirip çevirdim onu. Biraz hayali bir düşünceydi, polis çoktan bertaraf etmiş olmalıydı ama asla bilemezsiniz. Hiç olmazsa bana bir şeyler yapma bahanesi verdi.

Sonuçta, telefonda birkaç saat geçirdikten sonra en başa dönmüştüm. Boşuna zaman harcadım diyemezdik çünkü hiç olmazsa aklıma takılanı ortadan kaldırmıştım. Ancak bir başarı hissiyle de dolu değildim.

Bu arada Marty McGraw, Adrian'ın verdiklerinden bir yazı çıkarmayı başarmıştı, meşhur olmanın artı ve eksilerini tartışan yüzeysel bir parça. Aynı sayfada başka bir yazıda Byron Leopold'un kaderiyle ilgili kısa bir yazı vardı. Üzerinde çok durmadım. Byron'la yakın ilişkim olmamıştı. Soyadını bile bilmiyordum ve katilinin bulunması Altıncı Bölge'deki arkadaşların sorumluluğuydu. Benim yardımım olmadan da çözebilirlerdik

Gerçi çözemediler, hemen çözemediler ve hiç nedensiz, kendimi bu işin içinde buldum. Perşembe günü, cinayetten iki gün sonra, cinayet yerinden beş dakika uzaklıkta dolandığımı fark ettim. Oraya gidip yarım saat bir bankta oturdum. Birkaç kişiyle konuştum, sonra Byron'ın oturduğu apartmanın kapıcısıyla sohbet ettim.

Cumartesi öğleden sonra Hudson Sokağı'ndaki St. Luke's Kilisesi'nde onun için bir tören düzenlendi, içkiyi bıraktığı yıllarda onu tanımış olan insanlar anılarını anlattı. İpucu bulmak için konuşulanları dinledim.

Daha sonra Ginnie ile kahve içtim. "Çok komik" dedi Ginnie. "Seni tutmak gerektiğine dair bir duygu besliyorum."

"Byron'ı vuran adamı bulmak için mi? Polisler benim yapabileceğimden daha iyisini yapabilirler."

"Biliyorum. Gene de bu duyguyu içimden atamıyorum. Ne düşündüm biliyor musun? Bu onun için bir şeyler yapmak olurdu, Matt. Onun için yapabileceğim başka bir şey de yok."

Daha sonra Adrian Whitfield aradı. "Biliyor musun?" dedi. "Orospu çocuğunun beni haklamayacağını düşünüyorum. Sıkıntıdan öleyim diye bekliyor."

"İnsanların sıkıntıdan öldüğünü duymuştum" dedim, "ama otopsi raporlarında 'ölüm nedeni' olarak sıkıntı yazmaz."

"Katoliklerin intihar edenlere yaptığı gibi üstünü örterler. Sıkıntıdan ölenler mezara gömülemez. Benedetto Nappi adlı bir adamı hiç duymuş muydun?"

"Sanırım Frick'te birkaç resmini görmüştüm."

"Hiç sanmıyorum. tabii eğer adamın benim bilmediğim bir yönü yoksa. Ona Valiz Benny derler, gerçi neden dediklerini bilmiyorum. Hikâyeye göre Tony Furillo'nun otomobilinde işe başlamış. Motoru çalıştırmış, bir patlama olmazsa Tony güvenli olduğuna karar vererek yola çıkarmış."

"Çeşnicibaşlar gibi."

"Tam bir çeşnicibaşı gibi. Anahtarı kontağa sokuyorsun bir şey olmazsa eve gidip film izliyorsun. Benny bu işi birkaç ay yaptıktan sonra bıraktı. Gerilime dayanamadığı için değil, gerilim yaşadığını sanmıyorum. 'Hiçbir şey olmuyor' diye şikâyet etti. Bir şey olsa onu kaşıkla toplamak zorunda kalacaklardı elbette ama bildiği tek şey sıkıntıya dayanamadığıydı."

"Sen de şimdi onun neler hissettiğini anlıyorsun."

"Evet, aslını ararsan Benny'ye göre şikâyet etmeye daha az hakkım var. Sıcak havada çelik yelek giymek zorundayım ama aslında klimalı bir evden klimalı bir limuzine biniyor ve klimalı bir büroya gidiyorum. Sokak cehennem gibi sıcak ama orada fazla zaman geçirmiyorum."

"Tek bir şeyi bile atlamıyorsun."

"Aynen dediğin gibi. Çelik yelek görüntümü ne hale getiriyor bilmiyorum ve rahat da değil ama oduncu gömleği giymek gibi de değil. Hayatımı yaşıyor ve bombanın patlamasını bekliyorum, patlamadığında da kendimi aldatılmış gibi hissediyorum. Ya sen nasılsın? Bir ilerleme kaydettin mi?"

"Doğrusunu istersen" dedim. "Paranı geri vermeyi düşünüyordum."

"Neden?"

"Çünkü bu parayı hak etmenin yolunu bulamıyorum. Birkaç saat üzerinde çalıştım ama zaten bilmediğim bir şey öğrendiğimi sanmıyorum ve resmi soruşturmayı derinleştirecek konumda da değilim."

"Ve..."

"Anlayamadım."

"Başka bir şey daha var, değil mi?"

"Var" dedim ve ona Byron Leopold'u anlattım.

"Bir arkadaşın arkadaşı mı yani?" diye sordu.

"Aslında evet. Onu tanıyordum ama yalnızca merhabalaşmamız vardı."

"Ama katili sokakta dolaşırken sen yatağında rahat uyumayacak kadar yakından tanıyıordun."

"Şimdiye kadar kimseyi yakalamamalarına şaşırdım" dedim.

"Birkaç gün bu işle uğraşırım diye düşünüyordum ama bir müşterim var."

"Sen de asla aynı anda birden fazla dava almazsın."

"Zaman zaman alırım ama..."

"Ama kendimi dolandırılmış hissedeceğimi düşünüyorsun. Ben ölüm tehdidi altındayım, sen de sana verdiğim parayı hak etmen gerektiğini düşünüyorsun, güneş parlarken ay çıkmaz. Arkadaşın seni tutmak mı istiyor?"

"Bundan söz etti. Onun parasını alamam."

"Pro bono çalışırsın."

"Siz avukatlar ve Latince deyimleriniz."

"Küçük bir parkta bir adam bir bardak kahve ve New York Times'la oturuyor. Başka bir adam yanına gelerek onu vurup kaçıyor. Bu kadar, değil mi?"

"Şimdiye kadar öyle."

"Kurban AIDS'li. Eşcinsel miydi?"

"Hayır. Eskiden uyuşturucu kullanırdı, iğneleri paylaştığı için AIDS'e yakalandı."

"Yani belki katil kötü bilgi almış bir eşcinsel düşmanıdır. Ya da tam tersidir, bir tür paralı katildir. Sen de böyle düşünmüyor musun?"

"Bunlar da mümkün."

"Bir olasılık daha. Bu olayla dostumuz İrade arasında bir bağlantı var mı sence?"

"Allahım" dedim. "Hiç aklıma gelmemişti."

"Şimdi düşünüyor musun?"

"Pes ediyorum" dedim. "Bir bağlantı varsa bile aklıma geldiğini söyleyemem. Öncesinde adını açıklamadı, sonrasında sorumluluğu yüklenmedi. Kurban kamuoyuna mal olmuş bir kişi de değil. Bağlantı nerede?"

"Çok rastgele" dedi. "Amaçsız."

"Ne olmuş?"

"Oysa İrade çok belirgin hedefler seçiyor. Hedefini doğrudan açıklıyor ve neden seçtiğini söylüyor."

"Doğru."

"Resmi olarak yaptığı işler böyle."

"Açıklamadığı cinayetler de var mıdır diye düşünüyorsun?"

"Kim bilir?"

"Bunun yararı ne olabilir?"

"Hangisinin yararı nedir?" dedi. "Beni öldürmenin yararı nedir, Allah aşkına? Belki öldürmekten hoşlanıyor ve durmasını bilmiyor. Belki beni vurmayı planlıyor ve kolay bir hedefte, böyle bir şeyi beklemeyen ve çevresinde korumalar olmayan birinde pratik yapmak istiyor. Belki Jackson Square'deki bu küçük pas de deux bir provaydı."

İlginç bir düşünceydi. Aşırı abartılı görünüyordu ama o kadar kışkırtıcıydı ki, kendimi başka olasılıklar öne sürerken buldum. Birkaç dakika daha bu konuda konuştuktan sonra Whitfield, "Bir bağlantı olduğunu sanmıyorum, eminim sen de sanmıyorsundur" dedi. Ama neden birkaç gün bu işle ilgilenmiyorsun? Parayı geri gönderme. Bunu hak edecek bir yol bulursun."

"Sen öyle diyorsan."

"Öyle diyorum. Sana verdiğim para, Güvenilir'in beni korumak için aldığıyla karşılaştırıldığında çok küçük kalıyor. Günde yirmi dört saat iki kişi, artı bir limuzin ve bir sürücü, artı faturaya eklenecek başka ekstralar. Fatura göndermeleri uzun sürmez."

"Eğer hayatta kalmanı sağlayacaksa..."

"O zaman buna değer. Sağlamazsa faturanın ödenmesi baş ağrıtır. Ne anlaşma ama, değil mi? Nasıl kaybedebilirim?"

"İşlerin yolunda gideceğini düşünüyorum."

"Sana bir şey söyleyeyim mi" dedi. "Ben de öyle düşünüyorum. "

5

Ertesi gün Pazar'dı ve günü geçirmek için fazla zorluk hissetmedim. Bir saat kadar televizyonda sezon öncesi bir futbol maçı izledim ama kalbim maçta değildi, bu da oyuncularla paylaştığım bir durumdu.

Pazar günleri AA sponsorum Jim Faber'le yemek yedim ama Jim bütün Ağustos ayı boyunca kent dışındaydı. Elaine'le Carnegie Hall'dan bir sokak ötedeki bir sinemaya gittik, sonra yeni bir Tayvan lokantasında yemek yedik. Her zamanki Tayvan lokantamızı daha çok sevdiğimize karar verdik.

Yatağa erken yattım, ertesi sabah kahvaltıdan sonra da Village'a gittim. İlk durağım Batı Onuncu Cade'deki Altıncı Bölge karakoluydu, burada Harris Conley adlı bir detektifle tanıştım. Bleecker Sokağı'nın köşesinde kahve ve kek aldık, Conley bana Byron Leopold cinayetiyle ilgili bildiklerini anlattı.

Oradan Horatio'da Byron'ın oturduğu binaya gittim ve gene kapıcıyla konuştum. Olay gecesi görevliydi ve bu yüzden bana daha önce konuştuğum adamın anlattıklarından daha çok şey anlatabildi. Beni içeri alamazdı ama binanın yöneticisini çağırdı. Yönetici Doğu Avrupa aksanlı iri yarı bir adamdı, sararmış parmakları ve ağır bir sigara kokusu vardı. Anlattıklarımı dinledi, kimliğime baktı ve beni on beşinci kata çıkartarak Byron'ın kapısını anahtarıyla açtı.

Ev küçük bir banyosu ve açık mutfaklı olan büyük bir stüdyoydu. Mobilyalar az ve sıradandı, sanki biri katalogdan seçmiş gibi. Bir televizyon, rafta kitaplar, çerçeveli bir Hopper posterleri bir yıl önceki Whitney'deki bir sergiyi gösteriyordu. Sehpanın üzerinde, arasında bir ayraç bırakılmış soğuk savaş öncesi bir casus kitabı duruyordu. Kitabın üçte birini okumuştum.

Televizyonun üzerinde duran küçük tahta kaideden pirinç bronz fili aldım. Elimle ağırlığını ölçtüm. Yönetici odanın öbür tarafında bana bakıyordu, "istiyorsan sok cebine" dedi.

Küçük bibloyu yerine geri koydum. "Yeri burası" dedim.

"Uzun sürmez. Bütün bu eşyaların buradan çıkması gerek. Şu anda kime ait, biliyor musun?"

Bilmiyordum. Ona birinin onunla temas kuracağından emin olduğumu söyledim.

"Kooperatif kurulu burayı satışa çıkarmak istedi. Bay Leopold burada kiracıydı. Fırsat çıktığında burayı almadı, yani daire artık onun değil. Giysiler ve mobilyalar, varsa ailesinin. Biri ortaya çıkıp, 'Bütün bunlar benim' demeli. Kimse ortaya çıkmazsa hepsi Kurtuluş Ordusu'na gider."

"Eminim işlerine yarar."

"O kitaba baktığını gördüm. İstiyorsan al, evine götür."

"Hayır, gerek yok."

Pencerenin yanına gidip karşıdaki parka baktım. Dolabın içini karıştırdım.

"Polisler buraya birkaç kez geldi" dedi. "İçlerinden biri eşya aldı. Dikkat etmediğimi sandı. Çok şeyi fark ederim ben."

"Bahse girerim etmişsindir."

"Ecza dolabından ilaçlar, yatağın yanındaki masadan bir saat. Polis olmasa iyi hırsız olurmuş. Diğer polislerden biri, o hiçbir şeye dokunmak istemiyordu. Şöyle yürüyordu." Kollarını kavuşturup başını çenesini bastırdı. "Bir şeye dokunursa hastalık kapacağını sanıyordu. Aynı havayı soluyarak kapacaktı sanki. Aptal orospu çocuğu. Bu hastalığa bu biçimde yakalanılmaz."

Hayatının son sabahında Byron Leopold kahvaltıda yarım misk kavunu ve bir tost yedi. (Kavun dilimini çöpte bulmuşlardı, diğer yarısı da buzdolabında plastiğe sarılmış olarak duruyordu, kullandığı tabak ve çatal lavabodaydı.) Kahve yaparak kapaklı bir plastik bardağa koydu, sonra eve teslim edilen Times'ını önündeki paspasın üzerinden aldı. Gazeteyi koltuğunun altına sokarak, bir elinde kahve, diğerinde lastik uçlu bastonuyla asansöre bindi ve apartman girişinden dışarıya çıktı.

Her zaman böyle yapardı. Soğuk ya da yağmurlu sabahlarda evinde kalır, pencere kenarında oturarak kahvesini içer, gazetesini okurdu ama hava güzel olduğu zaman dışarıya çıkıp güneşte otururdu.

Parkta oturmuş gazetesini okuyordu, kahve bardağını yanındaki banka koymuştu. Sonra yanına bir adam yaklaştı. Adam beyazdı, görgü tanıklarına göre ne genç ne yaşlı, ne uzun ne kısa, ne yapılı ne zayıftı. Açık renk pantolon giydiği belliydi, gerçi bir tanık blucin olarak hatırlıyordu. Gömleği, kiminle konuştuğunuza bağlı olarak ya tişörttü ya da kısa kollu spor gömlekti. Edindiğim izlenime göre kimse silah sesini duyana kadar ona gerçekten dikkat etmedi. Saklanmak için yere yatmayan birkaç kişi neler olup bittiğini görmeye çalıştı ama o sırada katil tabana kuvvet kaçıyordu.

Byron'a bir şey söylemişti. Birkaç kişi onu duymuştu, bir tanık Byron'a adıyla seslendiğini söyledi. Bu doğruysa, hedef rastgele seçilmiş olamazdı ama Altıncı Bölge'de konuştuğum polisler bu tanığa fazla güven beslemiyordu. Sokakta yaşayanlardan biriydi, bunu anlamam gerekiyordu, bilinci genellikle bir kimyasal maddenin etkisi altındaydı ve size ya da bana anlaşılabilir gelen şeyler görme ya da duyma eğilimi vardı.

İki el ateş, neredeyse aynı anda. Kimse silahı tam olarak görmemişti. Bir tanık katilin bir kesekâğıdı taşıdığını hatırlıyordu ve belki de taşıyordu. Durum böyleyse silahı kesekâğıdına saklamış olabilirdi. Her iki kurşun da kurbanın göğsüne girmişti ve çok yakından ateş edildiği açıktı. Silah otuz sekizlik bir tabancaydı: Yüksek teknoloji bir silah olmamasına rağmen görevi kolayca yerine getirecek güçte bir tabanca. Byron, Adrian Whitfield'in şikâyet ettiği çelik yeleği giymiş olsa bu olayı anlatmak üzere hayatta kalırdı.

Ama giymemişti ve mermiler yan yana vücuduna isabet ederek biri kalbe girmiş, diğeri kalbin bir iki santim sağından geçmişti. Acı ve şok ifade edilemez olmalı ama fazla uzun da sürmemiştir. Ölüm hemen hemen anında olmuştu.

İki el ateş, katil koşmuş ve Byron'ın gözlerindeki ışık sönmeden kaçmıştı. Şanslıydı. Tökezleyerek yere kapaklanabilirdi, tam köşede bir polisle tolaşabilirdi. Bu da olmazsa yüzüne dikkatle bakacak birinin yanından geçebilirdi.

Bunlar olmadı. Katil temiz iş görmüştü.

O öğleden sonra TJ'nin çağrı cihazına not bıraktım, oradan birkaç blok ötedeki bir kafede buluştuk. "Buraya daha önce de gelmiştim" dedi. "O zamandan beri düzelmiş. Güzel görünüyor."

"Çizburger nasıl?"

Bu soruyu düşündü. "Doyurucu" dedi.

"Doyurucu mu?"

Tabağını kenara iterek, "Midemi doyuruyor" dedi. "Nasıl bir iş yapmamı istiyorsun?"

"Bilgisayar kullanabileceğimiz bir iş değil" diyerek Byron Leopold ve ölümüyle ilgili bildiklerimi ona anlattım.

"Bacakları çalıştırma zamanı" dedi. "Kapıları çalıp konuşmak."

"Düşüncem bu."

"İş üzerinde miyiz?"

"Sen öylesin."

"Yani sen bana para ödüyorsun ama sana kim para veriyor?"

"Peter ödüyor" dedim, "bu arada da ben Paul'e ne olduğunu bulmaya çalışıyorum."

"Yolumu kaybettim, Jim."

"Bir müşterim var" dedim. "Adrian Whitfield."

"Şu avukat herif. İrade'nin listesinde olan."

"Doğru."

"Byron'la ilişkisi ne?"

"Yok" dedim ve Whitfield'ın teorisini açıkladım.

TJ, "İrade'nin 'ısınma turları' diye düşünüyor" dedi. "Bu sana anlamlı geliyor mu?"

"Pek gelmiyor."

"Bana da gelmiyor" dedi. "Neden alıştırma yapsın? İyi görüyor zaten."

Diyelim ki Byron Leopold bir sokak cinayetine kurban gitti. Belki söylediği ya da yaptığı bir şey nedeniyle öldürüldü. Belki işlenen bir suça tanık olmuştu, belki penceresinden bir şey görmüş ya da bankta bir şey duymuştu. Belki katili uyuşturucu işinde kandıran ya da katilin sevgilisini baştan çıkaran biri tarafından yanlışlıkla öldürülmüştü.

Bu tür bir şey olmuşsa bunun sokakta konuşulma ihtimali vardı, ben de TJ'yi bunu araştırmaya göndermiştim. Benden daha iyi iş başarabilirdi.

Bu arada ben de Byron'ın yaşamını araştıracaktım.

Telefonu kaldırıp Ginnie'yi aradım. "Bana onu anlat" dedim.

"Ne bilmek istiyorsun?"

"Birbirine uymayan şeyler var. İyi bir semtte, doğru dürüst bir apartmanda kira kontrollü bir dairede oturuyordu. On iki yıl önce bina kooperatifleştirildi. Bu plana göre kiracılar ya iyi bir fiyata daireyi satın alacak ya da kiracı olarak kalacaklardı. Byron ikinciye seçti ve kirayı ödemeye devam etti."

Ginnie, "O dönemde altı torba eroin kullanıyordu" dedi. Cankiler genellikle en iyi yatırım kararlarını veremezler. Fırsat çıktığında daireyi satın alsaydım keşke demişti ama o dönemde ona iyi bir seçenek gibi görünmemiş."

"Şaşırtıcı olan kirayı düzenli ödeyebilmesi" dedim. "Bir cankiyse..."

"Bağımlılığı vardı ama yaşam tarzı böyle değildi, Matt. Byron bir Wall Street cankisiydi."

"Borsaya bağımlı olduğunu söylemiyorsun, değil mi?"

"Hayır, eroin ve alkole bağımlıydı. Ama Wall Street'de çalışıyordu. Yüksek bir konumda değildi, bir borsacıda bir tür memurdu ama sabah dokuz-akşam beş çalışıyordu ve fazla hasta olmazdı. İşine devam etti, kirasını ödedi ve evi kaybetmedi."

"Bunu başarabilen insanlar olduğunu biliyorum."

"Sarhoşlar her zaman yapar. Eroin kelimesini duyduğun an otomatik olarak suçluları düşünüyorsun."

"Eh, satın almak bile yasadışı."

"Şiddetli bağımlılık da birçok cankinin yasal yoldan kazanabileceğinden daha fazla para gerektiriyor. Ama doğru dürüst bir işin varsa ve bağımlılığın korkunç düzeyde değilse idare ediyorsun."

"Eroin kullanan orta sınıfa dahil insanlar olduğunu biliyorum" dedim. "Geçen ay kocası vergi avukatı olan bir dergi editörü vardı. İğne kullanmıyordu tabii ki."

"AIDS çağında kullanılmaz. Birkaç yıl geç başlamış olsa Byron da kullanmazdı. Ama çektiğin zaman da eroin eroindir. Kullanırsan uçarsın, kullanmazsan hasta olursun. Çok fazla alırsan öldürür. Dergi editörünü bilmemizin tek nedeni aşırı dozdan ölmüş olması."

Bu konuda biraz konuştuktan sonra, "Yani yıllar boyu aynı işte çalıştı" dedim.

"İçkiyi bırakana kadar aynı yerde çalıştı. Şirket büyük bir holding tarafından yutulunca işini kaybetti ama benzer bir şirkette benzer bir iş bulana kadar iki aydan fazla işsiz kaldığını sanmam. Sağlık nedenleriyle ayrılmak zorunda kalana kadar da orada çalıştı."

"Ne kadar süre önceye kadar?"

"Galiba altı ay ama bundan daha fazla da olabilir. Evet fazlaydı, çünkü tatilden önce çalışmayı bıraktığını hatırlıyorum ama büronun Yılbaşı partisine gitmişti."

"İçkiyi bırakmış bir alkolik için her zaman rahatlatıcı bir yerdir."

"Sonrasında bundan rahatsız oldu ama bu rahatsızlığın tek nedeni içki değildi bence. Gerçi bir kısmı olabilir. Yaşamının bu evresinin bitmiş olmasıydı neden bence. Bir daha işe geri dönmeyi başaramadı."

"Bazıları bunu AIDS'in iyi yanlarından biri olarak görüyor."

"Cilt kanseri olmaktan korkmamak gibi mi? Eminim haklıdırlar. Ama Byron böyle değildi. Bir işi olması hoşuna gidiyordu."

"Bankada parası vardı" dedim. "Kırk bin dolara yakın."

"O kadar fazla mı? Para konusunda bir sorunu olmadığını biliyordum. Sağlık sigortası vardı ve hayatta kaldığı sürece yetecek kadar çok parası olduğunu söylemişti. 'Beni götürmeye yetecek kadar, kullandığı ifade buydu.' Bir an sustu. 'Geçen kış bir yıllık ömrü kaldığını sandığını söylemişti. Mucize bir ilaç ya da başka bir mucize olacağını umuyordu.'"

"Bir vasiyetnamesi varmış, anlaşılan" dedim. "Basit ve kısa, matbu formu kullanmış ve iki komşusunu tanık yapmış. Herşeyini birkaç AIDS kurumuna bırakmış."

"Bana böyle yapacağını söylemişti."

"Hiç evlenmiş miydi?"

"Bir yıl kadar evli kalmış, okuldan çıkar çıkmaz evlenmiş. Sonra boşanmış ya da belki anlaşmalı ayrılık olmuştur. Sanırım böyleydi."

"Anladığım kadarıyla çocuk yok."

"Evet, yok."

"Peki ailesi var mıydı?"

"Dağılmış bir aile, annesi de babası da alkolikti."

"Yani doğal olarak o da bu yola yöneldi."

"Hı-hı. Her ikisi de öldü, babası yıllar önce, annesi o içkiyi bıraktıktan bir süre sonra. Bir kardeşi vardı ama kimse yıllardır ondan haber almıyordu, Byron da onun herhalde ölmüş olduğunu düşünüyordu. Bir kardeşi daha vardı, birkaç yıl önce ölmüştü. Byron onun yemek borusu yırtılmasından öldüğünü söyledi, yani bence o da bir alkolikti."

"Bütün mutlu aileler birbirine benzer" dedim. "Hem de nasıl."

"Kırk bin doların nereden geldiğini düşünüyorsun? Noel'den bu yana çalışmıyorsa başta daha da fazla parası olmuş olmalı. İçkiyi bıraktıktan sonra her hafta bir kenara para koymaya başlasa bile, bu kadar kısa sürede biriktirilemeyecek kadar çok para bu."

"Yaşam sigortası."

"Birinin lehtarı mıydı?"

"Hayır, kendi poliçesi vardı. Yıllar önce biri onu iyi bir yatırım olduğuna ikna ettiği için yaptırmıştı."

"Bunca yıl boyunca da primleri ödedi."

"Bunun başına gelen en şanslı şey olduğunu söyledi. Parası olmadığı ya da primleri ödemeyi unuttuğu zamanlar vardı ama primler otomatik olarak krediyle ödeniyordu. Dolayısıyla içkiyi bıraktığında poliçe hâlâ geçerliydi, o da primleri ödemeye devam etti."

"Lehtarı kimdi?"

"Sanırım başta karısıydı. Sonra yıllar boyunca annesi oldu, o da ölünce..."

"Evet?"

"Özür dilerim, bunu söylemek zor geliyor. O sırada bilmiyordum ama lehtar olarak beni yazmış. Herhalde birini belirtmesi gerekiyordu."

"Birbirinize yakın olduğunuzu söylemiştin."

"Yakın" dedi. "Bunu nasıl öğrendim biliyor musun? Poliçeyi nakite çevirdiği zaman bana bunu bildirmeleri gerekiyordu. Şirketin böyle bir zorunluluğu vardı, imzalamam gereken bir kâğıt yolladılar. Buna rıza göstermek zorunda değildim ama bana bildirmekle yükümlüydü."

"Çoğunda böyle bir kural vardır" dedim. "Sigortayı kişinin devam ettirme zorunluluğu olabilir, örneğin bir boşanma sözleşmesinin maddesi gereği."

"Byron neredeyse benden özür dileyecekti. 'Korkarım zengin bir kadın olamayacaksın, Ginnie. Bu paraya benim ihtiyacım var' dedi."

"Police ne kadarlıktı?"

"Bir servet değildi. Yanlış hatırlamıyorsam seksen binlikti."

"Vazgeçince karşılığında ne aldı peki?"

"Tabii ki bundan daha az. Sanırım elli ile elli beş arasında bir şey."

"Bin."

"Elbette."

"Yüksek bir rakam gibi görünüyor" dedim.

"Öyle mi? Dünyada sahip olduğu tek şey buydu, Allahaskına ve geri kalan ömrü boyunca yetmesi gerekiyordu."

"Kastettiğim bu değildi. Seksen bin dolarlık bir polişen vazgeçme bedeli olarak yüksek göründü, hepsi bu."

"Ha" dedi. "Eh, bu konuda fazla bir şey bilmiyorum."

"Ben de pek bilmiyorum ama bana yıllar boyu ödediği primlere bağlı bir rakam gibi geliyor. Yaptırdığın polişe türüne göre olarak nakit değerini yavaş yavaş biriktiriyorsun. Düz yaşam sigortasında yüksek primler ödersin, nakit değeri de zaman içinde yavaş yavaş artar. Vadeli polişede primler daha düşüktür ama nakit değer birikmez. Bazı ara kategoriler de var ayrıca."

"Byron'ın ne tür bir polişe yaptırdığını bilmiyorum."

"Vadeli olamaz" dedim, "çünkü vadeli sigorta kredili değildir. Kredili olmalı ki, primleri ödemediğin zaman geçerliliğini kaybetmesin."

"Nakit değer üzerinden verilen krediler vardı, evet."

"Öyle demiştin. Ama bana öyle geliyor ki nakit değer hiçbir zaman ölüm halinde alınacak paranın çok yüksek bir yüzdesi olmaz. Elbette nakit değer kredili polişelerde azalır."

"Kredileri geri ödemiş de olabilir ama. Değil mi?"

"İlle de ödemesi gerekmez. Faiz oranları çok düşük, çünkü aslında yaptığın iş kendi parandan borç almak. Diyelim ki bu biçimde birkaç bin dolar kredi aldın. Neden kendi cebinden ödeyesin ki? Yararı ne olabilir? Ödemezsen, öldüğün zaman sigorta parandan bu parayı düşerler. Lehtarın normalde alması gerekenden daha az para alır ama bundan yakındığını duymak için orada olmazsın zaten."

"Eh, Byron'ın ne kadar kredi kullandığını ya da geri ödeyip ödemediğini bilmiyorum" dedi.

"Yaşam sigortaları hakkında pek bir şey bilmiyorum aslında."

"Ben de" diye itiraf ettim. "Ama bana öyle geliyor ki polişeden vazgeçmekle bu kadar para almış olamaz."

"Eminim haklısındır. Herhalde sattığı başka yatırımları vardı. Ya da ben rakamları yanlış anlamış olabilirim. Bu açıdan hafızam berbat. Ah, bu bana başka bir şeyi hatırlattı. Evine girdiğini mi söylemiştin. Küçük bir piring fil gördün mü?"

Her ikisi de içkiyi bıraktığı zaman fili ona Ginnie vermişti. O sırada Byron'ın hafızası fazla yerinde değildi, içkiyi bıraktığınız ilk günlerde genellikle böyle olur. Telefon numaralarını ya da anahtarlarını nereye koyduğunu hatırlamazdınız. Ginny ona bu filin hiç unutmadığını söylemiş, fil aralarında bir espri konusu olmuştu.

"O fili almak isterdim" dedi. "Fazla bir değeri yok ve benden başka kimseye bir anlam ifade etmez."

"Onun için bir anlam ifade etmiş olmalı" dedim. "Fazla ıvır zıvırı yoktu ama file televizyonun üzerinde baş köşeyi ayırmıştı. Bu yüzden fili fark ettiğime eminim. Yönetici cebime koymamı söyledi."

"Peki attın mı?"

"Hayır, Allah kahretsin, bulduğum yere geri bıraktım. Komik çünkü alma isteği duymuştum. Geri dönüp alacağım."

"Benim için böyle bir zahmete girmeni istemekten nefret ediyorum."

"Onun oturduğu binadan iki blok uzaktayım" dedim. "Hiç sorun olmaz."

İşin zor kısmı yöneticiyi bulmaktı. Yedinci katta sızıntı yapan bir musluğu onarıyordu, kapıcının onun izini bulması bir süre aldı. Bu kez Byron'ın dairesinde fazla oyalanmadım. AIDS kokusu

bu ikinci ziyaretimde daha belirginleşmişti sanki. Hastalıkla ilgili görünen özel bir koku var, dolabına baktığım zaman bu kokuyu fark etmişim -koku elbiselerdeydi- ama bu kez bütün ev bu kokuyla doluydu. Küçük fili alıp çıktım.

6

Kırk sekiz saat sonra Horatio Sokağı'ndaki apartmana iki ziyaret daha yaptım. Birçok kapıyı çalıp çok sayıda insanla konuştum. Polis hepsiyle olmasa bile büyük kısmıyla zaten konuşmuştu. Bana söyleyecek fazla şeyleri olmasa da benimle de konuştular. Byron iyi bir komşuydu, çoğunlukla kendi halindeydi ve bildikleri kadarıyla hiç düşmanı yoktu. Cinayetle ilgili olarak birçok farklı teori duydum, bunların çoğu benim de aklıma gelmişti.

Çarşamba öğleden sonra TJ ile buluşup notlarımızı karşılaştırdık, onun benden daha iyi olmadığını öğrenince şaşırmadım. TJ, "Elaine yarın çalışmamı istiyor" dedi, "ama ona önce sana sormam gerektiğini söyledim."

"Git ve dükkânla ilgilen."

"Ben de öyle düşünmüştüm. Sokaktakilerle konuşmanın hiç faydası yok."

Sekizinci Cadde'de otobüse binerek Kırkinci Sokak'ta trafik tıkanınca indim. Eve kadar kalan yolu yürüdüm, Ray Grulow aradığında evin karşısındaki büromdaydım.

"Sen olayın içine girince özgün Halkın İradesi başının derde girdiğini öğrendi bence" dedi.

Yıllar önce altın rozetimi geri verip karımla çocuklardan ayrılınca Dokuzuncu Cadde'nin doğusunda, Batı Elli Yedinci Sokak'taki Northwestern Oteli'nde bir oda tutmuştum. O zamandan beri birçok açıdan çok yol katettim ama coğrafya bunların içinde değildi. Elaine'le birlikte oturduğumuz Pare Vendome, Elli Yedinci Sokak'ın kent merkezi tarafında, otelin hemen karşısında. Birlikte oturmaya başlayınca odamdan vazgeçmedim, büro olarak kullanmayı düşündüm. Fazla işe yaradığını söyleyemem. Müşterilerimle buluşabileceğim bir yer değil, tuttuğum kayıtlar da evde bir çekmeceye ya da küçük bir dolaba rahatça sığar.

Ray Grulow, "Adrian Whitfield" dedi. "Bugün onunla kent merkezinde karşılaştım. Aslında kendimi işe veremediği. mi fark edip oturdum ve çalışmasını seyrettim. Bir dava üzerinde çalışıyor, eminim hangi dava olduğunu biliyoursundur."

"Onunla birkaç gün önce konuşmuştum" dedim. "Kendini toplamış mı?"

"Harika görünmüyor" dedi. "Ama yalnızca çok yorulmuş da olabilir. Ne zaman televizyonu açsam onu görüyorum. Ağır Ceza Davaları binasının dışında yüzüne tutulmuş bir mikrofon yoksa, televizyon stüdyolarına çıkmıştır. Dün gece Larry King'teydi, New York stüdyolarından katılmıştı."

"Neden söz etti."

"Adalet sisteminin etik özelliklerinden söz etti. Bir avukat nereye kadar gidebilir ve nereye kadar ona güvenebiliriz? İlginç olmaya başlamıştı ama sonra izleyicilerden sorular almaya başladı, bu da her zaman her şeyi en küçük ortak paydaya indirir ki bu payda da genellikle düşüktür."

"Ve sıkıcı derecede sıradan."

"Gene de bu sabah mahkemede çok dinamikti. Samuel Johnson'ın ne dediğini bilirsin. 'Bir insan iki hafta sonra asılacağını bildiği zaman zihnini kusursuz yoğunlaştırabilir'."

"Harika bir cümle."

"Değil mi? İdam cezasını destekleyenlerin ortaya sürmemelerine şaşırdım."

"Umarım nutuk atmaya hazırlanmıyoursundur."

"Hayır ama bir daha nutuk attığımda Dr. Johnson'ı kullanabilirim. Dostumuz Adrian iyi korunuyor gibi. Senin işin anladığım kadarıyla."

"Pek değil. Birkaç stratejik öneri yaptım ve ona araya numaralar verdim."

"Çelik yelek taktığını söylüyor."

"Takması gerekir" dedim. "Bu konuda ağzını sıkı tutmasını isterdim. Katil yelek taktığını öğrenirse kafasına ateş edebilir."

"Eh, İrade bunu benden duymayacak. Elbette İrade'nin kim olduğunu bilmiyoruz, değil mi?"

"Bilseydik sorun olmazdı" dedim.

"Bütün bildiklerine bakarak İrade ben bile olabilirim."

"Hımmm. Hayır, sanmıyorum."

"Neden bu kadar eminsin?"

"Mektupları" dedim. "Çok iyi bir dille yazılmış."

"Seni orospu çocuğu. Evet, sözcüklerle arası iyi, değil mi?"

"Öyle."

"Neredeyse insan ondan bir mektup almak isteyecek. Almadığım için gurur duymuyorum. Adrian'a Açık Mektup'u gördüğümde ilk tepkimin ne olduğunu biliyor musun?"

"Onun yerinde senin olman gerektiğini düşündün."

"Bunu nasıl bildin? Yoksa sandığımdan daha mı şeffafım?"

"Eh, başka neden utanırdın ki?"

"Ben utandığımı söylemedim. Gurur duymuyorum dedim."

"Tamam, kabul ediyorum."

"Ama doğru. Bir ampulü değiştirmek için kaç kişinin gerektiğini biliyor musun?"

"Duymuştum ama unuttum."

"Beş. Biri merdivene tırmanır, dördü de, 'Orada benim olmam gerekirdi!' der. Ceza avukatları da bundan pek farklı değil. Bu olayda dostum, tüm mesleki kariyerimi gözden geçirdiğimi söyleyebilirsin. New York'ta en çok nefret edilen adam kimdir?"

"Walter O'Malley."

"Walter O'Malley mi? O da hangi cehennemlik... Dodgers'ı Brooklyn'den çıkaran pis herif öldü, değil mi?"

"Kesinlikle öyle umuyorum."

"Sen başışlaması olmayan bir orospu çocuğusun, değil mi? Walter O'Malley'i unut. New York'ta en çok nefret edilen avukat kim?"

"Bu başka bir şakaysa, cevap hepsi olur."

"Cevap çok iyi bildiğin gibi Raymond Gruliow."

"Çetin Ceviz Ray."

"Tam üstüne bastın. En nefretlik müvekkiller benden nefret etmekten hoşlandığın adamlar. Hoşlanmadığı bir insanla hiç karşılaşmadığını söyleyen Will Rogers mıydı?"

"Her kimse, fazla dışarıya çıkmadığını söyleyebilirim."

"Ve benim müvekkil listemi hiç görmediğini de. Arap teröristler, siyah radikaller, psikopat kitle katilleri. Yarım düzine New York polisini öldüren Warren Madison. Whitfield, Warren Madison'la karşılaştırılabilecek kimi savundu?"

"Richie Vollmer" dedim. "Yeni başlayanlar için."

"Warren Madison, Richie Vollmer kadar kötüdür. Vollmer'in beraati konusunda sistemi suçlayabilirsin. Warren konusunda avukatını suçlaman gerekir."

"Bunu alçakgönüllü bir biçimde söyledi."

"Alçakgönüllüğü unut. Bu işte alçakgönüllüğe yer yoktur. Çin lanetini bilir misin dostum?"

"Seni alçakgönüllü bir avukat savunur inşallah.' Dostumuz Adrian'ın bu işten sıyracağını düşünüyor musun?"

"Bilmiyorum."

"İrade oyalanıyor. En uzun süreni bu oldu, değil mi? Açık mektupla son perde arasındaki süre. Belki bunun nedeni Adrian'ın daha iyi korunması, ulaşılması daha zor olmasıdır."

"Belki."

"Ya da oyundan yorulmuş olabilir. Ya da bir otobüsün altında kalmış da olabilir."

"Belki bir parkta otururken biri onu yanlışlıkla vurmuş olabilir."

"Onun kim olduğunu bilmeyen biri."

"Neden olmasın?"

"Neden olmasın gerçekten? Şu arkadaşının arkadaşını mı düşünüyorsun, Horatio sokağında öldürülen adamı?"

"Evet, ama bence Byron Leopold'u şüpheliler listesinden rahatlıkla silebiliriz. Karşı kaldırıma geçip parkta oturacak bir bank bulmak yeterince zor bir işti onun için."

"İlerleme kaydetmiş sayılırsın dostum. En azından bir kişiyi şildin listeden."

"Seni de sildim."

"Çok iyisin."

"Kendimi de. İrade olsaydım bunu hatırlardım. Elaine'i de, çünkü böyle bir şey yapmış olsa bana anlatırdı."

"Çünkü açık ve dürüst bir ilişkiniz var."

"Kesinlikle" dedim. "Ve Marty McGraw'u."

"Onunla nasıl bir ilişkin var?"

"Hiçbir ilişkim yok" dedim. "Ama onu da listeden çıkardım çünkü İrade Patsy Salerno'yu Bronx'da haklarken o Polis Atletik Ligi'nin verdiği bir yemekte, Omaha'daki Roswell Berry cinayeti sırasında da burada New York'daydı."

"Bunları köşesinde mi yazdı? Kaçırılmış olmalıyım."

"Ben araştırdım."

"Ciddi misin?"

"Adrian, Marty'nin özel bir görüşme istediğinden bahsetmişti" dedim. "Yüz yüze değil de telefonda konuşmak istemiş."

Bu kafama takıldı. Polis bin bir kere araştırmıştır kesinlikle ama bir de benim araştırmamın bir zararı olmayacağını düşündüm.»

"İrade, McGraw için çok iyi oldu değil mi? Kazanı kaynatmaya devam etmek istemesini anlarım. Ama devam etmedi."

"Korkarım etmedi."

"Dünyanın en meşhur anonim katili, onun kim olduğunu bile bilmeyen biri tarafından öldürülmüş de olabilir."

"Kaderin cilvesi."

"Bilinmeyen bir sürü nedenle ölmüş olabilir, o zaman kim olduğunu asla öğrenemeyiz. Bu Adrian için berbat bir şey olurdu, değil mi?"

"Bunu nasıl söyleyebilirsin. İpten kurtulmuş olurdu."

"Bir düşünsene."

"Ha."

"Ancak ipten kurtulduğunu bilersen ipten kurtulmuş olursun. Korumalarını çekmesi ne kadar sürer. Ne kadar zaman sonra rahatlayabilir?"

Whitfield'i düşündüm ve yemekten sonra onu aradım. Telesekreterine mesaj bıraktım. Acil bir şey değil dedim, bunu anlamış ki beni aramadı.

Onu gece haberlerinde gördüm. Olayda bir gelişme yoktu ama bu televizyoncuların ondan yorum almaya çalışmasını önlemiyordu. Aynı nedenle İrade'nin adı Post'un baş sayfasında çıkmaya devam ediyordu.

Ertesi akşam Whitfield gene haberlerdeydi ama bu kez bir nedeni vardı. Bir hafta on gün içinde jüriye gidecek olan davası birden anlaşmayla sonuçlanmış, müvekkili suçunu itiraf ederek daha az cezaya razı olmuştu.

St. Paul'de bir toplantıya gittim. Yanımda hâlâ küçük fili taşıyordum, Ginnie gelince fili ona verdim. Verilen arada çıkacaktım ama bunu son zamanlarda sıkça yapıyordum, bu yüzden sonuna kadar dişimi sıktım. Eve döndüğümde saat on buçuk civarında olmalıydı, telefon çaldığında kendime kahve koyuyordum.

"Matthew Scudder" dedi. "Ben Adrian Whitfield."

"Aradığına sevindim" dedim. "Birkaç saat önce seni haberlerde gördüm."

"Hangi kanalda?"

"Bilmiyorum, aynı anda iki ya da üç kanal birden izliyordum-"

"Kanal zaplama, ha? Popüler bir ev içi sporu. Eh, jüriye gitseydik kazanırdık herhalde ama müvekkilime zar atmasını söyleyemezdin. Yattığı süre cezayı karşılıyor ama jüri daha kötü bir ceza verse ne olurdu?"

"Bu olasılık her zaman vardır."

"Her zaman. Ne yapacaklarını hiçbir zaman bilemezsin. Bildiğini sanabilirsin ama asla emin olamazsın. Richie Vollmer'ı mahkûm edeceklerini sanıyordum."

"Nasıl edebilirlerdi? Yargıcın emirleri bu olasılığı ortadan kaldırmıştı."

"Evet ama doğrudan beraat kararını da vermedi. Jüri onu mahkûm etmek istiyordu ve çoğunlukla bir jüri yapmak istediğini yapar."

"Mahkûmiyet kararı çıkmazdı."

"Ah, hiç yolu yoktu. Yargıç Yancey anında bunu geçersiz kıldı. O kabul etse bile ben temyizde onları yenerdim."

"Yani ne karar verirlerse versinler Richie serbest kalırdı."

"Eh, hemen değil. Ben ne olacağını düşünmüştüm. Dinlemek ister misin?"

"Neden olmasın?"

"Yancey'nin, temyizcin bozacağını bildiği için mahkûmiyet kararını kabul edeceğini düşündüm. Böylece Richie'yi salan kişi kendisi olmayacaktı. Richie'nin cezaevine gireceğini, temyiz duruşması olmadan önce halkçı bir psikopatın orada onu öldüreceğini düşündüm. Wisconsin'deki adam gibi. Eh, sonunda aynı şey oldu, değil mi? Bir farkla ki, onu gerçekten öldüren psikopat bir mahkûm değildi, kendisinin de bir dizi cinayetler katili olduğu ortaya çıktı."

"Nasılsın, Adrian?"

"İyiym" dedi. "Yarın mahkemeye gitmeyeceğimi bilmek üzerimdeki baskıyı biraz azalttı. Aynı zamanda da sona eren her şeyde olduğu gibi acı bir haz duyuyorum. Bir duruşma, bir aşk. hatta kötü bir evlilik. Bittiğine memnun olursun ama aynı zamanda da biraz üzölürsün." Sustu. Sonra, "Eh, hiçbir şey sonsuza kadar sürmez, değil mi? Yukarı çıkan aşağıya iner, başlayan biter. Böyle olması gerekir."

"Sesin biraz kırık çıkıyor."

"Öyle mi? Sanırım yalnızca benzinim bitti. Duruşma beni canlandırıyor. Şimdi bitti ve ben kendimi ipleri kesilmiş bir kukla gibi hissediyorum."

"Biraz dinlenmen gerek."

"Umarım haklısındır. Duruşmanın İrade'yi durdurduğu, yapmam gereken bir iş olduğu sürece harekete geçmeyeceği gibi boş bir inancım var. Şimdi birden daha önce hiç hissetmediğim kadar kötü bir duygu beslemeye başladım."

"Yalnızca daha önce hissetmene izin vermedin."

"Belki. Belki iyi bir uykudan sonra kendimi daha iyi hissederim. Bir içki içtikten sonra daha iyi olacağımı adım gibi biliyorum."

"Birçok insan bunu yapar" dedim. "Bu yüzden o zıkkımı şişelere koyuyorlar."

"Eh, şişenin kapağını açıp cini dışarı çıkaracağım. Bugün ilk içkimi içeceğim. Burada olsaydın sana da soda verirdim."

"Ben de burada soda içip seni düşüneceğim" dedim.

"Cola iç. Tam bir kutlama yap."

"Olur."

Bir sessizlik oldu, sonra Adrian, "Keşke seni daha iyi tanısaydım" dedi.

"Ya!"

"Keşke daha çok zaman olsaydı. Bu söylediğimi unut, tamam mı? Anlamli şeyler söyleyemeyecek kadar yorgunum. Belki o içkiyi de içmem ve yatağa giderim."

Ama o içkiyi içti.

Korumalardan birinin durduğu salona geçti. "Bir içki içeceğim" dedi. "Bana katılmanı isteyemem herhalde."

Aynı şeyi daha önce de yaşamışlardı. "Bunu yaparsam işimden olurum, Bay Whitfield."

Whitfield, "İçmiş olsan kimseye söylemezdim" dedi. "Öte yandan İrade bu kapıdan girdiğinde kafanın yerinde olmasını da istiyorum, bu yüzden sana içki vermemem gerekiyor. Alkolsüz bir içeceğe ne dersin? Ya da kahve."

"Mutfakta kahve hazırlıyorum. Sizden sonra içerim. Beni merak etmeyin, Bay Whitfield. İyiyim."

Whitfield barın üstünden bir bardak aldı, buz almak için mutfaka gitti, geri döndü ve viski şişesinin kapağını açtı. Bardağı doldurup şişenin kapağını kapattı.

Korumaya, "Adın Kevin" dedi, "soyadını da duymuş olmalıyım ama hatırlamıyorum."

"Kevin Dahlgren, efendim."

"Şimdi hatırladım. İşini seviyor musun, Kevin?"

"İyi bir iş."

"Sıkıcı bulmuyor musun?"

"Sıkıntı önemli değil, efendim. Bir şey olmasına ama olmazsa mutlu olurum."

"Bu sağlıklı bir yaklaşım" dedi Whitfield ona. "Herhalde Tony Furillo'nun arabasını çalıştırmaya aldırılmazdın."

"Efendim?"

"Boşver. Bunu içmem gerek, değil mi? Bardağa koydum içmeliyim. Böyle olmaz mı?"

"Bu size bağlı, Bay Whitfield."

Whitfield, "Bu bana bağlı" dedi. "Kesinlikle haklısın." Sessiz bir şerefe içme için bardağını kaldırdı, sonra uzun bir yudum aldı. Dahlgren'in gözleri kütüphaneye kaydı. İyi bir okurdu ve evinde okunacak çok kitap vardı. Sekiz saat iyi bir kitapla rahat bir iskemleye oturup istediğin zaman kahve yapmak hiç de zor değildi. İstedığın gibi zaman geçirmenin karşılığında para gelmesi güzeldi.

Koruduğu adamın keskin bir ses, tuhaf bir yutkunma sesi çıkardığını duyduğunda bunları düşünüyordu. Bu sesin geldiği yere döndü ve Adrian Whitfield'in göğsünü tutarak halının üzerine düşmesini seyretti.

7

Kevin Dahlgren, "Sanki bunun olacağını bilmişti" dedi. Otuz yaşlarında, uzun boylu, geniş omuzlu bir adamdı, açık kahverengi saçları çok kısa kesilmişti, açık kahverengi gözleri gözlüğünün ardında uyanık bakıyordu. Aynı zamanda hem yetenekli, hem de düşünceli görünüyordu, filozof bir koruma.

"Onunla konuşan son kişi bendim" dedim. "Senin dışında elbette."

"Doğru."

"Yorgundu, sanırım bu görünüşüne de yansımıştı. Ama belki uğursuz bir önsezi duymuştu ya da yolun sonuna geldiğini sezmişti."

Bana içki ikram etti. Kabul etmeyi bile düşünmedim elbette. İş başında, üstelik koruma işinde olmaz. Bunun gibi bir şey yapsam beni hemen ekarte ederler ve haklı da olurlar. İstek duymadım bile ama şimdi evet desem neler olabileceğini hayal edebiliyorum. Bardakları tokuştururuz, içeriz ve güm! Yere birlikte düşeriz. Ya da belki ilk içen ben olurum, çünkü o biraz oyalanıyordu. Böylece ölen ben olurum, o da burada sizinle konuşurdu."

"Ama böyle olmadı."

"Hayır."

"Onunla buluşup eve girdiğin zaman..."

"Tekrar anlatmamı mı istiyorsunuz? Elbette. Vardiyam saat yirmi ikide başladı, Park Caddesi'ndeki eve gelerek burada yirmi iki-altı vardiyasını birlikte tuttuğum Samuel Mettnick'le buluştum. Aşağıdaki lobiye yerleştik. Bir önceki vardiyada çalışan iki arkadaş Bay Whitfield'i limuzinle eve getirip onu on gece onu bize teslim ettiler. Sam Mettnick'le ben üst kata Bay Whitfield'la birlikte çıktık, asansöre binerken ve inerken de zamanki güvenlik önlemlerini uyguladık falan."

"Evin kapısını kim açtı?"

"Ben açtım ve ilk içeri giren ben oldum. Alarm sisteminin devrede olduğunu belirten bir ısıklık sesi duydum, bu yüzden kumanda bölümüne gidip şifreyi girdim. Sonra evin boş olduğundan

emin olmak için bütün odaları kontrol ettim. Bundan sonra salona döndüm, Sam aşağı indi, ben de kapıyı kilitleyip sağlam olup olmadığına baktım. Daha sonra Bay Whitfield banyo yapmak için yatak odasından çıktı. Sanırım ben onun yatak odasında kalarak salona geçmeden önce telefonu kullandım. Gerisini biliyorsunuz."

"Eve daha önce de gitmiştin."

"Evet efendim, birkaç gece orada kalmıştım. Saat ondan itibaren."

"Girerken sana tuhaf gelen hiçbir şey fark etmedin."

"Kapıda hiçbir zorlama belirtisi yoktu. Böyle bir şey olsaydı Bay Whitfield'i alıp hemen oradan uzaklaştırırdım. Tuhaf bir şeye gelince, her şey normal görünüyordu, daha önceki gecelerle aynı görünüyordu diyebilirim. O sabah saat altıda oradan çıkmıştım, bu yüzden oradaki son insan sabah altı, öğleden sonra iki vardiyasındaki meslektaşımı. Bay Whitfield ile arkadaşım mahkemeye gitmek üzere dışarıya çıktıktan sonra bir şey olmuşsa bunu bilemem."

"Ama Whitfield'in yorum yapmasına neden olacak hiçbir şey olmadı."

"Yani, 'Bu şişenin burada ne işi var?' gibi bir şey mi demek istiyorsunuz? Hayır, böyle bir şey olmadı. Gerçi doğruyu söylemek gerekirse onun bunlara dikkat edeceğinden emin değilim. Nasıl bir ruh halinde olduğunu biliyorsunuz."

"Evet."

"Kendini soyutlamış görünüyordu, doğru sözcük buysa. Bir nevi uzaklaşma. İçki içmeden önce" -parmaklarını şıklattı- "bunun bana neyi hatırlattığını anladım."

"Ne demek istiyorsun, Kevin?"

"Gördüğüm bir filmde bir sahne ama filmin adını hatırlamıyorum. Karakterlerden biri alkoldü ve bilmiyorum, aylardır ya da yıllardır, her neyse uzun bir zamandır içki içmiyordu, bir bardağa içki koydu, baktı ve içti."

"Whitfield da bardağına böyle baktı."

"Buna benzer bir şey."

"Ama her gece bir bardak viski içiyordu, değil mi?"

"Sanırım. Her zaman orada değildim ki bunu göreyim. Vardiyam başladığında bazen Bay Whitfield eve gelmiş olurdu, yukarıya çıkıp bir önceki vardiyadan görevi devralırdım. Diğer zamanlarda ben gitmeden içkisini içmiş olurdu. Alkolid olmadığını söyleyebilirim. Onun bir gecede bir bardaktan çok içtiğini asla görmedim."

"Onunla konuştuğumda bana günün ilk içkisini içmek üzere olduğunu söylemişti" dedim.

"Sanırım bunu bana da söyledi. Daha önce yanında değildim ama ağzının içki kokmadığı konusunda tanıklık edebilirim."

"Ağız içki koksa bunu fark eder miydin?"

"Sanırım ederdim, evet. Asansörde yanında duruyordum ve iyi bir koku alma yeteneğim vardır. Yemekte İtalyan yemeği yediğini söyleyebilirim. Gün boyunca hiç içki içmemiştim, insan kendi içmeyince başkasındaki alkol kokusunu daha iyi duyabiliyor."

"Doğru."

"Sigara için de aynı şey geçerli. Eskiden sigara içerdim. Yıllar boyunca kimsenin üzerindeki sigara kokusunu almadım, ne kendimin, ne başkasının. Dört yıl önce sigarayı bıraktım ve şimdi bir havaalanının en uzak köşesindeki sigara tiryakisinin kokusunu alabilirim. Bunu abarttım ama ne demek istediğimi anlıyorsunuz."

"Elbette."

"Yani sanırım gecenin ilk içkisini içiyordu. Aman Allahım."

"Ne oldu Kevin?"

"Şey, aslında hiç komik değil. Düşünüyordum da, kesinlikle son içkisiydi."

Kevin Dahlgren'in koku alma duyusunun keskinliği konusunda söylediklerini destekleyen başka şeyler de vardı. Adrian Whitfield yere düştükten hemen sonra Dahlgren bunu kanıtlamıştı. İlk düşüncesi adamın kalp krizi geçirdiğiydi ve eğitimini gördüğü biçimde davranarak suni teneffüs yapmaya başladı.

İşin başında elbette Whitfield'daki alkol kokusunu aldı. Ama tuhaf bir koku daha vardı, badem kokusu. Dahlgren'in bu belirgin badem kokusunu daha önce hiç duymamış olmasına karşın, tanımından ne olduğunu tahmin edecek kadar iyi biliyordu. Whitfield'ın bardağını düştüğü yerden aldı ve aynı acı badem kokusunu bardakta da duydu. Bu yüzden suni teneffüsü bırakıp Zehir Kontrolü Dairesi'nin numarasını aradı, gerçi icgüdülerini yapılacak bir şey olmadığını söylüyordu. Konuştuğu kadın ona aynı şeyleri söyledi: Önerceği en iyi şey kurbanı tekrar nefes aldirmaya, kalbini attirmaya çalışmaktı. Dahlgren 911'i aradıktan sonra yapacak daha iyi bir şey bulamadığından tekrar suni teneffüs yaptırdı. Polisler geldiğinde hâlâ suni teneffüs yaptırıyordu.

Saat on biri biraz geçiyordu, geceyarısından hemen önce New York One canlı yayında flaş haberi vererek Channel Seven'ı beş dakikayla atlattı. Ama televizyonu açmamıştım, müşterimin birkaç mil ötede siyanürden öldüğünü öğrenmeden, bire çeyrek kala Elaine'le yattık.

Bazen Elaine güne, "Good Morning America" ya da "Tonight" şovuyla başlar ama bazen de radyoda klasik müziği açar. Pazartesi sabah mutfakta yanına gittiğimde her ikimizin de Mozart sandığı bir müzik dinliyordu. Haydn'ın bir bestesi olduğu ortaya çıktı ama bunu açıkladıklarında Elaine jimnastiğe gitmek üzere çıkmıştı bile. Radyoyu kapadım. Açık tutmuş olsam saat başı verilen haber yayınını dinlemiş olurum ve Whitfield'ın ölümü de birinci ya da ikinci haber olurdu. İkinci fincan kahvemi içerek Elaine'in bıraktığı yarım ekmeği yedim. Sonra gazete almak üzere dışarıya çıktım.

Evden çıkarken telefon çalışıyordu ama kapıdan çıkmıştım bile. Bıraktım, telesekreter cevap versin. Kendim açmış olsaydım, Wally Donn'dan Adrian Whitfield'ın öldüğünü öğrenecektim ama bunun yerine gazete bayiine gittim. Plastik süt kutularının yanında yan yana duran News ve Post tomarları vardı. News'un başlığı AVUKAT WHITFIELD ÖLDÜ şeklindeyken Post daha ileriye giderek cinayeti bizim için çözmüştü: İRADE BEŞİNCİYİ DE ÖLDÜRDÜ!

Her iki gazeteyi de alarak eve döndüm, Wally'nin mesajını dinledikten sonra onu aradım. "Ne saçmalık" dedi. "Kişisel güvenlik işin en temiz parçasıdır. Yapman gereken tek şey müşterinin yaşamasını sağlamaktır. Nabızı attığı sürece işini doğru yapmışsın demektir. Matt, Whitfield için aldığımız önlemleri biliyorsun. İyi bir işti, en iyi adamlarımı bu işe ayırdım. Ama kahrolası viskide siyanür vardı, bok gibi ortada kaldık."

"Siyanür müydü? Okuduğum yazı yalnızca zehir diyor."

"Siyanür. Adamım kokusundan tanıdı, hemen Zehir Kontrolü Dairesi'ni aradı. Whitfield içmeden önce bardağı koklamamış olması ne kötü."

"Whitfield'ın koklamamış olması da kötü."

"Hayır, hemen kafaya dikmiş, sonra kığınin üstüne düşmüş. Aslında yüzükoyun düşmüş. Öne doğru düşmüş. Dahlgren suni teneffüs yaptırabilmek için onu çevirmiş."

"Dahlgren oradaki koruma mı?"

"Vardiyada iki kişi bulunduruyordum. Biri Whitfield ile yukarıdaydı. Diğer adam apartman girişindeydi. Her ikisi de ikinci katta olsaydı... ama hayır, ne yapacaklardı, bütün gece oturup kâğıt mı oynayacaklardı? Önlem doğrudu."

"Ne yazık ki müşteri öldü."

"Evet, doğru. Ameliyat başarılıydı ama hasta öldü. İçkiye zehir nasıl katılmış sence? Daire güvenliydi. O sabah onlar çıkarken bomboştu ve alarm kurulmuştu. Adamım kurduğuna yemin ediyor, dün sabah Whitfield'i koruyan adamım. Kurduğunu biliyorum, çünkü diğer adamım Dahlgren dün gece kapıyı açtığında alarmin devrede olduğuna yemin ediyor. Yani dün sabah sekiz ya da dokuz ile dün gece on arasında biri içeriye girdi. İki kilit vardı, bir Medeco ile bir Segal ve yeni bir Poseidon alarmı buluyordu. Bunu nasıl yapabildi, Allah aşkına?"

"Alarm yeni miydi?"

"Bizzat ısmarladım. Medeco kilit de yeniydi, üstteki kilit, işi aldığımız gün taktırmıştım."

"Kimde anahtar vardı?"

"Whitfield'ın kendisinde tabii ki, gerçi bir anahtara ihtiyacı yoktu. Girip çıkarken kapıdan geçen ilk kişi asla o olmuyordu, iki anahtar daha vardı, görevdeki adamların her birine bir tane verilmişti. Vardiyaları bitince anahtarları bir sonraki vardiyaya devrediyorlardı."

"Ya bina personeli?"

"Segal'in anahtarı onlarda vardı tabii ki. Ama yeni kilidin anahtarını vermedik."

"Temizlikçi kadını var mıydı?"

"Hı-hı. Bu evi tuttuğundan beri her Salı öğleden sonra gelip evi temizleyen kadın. Hayır, kadında da Medeco kilidin anahtarı yoktu ve alarımın dört haneli şifresini bilmiyordu. Bunun nedeni, İrade'nin Greenpoint'de oturan yaşlı bir Polonya'lı bayan olduğunu düşünmem değildi. Anahtarı yoktu, çünkü anahtara ihtiyaç duymayan kimseye vermedik. Salı öğleden sonraları adamlarımızdan biri onu orada karşılar, içeriye alır ve isini bitirene kadar yanından ayrılmazdı. Kadın elektrik süpürgesini kullanır, ütü yapar ya da dizüstü çöküp küveti ovarken oturup gazete okurdu. Korumaların saat ücretinin kadının aldığından üç dört kat fazla olduğunu biliyorsun. Kimsenin sana hayatın adil olduğunu söylemesine izin verme."

"Bunu hatırlayacağım" dedim.

"Sen sormadan bir iki soruna cevap vereyim, çünkü polisler sordu, ben de cevap verdim. Alarm yalnızca kapıda değildi. Pencerelerde de alarm vardı. Bu aşırı önlemdi herhalde, çünkü yangın çıkışı yoktu ve İrade'nin sinek insan olduğunu, çatıdan çarşafları düşümleyerek inebileceğini düşünmüyoruz aslında."

"Sinekler böyle mi yapar?"

"Ne demek istediğimi biliyorsun. Bütün gece polislerle konuştum ve gazetecilerle konuşmadım, bu yüzden Shakespeare gibi konuşmamı bekleme. Pencerelere alarm bağlamak çok maliyetli değildi, öyleyse neden yapmayalım? Böyle düşünmüştüm. Kaldı ki bu adam Patsy Salerno ile Omaha'daki adı neydi onu haklamışsa, tuğla bir duvardan geçemeyeceğini kim söyleyebilir?"

"Servis girişinden ne haber?"

"Binaninkini mi, daireninkini mi kastediyorsun? Binanın bir servis girişi var elbette ve ayrı bir servis asansörü de yapılmış. Dairenin de bir servis girişi var, biz işin içine girdikten sonra oradan kimse girip çıkmadı. Yaptığım ilk şeylerden biri oraya bir cıvata taktırmak ve sürekli kapatmak oldu, çünkü bir evin iki giriş-çıkış yolu olduğu sürece güvenlik açısından başının ağrıma ihtimali de var demektir. Er ya da geç biri servis kapısını kilitlemeyi unuttur. Bu yüzden kaynakla kapattırdım. Bayan Kzernowicz çöpleri atmak için uzun bir yol yürümek zorunda kaldı ama buna aldırıyor görünüyordu."

Dairenin güvenliği, kilitler ve alarm sistemiyle ilgili bir daha konuştuktan sonra siyanür konusuna geri döndük. "Siyanür viskide miydi, Wally? Bundan emin miyiz?"

"İçkisini içti" dedi, "ve sonra yere yuvarlandı, yani şişeden başka nerede olabilir? Tam o anda biri onu küçük bir tabancayla vurmadıysa tabii."

"Hayır ama..."

"Tekila içiyor olsaydı" dedi "ve Whitfield tuz ve limonlu gösteriyi yapanlardan biriydi, bir yudum tekila içtikten sonra tuzu yalardı, o zaman limonun ya da belki tuzun zehirli olup olmadığını kontrol edebilirdik. Ama artık kimse tekilayı böyle içmiyor, hiç değilse benim tanıdığım kimse, her neyse zaten viski içiyordu, dolayısıyla viskiden başka nerede zehir olabilir ki?"

"Bir kez evine gitmiştim" dedim, "İrade'den mektup aldığı gece."

"Eeee?"

"Eeesi, içki içti ve bir bardak kullandı ve yanlış hatırlamıyorsam içine buz attı."

"Ah Allahım" dedi. "Affedersin, Matt. Bütün gece ayaktaydım ve yavaş yavaş beni etkilemeye başladı. Bardakta ya da buzda olabilir mi? Bilmiyorum, belki. Şişedeki içkiyi analiz edeceklerinden eminim, belki etmişlerdir bile. Dahlgren adamın soluğunda siyanür kokusu aldı, sanırım bardakta ya da belki buzda aynı kokuyu aldığını söyledi. Şişede kalan içkiyi kokladı mı? Sanmıyorum. Şişe barın üstünde duruyordu, Dahlgren ise Whitfield'ın yanında ona suni teneffüs yaptırıyordu. Dahlgren en doğrusunu yapmış."

"Zavallı orospu çocuğu."

"Hangisi, Whitfield mı, Dahlgren mi? Her ikisi de diyebilirim. Biliyorsun, lokantalardaki yemeklerden endişeleniyordum. Tuza zehir konulan olayı hatırlıyor musun?"

"Bunu kaçırmış olmalıyım."

"Bu kentte olmadı. Miami, sanırım oradaydı. Toplantıya katılmış bir iş adamı, en sevdiği lokantada yemek yiyor, bir de bakıyorsun ki suratı yemeğin içine girmiş. Kalp krizi gibi görünüyor Joe Blow'un başına gelmiş olsaydı kayıtlara da böyle girerdi ama bu adam bir araştırmamanın konusu olduğu için elbette kontrol ediyorlar ve ölümüne siyanürün neden olduğunu buluyorlar ve tabağında kalan yemekte de siyanür buluyorlar. Lokantada güvenlik kamerası var, çünkü burası adamın her zaman gittiği yer ve her zaman oturduğu masa, aptal orospu çocuğu. Federaller ya da yerel polis, her kimse oraya kamera koymuş. Kamerada adamın masaya gidip tuzluğu değiştirdiğini görüyorlar ve tuzlukta siyanür bulamıyorlar, çünkü açık ki biri sonrasında tuzlukları tekrar değiştirmiş. Adamı mahkûm ettiremediler ama hiç değilse kimin yaptığını ve nasıl yaptığını öğrendiler." İçini çekti. "Whitfield asla adamlarımdan biri olmadan masaya oturmadı, adamlar kimsenin tuzluğu değiştirmediklerini kontrol ettiler. Generaller gibi değil mi? Her zaman son savaşa hazırlanırlar. Bu arada biri evine girip viskisine zehir kattı."

Bir süre daha konuştuk. Wally sorularımın çoğunu önceden biliyordu ama bilmediği başka sorular da sordum, Wally de hepsine cevap verdi. Adrian Whitfield için hazırladığı güvenlik önlemlerinde zayıf bir nokta varsa bile ben bulamadım. Evin içinde yirmi dört saat insan bulundurmanın dışında daha başka ne yapılabilirdi bilmiyordum.

Gene de biri Whitfield'in içkisine öldürmeye yetecek kadar siyanür koymuştu.

Kevin Dahlgren ile ancak akşam üzerine doğru konuşabildim, o zamana kadar iki detektif tarafından sorguya çekilmiştim, iki saat kadar onlara Adrian Whitfield'la ilişkim hakkında söyleyebileceğim her şeyi anlattım: Onun için yaptığım işlerden İrade'nin açık mektubunun hedefi olmaktan sonraki ilişkiye kadar.

Benim bildiğim her şeyi onlar da biliyordu ki bu da fazla bir bilgi değildi. Daha çok ben onlardan öğrendim. Çok soru sormadım, sorduğum birkaç soru da cevapsız kaldı. Siyanürü şişede kalan viskide bulunduğunu öğrenmeyi başarmıştım ama kısa bir süre sonra televizyonu açınca da aynı şeyi duydum.

İki detektifle geçirdiğim süre beni yormuştu ama benim yorgunluğum Dahlgren'in yaşadığının yanında hiç kalırdı, Dahlgren bütün gece ayakta kalmıştı ve bu sürenin büyük kısmını ya sorulara cevap vererek ya da bir kez daha sorgulamalarını bekleyerek geçirmişti. Ben onunla görüşmeden önce birkaç saat uyuyabildiği için iyi görünüyordu ama büyük stres altında olduğunu da kolayca söyleyebilirdiniz.

Koruma olarak Whitfield'in evine giren diğer adamlarla birlikte o da bir şüpheliydi elbette. Hepsi yoğun bir kontrole maruz kalmış ve uzun süre sorgulanmıştı, hepsi de yalan makinesine girmeyi gönüllü olarak istemişlerdi. (Polis açısından gönüllü bir hareketti. Güvenilir'de kalmak istiyorlarsa zorunluydu.)

Whitfield'in temizlikçi kadını Bayan Sophia Szernowicz de, yalan makinesine sokulmamasına rağmen sorgulanmıştı. Onunla daha çok evi temizlerken birinin oraya gelmesi olasılığını bertaraf etmek için konuşmuşlardı, yoksa kimse onun İrade olabileceğini düşünmüyordu. Salı öğleden sonra eve gelmişti, Whitfield ise zehirli viskiyi Perşembe gecesi içmişti. Kimse Whitfield'in o şişeden Salı ya da Çarşamba akşamı içki koyup koymadığını mutlak bir kesinlikle söyleyemiyordu, bu yüzden siyanürün şişeye kadının gelişi sırasında konma ihtimali de vardı.

Kadın evi temizlerken kimseyi görmediğini, onu içeriye alıp çıkaran ve orada olduğu süre boyunca oturup televizyondaki talk şovları izleyen adam dışında kimseyi görmediğini söyledi. İçki şişelerinin durduğu yerin yakınında kimseyi görüp görmediğini hatırlamıyordu, gerçi diğer odalarda iş yaparken adamın ne yaptığını bilemezdi. Kendisi bara gitmişti, tozunu alırken o şişeye ve diğerlerine dokunmuş bile olabilirdi. Toz alırken o şişeden ya da başka şişelerden

tatma fırsatı bulmuştu? Düşüncesi bile kadını öfkelenirdi, sorgulamaya devam edebilmek için bir süre kadını yatıştırmak zorunda kaldılar.

Şişedeki tek parmak izi Whitfield'a aitti. Bu durum, katili siyanürü koyduktan sonra şişeyi sildiğini düşündürüyordu, kimse başka türlüünü düşünemezdi, içindekiler zehirlendikten sonra Whitfield'dan başka kimsenin şişeye dokunmadığını da düşündürüyordu. Aslında, şişe eve girdikten sonra Whitfield'dan başka herhangi bir kimsenin o şişeye elini sürdüğü de söylenemezdi.

Şişe İrade'nin Whitfield'a açık mektubunu Marty McGraw'a göndermesinden iki hafta önce eve teslim edilmişti. Lexington Caddesi'ndeki bir içki dükkânı siparişi teslim etmişti: Siparişte iki şişe Glen Farquahar viski, bir şişe Finlandiya votkası ve bir şişe Myer's rom vardı. Rom ve votka açılmamıştı, Whitfield viski şişelerinden birini bitirmişti, onu öldüren içkiyi içtiği sırada ikinci şişenin üçte biri bitmiş haldeydi.

"Sen içmiyorsun" demişti bana. "Ben de." Düzenli olarak iki şişe ısmarlayacak kadar iyi bir içkiciydi ama elindekini bitirmesi bir ay sürecek kadar da yavaştı. İki buz atarak yarım bardak koyduğunu düşünürsek bir viski şişesinden yaklaşık on sekiz bardak çıkardı. Bir şişeden on sekiz bardak içmiş, ikinci şişeden altı bardak kadar içmişti -hesaplamanın doğru olduğuna karar verdim. Eve gelmeden önce içkisini içtiği geceler olmuştu, bazı geceler de hiç içmemişti.

O gece Elaine'le yemek için Armstrong'un Yeri'ne gittik. Elaine büyük bir salata tabağı aldı. Ben bir kâse fasulye alarak üzerine bolca İskoç kırmızı biberi döktüm. Midemi ağrıtabilecek kadar acı olmalı ama bunu benim aracılığımla kanıtlayamazdınız. Ne yediğimin pek farkında değildim.

Elaine dükkânında geçirdiği günden ve TJ'nin devralmak için geldiğinde anlattıklarından söz etti. Ben de günümü anlattım. Sonra her ikimiz de sustuk. Müzik sisteminden gelen klasik müziği çevremizdeki konuşmalar yüzünden belli belirsiz duyuyorduk. Garson başka Perrier isteyip istemediğimizi sormaya geldi. İstemediğimizi ama fırsat bulur bulmaz bana bir fincan şekersiz kahve getirebileceğini söyledim, meyveli çay istedi. "Herhangi biri olabilir" dedi. "Beni şaşırt."

Garson ıhlamur getirdi. Elaine, "Ne sürpriz ama" dedi.

Ben kahvemi içmeye çalıştım ama yüzümde bir ifade belirmiş olmalı ki Elaine'in kaşları havaya kalktı.

"Bir an için kahvede içki tadı aldım" dedim.

"Ama genellikle içkisizdir."

"Hayır, iyi kahve ama yalnızca kahve."

"Buna duyu hafızası diyorlar sanırım."

"Bence de."

Yıllar önce Jimmy kira hakkını kaybetmeden ve bir blok batıda bulunurken Armstrong, Dokuzuncu Cadde'de, otelimin hemen köşesindeydi ve neredeyse yaşadığım yerin bir uzantısı haline gelmişti. Orada insanlarla sohbet eder, orada yalnız başıma oturur, müşterilerimle orada buluşurdum. Saatlerce oturup içki içenleri izler, bazen de izlemekle yetinmeyip barda ya da arka taraftaki masamda kafa çekerdim. Genellikle burbon içerdim ve Allah'ın yarattığı gibi içmediğim zaman da kahveyle karıştırırdım. O sırada her koku bana diğeriyle karışmış gibi geliyordu, kahve ve alkol bile birbirini dengeliyor, biri diri tutarken diğeri bilinci yumuşatıyordu.

Sigarayı bıraktıktan sonra geçici olarak kahveden de vazgeçmek zorunda olan insanlar tanıyorum, çünkü ikisini birbiriyle özdeşleştirmişlerdi. İçki içmeme konusunda sorunlarım oldu ama kahve bunlardan biri değildi, yaşitlarımın çoğunun kafeinsiz kahveye geçtiği bir yaşta kahveyi zevkle ve etkilenmeden içebiliyorum. İyi yapıldığında çok hoşuma gidiyor; Elaine'in evde yaptığı gibi (gerçi kendisi pek içmez) ya da kentin her yerine yayılan Seattle tarzı kahve barlarında yaptıkları gibi. Armstrong'da kahve her zaman iyiydi, bol ve kokuluydu. Bir yudum aldım ve neden burbon tadı aldığımı merak ettim.

Elaine, "Yapabileceğin hiçbir şey yoktu" dedi, "var mıydı?"

"Hayır."

"Ona ülkeden ayrılması gerektiğini söylemiştin."

"Biraz daha baskı yapabilirdim" dedim, "ama farklı davranacağını sanmıyorum ve bunun için onu suçlayamam. Yaşamayı gereken bir hayatı vardı. Bir insanın alması gereken bütün önlemleri aldı."

"Güvenilir onun için iyi mi çalıştı?"

"Geriye dönüp baktığında bile öyle görünüyor" dedim. "Yanlış yaptıkları tek bir şey bile bulamadım. İçinde biri olsun ya da olmasın evinde yirmi dört saat adam bulundurabileceklerini düşünüyorum ama olaydan sonra bile bunu yapmaları gerektiğini ileri süremem. Benim bu olaydaki rolüm açısından, farklılık yaratacak yapmadığım tek bir şey bile bulamadım. Bana İrade'nin kim olduğunu söyleyen parlak bir içgörü olması iyi olurdu ama böyle bir şey olmadı, yani sekiz milyon New York'luyla ortak bir yanım var ve bunlara olayla ilgilenen polisler de dahil."

"Ama seni rahatsız eden bir şey var."

"İrade serbestçe dolaşıyor" dedim. "Yapacağını söylediği Şeyi yapıyor ve paçayı kurtarıyor. Beni rahatsız eden sanırım bu, özellikle de tanıdığım bir insanı öldürdüğü için. Bir arkadaşımı diyecektim ama bu doğru olmazdı, gerçi Adrian Whitfield'la son konuşmamızda arkadaş olacağımız hissine kapılmıştım. Yeterince uzun yaşasaydı."

"Ne yapacaksın?"

Kahvemini geri kalanını içtim, garsonun gözlerini yakalaarak boş fincanımı gösterdim. Garson fincanı tekrar doldururken Elaine'in sorduğu soruyu düşündüm. "Cenaze töreni özel yapılacak, yalnızca aile olacak. Yoksa çok kalabalık olurdu, atılan manşetlere baksana. Önümüzdeki ay halka açık bir tören olacağını düşünüyorum, herhalde ona giderim."

"Sonra?"

"Sonra belki bir mum yakarım" dedim.

Elaine abartılı bir Brooklyn vurgusuyla, "Hiç de göz çıkarmaz" dedi. Bu eski bir fıkranın vurgu cümlesiydi ve sanırım gülümsedim, Elaine de masanın karşısından bana gülümsedi.

"Para seni rahatsız ediyor mu?"

"Para mı?"

"Sana çek yazmamış mıydı?"

"İki bin dolarlık" dedim.

"Güvenilir'den komisyon aldın mı?"

"Ölü müşteriler ödeme yapmaz."

"Anlamadım."

"Kişisel güvenlik sanayinin temel bir prensibi" dedim. "Biri bunu konuyla ilgili yazdığı kitabın başlığı olarak kullanmıştı. Wally küçük bir ön ödeme aldı ama Whitfield'i korumak için gönderdiği adamların saat başı ücretlerini karşılayacak bir miktarda değildi. Hukuki olarak faturayı mirasçılara havale edebilir ama bana bunu sineye çekeceğini söyledi. Net bir kayıp olduğundan bana komisyon vermeyecek."

"Gene de memnunsun, değil mi?"

"Bilmiyorum. Anlaşmadan para kazanmış olsaydı, rahatlıkla payımı alırdım. Whitfield'in bana ödediği iki papeli beni rahatsız ederse her zaman geri verebilirim."

"Ya da hak etmeye çalışırsın."

"İrade'nin peşinde koşarak ya da Byron Leopold'u vuran adamı bularak."

"Horatio Sokağı'nda."

Başımı salladım. "Whitfield bir bağlantı olabileceğini, belki İrade'nin Byron'ı rastgele, pratik yapmak için öldürdüğünü öne sürmüştü."

"Bu mümkün mü?"

"Sanırım mümkün. Byron'ın uzaylılar tarafından vurulmuş olması da mümkün, diğeri ne kadar mümkünse bu da o kadar mümkün. Parasını geri vermememi ve ne cehennemlik işi araştırmak istiyorsam araştırmamı kendince söylemiş oldu. Oysa iki olay üzerinde de çalışmamın fazla anlamı yok. ikisinde de bir şey başaramayacağım, değil mi?"

"Bu oydu, değil mi? Orada olmayan alkol tadını almanın nedeni buydu. Bir şey başaramayacağın."

Bunu düşündüm. Kahvemden bir yudum aldım, fincanı tabağına koydum. "Evet" dedim. "Bu o."

Dışarıda yeşil ışık yanmasını beklerken Elaine'in elini tuttum. Sokağın karşı çaprazındaki binaya baktım ve gözlerim otomatik olarak yirmi dokuzuncu kattaki bir pencereyi aradı. Bakışımı fark eden ya da belki yalnızca zihnimi okuyan Elaine, "Village'daki o olay bana ne düşündürdü biliyor musun?" dedi. "Glenn Holtzmann'ı."

Holtzmann o yirmi dokuzuncu kattaki dairede oturuyordu. Dul eşi Lisa onun ölümünden sonra orada oturmaya devam etti. Beni tuttu ve onunla çalışırken zaman zaman evine ve yatağına girmeyi sürdürdüm.

Elaine'le ben evlendiğimiz zaman balayı için Avrupa'ya gittik. Paris'te otel odamızda yatarken Elaine bana hiçbir şeyin değişmek zorunda olmadığını söyledi. Kendimiz olmaya, kendi hayatımızı sürmeye devam edebildik. Parmaklarımızdaki yüzükler bir şey değiştirmezdi.

Bunu kendi tarzınca, üzerinde konuşulmayan konuyu bu biçimde anlatarak söyledi. Biri olduğunu biliyorum, diyordu ve aldırımıyorum.

"Glenn Holtzmann" dedim, "kazara öldürüldü."

"Freud haklıysa ve kaza diye bir şey yoksa tabii."

"Byron'ın hayatını didiklerken ben de Holtzmann'ı düşündüm. Kazayla öldürülen biri düşüncesi."

"Bir nedenle öldürülmek yeterince kötü zaten."

"Hı-hı. Biri katilin Byron'a adıyla seslendiğini duymuş."

"Öyleyse kim olduğunu biliyordu."

"Tanık doğru anlamışsa tabii."

Fazla konuşmadan eve kadar yürüdük. Dairemize girince bir elimi Elaine'in omzuna koyup kendime çevirdim, birbirimize sarıldık. Öpüştük, elimi poposuna koyarak kendime çektim.

Hiçbir şeyin değişmesi gerekmiyordu, bunu bana Paris'te söylemişti ama elbette her şey zamanla değişir. Uzun yıllar boyu birbirimiz için çok şey ifade etmiştik, Elaine ile ben. Tanıştığımızda ben evli bir polis, Elaine de tatlı bir telekızdı. Birlikte olduk, sonra ayrıldık, ta ki geçmişimiz bizi tekrar biraraya getirene kadar. Bir süre sonra Elaine işini bıraktı. Bir süre sonra birlikte oturmaya başladık. Bir süre sonra da evlendik.

Bütün bu yıllardan sonra tutku, Turtle Bay'deki dairesine ilk gittiğim zamanlardakinden farklıydı. O zaman birbirimize duyduğumuz istek şiddetli, acil ve reddedilemezdi. Şimdi zaman ve alışkanlıkla yumuşamıştı. Baştan beri var olan sevgi zaman içinde büyümüş ve derinleşmişti, birbirimizin varlığından aldığımız zevk her zamankinden fazlaydı. Tutku daha az şiddetli olsa bile gene de boldu.

Tekrar öpüştük, Elaine soluksuz kaldı. Yatak odasına geçtik, giysilerimizi çıkarıp attık.

"Seni seviyorum" dedim. Ya da belki Elaine söylemiştir' Bir süre sonra işin başını sonunu kaybediyor insan.

Elaine, "Biliyorsun" dedi, "bu biçimde devam edersek bağışıklık kazanabiliriz."

"Asla böyle bir şey olamaz."

"Sen benim ayımsın ve seni seviyorum. Uyumak üzeresin, değil mi? Karanlıkta parlayarak seni uyutmadığım sürece. Bunu yapabilirim, böyle hissediyorum. Neden seks kadınları uyandırır, erkekleri uyutur? Allah'ın kötü bir planlaması mı, yoksa türlerin yaşamasına katkıda mı bulunuyor?"

Bu soruyu kafamda evirip çevirerek bir cevap bulmaya çalışırken soluğunu yanağımda hissettim, dudakları benimkilere hafifçe değdi.

"İyi uykular" dedi.

Haftasonunda Adrian Whitfield'a yapılan otopsinin sonuçlarıyla ilgili büyük haber veriliyordu. Ölüm nedeni sürpriz değildi. Post'a göre bir düzine avukatı öldürmeye yetecek derecede potasyum siyanürden öldüğü doğrulandı. (Pazartesi gecesi Jay bu yazıyı açılış konuşmasında okudu, gözlerini yukarıya çevirerek tek bir şey söylemeden seyircisini güldürdü.)

Otopsi, İrade'nin doğanın isteğine çok az şey kattığını ortaya çıkardı. Öldüğü sırada Adrian Whitfield'da, adrenalın bezlerinden birinde büyüyen lenf sistemini kaplayan habis bir tümör vardı, İrade onun hayatından olsa olsa bir yıl çalmıştı.

Elaine'e, "Biliyor muydu diye merak ediyorum" dedim. "Times'daki yazıya göre büyük ölçüde asimptomatik bir şey olabilir."

"Doktora görünmüş mü?"

"Doktoru kent dışında. Kimse ona ulaşamıyor."

Üzüntüyle, "Doktorlar" dedi. "Bir şey söylememiş mi?"

"Bir şey söylemişti. Neydi?" Bir an gözlerimi kapadım. "Onunla son kez konuştuğumda, zehiri içmeden hemen önce yani, keşke daha fazla zamanı olsaydı gibi bir şey söyledi. Birbirimizi tanımak gibi bir şey, kastettiği buydu. Ya da belki genel olarak daha fazla zaman olmasını istediğini kastetmişti."

"Biliyorduydu..."

"Biliyorsa" dedim, "belki viskiye siyanürü kendisi koymuştur. Bu İrade'nin duvarlardan geçerek bu kadar sıkı korunan daireye nasıl girip çıkabildiğini açıklar, İrade oraya hiç gitmedi. Whitfield kendini öldürdü."

"Sence böyle mi oldu?"

"Ne düşüneceğimi bilmiyorum" dedim ve telefona cevap vermek üzere ayağa kalktım. Arayan Wally Donn'du ve aynı soruyu soruyordu. "Orospu çocuğu ölmek üzereydi" dedi. "Sen ne düşünüyorsun, Matt? Onu iyi tanıyordun."

"Pek iyi tanı mıyordum" dedim.

"Eh, gene de benden iyi tanıyordun, Allah aşkına. Kendini öldürecek tipte bir adam mıydı?"

"Ne tip bir adam olduğunu bilmiyorum."

"Dahlgren'den anladığım tek şey, içine kapanmış olmasıydı. Allah kahretsin, ben de İrade'den mektup almış olsam böyle olurdu. Whitfield'ın hastalığından bende olsa iki katı içime kapanırdım."

"Hasta olduğunu biliyorduydu."

"Bunun için doktor kayıtlarına bakmak gerek, doktoru da haftasonu kent dışına çıkmış. Yarın onunla bağlantı kuracaklar, o zaman biraz daha fazla şey öğreniriz. Bu orospu çocuğunun hayatını korumak için para alan bir gencin karşısında bilerek zehir içtiğini düşünüyorum da."

"Biliyorsun" dedim, "ona orospu çocuğu diyorsun ama intihar değilse..."

"Öyleyse korumayı başaramadığım bir adama bok atmış oluyor, bu durumda da asıl orospu çocuğu ben oluyorum." İçini çekti. "Dünya kahrolası derecede karışık bir yer, kimsenin sana farklı bir şey söylemesine izin verme."

"Hayal bile etmem."

"Her neyse, ne yapıyordu? İntiharını saklamaya, cinayet gibi göstermeye mi çalışıyordu?"

"Genellikle tam tersi olur."

"Öldürdükleri insanlara intihar etmiş süsü vermeye çalışırlar. Whitfield neden bunun tersini yapsın? Sigorta için mi?"

"Ancak yeni yaptırdığı bir poliş varsa anlamlı olur bu. İntiharı dışlayan madde ancak belirli bir süre için geçerli olur."

"Genellikle bir yıl, değil mi?"

"Sanırım. Kendini öldürmek amacıyla sigorta yaptıranın onları kasten dolandırmasını önlemek için. Ama yirmi yıl primlerini ödeyen bir poliş sahibi varsa, sırf bunalıma girere, F treninin önüne atladı diye ona karşı yükümlülüklerinden kurtulamazsın."

"Bilmiyorum" dedi. "Yıllar boyu yapabilecekleri her türlü yükümlölükten kurtulacaklarına inanacak kadar çok sigorta yaptım. Hizmetlerimiz karşılığında fatura yazdığımız zaman maddeleri sorguladıklarında korkunç olurlar. Alışkanlık gereği böyle olmalı."

"Faturalardan söz etmişken, intihar ettiği ortaya çıkarsa..."

"Ne, mirasından mı alacağım? Onu korumak için imza attığım ve onu kendinden bile koruyamadığım için mi? Almaya çalışmaktansa poliseyi yemeyi tercih ederim."

Medya ilgisi fazlaysa kimsenin peşinden gelemeyeceği bir yer bulamazsın. İrade şimdiye kadar bunu başarmıştı ama Doktor Philip M. Bushing'in aynı derecede saklanma yeteneği yoktu. Georgian Bay'e balık avlamaya gitmiş ve girişimci bir gazeteci de onun izini bulmayı başarmıştı.

İç hastalıklar uzmanı -Elaine bunun dermatoloji dışında her şeyi kapsadığını düşündüren bir terim olduğunu söyledi-Bushing, Adrian Whitfield'in doktoruydu. Açık ki doktor-hasta ilişkisinin mahremiyetini nabızı hâlâ atan hastalarla sınırlamıştı ve bu nedenle baharda Adrian Whitfield'a kanser teşhisini koyduğunu ve bu gerçeği hastaya bildirme gibi üzücü bir görevi yerine getirdiğini açıkladı.

Bushing, Whitfield'in haberi iyi karşıladığını hatırlıyordu. Doktoru karşı tarafın bir tanığı gibi görmüş, Bushing'i artık ilacın da, kemoterapinin de hastalığını iyileştirmeyeceğini itiraf etmeye zorlamış ve ne kadar ömrü kaldığını tahmin etmesi istemişti. Bushing ona altı ayla bir yıl arasında demiş ve sonra Kettering'deki bir onkoloğu tavsiye etmişti.

Whitfield bu onkoloğu, Dr. Ronald Patel'i aradı ve bir randevu aldı. Patel, Bushing'in teşhisini doğrulayarak ayrıntılı bir radyasyon ve kemoterapi önerdi, bu tedavi hastaya bir yıl daha kazandırabilirdi. Whitfield ona teşekkür ederek çıktı ve Patel onu bir daha görmedi.

Patel, "Sanırım diğer seçeneği istiyordu" dedi.

Whitfield herhangi bir konuda bir seçenekte bulunmak istiyorsa bunun için doğru yerdeydi. Herkesin bir seçeneği vardı, Salı sabahı bunların hepsini duydum sanırım. Genel kaniya göre Whitfield'in ölümü intihardı, konunun uzmanlarından biri bunu oportünist bir kendini yok etme eylemi olarak tanımladı. Ne demek istediğini anladım ama bu bana tuhaf bir ifade gibi geldi.

Birçok insan Whitfield'in seçtiği yöntemden rahatsız olarak bunu başkalarına -ya da Whitfield'in kendisine- yaptığı düşüncesizlik olarak gördü. Siyanür acısız bir son sağlamıştı. Uyanışı olmayan bir uykuya yavaş yavaş dalmazdınız. Siyanür için söylenecek tek şey, hemen gitmenizi sağlamasıydı.

Elaine'e, "Gene de" dedim, "bu dünyadan göçmenin yumuşak yöntemleri fazla değil ve şaşırtıcı sayıda insan kendileri için sarp bir yol seçiyor. Silahağızlarına öyle düzgün yerleştiriyorlar ki, sanırsın namlu çikolataya batırılmış."

"Sanırım bir anlam ifade ediyor, değil mi? 'Görev tabancamı kullanıyorum, dolayısıyla beni işim öldürdü'."

"Olabilir" dedim. "Ama artık sanırım geleneğin bir parçası haline geldi. Hızlı ve kesin bir ölüm, mermi yanlış yere saplanmazsa tabii. Ayrıca aleti bulmak da kolay."

Bir yerel televizyon sunucusu Dorothy Parker'dan alıntı yaptı:

Bıçaklar acı verir,
Nehirler ıslaktır,
Asitler kirletir,
İlaçlar kramp yaratır,
Silahlar yaşadığıdır,
ipler sıkar,
Gaz kokutur...
Belki de yaşasanız daha iyi olur.

Bu şiir, beklendiği gibi, Hemlock Derneği'nin sözcüsünün cevap vermesine neden oldu. Sözcü Parker'ın bu dizeleri yazmasından sonra ne kadar ilerlediğimizi gösterme gereği

hissetmişti. Belirtmekten memnurluk duyuyordu, insanın kendisinden kurtulmak için birkaç dertsiz yol vardı ve sözcünün en hoşuna giden iki yol öyle görünüyor ki garajda karbon monoksitle boğulmak ya da kendini plastik bir torbayla boğmaktı.

"Ne yazık ki" dedi, "herkesin otomobili yok."

Elaine televizyona doğru, "Üzücü ama doğru" dedi. "Çok şükür ki herkesin bir plastik torbası var. 'Baba bu gece otomobilini ödünç alabilir miyim? Hayır mı? Peki plastik torba ödünç alabilir miyim?'"

Herkesin düşüncesine göre gerçek kurban, Whitfield'ın önünde düşüp ölecek kadar düşüncesiz davranmasından dolayı sonu olmayan bir strese maruz kalan Kevin Dahlgren'di. Hiç değilse bir talk şova, olayın Dahlgren'in üzerindeki kısa ve uzun dönemli etkilerinden söz eden bir psikolog ve travma uzmanı çıktı.

Dahlgren röportajların çoğuna katıldı ve köşeye sıkıştırıldığında kendini aklamayı başardı. İntihara mı, cinayeti mi tanık olduğu konusunda hiçbir fikri olmadığını söyledi. Tek pişmanlığı, adamın hayatını kurtarmak için yapabileceği hiçbir şeyin olmamasıydı.

Dahlgren kurban rolünü oynamak istemese de bu rolü üsteyi seve seve kabullenen Irwin Atkins adlı bir adam vardı. Atkins Adrian Whitfield'ın son müvekkiliydi, Whitfield'ın davayayı yüksek mahkemeye götürmesinden yalnızca birkaç saat önce taciz suçunu işlediğini kabul etmeye karar vermişti. Davadan kurtulur kurtulmaz temyize başvurmak istediğini bildirdi. Withfield'in dava biter bitmez intihar etmesinden de anlaşılabileceği gibi ruh sağlığının bozuk olduğunu ve onu itiraf etmesini yanlış yönlendirdiğini iddia etti.

Ray Grulioe bana, "İki savı var" dedi. "Birincisi, Whitfield onun suçu kabul etmeye bile bile ikna etti, çünkü eve gidip fare zehirini ya da her neyse işte, içmekte acele ediyordu. İkincisi, Whitfield'ın intihara yatkın zihinsel durumu yargı gücünü etkilemiş ve sağlam hukuki tavsiyelerde bulunmasını önlemişti. Whitfield'ın onun gibi birini müvekkil olarak almakla yeterince dengesiz olduğunu belirterek bu ikinci savını destekleyebilir."

"İşe yarar mı sence?"

"Sanırım kararını geri çekmesine izin verecekler ve sanırım mahkûmiyet kararını alınca bundan pişman olacak, aptal orospu çocuğu."

"Böyle bir karar çıkar mı?"

"Ben çıkar diyorum. Böyle bir karar veriyorsun, on bir saat sonra geri çekiyorsun ve kesinlikle suçlu olduğun kanısını davet etmiş oluyorsun. Gene de bunların hepsi saçmalık. Adrian kendini öldürmedi."

"Öldürmedi mi?"

"Hiçbir zaman intiharın kötü bir seçim olduğunu ya da onun böyle bir karar vermeyeceğini ileri sürmedim. Er ya da geç bunu yapabiliirdi. Pekâlâ intihar etmiş olabilir, hatta o içkiyi koyarken aklında intihar bile olabilir. Ama o şişede iyi viskiden öte bir şey olduğunu hiç düşündüğünü sanmıyorum."

"Neden?"

"Çünkü ne anlamı var? Adrian kendini öldürecek olsa bir not yazardı ve notu kesinlikle birine yollardı. Hiçbir şey ona uymuyor."

Ben de böyle düşünmüştüm.

"Drama duygusundan yoksun olduğunu söylemiyorum Kaldı ki o bir avukattı. Spot ışıklarının altında olmayı sevmesek hayatımızı arka odalarda yazılar yazarak geçirirdik. Adrian'ın kendini öldürdüğünü düşünebiliyorum, hatta tanıkların önünde öldürdüğünü bile düşünebiliyorum. Harmon Rutterstein'ı hatırlıyor musun?"

"Çok iyi hatırlıyorum."

"Arkadaşlarını davet etti, oturtup onlara içki verdi ve gerçekler saptırılmasını diye yanında olmalarını istediğini açıkladı Sonra kendini pencereden attı. Ben intihar ediyorum, diyordu ve sizin de buna tanık olmanızı istiyorum. Bu, Adrian'ın yaptığını söylediklerinden tümüyle farklı."

"Cinayet gibi görünmesini istedi diyorlar."

"Evet, ama neden? Bu soruya kimse cevap verme zahmetine katlanmıyor çünkü belki kimse cevap veremiyor. İntihar inançlarına mı aykırıydı? Bildiğim kadarıyla Adrian Katolik

değildi ve tek inandığı şey davalarda avukatlık ücretini önceden almaktı. Sigorta poliçelerini geçersiz kılmak istemediği için mi? Basında ve televizyonda bunu öne sürüp duruyorlar, sanki intihar otomatik olarak poliçeyi geçersiz kılmış gibi."

"Geçen gün ben de birisiyle bu konuyu konuşuyordum" dedim. "Çok yaygın olarak yapılan bir hata bu."

"Ve tabii ki geçersiz, çünkü Adrian'ın sigortaları yıllar önce yapılmıştı. Doktor ona kötü haberi verdikten sonra da ek bir sigorta yaptırmadı. Bütün bunlar dün ortaya çıktı ama gene de sigorta konusunu işleyip duruyorlar. Yeni bir şey daha duydum. Çift sigorta ödemesi."

"Kazayla ölümler için mi?"

"Doğru. Sigorta şirketleri açısından cinayet bir kazadır. Poliçede kazayla ölüm için yüzde iki yüz ödeme yapılmasını berten bir madde varsa geçerli olur. Aslında aptalca bir madde. Mali koruma satın alıyorsun, çatı katından düşmenle geçici sedef hastalığına yakalanman arasında ne fark olabilir? Bir fark varsa bile insan diğer türlü olması gerektiğini düşünüyor. Aile ve asıl yavaş doğal ölümler çok paraya mal olur, bu noktada fazladan mali korunmaya ihtiyaç duyarlar."

"Anladığım kadarıyla intihar kazayla ölüm sayılmıyor."

"Eh, doğal bir ölüm olduğunu da ileri süremezsin ama duyduğum bütün poliçelerde çift ödemenin dışında bırakılıyor. Kazayla ölüme benzeyecek biçimde intihar etmeyi ailenin mali durumu açısından uygun bulan biri çıkabilir tabii ki." Derin bir soluk aldı. "Hey, söylediklerimi duydun mu? Allanın belası bir avukat gibi konuştum."

"Zaten öylesin."

"Ama" diye devam etti, "bunu yapmanın kolay bir yolu var ve hep de yapılır, gerçi her zaman sigorta şirketini dolandırmak için değil. Yapman gereken tek şey otomobile binip bir köprüden aşağı uçmak. Yüzde açısından tahminleri bilmiyorum ama geleneksel görüşe göre, tanığı bulunmayan tek otomobil kazalarının çoğu ister önceden planlanmış, ister anlık olsun, intihardan başka bir şey değil. Kendini öldürmenin ve gene de Katolik Kilisesi'nin kurallarına göre gömülmenin en kesin yolu bu. Hancock Sigorta'dan çift ödeme almak için de birebir."

Hemlock Derneği'nin dürüst sözcüsünü düşündüm. "Otomobili olmayan kent sakinleri için de..."

"Her zaman metrolar var. Dengeni kaybeder ve trenin önüne düşersin. Ama asıl gizli nokta da burada. Diyelim ki cinayet gibi görünmesine kararlısın. Adın Ed Hoch ya da John Dickson Carr değilse intiharını kapalı bir oda cinayeti gibi gösteremezsin, değil mi? Çünkü eldeki veriler şöyle. Güvenlik çok iyi, korumalar var, alarm sistemi var, kimse İrade'nin oraya nasıl olup da girdiğini ve içkiye zehir koyduğunu tahmin edemiyor. O kadar olanaksız ki, kentin yarısı Adrian'ın bunu kendinin yaptığına inanıyor, bu da tam da onun saklamak istediği şey. Bu sana anlamlı geliyor mu?"

"Adrian şu an her neredeyse" dedim, "bir avukata ihtiyaç duyarsa Gruliow adlı bir adamı seçmesi gerekir bence."

"Ama haklıyım, değil mi? Hiç anlamı yok."

"Katılıyorum."

"Eh, soruları senin için cevaplandırayım: Sigortası vadeliydi ve çift ödemeli maddesi olan bir poliçesi yoktu. Olay kapandı."

Gruliow ikna ediciydi ama tam olarak ikna olmamıştım. Sırf anlamlı görünmediği için bir kenara bırakamayacağım kadar mantıksız şeyler yapan çok insan görmüştüm.

Bu arada İrade'yi gene de dikkate almak gerekiyordu. Adrian Whitfield kendi eliyle ölmüş olsa bile en azından İrade ona yardım etmişti. Bir köşe yazarı adsız katilin her seferinde daha da güçlendiğini şaka yollu da olsa yazmıştı. İlk üç kurbanını yanlarına gidip kendi eliyle öldürmek zorunda kalmıştı ama dört ve beş numaralı kurbanı parmağını uzatması yeterli olmuştu. İrade'nin hedef göstermesiyle hiç çaba harcamadan ölmüşlerdi: Reşid kendi yakın çevresindeki bir düşmanı tarafından, Whitfield da daha da yakın bir düşman, kendi içinde yaşayan bir düşman tarafından öldürülmüştü.

Denis Hamili, "Çok geçmeden mektup bile yazmak zorunda kalmayacak" diyerek yazısını noktaladı. "Yalnızken düşünmesi yetecek, kötü adamlar sinek gibi yere düşecek."
Ondan hiç ses çıkmaması tuhaf diye düşündüm.

Salı sabahı Elaine'den önce kalktım, Elaine duştan çıktığında kahvaltıyı hazırlamıştım. "Misk kavunu harika" dedi. "Dünkünden çok daha iyi."

"Dün yediğimiz bunun diğer yarısıydı" dedim.

"Ya, sanırım hazırlanması farklı."

"Yalnızca tabağa koyup masaya getirdim" dedim.

"Evet, böyle yapmışsın, seni yaşlı ayı. Kimse daha iyisini yapamazdı."

"Her şey bilek gücünde."

"Öyle olmalı."

"Bir tür Zen yaklaşımıyla birleşerek" dedim. "Kahvaltı hazırlarken başka bir şey üzerinde yoğunlaşmıştım."

"Ne üzerinde?"

"Hatırlayamadığım bir rüya."

"Sen zaten rüyalarını pek hatırlamazsın."

"Biliyorum" dedim. "Ama bu rüyada bana bir şey anlatmaya çalışan bir yan olduğu duygusuyla uyandım ve bana öyle geliyor ki daha önce görmediğim bir rüyaydı. Aslında..."

"Evet?"

"Şey, son günlerde bu rüyayı sıkça görüyorum duygusuna kapılıyorum."

"Aynı rüyayı."

"Sanırım."

"Hatırlayamadığın rüyayı."

"Tanıdık bir yanı var. Sanki daha önceden de görmüşüm gibi. Her seferinde aynı rüya mı bilmiyorum ama her seferinde aynı insanı görüyorum galiba. Orada, ısrarla bana bakıp bir şey söylemek istiyor ama uyanınca hepsi silinip gidiyor."

"Duman gibi."

"Biraz böyle."

Ayağa kalktığın zaman başının dönmesi gibi."

"Şey..."

"Kim bu adam?"

"Sorun da bu" dedim. "Kim olduğunu hatırlamıyorum v hatırlamaya ne kadar uğraşırsam uğraşayım..."

"Uğraşmaktan vazgeç."

"Ha?"

Elaine ayağa kalkarak arkamda durdu. Saçlarını parmak uçlarıyla okşadı. "Hatırlayacak hiçbir şey yok" dedi. "Rahatla Yani hatırlamaya çalışma. Yalnızca soruma cevap ver. Rüyanda kimi gördün?"

"Bilmiyorum."

"Tamam. Adrian Whitfield'i düşün."

"Adrian Whitfield değildi."

"Elbette değildi. Gene de onu düşün."

"Tamam."

"Şimdi Vollman'ı düşün."

"Kimi?"

"O çocukları öldüren adamı."

"Vollmer."

"Tamam, Vollmer. Onu düşün."

"O değildi..."

"Olmadığını biliyorum. Yalnızca dediğimi yap, tamam mı! Onu düşün."

"Tamam."

"Şimdi Ray Gruliow'u düşün."
"Rüyamda Ray'i görmedim" dedim, "ve bu işe yaramaz. Yapmaya çalıştığını takdir ediyorum ama..."
"Ettiğini biliyorum."
"Ama işe yaramaz."
"Biliyorum. Sana birkaç soru sorabilir miyim?"
"Elbette."
"Adın ne?"
"Matthew Scudder."
"Karının adı ne?"
"Elaine Mardell. Elaine Mardell Scudder."
"Onu seviyor musun?"
"Bunu sorman gerekir mi?"
"Yalnızca soruma cevap ver. Onu seviyor musun?"
"Evet."
"Rüyada kimi gördün?"
"İyi bir deneme ama işe..."
"Evet?"
"Vay canına!"
"Öyle mi? Bana anlatacak mısın?"
"Bundan zevk alıyorsun, değil mi?"
"İnanılmaz bir zevk alıyorum ama... şimdi kes şunu!"
"Yalnızca bir an dokunmak istiyorum."
"Adını söyler misin? Tekrar unutmadan önce."
"Unutmam" dedim. "Peki, neden onu rüyamda göreyim ki?"
"İyi, beni böyle havada bırak."
"Glenn Holtzmann" dedim. "Bunu nasıl yaptın?"
"Hatırlamanı sağlayacak yöntemlerimiz vardır."
"Öyle görünüyor. Glenn Holtzmann. Neden Glenn Holtzmann Allah aşkına?"
Bir saat sonra gazete almak için aşağıya inerken de bu soruyu cevaplayamıyordum. Sonra Glenn Holtzmann'ı şimdilik kaydıyla unuttum.
İrade'den bir mektup daha gelmişti.

9

"New York Halkına Açık Mektup".
İrade'nin başlığı böyleydi. Bütün diğerleri gibi mektubu da Daily News'daki Marty McGray yollamıştı, mektubu yayınlayan da Daily News da birinci sayfanın manşetinden girmişler ve McGraw'ın yazısı da yanında yayınlamışlardı. "Sorduğunuz İçin..." adlı köşesi bir yazı olarak yer almıştı ve yan sayfada da İrade'nin mektubunun tam metni bulunuyordu. İrade için uzun bir mektuptu, sekiz yüz kelimenin biraz altındaydı, yani McGraw'un sütunuyla hemen hemen aynı uzunlukta idi.
İrade, Adrian Whitfield'in öldürülmesinden sorumlu olduğunu söyleyerek başlamıştı. Övünen bir tarzı vardı. Önce Whitfield'i korumak için hazırlanan ayrıntılı güvenlik, hırsız karşı alarmdan, üç vardiya çalışan korumalardan, kurşun geçirmez camlı, zırhlı limuzinden söz etti. "Ama kimse Halkın İradesi'ni yenemez" diye devam etti. "Kimse bundan kaçamaz. Kimse bundan saklanamaz. Omaha'ya kaçan Roswell Berry'yi düşünün. St. Albans'da kalın duvarlar ardındaki Julian Reşid'i düşünün. Halkın İradesi her yere ulaşabilir, en güçlü savunmanın içinden geçebilir. Kimse buna karşı koyamaz.

Whitfield, diye devam ediyordu İrade, hiç de dünyadaki en kötü avukat değildi. Tek suçu, hukuk mesleğinde yok edilemez kötülüğün temsilcisi olarak hizmet etmesi, ne kadar ahlâksız ve tiksindirici de olsa müvekkili için her şeyi yapma isteği olmuştu. "Bir avukat savunulamayacak olanları savunduğu zaman onaylayarak başımızı sallıyor, hatta müvekkilinin

çıkan için yaptıklarına hoşgörü gösteriyoruz, kendi adına yapmış olsa avukatın kamçılanmayı hak edeceği davranışlarına bile."

Sonra İrade, hukuk sisteminin değerlendirmesine girerek jüri sisteminin değerini sorgulamaya girişti. Sözünü ettiği konuların hiçbirinde şaşırtıcı derecede orijinal bir fikir yoktu, gerçi dizi cinayetler katilinin kelimelerini okuduğunuzu unutacak kadar mantıklı bir tarzda öne sürüyordu bunları.

Mektubu kişisel bir notla bitirmişti. "Öldürmekten yorulduğum. Birkaç toplumsal ameliyat yapmak için seçilen araç olduğum için minnettarım. Ama daha büyük bir iyiliğin hizmetinde kötülük yapmak ağır bir yük. Artık tekrar harekete geçmek için çağrılacağım günler gelene kadar dinleneceğim."

Kafamda bir soru vardı ve cevap bulabilmek için yarım düzine telefon ettim. Sonunda News'u aradım. Konuştuğum kadına adımlı söyleyerek Marty McGraw ile konuşmak istediğimi söyledim. Kadın numaramı aldı, on dakika sonra da telefonum çaldı.

"Ben Marty McGraw" dedi. "Matthew Scudder, sen Whitfield'in tuttuğu detektifsin, değil mi? Galiba bir kez karşılaşmıştık."

"Yıllar önce."

"Benim hayatımın büyük kısmı yıllar önceydi. Benim için elinde ne var?"

"Bir soru. Mektup tam metin olarak mı yayınlandı?"

"Kesinlikle. Neden?"

"Hiç kesilmedi mi? Polislerin isteğiyle basılmayan bir şey yok mu?"

"Bunu nasıl yanıtlayabilirim?" Sesi kızgın çıkıyordu. "Bütün bildiğim, sen bile İrade olabilirsiniz."

"Kesinlikle haklısın" dedim. "Öte yandan, ben İrade olsaydım mektubumu kesip kesmediğinizi bilirdim herhalde."

"Tanrım" dedi, "böyle bir şeyi yapacak son insan benim. Yazı işlerindeki o aptal benim yazımı kestiği zaman nasıl olduğumu bir ben bilirim. Üstelik ben manyak bir katil de değilim."

"Eh, ben de değilim. Bak, bundan nereye varacağım. Anladığım kadarıyla mektupta intihar teorisini çürütecek bir şey yok."

"İrade'nin sözü var. Yaptığını söylüyor."

"Ve geçmişte bize hiç yalan söylemedi."

"Bildiğim kadarıyla söylemedi" dedi. "Omaha'daki Roswell Berry olayında ne kabul etti ne de reddetti ama kurnazdı."

"Yanlış hatırlamıyorsan Berry'nin bıçaklandığından söz etti."

"Doğru ve bu bilgiyi polis gizli tutmuştu, yani kesinlikle onun parmağı olduğu açıktı."

"Peki, son mektubunda buna benzer bir şey var mı? Çünkü ben bulamadım. Bu nedenle kesilip kesilmediğini merak ediyorum."

"Hayır, tam metni yayınladık. Onun yazısını kesmekten nefret ettiğimi söylerken dalga geçmiyordum. O adamdan zaten istemediğim kadar ilgi görüyorum."

"İşi bırakması yüzünden çok okur kaybedeceğini biliyorum."

Teriyer köpeğin havlaması gibiydi kahkahası. "Bu açıdan" diye itiraf etti, "kahrolası bir Tanrı inayeti. Tek üzüntüm, bu işi son sözleşme görüşmelerimden önce başlatmamış olması. Aynı zamanda da insan İrade'nin dünyaya açılan penceresi olmaya sinir oluyor. Sanırım beni haftada üç kez okuyordu. Düşün ki yazdıklarımı beğenmedi. Yapmak istediğim son şey onun gibi orijinal bir düşünürü hakaret etmek."

"Orijinal bir düşünür mü?"

"Kesinlikle. Bunu söylerken aklımdan 'kaçık işi' demek geçiyordu. Ama belki telefonlarımı dinlediği ve böyle bir şey dememe güceneceği aklıma geldi. Bu yüzden cümlemin yansında düzeltme yapıp 'kaçık işi'ni sildim ve yerine 'orijinal düşünür'ü koydum."

"Gazeteci zihniyeti iş başında."

"Ama bir kez daha düşününce telefonlarımı dinlediğine inanamadım ve ona ne ad verdiğime niye aldırısın? Adlar asla incitmez. Bundan çok da emin değilim tabii. Whitfield konusunda yalan söylediğini düşünmene neden olan nedir?"

"Olayla mektup arasındaki süre. Whitfield öleli tam bir hafta oldu."

McGraw bir an sustu. Sonra, "Bu da kanıtıyor" dedi.

"Neyi kanıtıyor? Yaptığını mı? Çünkü ben anlamadım."

"Bugün yeni bir mektup aldık" dedi. Telefonda bir şeyler söylemek istemiyorum çünkü yarın bunu veren ilk biz olmak istiyoruz. Şehirdesin değil mi? News nerede biliyor musun?"

"Dokuzuncu ile Onuncu caddeler arasında Otuz Üçüncü Sokak'ta. Ama sormamış olsaydın Doğu Kırk İkinci Sokak'taki eski yere gidebilirdim. News'u düşününce aklıma gelen ilk yer hâlâ orası?"

"Posta kodu nedir?"

"Posta kodu mu? Sana mektup yazmamı mı istiyorsun?"

"Hayır, özel olarak istemiyorum. Bak, memelere karşı değilsin, değil mi? Dokuzuncu Cadde, Otuz ikinci Sokak'ta Bunny's Topless adlı bir bar var, günün bu saatinde Terapist'den daha sakindir. Neden yarım saat sonra orada buluşmuyoruz?"

"Tamam."

"Beni tanımakta güçlük çekmezsın" dedi. "Üzerinde gömlek olan adam olacağım."

Bunny's Topless'ın gece nasıl olduğunu bilmiyorum. Göğüslerini teşhir eden genç kadınlar ve onlara bakan adamlarla herhalde daha canlıdır. Büyük ihtimalle de her saatte hüznü bir havası vardır, soylu olmayan içgüdülerimizi besleyen birçok bar gibi derin bir hüznü vardır. Kumarhaneler de benzer hüznüldür ve ne kadar parlak olurlarsa hüznüleri de o belirgin olur. Havada aşağılık rüyalar ve tutulmamış sözlerin ozon tadı vardır.

Günün erken saatinde barda dikkat çekici bir yan yoktu Mağara gibi bir odaydı, kapı ve pencereler mat siyaha boyanmış, oda her şey içine atılmış gibi dekore edilmişti. Eşyalar eski mülk sahibinin bıraktığıyla ikinci el ucuz mobilyaların bir karışımıydı, iki adam barın her iki ucundaki tabureleri işgal etmiş, dikkatlerini televizyonla (sesi kısılmış olarak CNN) göğüsleri (orta boy, biraz sarkık) parlak kızıl saçlarından çok daha otantik görünen barmen kadın üzerinde yoğunlaştırmışlardı.

Küçük bir pist vardı ve herhalde gece dans edenler olu-yordu ama şimdi pist boştu ve radyoda Golden Oldies istasyonunda müzik çalıyordu. Pamuklu şortu, tavşan kulakları ve yüksek topuklarıyla (üstünde başka bir şey yoktu) barmen gibi giyinmiş bir garson kız bölmeler ve masalar arasında çalışıyordu. Belki öğle saatinde işler artardı ama şimdi önündeki iki masada iki kişi ve köşedeki bölmede bir kişi vardı yalnızca.

Yalnız başına oturan adam Marty McGraw'du ve onu herkes tanırdı. Başını havaya kaldırmış, dudakları kıvrılmış küçük bir resmi haftada üç kez sütununun yanında çıkıyordu. Resimde görünmeyen kır saçları vardı ama İrade olayı patlak verdikten sonra onu televizyonda çok gördüğüm için bunu biliyordum. Bunun dışında yıllar onu pek değiştirmemişti. Zaman ona yalnızca bir karikatüristin yapacağı gibi davranmış, yüz çizgilerini biraz vurgulamış, kaşlarını biraz belirginleştirmiş, çenesini biraz sivirtmişti.

Takım elbisesinin ceketini çıkarmış ve kravatını gevşetmişti, bir elinde bir bira bardağı tutuyordu. Bira bardağının yanında boş bir şişe vardı, ucuz viskinin kokusu burnuma kadar geldi.

"Scudder" dedi. "Ben McGraw. Bu küçük sevgili de -garsonu çağırmak için el etti- adının Darlene olduğunu söylüyor, bana geçmişte hiç yalan söylemedi, değil mi tatlım?"

Garson kız gülümsedi. Gülümsemesi için sık sık çağrıldığı duygusuna kapıldım. Kısa kesilmiş koyu saçları ve büyük göğüsleri vardı.

"Bardaki kızın adı Stacey" diye devam etti. "Herhalde QDacey'e de efendim der. Ondan çok karmaşık şeyler yapmasını istemesen iyi olur. Bir pousse-café söyle, hayatını sana adasın. Burada bir kadeh içki ve bir bira güvenli bir seçimdir ve içkiyi de ucuz bir şey istersin, çünkü şişede ne yazarsa yazsın zaten alacağın bu olur."

Bir Cola içeceğimi söyledim.

"Eh, bu da güvenli" dedi, "korkunç derecede serüvenci olmasa da. Benim için de aynısından, Darlene. Sakın değiştirme, anladın mı?"

Garson kız gidince McGraw, "Posta kodu bir-o-o-o-bir ya da bir-sıfır-sıfır-sıfır-bir mi demeliydim? Son zamanlarda nasıl yaptıklarını fark ettin mi?"

"Neyi nasıl yaptıklarını?"

"Sıfırları nasıl söylediklerini. Telefonda kredi kartı numaranı veriyorsun ve 'sıfır' yerine 'o' diyorsun, teyit için tekrar okuduklarında bütün o'larını sıfırlarla değiştiriyorlar. Ne düşünüyorsun biliyor musun? Bilgisayarlar. Elinle bir numara yazıyorsun, sayfaya sıfır mı, 'o' mu yazdığın fark etmiyor. Her ikisini de aynı görünüyor. Ama klavyede farklı tuşlara basıyorsun. Yani emin olmak zorundalar."

İçkilerimiz geldi. McGraw içkiyi alıp kafasına dikti, birasından bir yudum aldı. "Her neyse, bu benim teorim, ister kabul et, ister etme ve bunun İrade'nin mektubuyla da hiç ilgisi yok. Posta kodunu yanlış yazmış."

"Sıfır yerine 'o' mu yazmış?"

"Hayır, hayır, hayır. Numarayı tümüyle yanlış yazmış. Doğru adres Batı Otuz Üçüncü Sokak Numara 450 ama Allahın belası bir nedenle İrade bir-o-o-o-bir yerine bir-o-o-onbir.L. yazmış. Bir-o-o-onbir Chelsea'nın kodu ve Batı Village'a b -h."

"Anlıyorum" dedim ama anlamamıştım. "Ama ne fark eder ki? Sokak numarasını doğru yazmış ve orası New York Daily News, Allah aşkına? Bulması hiç de zor değil."

"Sen böyle düşünüyorsun" dedi, "daha önce söylediğimi geri alıyorum, çünkü insanların sıfır yerine 'o' demeleri ve klavyede doğru tuşlara basmalarıyla ilgili bir zırva yalnızca. Kahrolası teknoloji insanların yüzüne şamar gibi iniyor."

Açıklaması için bekledim.

"Mektup gecikti" dedi, "buna inanabiliyor musun? News'a günde kaç zarf geldiğini tahmin bile edemem, üstelik çoğu da kurşun kalemle yazılmış. Yani zarfları ayıran geri zekâlıların nerede olduğumuzu bulacaklarını düşünüyor insan, özellikle de ana postaneden fazla uzak olmadığımız için. Ama yapman gereken tek şey 'o' yerine, Allah kahretsin, sıfır demek istemişim, sıfır yerine bir koymak. Mektup kaybolmuş. Yolunu şaşırılmış kahrolası."

"Bir damga olmalı" dedim.

"Birden fazla. Orijinal damga var, Batı On Sekizinci Sokak'daki Old Chelsea postanesine gitmeden önce gönderildiği postanede makine damgası vurulmuş. Bir-o-o-bir-bir kodluları oraya gönderiyorlar. Sonra birinin çantasına girip çıkmış, ardından Old Chelsea'dan Sekizinci Cadde'deki Farley binasına gönderdiklerinde ikinci damgayı yemiş. Bir-o-o-o-bir postalarını buraya gönderiyorlar. İkinci damga elle yazılmış, bu da muhtemelen o gün ve ayın tarihini taşıyor ama senin asıl ilgilendiğin, herkesin asıl ilgilendiği ilk damga."

"Evet."

McGraw bira bardağına vurdu. "Keşke sana gösterebilsem" dedi, "ama tabii ki zarfı polisler aldı. Zarfta iki şey var: Atıldığı postanenin kodu ve makineden geçtiği tarih. Kod bir-otuz sekiz, yani Peck Slip'ten atılmış."

"Ya tarih?"

"Whitfield'ın öldüğü gecenin aynısı."

"Saat kaçta?"

McGraw başını salladı. "Yalnızca tarih. Şu an hatırlamıyorum ama geceydi, Whitfield'ın öldüğü gece."

"Perşembe akşamı."

"Perşembe miydi? Evet, elbette, Cuma sabahı haberi patlatmıştık."

"Ama damga Perşembe günününkiydi."

"Biraz önce öyle demedim mi?"

"Yalnızca doğru anladığıma emin olmak istedim" dedim. "Geceyarısından önce makineden geçti, bu yüzden de Cuma'nın değil Perşembe'nin tarihini taşıyor."

"Anlamışsın." Bardağımlı gösterdi. "Bu nedir, Coca-Cola mı? Bir tane daha ister misin?" Başımı hayır anlamına salladım. "Eh, ben kesinlikle alacağım" diyerek Darlene'in dikkatini çekti ve eliyle içki istediğini işaret etti.

"Whitfield o gece on bir sularında öldü ve ilk flaş haber geceyarısından hemen önce New York One'da verildi" dedim. "Bir şey atlamıyorsam, mektup Whitfield ölmeden önce postaya verilmiş."

"Muhtemelen doğru."

"Yalnızca muhtemelen mi?"

"Eh, postanenin her şeyi doğru yaptığını varsayıyorsun" dedi. "Biliyorsun o kahrolası mektubu teslim etmeleri ne kadar uzun sürdü, yani neden bütün işlemlerde doğru yapmış olsunlar. Örneğin geceyarısından sonra da biri tarihi bir gün sonraya girmeyi ihmal etmiş olabilir. Ama İrade o mektubu postaya verdiğinde Adrian Whitfield'in nabzının hâlâ atması ihtimali olduğunu kesinlikle söyleyebilirim."

"Peck Slip" dedim. "Burası Fulton Balık Pazarı'nın oraları değil mi?"

"Doğru. Ama bölge üç-sekiz posta kodunda, bu da büyük bir alanı kaplıyor. Polis Merkezi Bir, Belediye Sarayı..."

"Ve Adliye Binası" dedim. "O öğleden sonra adliyede Adrian'ın Irwin Atkins için dilekçe vermesini izlemiş olabilir. Viskiye zehiri önceden koymuş ve mektubu yazmıştı, şimdi de postaya atıyor. Neden beklemiyor?"

"Onun kaçık olduğunu biliyoruz zaten."

"Ama tam kaçık değil. Kurban ölmeden önce mektubu postaya veriyor. Diyelim ki Adrian dışarı çıkıp yemekle birlikte bir şişe şarap içiyor ve eve döndüğü zaman da başka içki istemiyor. Diyelim ki İrade'nin mektubu masana vardığında Adrian hâlâ yaşıyor. O zaman ne olur?"

"O zaman polisleri ararım, onlar da Whitfield'in evini arayarak o içmeden viski şişesini oradan alırlar."

"Viskiden hiç söz ediyor mu?" News'dan yazıyı kesmiştim, çıkarıp okudum. Tam bu sırada içkilerimiz geldi, Darlene bizi rahatsız etmeden yenilerini bırakıp eskilerini aldı. Paraları toplaması gerekmiyordu. Böyle barlarda servis yapılırken para ödenirdi eskiden ama artık herkes kredi kartıyla ödeme yapıyordu. Şimdi herkes gibi burada da bir kasa vardı. "Zehirden söz ediliyor" dedim, "Whitfield'in evindeki güvenlik önlemlerinden de söz ediyor. Zehirin viskide olduğunu özel olarak belirtmiyor."

"Gene de zehirden ve Park Caddesi'ndeki evden söz edince..."

"Viskideki siyanürü bulana kadar her şeyi araştırırlardı."

"İrade de bok gibi ortada kalırdı."

"Öyleyse neden işi şansa bıraksın? Mektubu postaya atmak için bu acele neden?"

"Belki kentten ayrılıyordu."

"Kentten ayrılmak mı?"

"Mektuba bir daha bak" dedi. "Emekliliğini açıklıyor. Başka cinayet olmayacak, çünkü yorulmuş. Allahayısmarladık diyor. Çin'e giden bir gemiye yetişmeye çalışıyor olamaz mı?"

Bunu düşündüm.

"Aslını ararsan" dedi McGraw, "neden emekliliğini ilan ediyor? Bir mektup için yeterince habere sahip, Whitfield'in ölümünün sorumluluğunu üstleniyor. Gerisini başka bir sefere saklayabilirdi. Ama Dallas ya da Dublin, belki, bilmiyorum Dakar'a gitmek üzereyse olmaz. Uçağı kaçırmamak zorundaysa bütün haberleri tek bir mektuba koyup hemen yollaması için iyi bir neden bu."

"Ya Whitfield içkiyi içmeden mektup yerine ulaşırsa, o zaman ne olacak?"

"Orospu çocuğunun kaçık olduğunu düşünürsek" dedi, "ne yapacağını öngörmek çok zor ama sanırım öyle ya da böyle bunu hallederdi. Ya geri dönüp işi yapmak için bir yol bulmaya çalışırdı ya da kaderin Adrian'a güldüğüne karar verirdi. Belki bir mektup daha yazar, belki de yazmazdı." Gazete kupürüne uzandı. "Düşünüyorum ki" dedi, "Whitfield'in dosdoğru eve gidip viski içeceğine hiç şüphesi yoktu. Yazdıklarını okudun, bir fait accompli'den söz ediyor. Onun

açısından bitmiş bir iş. Whitfield ölmüş. Mektubunda sonucun hâlâ sürüncemede olduğunu bir an için düşündüren bir sözcük ya da cümle varsa bile, kaçırdığıma eminim."

"Evet, haklısın" dedim. "Olay olmuş gibi yazmış. Ama biz olmadığına emin miyiz?"

"Bu mektuba damga vurulmadan Whitfield'in ölmüş olması mümkün. Çok düşük bir ihtimal olsa da mümkün. Ama mektup herhalde bir posta kutusuna atılmıştı ve oradan alınıp Deck Slip ofisine götürülmesi ve damgalanması için makineden geçirilmesi için..."

Yazıyı bir kez daha inceledim. "Sana telefonda sorduğum ey" dedim, "mektupta intihar olasılığını kesinlikle yok eden bir şey olup olmadığıydı."

"Ben de bu yüzden buluşmayı önerdim. Bu yüzden oturuyoruz. Mektup, İrade'nin kendisinin yaptığını söylediği dışında intiharı dışlamıyor ve geçmişte bize hiç yalan söylemedi. Ama zarftaki damga bu olasılığı yok ediyor."

"Çünkü Whitfield'in ölümünden önce postaya verildi."

"Anlamışsın. Whitfield'in intiharından yararlanmaya karar vermiş olabilir. Ama ne kadar iyi olursa olsun Whitfield'in zihnini okuyamazdı ve kendini öldüreceğini önceden bilemezdi."

10

Marty McGraw'dan kurtulmam biraz zaman aldı. McGraw garsona bakındı ama kadın mola vermiş olmalıydı. Omuzlarını silkerek bara doğru yürüdü ve iki şişe Rolling Rock'la geri geldi. Şimdilik yeterince viski içtiğini söyledi. Şişelerden birini açıp içti, sonra diğerini gösterdi. "İstersen bu senin" dedi. Ona içmeyeceğimi söyledim, o da bunu tahmin ettiğini belirtti.

"Oraya gittim" dedi.

"Bu ne demek?"

"Oraya gittim, o şeyi yaptım. Odalar. Kiliselerin bodrum katları. Dört ay boyunca her gün bir toplantıya gittim ve bu süre içinde tek bir damla bile içmedim. İçki içmeden geçirmek için oldukça uzun bir süre, ancak bu kadarını söyleyebilirim."

"Öyle olduğunu tahmin ediyorum."

"Kötü bir dönemden geçiyordum" dedi, "ve bunun nedeninin içki olduğunu sanmıştım. Bu yüzden içkiyi bıraktım ve biliyor musun? Daha da kötü oldu."

"Bazen böyle olur."

"Yaşamımdaki bazı şeyleri düzelttim" dedi, "sonra da bir içki aldım, tahmin et ne oldu? Her şey yoluna girdi."

"Harika" dedim.

Gözlerini kıstı. "Allanın belası papaz" dedi. "Bana patronluk taslamaya hiç hakkın yok."

"Kesinlikle haklısın Marty. Özür dilerim."

"Senin de, özrünün de Allah belasını versin. Senin de, takındığın özür diler tavrın da Allah belasını versin. Otur Allah aşkına. Ne cehenneme gittiğini sanıyorsun?"

"Biraz hava alacağım."

"Hava bir yere gitmiyor, yakalamak için acele etmen gerekmez. Sana hakaret ettiğimi sakın söyleme."

"Bugün çok meşgulüm, hepsi bu" dedim.

"Meşgulumuş, kıcığının kenarı. Biraz sarhoş oldum ve bu seni rahatsız etti. Kabul et."

"Kabul ediyorum."

"Peki" diyerek kabul etmem benden beklediği son şeymiş gibi kaşlarını çatı. "Bu durumda ben de özür diliyorum. Tamam mı?"

"Elbette."

"Özrümü kabul ediyor musun?"

"Özür dilemen gerekmez" dedim, "ama evet, elbette kabul ediyorum."

"Öyleyse tamam, anlaştık."

"Kesinlikle."

"Ne istiyorum biliyor musun? O kahrolası birayı içmeni isterdim."

"Bugün değil Marty."

"Bugün değil." Bak, bu jargonu biliyorum, tamam mı! 'Bugün olmaz.' Gün-be-gün içki içmiyorsun, değil mi?"

"Başka her şey gibi."

Kaşlarını çattı. "Seninle alay etmek istemedim. Beni böyle konuşturan içki, bunu biliyorsun."

"Evet."

"İçki içmeni isteyen ben değilim, bu içki içmeni istiyor. Ne dediğimi anlıyor musun?"

"Elbette."

"Ne öğrendim biliyor musun, bana zarar verdiğinden çok yarar getirdiğini öğrendim. Bana kaybettirdiğinden çok kazandırıyor. Bunu kim söylemişti biliyor musun? Winston Churchill. Büyük bir adam, öyle değil mi?"

"Öyle, evet."

"Allahın belası Limey ayyaşı. İrlandalılar'a da dost değil, orospu çocuğu. Kaybettirmekten çok kazandırıyor, bunda haklı ama, bu kadarını teslim etmek gerek. Yılın hikâyesini elde ettim, bunu anlıyor musun?"

"Sanırım ettin."

"Yılın haberi. Yerel olarak demek istiyorum. Genel olarak bakarsak, Bosna'nın yanında İrade nedir ki, ha? Dengelemek gerek- İrade havadan daha hafif. Ama Bosna konusunda konuşan birini tanıyor musun? Bunu söyleyebilir misin? Bosna'nın gazete sattırmasının tek nedeni manşetlere 'tecavüz' kelimesini geçirmenle olabilir." İkinci Rolling Rock şişesini alıp bir yudum içti. "Yılın haberi" dedi.

Sonunda ondan kurtulduğumda herhalde bir toplantıya gitmem gerekirdi. İçkiyi ilk bıraktığımda içki içen insanların yanında olmak beni rahatsız ediyordu ama içki içmemekten daha fazla rahatlık duyar oldukça içki içenlerin yanında giderek daha az rahatsız oldum. Bugünlerde birçok arkadaşım içki içmiyor ama bazıları da içiyor ve Mick Ballou ve Danny Boy Bell gibi birkaçı da sıkı içiciler. İçkileri beni hiç rahatsız etmiyor sanki. Ara sıra Mick'le ben sabahları, Ellinci Sokak, Onuncu Cadde'deki salonunda günün ışımasına kadar oturup hikâyeleri ve sessizlikleri paylaşıyoruz. Bunların hiçbirinde ben içki içme, Mick de içmeme isteği duymadı.

Ama Marty McGraw beni rahatsız eden türde sarhoşlardandı. Oradan çıktığımda canımın içki istediğini söyleyemem ama sanki günlerdir ayaktaymışım da çok kahve içmişim gibiydim.

Hamburger ve tart almak için bir kafeye girdim, sonra nereye gittiğime fazla aldırmadan yürümeye başladım. Zihnim İrade'nin mektubundan öğrendiklerim, postaya atılma zamanıyla oynuyordu, bu bilgiyle köpeğin kemikle oynadığı gibi oynuyordum. Zihnimde evirip çeviriyor, sonra başka bir şey düşünüp, tekrar aynı konuya geri dönüyor, bir yapboz parçalarıymış da doğru açıyı bilsem yerlerine koyacakmışım gibi düşünceleri o yana bu yana çekiştirip duruyordum.

Yürümeye başladığımda yukarı tarafa doğru yönelmiş ve sanırım kendimi bırakmış olsam Cloisters'a kadar yürüyebilirdim. Ama o kadar ileriye gitmedim. Dalgınlığımdan sıyrıldığımda evimden yalnızca bir blok uzaktaydım. Ama uzun bir bloktu ve beni önemli bir yerden geçirdi. Onuncu Cadde, Elli Yedinci Sokak'ın kuzeybatı köşesinde, Jimmy Armstrong salonunun hemen önünde duruyordum.

Neden? Bunun nedeni içki içmek istemem olamazdı, değil mi? Çünkü kesinlikle içki istediğimi sanmıyordum, kendimi canım çekiormuş gibi de hissetmiyordum, içimin derinliklerinde alkolün vaat ettiği kaygısız mutluluk isteği var her zaman. Bazıları bu parçamıza "hastalık" diyor. "Hastalığım benimle konuşuyor" dediklerini duyarsınız toplantılarda. "Hastalığım içki içmemi istiyor. Hastalığım beni mahvetmeye çalışıyor." Bir keresinde bir kadın, alkoliklik içinizde uyuyan bir canavar gibidir, demişti. Bazen canavar hareket etmeye başlıyor, böyle zamanlarda toplantılara gitmek zorunda kalıyorum. Toplantılar canavarı sıkıyor ve canavar tekrar uyuyor.

Gene de Armstrong'un önünde olmamı konuşkan bir hastalığa ya da huzursuz bir canavara atfedemezdim. Bildiğim kadarıyla Elli Yedinci Sokak'la Onuncu Cadde'nin kuzeybatı köşesinde meyvesuyundan daha güçlü bir içki içmemiştim daha önce. Jimmy, Dokuzuncu Cadde'deki

yerinden taşınmadan önce içkiyi bırakmışım. Onuncu Cadde, Elli Yedinci Sokak'ta başka barlar da vardı, birinin adının Düşen Kaya olduğunu hatırlıyorum. (Komşusu satın alıp dışını yeniden dekore ettiğinde bu adı aldı. Adam merdivenin üstünde çalışırken büyük bir taş yerinden oynayıp adamın başına düştü, neredeyse öldürüyordu. Olaydan esinlenerek bu adı vermenin iyi olacağını düşündü ama şans devam etti; bir süre sonra birkaç Westies'i rahatsız eden bir şey yaptı ve gençler ona o taştan daha sert ve daha kalıcı bir şekilde vurdu. Bir sonraki sahibi barın adını tekrar değiştirdi.)

İçki içmek istemiyordum, karnım da aç değildi. Omuzlarımı silkerek oradan uzaklaştım. Her zaman Lisa Holtzmann'ın binası olarak düşündüğüm apartmanın bulunduğu kavşağa baktım. İstedğim bu muydu? Viskiden daha tatlı, karaciğeri daha etkileyen ve neredeyse aynı geçici rahatlığı veren Dul Bayan Holtzmann'la bir iki saat geçirmek mi?

Artık bir seçenek değildi. Onunla son konuştuğumda Lisa bana başka biriyle görüştüğünü, ilişkinin ciddi görüldüğünü ve bir geleceği olabileceğini sandığını söylemişti. Bu haberi bir darbeden çok bir rahatlama gibi hissettiğim için şaşırdım. Birbirimizden uzak kalmayı ve Lisa'ya yeni ilişkisini geliştirme şansı vermeyi kararlaştırdık.

Şimdiye kadar ilişki hayli gelişmiş olmalıydı. Yeni adam kocasının ölümünden sonra çıktığı ilk kişi değildi. Geceleri yatağına gelen, onu hem heyecanlandıran, hem rahatsız eden, "doğru olmaz" diyerek cinsel ilişkinin hemen öncesinde duran bir babayla büyümüştü. O yılların etkisinden kurtulması zaman almıştı. Bu kurtulma sürecinin bir parçası olduğumu söylemesi için bir psikologa ihtiyacım yoktu. Ama problemin mi bir parçasıydım, yoksa çözümün mü, bu kadar açık değildi her zaman.

Her neyse, Lisa'nın ilişkileri uzun sürmüyordu ve sonuncusunun da başarılı olacağına inanmak için bir neden yoktu. Onu telefonun başında oturup çalmasını isterken, hattın diğer ucunda benim olmamı umut ederken düşünmekte güçlük çekmiyordum. Onu arayıp düşüncemin doğru olup olmadığını öğrenebilirdim. Bunu yapmak çok kolaydı. Bozuk param vardı ve numarasını da hatırlıyordum.

Ama aramadım. Elaine tam anlamıyla sadık olmamı beklemediğini çok açık biçimde belirtmişti. Kendi mesleki deneyimleri, erkeklerin doğaları gereği tekeşli olmadıklarına ve evlilik dışı ilişkilerin evlilikteki uyumsuzluğun bir nedeni ya da belirtisi olması gerekmediğine inanmasına yol açmıştı.

Ama şimdilik bu özgürlüğü kullanmayı seçmedim. Ara sıra bu isteği duyarım, tıpkı arada bir içki içme isteği duymam gibi. İstekle eylem arasında dünya kadar fark var, bana böyle öğretilti. Biri suya yazılır, diğeri taşa kazınır.

Glenn Holtzmann.

İsteğime karşı koyduğum için inanılmaz bir mutluluk duyarak Elli Yedinci Sokak'ın doğusuna yürüdüm ve neredeyse Dokuzuncu Cadde'nin köşesine gelmişim ki jeton düştü. Adrian Whitfield'in öldürülmesiyle ilgili olduğundan nedense emin olduğum bir rüya görmüştüm ve Elaine nasılsa o rüyanın öznesini zihnimin karanlık köşesinden çıkarmayı başarmıştı. Glenn Holtzmann hakkında rüya görüyordum, bağlantıyı kuramadan oturmuş olduğu binaya durup baktım.

Glenn Holtzmann. Neden uykumda beni rahatsız ediyordu, bana söylemeye çalıştığı şey neydi? İrade'nin son mektubu bu soruyu aklımdan çıkarmadan önce düşünecek zamanım olmamıştı.

Sabah Yıldızı'na uğrayarak pencere kenarındaki masaya oturdum ve kahve aldım. Bir yudum içtikten sonra Holtzmann'la yaptığım birkaç görüşmeden birini hatırladım. Aynı pencere kenarında, belki aynı masada oturmuştum, Holtzmann dikkatimi çekmek için cama vurmuş, içeriye girmiş ve birkaç dakikalığına masamda oturmuştu.

Dost olmak istiyordu. Elaine'le ben, o ve Lisa'yla bir akşam birlikte çıkmıştık ve ondan fazla hoşlanmamıştım. Beni ondan uzaklaştıran bir şey vardı, gerçi bunu tanımlamakta güçlük çekiyordum. Sabah Yıldızı'nda söylediklerinin hepsini hatırlamıyorum, Lisa'nın bebeği

düşürmesiyle ilgili bir şeyler söylemişti sanırım. O sırada ona sempati duydum ama bu onunla arkadaş olmayı istememe yol açmadı.

Çok geçmeden Holtzmann öldü. Paralı telefonu kullanırken On Birinci Cadde'de vurularak öldürüldü. Bu işi çözmeye çalıştım ve tuhaftır, zaman içinde kendimi hem baş şüphelinin ağabeyi, hem de kurbanın karısı için çalışırken buldum. İki müşteriye de ne kadar iyi hizmet verdiğimi bilmiyorum ama iş bittiğinde Glenn Holtzmann'ı kimin öldürdüğünü öğrenmişim- (Elaine'in mükemmel bir post-modern cinayet dediği bir tarzda yanlışlıkla öldürüldüğü ortaya çıktı. Elaine'in ne demek gediğinden emin değilim.)

Glenn Holtzmann, Glenn Holtzmann. Bir avukattı, büyük baskılı kitaplar yayınlayan bir yayinevinde şirket içi danışmanlık yapıyordu. Deneyimlerimle ilgili bir kitap yazmamı istediğini söylemişti ama ben böyle bir kitabı yazsam da yayinevi bu tür kitaplar yayınlamıyordu. Belki kendisi için kârlı olabilecek bir bilgi veririm umuduyla avlanıyordu.

Çünkü, daha sonra öğrenecektim, bilgi Holtzmann için kâr anlamına geliyordu. Gelirini hikâyeler anlatarak çoğaltıyordu. Bu işe ilk olarak dayısını IRS'e ihbar ederek başlamıştı. Riski yüksek, prestiji az olsa da kârlı bir işti. On Birinci Cadde'nin kaldırımında öldüğünde ardında iki yatak odalı yüksekte bir daire ve içinde üç yüz bin dolara yakın bir para bulunan metal bir kutu bırakmıştı.

Neden onu rüyamda görüyordum? Garsonun kahve fincanımı tekrar doldurmasına izin verdim, pencereden oturduğum apartmana baktım ve serbest çağrışım yöntemini denedim. Glenn Holtzmann. Avukat. Yayıncı. Büyük harfli kitaplar. Görme güçlüğü. Beyaz baston, pat, pat, pat...

Glenn Holtzmann. Şantaj. Gerçi şantaj değildi, bildiğim kadarıyla değildi. Holtzmann bir şantajcı değildi, muhbirdi, karşılığında para alan bir muhbir...

Glenn Holtzmann. Lisa. Bacaklar, memeler, popo. Kes şunu.

Glenn Holtzmann. Dolap. Metal kutu. Para. Çok fazla para. Birden doğruldum. Çok fazla para.

Bu sözcüklerle kafamda ışık çıktı. Glenn Holtzmann'ın çok fazla parası vardı ve ölümünün görüldüğü gibi rastgele bir şiddet eylemi olmasından daha farklı görünmesine bu neden olmuştu. Karısının beni aramasına para neden olmuştu ve ben yaşamının sıradan görüntüsünün altında ölümünü açıklayabilecek bir şey aramaya iten de paraydı.

Gözlerimi kapayıp yüzünü zihnimde canlandırmaya çalıştım. Görüntüyü net biçimde görmek istemedim.

Çok fazla para. Bunun İrade'yle ne ilgisi olabilirdi? Cinayetlerin ardında nasıl bir parasal neden olabilirdi? Cinayetlerin ardında aslında nasıl herhangi bir neden olabilirdi, kendisini toplumsal yanlışları düzeltten kişi olarak görmesine neden olan bir manyaklığın dışında?

Ölümlerden tek başına ya da toplu olarak çıkarı olan var mıydı? Kurbanları sırayla düşündüm. Richie Vollmer'in ölümü, öldürebileceği çocuklar için iyi bir haberdirdi ama onların kim olduğunu bilemezdim. Sanırım Richie'yle aynı dünyayı paylaşmak zorunda kalmadığımız için geriye kalan hepimiz için de iyi bir haberdirdi. Ama onun ölümünden tek kuruş çıkar sağlayan yoktu, gazete sahipleri dışında. Richie öldüğünde geride hiçbir şeyi, hiç kimsesi yoktu.

Patsy Salerno. Tamam, ünlü bir mafya babasını listeden silmen, onun ayağına dolaşanlar için iyi bir haber olmalıydı. Ekonomik yaşamın bu özel gerçeği adamların birbirlerini yıllar boyu öldürmelerine yol açmıştı ve başka birisi cinayeti işlemiş olsa bile hâlâ aynı şey geçerliydi. Ama Patsy, İrade'nin listesine girmeden önce kimsenin listesinde olmamıştı ve ne zaman aile içi çatışmalarda işlenen cinayetler başkasının işiymiş gibi gösterilmişti? Allah aşkına, hepsi de yaptıkları işin altına imzalarını atarlardı.

İrade'nin listesindeki diğer kişilerle de daha iyi bir sonuca varamadım. Birinin kürtaj karşıtı hareketten bir iki dolar kazandığına inanmak istiyordum ama Roswell Berry'nin boynuna geçirmekle kimsenin büyük bir mali kazanç sağlayabildiğini sanmıyordum. Julian Reşid'in ölümü nedeniyle birilerine zengin olmuştu, gerçi bunlar kimdi ve ne kadar zengin olmuşlardı

bilmiyordum ama bu olay aydınlatılmıştı ve cinayeti İrade işlememişti. Gerçi Scipio onu vurmamış olsa bunu yapacaktı.

Ya Adrian Whitfield? Hayır, birinci kareye geri dönmüşüm. Para birçok kötülüğün kökenidir ama hepsinin değildir. İrade, her kimse, yaptıklarından dolayı zengin olmuyordu. Harcamalarının karşılığını bile almıyordu -çok önemli bir para olmasa da Kansas City'ye gidip gelmişti, ip, tel ve siyanüre para ödemişti. (Tel askının ona fazla bir paraya mal olduğunu sanmıyordum.)

Onu yakaladıkları zaman gerçek suç yazarları olayla ilgili kitaplar yazardı ve bundan ne kadar para kazanacakları eldeki malzemenin ne kadar sansasyonel olduğuna ve İrade'nin kamuoyunun zihninde ne kadar güçlü bir yer tuttuğuna bağlı olurdu. Şimdiye kadar birçok gazete ve televizyon muhabiri aylıklarını İrade'nin yardımıyla kazanmıştı ama o olmadan da başka birinin yaptıklarını anlatarak aynı parayı kazanabilirlerdi. Marty McGraw hepsinin üstündeydi, Bosna'dan daha büyük haberdeki rolüyle parlıyordu ama onun para zarfı da İrade'nin ortaya çıkmasından sonra kalınlaşmamıştı ve belki buna aldırmiyordu. Gazeteden gazeteye geçmeleri aylığını zaten yeterince artırmıştı, ne kadar paraya ihtiyacı vardı. Üzerinde gömlek olmayan kızlar bile getirmiş olsa, kötü viskiye o kadar da çok para harcanmazdı.

Çok fazla para. Bunun hiç geçerliliği yoktu bence, çünkü İrade ne kadar yanlış yönlendirilmiş de olsa tam bir idealist gibi görünüyordu. Kafam karışmıştı. Rüyamda kimi gördüğümü hatırlamayı başarmış ve rüyadaki mesajı ortaya çıkarmıştım ama bu mesaj benim için bir anlam ifade etmiyordu.

Peki neden etmeli? Elaine'in bir arkadaşı ölü amcasının rüyada ona belirli bir bilgisayar şirketinin hisse senedini almasını öğütlemesi üzerine bir seansa katılmıştı. Birkaç bin doları riske atmış ve hisse senedi fiyatları düşmüştü.

Elaine buna şaşırılmamıştı. "Danny Amca'sının onunla konuşmadığını söylemiyorum" dedi. "Ama hayattayken de kim ona Wall Street'in Bilgesi demezdi. Hep başarısızdı, yani neden öldükten sonra birden finans dahisi olsun? Ölümün IQ'yu arttırdığı nerede görülmüş?"

Aynı şey rüyalar için de geçerli. Bilinçaltının şifreli bu mesaj göndermesi, neden söz ettiğini bildiği anlamına gelmez

Çok fazla para. Belki benimle konuşan Glenn Holtzmann'dı, belki servetimi dağıtmamı istiyordu. Peki, bilgeye kulak verelim. Kahvemin parasını ödeyerek, garsona normalin iki katı bahşış bıraktım. Matt Scudder, büyük bonkörlerin en sonuncusu.

O gece yemekten sonra Elaine'le biraz televizyon izledik. Arka arkaya birkaç polis dizisi vardı ve sürekli onların yaptıklarında hata buluyordum. Elaine bunun yalnızca televizyon olduğunu bana hatırlatmak zorunda kaldı.

Saat on birdeki haberlerden sonra ayağa kalkıp gerindim. "Sanırım biraz dışarı çıkacağım" dedim.

"Mick'e sevgilerimi ilet."

"Geceyarısı toplantısına gitmeyeceğimi nereden biliyorsun?"

"Orada ona rastlamayacağını nereden biliyorsun?"

"Yahudi kızlar soruya hep soruyla mı cevap verirler?"

"Bunda bir yanlış mı var?"

Grogan'a kadar güneybatıya yürüdüm. Grogan, Cehennem Mutfağı'nda çevrenin sınıf atlama girişimlerine inatla direnen bir bardı. Ara sıra bir satıcı içeri girer ve Grogan'la konuşmak isterdi, bu da Blarney Taşı'nda Bay Taş'la konuşmak gibi bir şeydi. Barmenin bu tür ziyaretçilere, "Böyle bir insaf yok" dediğini duyardım. "Şu an burada değil."

Grogan, Michael Ballou'nun yeriye, gerçi ruhsatta ya da tapuda onun adını bulamazdınız. Sabıka kaydı nedeniyle içki satması yasaktı ama Mick bu hiçbir şeye sahip olmama ilkesini hayatının bütün alanlarına yaymıştı. Otomobilinin kayıtlarınca başka birinin, Sullivan County'deki çiftliğinin tapusunda başka birinin adı geçiyordu. Onun, mal edinmeye meraklı olmayan kişiden kimse bir şey alamaz dediğini duyardım.

Yıllar önce Grogan'a girip birkaç soru sorduğum zaman tanışmıştık. Kendimi biraz aslan içindeki Daniel gibi hissetmişim. Tuhaf ilişkimizin başlangıcı böyle oldu ve zamanla hem genişledi, hem de derinleşti. Çok farklı hayatlar süren çok farklı geçmişlerden gelen iki kişiydik ve birbirimizin arkadaşlığında bulduğumuz tatminin açıklamasını yapmayı uzun süre önce bırakmıştım. Mick bir katil ve mafya mensubudur ama benim arkadaşımdır, bundan istediğinizi çıkarabilirsiniz. Ben kendim ne çıkaracağımı bilmiyorum.

Bazen sabahlar, kapıyı kilitleyerek ve ışıklardan biri hariç hepsini söndürerek oturur, tan ağıarana kadar hikâyeleri ve sessizlikleri paylaşırdık. Bazen Batı On Dördüncü Sokak'taki St. Bernard'da ayine giderdi, Kasap Ayini'ne. Babasının lekeli beyaz önlüğünü giyer ve sokaktaki markette işe başlamadan önce oraya gelen kasapların arasına karışırdı. Ara sıra ben de onunla birlikte gider, adamlar diz çöktüklerinde diz çöker, doğrulduklarında doğrulurdum.

Erkek bağı diyorlar buna sanırım. Elaine'e göre çocukluk.

Orada fazla kalmadım. Bar kapanmadan önce çıkıp evime döndüm. Ne konuştuğumuzu fazla hatırlamıyorum ama bana öyle geliyor ki sohbetimiz çok çeşitliydi. Rüyalardan söz ettiğimizi biliyorum. Mick hayatını kurtaran, farkında olmadığı bir tehlike hakkında onu uyaran bir rüyasını anlatmıştı.

Ben bir rüyanın, bilinçaltı düzeyinde bir şey bildiğin zaman bilincine çıkan şey olduğunu sandığımı söyledim. Bazen öyledir, diye kabul etti ama bazen de kulağına fısıldayan Allah'ın meleklerinden biridir. Mecazi olarak konuşup konuşmadığından emin değildim. Mick vahşi pratiklikle, Kek mistiziminin benzersiz bir karışımıdır. Annesi bir keresinde ona altıncı hissi olduğunu söylemiş, bu yüzden Mick de duygu ve sezgilere sanacağınızdan daha büyük bir inanç duyar.

Ona kendimi Armstrong'un önünde bulduğumu söylemiş olmalıyım ki, Düşen Kaya barının sahibinden, onu kimin ve neden öldürdüğünden söz etti. Aynı bölgedeki başka cinayetlerden de söz ettik. Bunların çoğu eski olaylardı, katiller kurbanlarıyla aynı cennet ya da cehenneme gideli uzun zaman olmuştu. Mick durduk yerde öldürülen bir dizi adamı hatırladı bütün bu insanlar biri sarhoş olduğu ve bir yorumu yanlış anladığı için öldürülmüştü.

"Merak ediyorum" dedi. "Adamın yaptığı işten hoşlanmaya mı başladı?"

"Adamım mı?"

"Şu adam, insanları öldüren ve bu konuda gazetelere mektuplar yazan adam. Halkın İradesi. Sence İrade onun gerçek adı mı?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Bu daha da eğlenceli olabilir ya da olayın kendisi gibi olmayabilir de. Ne yaptığını iyi biliyor, değil mi? Allanın belası bir terörist gibi öldürüyor ve sorumluluğu üstleniyor."

"Bunu beğendim" dedim. "Terörizm gibi."

"Hepsi bir amaç uğruna işe başlar" dedi. "Soylu olsun ya da olmasın, zaman içinde bu amaç yok olmaya yüz tutar. Çünkü yaptıkları şeye âşık olurlar ve neden yaptıkları önemini kaybeder." Uzaklara baktı. "Öldürmeyi zevk edinmek korkunç bir şey" dedi.

"Sen zevk edinmişsin."

"Keyif alıyorum" diye kabul etti. "İçki gibi, biliyorsun. Kanı hızlandırıyor, kalbi çarptırıyor. Ne olduğunu anlayamadan dans etmeye başlıyorsun."

"Bu ilginç bir ifade biçimi."

"İyi bir neden olmadan hayata kastetmeme konusunda İndimi eğittim" dedi.

"İrade'nin de nedenleri var."

"Başta vardı. Şimdi dans ediyor olabilir."

"Bıraktığını söylüyor."

"Doğru."

"Ona inanmıyor musun?"

Bunu düşündü. "Onu tanımadığım için bir şey söyleyemem" dedi.

"Belki listesinin sonuna gelmiştir."

"Ya da oyundan usanmıştır. Bu iş insanı etkiliyor. Ama zevk almaya başlamışsa..."

"Bırakamayabilir."

"Ah" dedi. "Göreceğiz, öyle değil mi?"

Haftanın geri kalan kısmı ve sonraki haftanın büyük kısmını sonbahardan keyif alarak geçirdim. Bir iş önerisi geldi, bir kazanın tanığını bulmak isteyen bir avukat geldi ama çok dolu bir programım olduğunu söyleyerek kabul etmedim. Dolu değildim, dolu olmak nasıl bir şeydi bilmiyordum ama şimdilik böyle olmasını istiyordum.

Her sabah gazete okudum ve her gün bir öğle toplantısına gittim, çoğunlukla akşam toplantılarına da gittim. AA toplantılarına gidiş gelişlerim yaşamımdaki gidiş gelişlere bağlıdır. Başka işlerle meşgulken daha az gider ve bunu bilinçli olarak hissedeyim ya da hissetmeyeyim, biriken strese tepki olarak toplantıları artırırım.

Açık ki bir şey daha çok toplantıya gitmemi istiyordu, buna da karşı çıkmadım. Bu kadar çok toplantıya gerek duymayacak kadar uzun yıllardır içki içmediğimi düşündüm ama sonra bu düşünceyi fırlatıp attım. Allanın belası hastalık beni neredeyse öldürüyordu ve yapmak istediğim en son şey ona bir şans daha tanımaktı.

Toplantıya gitmediğim zamanlar kentte yürüyüş yaptım, Elaine'le konsere ya da müzeye gittim, bir parkta oturdum ya da TJ'yle bir kafede buluştum. İrade'yi ve öldürdüğü insanları çok düşündüm ama haberlerde bu ateşi besleyecek yeni yakıt yoktu bu yüzden geçen her günle birlikte daha az parlak yanar oldu. Tabloid basın hikâyeyi ilginç kılmak için elinden geleni yaptı ama yapacak fazla bir şeyleri yoktu ve İngiliz kraliyet ailesindeki olaylar İrade'nin ilk sayfadan çekilmesine neden oldu.

Bir öğleden sonra bir kiliseye gittim. Yıllar önce rozetimi geri verip karımı ve çocuklarımı bıraktığım zaman kendimi sürekli kiliselere gider bulmuştum, gerçi hemen her zaman ayin olmadığı sırada gidiyordum. Sanırım orada biraz huzur buluyordum. Başka bir şey olmasa bile sessizlik buluyordum ki bu da New York'ta fazla bulunan bir şey değildi. Ölen insanlar için mum yakma alışkanlığı geliştirdim, bir kez başladın mı da yapışıp kalıyorsun, çünkü bu büyüyen bir sanayi. İnsanlar sürekli ölüyor.

Bir alışkanlık daha geliştirdim. Elime geçen paranın onda birini ilk gördüğüm yoksul kutusuna atmaya başladım. Bu konuda ayrımcı değildim ama en çok paramı Katolikler aldı, çünkü onlar kiliselerini daha uzun saatler açık tutuyordu. Paramı vermek için birini ararken Katolik kiliseler daima açık oluyordu.

Bunu düşündüm de, neden para verdiğimi kesin olarak söyleyemem. O yıllarda kayıt tutmuyor, vergi vermiyor, hatta vergi beyannamesi bile doldurmuyordum, bu yüzden verdiğim paranın gönüllü bir vergi olduğunu düşünmem mümkün. Gerçi fazla bir para da değildi, çünkü uzun süre çalışmadan geçinebiliyordum, çalıştığım zaman da asla büyük paralar kazanmıyordum. Kırımı hep zamanında ödedim ve Armstrong'daki hesabım da er ya da geç ödendi, ayrıca Anita'yla oğlanlara da para gönderebilirdim. Ama toplam para azdı, bunun yüzde onuyla Lincoln'lere binen papazlar olamazdı.

İçkiyi bıraktığım zaman zamanımı kiliselerin ayin bölümlerinde değil de bodrumlarında geçirmeye başladım, sepet dolaştırdıklarında katkım bir dolarla sınırlıydı. Çok az mum yakıyordum ve bahşış bırakmayı toptan bıraktım, gerçi en başında neden yaptığımı da söyleyemem.

Sponsorum, "Kendini biraz topladın ve paraya kiliseden daha çok ihtiyacın olduğuna karar verdin" diye tahminde bulundu.

Bundan mı, bilmiyorum. Bir süre sokaktaki insanlara, New York'un evsiz nüfusuna para verdim. (Belki aracıyı ortadan kaldırıyor, bütün o boş kahve kapları ve uzatılan ellerden, kollektif bir yoksul kutusu yaratıyorumdur.) Bu alışkanlıkla geçti, çünkü belki giderek artan kap ve ellerden sıkıntı geldi, iyilikseverlik yorgunluğu başladı bende. Uzatılan kap ya da ele bir dolar atamayınca bundan da toptan vazgeçtim, New York'lu birçok insan gibi. Öyle ki, onları artık hiç fark etmez oldum.

İşler değişebiliyor. İçkiyi bırakınca, herkesin yapmak zorunda olduğu birçok saçma iş yapmam gerektiğini keşfettim. Kayıt tutmak gerekiyordu, vergi vermem gerekiyordu. Yıllar boyu müşterilerime keyfi olarak belirlenmiş ücretler söylemiş ve kendimi harcamalarımın

kaydını kuydunu tutma saçmalığından kurtarmıştım ama avukatlar için bu biçimde çalışamazdım, artık bir özel detektif ruhsatım olduğu için de işlerimin büyük kısmı avukatlardan geliyor. Benim kadar vurdumduymaz müşteriler için eski tarz çalışıyorum hâlâ ama çoğunlukla alındı makbuzlarını saklıyor ve harcamalarımın kaydını tutuyorum, Herkes gibi.

Elaine'le ben gelirimizin onda birini veriyoruz. Benimki detektiflik işinden geliyor elbette, onun parasıysa emlak yatırımlarından geliyor asıl olarak, gerçi dükkânı küçük bir kâr getirmeye başladı. Elaine defter tutuyor -Tanrı'ya şükürler olsun- ve çek yazıyor, birkaç dolarımız listemizdeki bir düzine yardım ve kültür kurumuna gidiyor. Bu daha sistematik bir yöntem tabii. Kendimi sağlam bir yurttaş gibi ama daha az huzurlu hissediyorum ve her zaman bu yolu tercih etmiyorum. Ama buna kafa yormak için de fazla zaman harcamıyorum.

Bu kez gittiğim kilise Batı Kırklar'da bir yan sokaktaydı. Adını fark etmedim ve daha önce oraya gidip gitmediğimi de hatırlayamadım.

Kiliseyi açık bulduğum için şanslıydım. Son yıllarda kiliselere gitmeyi azaltmam gibi, kiliselere giriş imkânı da azalmıştı. Bana öyle geliyor ki, en azından Katolik kiliseler gün boyunca, sabah erken saatten akşam geç saatlere kadar açıktı eskiden. Şimdi ayınlar arasında genellikle kapalı oluyordu. Sanırım bu suçlulara ya da evsizlere veya her ikisine birden bir tepki. Kilitli olmayan kilise yalnızca bir anlık huzur arayan yurttaşlara değil, kanepelere kıvrılıp uyuyan ya da minberden mumları çalanlara bir davet sanırım.

Bu kilise açıldı ve görünürde kimse yoktu, çok eski bir hali vardı. Küçük yan sunaklardaki mumlar gerçetti, gerçek mumlar açık bir alevle yanar. Kiliselerin çoğu bunların yerine elektrikli mumlar koydular. Yarığa çeyrek dolar atıyorsun ve alev biçimli bir ampul yanıyor ve paranın değeri süresince yanık kalıyor. Parkmetreler gibi, çok uzun kalırsan, ruhunu o kadar uzun süre kurtarmış oluyorsun.

Benim kilisem değil, bu yüzden bir şey söylemeye hakkım olmadığını düşünüyorum ama böyle bir mantık bir alkoliği ne zaman susturmuştur ki? Elektrikli mumların daha ucuz olduğundan eminim ve Allanın bir ayırım yapmayacağını da biliyorum. Belki de sırf değişimden nefret eden, TJ'nin bilgisayar isteklerine karşı çıktığım gibi mumların değiştirilmesine direnen duygusal biriyim yalnızca. O dönemde yaşamış olsaydım, her' halde gaz lambalarından muma geçtikleri zaman da kızardım-Beni homurdanırken görebilirdiniz: "Artık hiçbir şey aynı değil. Eriyen balmumundan nasıl bir sonuç bekleyebilirsiniz ki- Çeyrek dolarımı elektrikli alev için ziyan edemezdim. Ama bu kilisede gerçek mumlar vardı, üç ya da dört mum yanıyordu. Mumlara baktım, aklımdan Adrian Whitfield geçti. Onun için bir mum yakmamın ona ne yararı olacağını çözemedim ama kendimi Elaine'in sözlerini tekrarlarken buldum. Ne zararı olabilirdi ki? Bu yüzden kutuya bir dolar koydum, birinin aleviyle bir mum yaktım ve Whitfield'ı düşünmeye başladım.

Komik görüntü montajları gördüm hayalimde.

Önce Adrian Whitfield'ı kendi evinde İrade'nin mektubunu öğrendikten birkaç saat sonra görüyordum, içki içmediğini söylerken kendine bir içki koyuyor, sonra açıklama yaparak o gün içtiği içkilerden söz ediyordu.

Sonra halıda uzanmış halini gördüm, Kevin Dahlgren yanında ona suni teneffüs yaptırıyor, düşürdüğü bardağı alarak kokluyordu. Ben orada değildim, bu sahneyi görmemiştim, yalnızca Dahlgren'in anlattıklarını duymuştum ama sanki bizzat tanık olmuşum gibi net bir görüntüyüdü. Hatta Dahlgren'in duyduğu kokuyu bile duydum, viskinin kokusuna karışmış acı badem kokusu. Hayatımda bu bileşimi hiç koklamamıştım ama düşgücüm o kadar yaratıcıydı ki, çok canlı duyabildim.

Bir sonraki görüntü McGraw'inkiydi. Onunla buluştuğum üstsüz barda oturuyordu, bir elinde içki bardağı, diğerinde bira bardağı vardı. Yüzünde kavgacı bir ifade vardı ve anlayamadığım bir şey söylüyordu. Ucuz viskinin kokusu içki bardağından, bira kokusu diğerinden bana kadar geldi ve iki koku onun soluğunda birleşti.

Gene Adrian, telefonda konuşuyor. "Cini çıkaracağım" dedi. "Bugün ilk iş."

Grogan'da Mick Ballou, birlikte olduğumuz son gecede. Onun ayık bir gece olarak düşündüğü bir geceydi, yani viskiyi pas geçip bira içiyordu. O gece tercih ettiği bira Guinness'di, büyük elinin şişeyi tutuşunu görebiliyordum. Kokusunu da duydum: Koyu, bol ve pütürlü.

Bütün bunları hızla hayalimden geçirdim, imgeler üst ü bindi, her biri tek tek ya da hep birlikte koku doluydu. Koku derler, en eski ve en birinci duyudur, hafızayı harekete geçir ilk şeydir. Düşünce sürecini atmayarak doğrudan beynin en ilkel parçasına gider. Düşünceleri harekete geçirmez.

Orada durup hepsini hayalimden geçirdim, yapabildiğe kadar hayal ettim. Bu kadar çok düşünmek istemiyorum. Şam'a giderken atından düşürülen Tarsuslu Saul değildim, ünlü hâlesine bürünmüş AA kurucusu da değildim. Yaptığım tek şey birbiri ardına anıları hatırlamaktı ya da hayal etmek, hatta her ikisini de yapmaktı.

Fazla oyalanamazdım. Bundan sonra düşünmem gerekirdi. Rüyalar, uyuyan kişinin hatırlaması için gereken zamandan çok daha az süre kaplarlar. Sonunda yalnızca bir mum vardı... mumun yumuşak parıltısı, yanan balmumu ve fitilin kokusu.

Yeniden oturup biraz önce hayalimden geçenleri düşünmem gerekti. Sonra bir süre yürüyerek Zapruder filmindeki bir suikast meraklısı gibi belleğimdaki her karenin üzerinden geçtim.

Omuzlarımı silkerek bunlardan uzaklaşamazdım. Daha önce bilmediğim bir şey biliyordum.

11

Elaine'e, "Whitfield'ın evine gittiğim ilk gece" dedim. "TJ yemeğe kalmıştı, birlikte maç izliyorduk..."

"İspanyolca kanalda. Hatırlıyorum."

"...Ve Whitfield aradı. Oraya gidip onunla konuştum."

"Sonra?"

"Sonra bir şey hatırladım" deyip sustum. Bir süre sonra Elaine bunu onunla paylaşmayı isteyip istemediğimi sordum.

"Affedersin" dedim, "sanırım hâlâ çıkarmaya çalışıyorum- Aptalca görünmeyecek biçimde söylemenin bir yolunu arıyorum."

"Neden endişeleniyorsun ki? Burada biz kızlardan başkası yok."

Olabilirdi. Dokuzuncu Cadde'deki dükkânındaydık, çevremizde Elaine'in alıp sattığı sanat eserleri ve süs eşyaları vardı. Biri zili çalarak resimlere bakmak için içeri girebilir ve belki bir şey satın alabilirdi, hatta üstünde oturduğumuz iskemleleri bile alabilirdi. Ama sakın bir öğleden sonraydı, şimdilik rahatsız edilmeden yalnız otuyordum.

"Soluğu içki kokmuyordu" dedim. "Whitfield, ondan mı söz ediyorsun?"

"Evet."

"Zehri içip öldüğü zamandan söz etmiyorsun. Onunla ilk görüştüğün geceyi söylüyorsun."

"Şey, onunla daha önce de görüşmüştüm. Onun için iş yapmıştım. Ama evet, evine gittiğim geceden söz ediyorum. Telefonda bana İrade'den bir ölüm tehdidi aldığını söyledi, ben de kendisini korumak için neler yapabileceğini söylemeye gittim."

"Ve soluğu içki kokmuyordu."

"Hiç koku yoktu. Beni bilirsin. Ben içkiyi bırakmış bir alkoliğim, beton bir duvarın ardından içki kokusunu alabilirim. Kalabalık bir asansördeysen ve bana uzak köşedeki adam azıcık içki içmişse, bir imalathaneye girmişim gibi kokuyu hemen alırım. Beni rahatsız etmez, keşke ben de içmiş olsam da içmemiş olsa demem ama ışıkların söndürüldüğünü ne kadar fark edersem bunu da o kadar fark ederim."

"Çikolata yediğim zamanı hatırlıyorum."

"Çikolata... ha, içinde likör olan."

Başını salladı. "Monica'yla ben meme ameliyatı olan bir arkadaşı ziyaret ediyorduk, kadın birinin ona getirdiği çikolatalardan tuttu. Oburluğum tuttu, çünkü çok güzel çikolatalardı dört tane aldım ve sonuncusunda vişne likörü vardı. Ne olduğunu ancak yarısını yuttuktan sonra anlayabildim, sonra gerisini de yuttum, çünkü ne yapacaktım, tükürecek miydim? Sen olsun

böyle yapardın, böyle yapman gerekirdi ama ben alkolik değilim, yalnızca içmeyen bir insanım, dolayısıyla yutmak beni öldürmezdi."

"Bütün giysilerini çıkartmana da neden olmazdı."

"Bildiğim kadarıyla hiçbir etkisi olmadı. Fazla likör almış olamam, içinde vişne de var, dolayısıyla likör fazla değildi." Omuzlarını silktilti. "Sonra eve gelip seni öptüm ve sen çok şaşırmış göründün."

"Benim için sürpriz olmuştu."

"Bana 'İçkiye Dokunan Dudaklar Benim Dudaklarıma Asla Dokunamazlar' ilahisini söyleyeceğini sanmıştım."

"Bu ilahiyi bilmiyorum bile."

"Biraz mırıldanmamı ister misin? Ama konudan uzaklaşıyoruz. Sen içki kokusuna karşı süper duyarlısın ve Adrian Whitfield'dan koku almadın. Adam içmemiş olabilir mi, Holmes?"

"Ama içtiğini söyledi."

"Ya!"

"Komik bir konuşmaydı" dedim, "içki içmediğini söyleyerek konuşmaya başladı, bu da ilgimi çekti çünkü bunu söylerken viski şişesinin kapağını açıyordu. Sonra eskisi kadar içmediğini ve günde bir içkiyle kendini sınırladığını söyleyerek düzeltti."

"Büyük bir bardağın varsa herkes için yeterli olur" dedi.

"Bazılarımız için kuvvet gerekir. Her neyse, o günün bir istisna olduğunu, İrade'den mektup gelince bürodan çıktığı zaman içki içtiğini, eve gelince bir tane daha yuvarladığını anlattı."

"Ama sen soluğunda içki kokusu almadın."

"Hayır."

"Dişlerini fırçalamışsa..."

"Fark etmezdi. Gene de alkol kokusunu alırdım."

"Haklısın, creme de menthe gibi kokardı. Ben de insanların nefesinde alkol kokusu alıyorum, çünkü içki içmiyorum. Ama senin kadar farkında değilim."

"İçtiğin bütün o yıllar boyunca" dedim, "kimsenin nefesinde alkol kokusu fark etmedim ve kimsenin de benimkini fark edeceği aklıma gelmedi. Allahım, sürekli içki kokarak dolaşmış olmalıyım."

"Ben hoşlanırdım" dedi. "Gerçekten mi?"

"Ama bu halini daha çok seviyorum" diyerek beni öptü. Birkaç dakika sonra iskemlesine geri döndü ve "Hey, yarı açıkta yerde olmasaydık..."

"Biliyorum."

"Her an biri zili çalabilir, gerçi uzun zamandır kimse çalmadı..." İçini çekti. "Sence bu ne demek?"

"Sanırım birbirimize karşı hâlâ arzumuzu koruyoruz" dedim. "Bunca yıldan sonra bile."

"Şey, bunu biliyorum. Whitfield'ın nefesinde olmayan içki kokusunu demek istemiştin, geceyarısı havlamayan köpek gibi aynı. Sen ne anlam çıkarıyorsun?"

"Bilmiyorum."

"O sırada fark ettiğinden emin misin? Olmadığını fark ettiğinden demek istiyorum, onun söylediğinle senin fark ettiğin arasındaki çelişkiden emin misin? Mum yakıp karanlıkta küfrederken düşgücün bunu yaratmış olamaz mı?"

"Eminim" dedim. "O sırada da düşünmüştüm, sonra unutup gittim, çünkü düşünmem gereken çok daha önemli şeyler vardı. Çok etkileyici bir sicili olan bir katil tarafından ölüme mahkûm edilmiş bir adamdı. Hayatta kalmak için ona yardım etmemi istiyordu. Nefesinde içki olup olmamasından daha önemli bir şeydi bu."

"Elbette."

"Şişeyi açıp bardağa içki koyunca viski kokusunu aldım. Evine girerken nefesinde içki kokusu duymadığım aklıma geldi, El sıkışmıştık, yüzlerimiz birbirine fazla uzak değildi. Koklanacak bir şey olsaydı, kesinlikle alırdım."

"Adam içmemişse" dedi Elaine, "neden böyle söyledi?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Öbür türlü olsa anlardım. İnsanlar bunu hep yapar, özellikle de konuştukları kişinin kendilerini yargılayacağını düşünüyorlarsa, içmediğini biliyordu, bu yüzden başkalarının içki içmesini onaylamayacağını düşünmüş olabilirdi. Ama sen böyle bir şey yapmazsın değil mi?"

"Ancak ayakkabılarımın üstüne kustukları zaman."

"Belki seni olayın ciddiyetiyle etkilemek istedi. 'Ben fazla içmem, günde bir taneden fazla içmem ama zehirli kalemi olan adam beni o hale getirdi ki, birkaç tane içtim bile, şimdi bir tane daha içiyorum'."

"Sonra bırakacağım, çünkü gerilimli olayım ya da olmayım alkolik değilim.' Bunu da düşündüm."

"Eeee?"

"Bunu yapmaya neden ihtiyaç duysun. Güvenirliği çok yüksek bir adamdan biraz önce ölüm tehdidi almış. İrade haftalardır birinci sayfada, şimdiye kadar iyi iş yapmış. Sonra Adrian Whitfield'ı listesine almış, elbette ayakları yere basan biri, suçlulara mesleği yüzünden alışık ama gene de şeytani bir adama hiç alışık değil."

"Onu Evel Knievel'in yerine koyamazdın."

"Koymazdım" dedim, "çünkü o üçlü takım giyen bir avukat ve kaba kuvvete başvurmayacak biri. Elbette İrade'den gelen mektubu ciddiye alacak. Daha önce içki içmiş gibi yaparak bunu bana kanıtlamasına gerek yok."

"Sanmıyorsun..."

"Neyi?"

"Ağızına hiç içki koymuyor olamaz mı?"

"Ha?"

"Önünde içki içtiğini söyledin. Gerçekten içtiğinden emin misin?"

Bunu düşündüm. "Evet" dedim. "Onu içerken gördün." "Başına dikmedi ama evet."

"Viski miydi?"

"Bir viski şişesinden koydu" dedim. "Bardağa koyarken kokusunu aldım. İçki gibi kokuyordu. Aslını ararsan iyi viski gibi kokuyordu ki etiketindeki iddia da buydu."

"Yani içtiğini gördün, nefesinde içki kokusunu aldın."

"Birinci kısma evet. Sonra nefesinde içki kokusu aldım Hatırlamıyorum. Fark etme şansım yoktu."

"Yani uğurlarken seni öpmedi mi?"

"İlk kez çıkıyorduk, yakışık almazdı" dedim.

"Şey, onun için ne kötü" dedi. "İlk çıktığımız gece seni öpmüştüm. Nefesinde ne vardı, onu bile hatırlıyorum."

"Hatırlıyorsun, ha?"

"Viski" dedi. "Ve ben."

"Amma hafıza."

"Eh, hatırlanmaya değer bir şeydi, seni yaşlı ayı. Hayit nereye varacaktım, içki içen ama saklamaya çalışan insanlar olduğunu biliyorum. İçki içmeyen ve bunu saklamaya çalışan insanlar da var mı diye merak ediyorum."

"Neden?"

"Bilmiyorum. Bir insan herhangi bir şeyi neden yapar?"

"Çoğunlukla merak ederim." Bu konuda biraz düşündüm. "Çoğumuz şu ya da bu derecede adsızlığımızı koruyoruz. Kamuoyuna AA üyesi olduğunu açıklama konusunda uzun zamandır yerleşik bir gelenek var, gerçi son zamanlarda bu gelenekte biraz gedik açıldı."

"Biliyorum. Betty Ford'dan Barbara Walters'a kadar bütün o Hollywood tipleri."

"Bunu yapmaları gerekmez" dedim. "Ama özel yaşamında ne dereceye kadar adsız kalacağın sana bağlı bir şey. Bir nedenim yoksa şöyle bir tanıdığım insanlara söylemem. Bir iş görüşmesi yapıyorsam ve öbür adam içki teklif etmişse yalnızca Cola alırım. Bir açıklama yapmam."

"Peki içip içmediğini sorarsa?"

"Bazen 'Bugün değil' derim, bunun gibi bir şey. Ya da ' benim için biraz erken' derim. Ama kendimi bardağa içki koyup içermiş gibi yaparken ya da viski şişesindeki renkli suya bakarken düşünemiyorum." Bir şey hatırladım. "Her neyse" dedim. İçki dükkânı kayıtları var, son aylarda verdiği siparişlerin kayıtları. Adamlar Whitfield'ın, aynı söylediği gibi günde ortalama bir bardak içki içen bir adam olduğunu teyit ettiler."

Elaine, "Hastaydı" dedi. "Bir tür lenf kanseri, değil mi?"

"Lenf sistemine kadar yayılmış. İlk kanserin adrenal bezlerinden birinde ortaya çıktığını sanıyorum."

"Belki eskisi kadar içemiyordu. Kanserden dolayı."

"Bu mümkün."

"Ve sağlığıyla ilgili gerçekleri reddediyordu. Hiç değilse insanlara anlatmıyordu."

"Yani?"

"Yani belki olduğundan daha iyi bir içkiciymiş gibi davranmasına yol açtı bu."

"Ama yaptığı ilk şey bana fazla içki içmediğini söylemek oldu."

"Haklısın." Elaine kaşlarını çattı. "Teslim oluyorum. Anlayamadım."

"Ben de anlayamadım."

"Ama sen vazgeçmeyeceksin, değil mi?"

"Hayır" dedim, "henüz değil."

Yemekte Elaine, "Glenn Holtzmann içki içer miydi?" diye sordu.

"Bildiğim kadarıyla hayır. Bunu sormak da nereden aklına geldi?"

"Rüyalarından."

"Biliyorsun" dedim, "uyanırken bile düşüncelerimden anlam çıkarmakta zorluk çekiyorum. Freud rüyalar hakkında ne demişti?"

"Bazen yalnızca bir purodur."

"Doğru. Glenn Holtzmann'la Adrian Whitfield'ın nefesinde olmayan içki arasında bir bağlantı varsa bile, korkan benim için fazla gizli bir bağlantı bu."

"Yalnızca merak ediyordum."

"Holtzmann bir muhbirdi" dedim. "İnsanlara ihanet ediyor, onları satıyordu."

"Adrian da muhbir miydi?"

"Avukatlık yapmasının dışında gizli bir yaşam sürüyor muydu? Bana hiç öyle gelmiyor."

"Belki kendisiyle ilgili bir şeyi sakladığını sezdin."

"Olduğundan daha iyi bir içkiciymiş gibi davrandığı için mi? Ya da hiç değilse o gece içtiğinden daha çok içtiğini gösterirmiş gibi davrandığı için."

"Doğru."

"Böylece bilinçaltını hemen Glenn Holtzmann'a geçti."

"Neden?"

"Ben de bunu soruyorum" dedim. "Gerçekten neden!" Çatalımı masaya bıraktım. "Her neyse" dedim, "sanırım Glenn Holtzmann'ın bana söylemeye çalıştığı şeyi buldum."

"Rüyada demek istiyorsun."

"Doğru, rüyada."

"Neymiş?"

"Çok fazla para."

"Bu kadar mı?"

"Ne demiştik? Bazen yalnızca bir purodur mu?"

"Çok fazla para" dedi. "Yani kokain alışkanlığıyla ilgili cümlelerin Allah'ın çok fazla paran olduğunu söyleme biçimi olması gibi mi?"

"Kokainin bununla bir ilgisi olduğunu sanmıyorum. Glenn Holtzmann'ın çok fazla parası vardı, araştırma yapıp gizli yaşamını keşfetmeme bu neden olmuştu."

"Dolapta nakit para tutuyordu, değil mi? Bunun Adrian Witfield'la bağlantısı nedir?"

"Yok."

"Öyleyse..."

"Bazen yalnızca bir purodur" dedim.

O gece gördüğüm hiçbir rüyayı hatırlamıyorum, rüya gördüğümü bile hatırlamıyorum. Elaine'le eve gittik ve dükkânında başlattığımız şeyi tamamladık. Hemen derin bir uykuya dalıp gün ışıyana kadar uyanmadım.

Ama yatağa yatmadan önce beni rahatsız eden bir düşüncem vardı, uyandığımda bu düşünce hâlâ yerinde duruyordu. Düşünceyi evirip çevirdim ve zamanımı ayırmam gereken bir şey olmadığına karar verdim. Kahvaltıdan sonra ikinci kahvemi içerek tekrar düşündüm ve bu kez daha fazla önem gerektiren çok fazla konu olmadığına karar verdim. Dedikleri gibi yapacak daha iyi bir şeyim yoktu.

Peşinden gitmememin tek nedeni, bulabileceklerimden korkmamdı.

Yavaş hareket ettim. Önce Times'da yazarlarla belleğimi karşılaştırmak için kütüphaneye gittim, defterime tarih ve saatler yazdım. Orada birkaç saat geçirdikten sonra dışarı çıkıp Bryant Park'ın bir bankına oturup notlarımı inceledim. Mükemmel bir sonbahar günüydü, havada tatlı bir esinti vardı. Yağmur yağmasını bekliyorlardı ama o gün yağmur yağmayacağını anlamak için gökyüzüne bakmaya gerek bile yoktu. Hiç yağmur yağmayacağını, havanın soğumayacağını bile hissettim. Günler de kısalıyordu. Sonsuz bir sonbahar olacakmış, sonsuza dek uzayacakmış gibi hissettim.

Herkesin en sevdiği mevsim ve her zaman sonsuza dek süreceğini sanırsınız. Ama asla sürmez.

Whitfield'ın ölümünün üzerinden uzun bir zaman geçmiş olduğu için New York Polis Teşkilatı kapının üstündeki mührü sökmüştü. Yapmam gereken tek şey beni içeri sokacak birini bulmaktı. Yetkilinin kim olduğunu bilmiyordum. Whitfield'ın mirasçıları, malını mülkünü yöneten kişi ya da kooperatifin yönetim kurulu mu bilmiyordum. Bina yöneticisinin verebileceği bir karar olmadığından emindim ama avcuna saydığım U S Grant'ın portresiyle çabuklaştırdığım kararı olumluydu. bir anahtar bularak beni içeri soktu ve ben çekmecelerle dolapları araştırırken kapıda oyalandı. Bir süre sonra yalandan öksürdü, ben başımı kaldırıncı orada ne kadar kalacağımı sordu: Bunu söylemek zor dedim.

"Çünkü sizi dışarı çıkardıktan sonra kapıyı kilitlemek zorundayım ve yapmam gereken bazı işler var."

Bir telefon numarası verdi, ben de arayacağımı söyledim. Yönetici çıktıktan sonra kendimi daha rahat hissettim, acelenizin olmaması daha iyidir, özellikle de ne aradığınızı ya da nerede bulabileceğinizi bilmiyorsanız.

Yöneticinin bana verdiği numarayı aramak için yatak odasındaki telefonu kullandığımda iki saate yakın bir süre geçmişti. Yönetici bir dakika içinde geleceğini söyledi, ben de onu beklerken Whitfield'ın son gece beni aramak için kullandığı salondaki telefonun yanına gittim. Barda hiç içki şişesi yoktu -sanırım laboratuvar testleri için hepsini almışlardı- ama bar oradaydı, son içkisini içmek için durmuş olduğu yerde durup yere düştüğü alana geçtim. Halıda yattığı yeri gösteren bir işaret, tebeşir izi, sarı bant falan yoktu, ardında hiç iz kalmamıştı ama bana öyle geliyordu ki nereye düştüğünü biliyordum.

Yönetici geldiğinde zamanını bu kadar çok aldığı için ona fazladan 20 dolar daha verdim. Bu para onu şaşırttı ama yalnızca biraz. Yokluğunda Whitfield'ın hiçbir eşyasını almadığımı gösteriyordu bu para, gerçi yine de kendini sormak zorunda hissetti.

Hiçbir şey almadım dedim ona. Tek bir resim bile.

Whitfield'ın bürosundan da bir şey almadım ve beni içeri sokacak kimseyi de bulamadım. Whitfield, Worth Sokağı'ndaki altı katlı eski bir işhanındaki büroyu birkaç avukatla paylaşıyordu. Evine gittiğim gün Chambers Sokağı'nda bir öğle toplantısına gittim, sonra Worth'e kadar yürüdüm ve beşinci kat koridorundaki bürosuna baktım. Birkaç olası yaklaşımı

düşünüp hiçbirinin avukatlar ya da sekreterler üzerinde etkili olmayacağına karar verdim, bu yüzden oradan çıkıp Houston Sokağı'na yürüdüm ve Angelika'da bir film seyrettim. Film bitince Elaine'i aradım ve ona yemeğini beni beklemeden yemesini söyledim.

"TJ aradı" dedi. "Aramanı istiyor."

Üzerinde numara olsa kullandığım telefonda arardım. Telefonların çoğunun numaraları sökülmüştü, işbirliğine yatkın bir telefon memurundan numarayı almayı basarsanız bile işe yaramazdı; NYNEX paralı telefonların büyük kısmını aranmayacak biçimde ayarlamıştı. Bu uyuşturucuya karşı giriştiği amansız mücadelenin bir parçasıydı ve uyuşturucu satıcılarına geçici bir rahatsızlık vermişse de, hepsi hemen gidip cep telefonu almıştı, olan da kentteki diğer insanların yaşam standartlarına olmuştu.

Chambers Sokağı'ndaki bir Batı Hint lokantasında tavuk, bezelye ve pilav yedikten sonra Whitfield'ın Worth'deki binasına geri döndüm. Saat beşi geçiyordu, bu yüzden girişteki kapıcıya adımı belirtmek zorunda kaldım. Kâğıda okunmaz bir şeyler karaladıktan sonra asansöre bindim. Büroda ışık vardı, şöyle bir bakınca masalarında oturan bir adamla iki kadın gördüm, ikisi bilgisayarla uğraşıyor, biri telefonda konuşuyordu.

Şaşırmamıştım. Avukatlar geç saatlere kadar çalışır. Koridorun sonuna kadar yürüyüp erkekler tuvaletini denedim. Kilitliydi. Kilidi açmak fazla zor değildi, kaldı ki kraliyet mücevherlerini korumak için değil evsizleri uzak tutmak için yapılmıştı. Öte yandan yasadışı bir biçimde girersem sonraki kırk saati bir tuvaletten daha hoş bir ortamda geçirmeliydim.

Koridorun diğer ucunda Leland N. Barish adlı bir adamın tek odalık bürosunu buldum. Adı, DANIŞMAN kelimesiyle birlikte buzlu camın üzerine boyayla yazılmıştı. Kilit, binanın orijinal kilidi gibi duruyordu. Yıllardır yanımda maymuncuk taşıyım, gerçi son kez ne zaman kullanma imkânı bulduğumu söyleyemem. İlk denemede kapıyı açtım.

İçeri girdim. Barish'in kim olduğunu ya da kimin ona danışmak isteyeceğini gösteren hiçbir şey yoktu. Birkaç dergi dışında üstünde hiçbir şey olmayan masa, en az iki haftalıkmiş gibi görünen tozla kaplıydı. Raflarda yalnızca birkaç dergi ve sekiz on bilimkurgu kitabı vardı. Masaya uygun tahta bir iskemle ve bir kedinin tırnaklarıyla çizdiği büyük bir koltuk bulunuyordu. Gri-bej duvarlarda daha açık renkteki kare ve üçgenler bir önceki kiracının resim ya da diplomalarını astığını gösteriyordu. Barish ne duvarı yeniden boyamış ne de kendisine ait bir şey asmıştı, duvarda bir takvim bile yoktu.

Eski polisliğin verdiği tuhaf bir merakla çekmeceleri karıştıracaktım. Ama çekmeceler kitliydi, açmak için bir neden bulamadığımdan öylece bıraktım.

İçeri girdiğimde ışığı yakmıştım, sonradan da söndürmedim. Buzlu camın ardında bir silüetten başka bir şey göremezdi kimse ama görseler bile kaygılanacak bir şey yoktu, çünkü binada kimsenin Barish'in kim olduğunu iyi bilmediğine bahse girebilirdim.

Bana göre "danışman" kelimesi, çoğunlukla olduğu gibi "işsiz"le eşanlamlıydı. Leland Barish işini kaybetmiş, yeni bir İŞ ararken bu küçük büroyu tutmuştu. Şimdi ya bir iş bulmuştu ya da aramaktan vazgeçmişti.

Belki iş bularak Suudi Arabistan'a ya da Singapur'a gitmiş bürosunu boşaltma zahmetine bile katlanmamıştı. Belki kiralarını aylar önce ödemeyi kesmişti, mal sahibi de ona tahliye davası açmamıştı.

Gerçek durum ne olursa olsun, birkaç saat bürosunda bulunmanın fazla riskli bir iş gibi görünmüyordu. TJ'yi düşündüm ve onu aramaya karar verdim, beni oradan arayabilirdi, Barish'in telefonunu verebilirdim. Almacı kaldırdım ama çevir sesi alamadım, bu da Barish'la ilgili tahminimi pekiştirdi. En yeni dergiye elime aldım, New Yorker'ın bir ay önceki sayısıydı ve bir iskemleye yerleştim. Birkaç dakika Leland Barish'a ne olduğunu tahmin etmeye çalıştım ama sonra ağır yük kamyonlarıyla ilgili bir yazıya gömülüp onu tamamen unuttum.

Bir saat kadar sonra ışık düğmesinin yanındaki duvardaki bir kancada anahtar bulunduğunu fark ettim. Bunun tuvalet anahtarı olduğunu tahmin ettim, tahminimde yanılmadığım da ortaya çıktı. Tuvaleti kullandım, gidip gelirken Whitfield'ın bürosuna baktım. İçinde hâlâ insan vardı.

Bir saat sonra tekrar baktım. Bir saat sonra bir daha. Sonra biraz uyudum ve gözlerimi on ikiye yirmi kala açtım. Hukuk bürosunda ışıklar söndürülmüştü. Yanından geçerek lavaboyu tekrar kullandım, geri döndüğümde ışıklar hâlâ sönüktü.

Kilit, Barish'ın kapısındakinden daha iyiydi ve içeriye girmek için camı kırmam gerekebileceğini düşündüm. Bunu yapmaya hazırdım -kimsenin duyacağını ya da dikkat edeceğini sanmıyordum- ama önce çakımı kullanarak kapıyı kanıttım. Işıkları açtım, aydınlık bir büronun içinde birinin hareket etmesinin, karanlık bir bürodan daha az dikkat çekeceğini düşünüyordum.

Whitfield'in odasını bularak araştırmaya giriştim.

Oradan çıktığımda saat bir buçuk civarıydı. Büroyu bulduğum gibi bırakmış, parmak izi bırakabileceğimi düşündüğüm her yeri silmiştim. Bunu da daha çok alışkanlıktan yapmıştım, kimsenin parmak izi incelemesi yapacağını sanmıyordum. Ben de verdiğim zararı biraz olsun düzelttim, böylece sıyrıklar çok yeni gibi durmayacaktı. Kapıyı çekerek kapadım.

Doğru dürüst düşünemeyecek kadar yorgundum, Barish'in bürosuna girerek gün ağarana kadar şekerleme yapmayı düşünmüştüm. Ama bunun yerine şansımı denemeye karar verdim aşağı indiğimde bina girişi boştu. Girerken fark etmediğim bir tabelada binanın gece ondan sabah altıya kadar kapalı olduğu yazıyordu.

Bu demek değildi ki dışarı çıkamazdım, yalnızca çıktıktan sonra içeri giremezdim. Bu da benim için yeterdi. Dışarı çıktım ve dolanan bir taksi bulana kadar üç blok yürümek zorunda kaldım. Yolcu bölümündeki pencerelere yapıştırılan çıkartmalar sigara içmemem konusunda beni uyarıyordu. Önde Pakistanlı şoför, şu küçük İtalyan sigaralarından içiyordu. Sanırım Di Nobile'ydi adı. Yıllarca Vince Mahaffey adlı akıllı bir yaşlı polisle birlikte çalışmıştım, Mahaffey gündüz gece bu kahrolası şeylerden içerdi, İrlandalı bir polisten çok Pakistanlı bir taksiciye yakışıyordu bu sigaralar ama nostaljinin kanatlarına binmeme izin vermedim. Pencereyi açıp soluk alacak bir şey bulmaya çalıştım.

İçeri girdiğimde Elaine uyuyordu. Yanına yatınca kıpırdadı. Onu öperek uyumasını söyledim.

"TJ tekrar aradı" dedi. "Onu çağrı cihazından aramamışsın."

"Biliyorum. Ne istiyordu?"

"Bir şey söylemedi."

"Sabah onu ararım. Sen uyu tatlım."

"İyi misin?"

"İyiyim."

"Bir şey bulabildin mi?"

"Bilmiyorum. Uyumana bak."

"Uyumana bak, uyumana bak. Bütün söyleyebileceğin bu mu?"

Bir cevap düşünmeye çalıştım ama ben daha bir şey bulamadan Elaine uyumuştur bile. Ben de gözlerimi kapayıp aynı şeyi yaptım.

12

Uyandığımda Elaine gitmişti. Mutfak masasında Doğu Yirmi Beşinci Sokak'taki Tepper Galesi'nde bir açık artırmaya gittiğini yazan ve TJ'i aramamı hatırlatan bir not vardı. Önce bir duş yaptım ve kendime tost hazırladım. Termosta kahve vardı, iki fincan kahve içtim. Bir fincan daha içtikten sonra telefonu kaldırıp çağrıyı aradım. Sinyal sesini duyunca numarayı tuşlayarak telefonu kapadım.

On beş dakika sonra telefon çaldı. "TJ'yi kim arıyor?" dedi TJ ve cevap beklemeden konuşmaya devam etti. "Gerçi kimin aradığını biliyorum, Broom, çünkü numarayı tanıyorum. Bu kadar süre telefon aradığıma inanır mısın? Ya bozuktur ya da biri konuşuyordu, sanki sözcük başına para alıyorlarmış gibi konuşuyorlardı. Bir cep telefonu almam gerekiyor mu sence?"

"Ben istemiyorum."

"Sen çağrı da istemiyorsun" dedi, "bilgisayar da istemiyorsun. On dokuzuncu yüzyıla geri dönmemizi istiyorsun."

"Belki on sekizinci" dedim. "Sanayi Devrimi hayatın keyfini yok etmeden öncesini."

"Bir gün bana atlar ve faytonlarla ne kadar güzel bir hayat olduğunu anlatabilirsin. Neden cep telefonu istemiyorum, çünkü çok pahalı. Birini aradığında da pahalı, biri seni aradığında da pahalı. Üstelik özel hayatın kalmıyor. Herifler walkman'la dolaşiyor, söylediğin her sözü duyabilir. Nasıl böyle olabildi?"

"Ben nereden bileyim?"

"Walkman'e bile gerek yok. Dışlarındaki dolgularla konuşmalarını dinliyorlar. Bir de bakıyorsun ki CIA onlara postaneye gidip herkesi vurmalarını söylemiş."

"Sen böyle işlere karışmak istemezsin."

"Ha, evet, haklısın." Güldü. "Çağırma yapışıp kaldım. Hey, dinle. O herifi buldum."

"Hangi herifi?"

"Bana arattığın herifi. Bir herif diğer herifi vurduğu zaman olay yerinde olan herifi."

"Bu cümlede çok fazla herif var" dedim. "Neden söz ettiğini anlamıyorum."

"Myron'dan söz ediyorum."

"Myron."

"O küçük parkta vurulan adam. AIDS'li adam. Bir kıvılcım çaktı mı?"

"Byron" dedim.

"Byron Leopold. Ben ne dedim, Myron mı? İçimden hep böyle diyorum. Olay şu, bak, Byron soyadlı kimseyi duymadım şimdiye kadar... Hâlâ orada mısın?"

"Buradayım."

"Bir şey söylemediğin için endişelenmeye başlamıştım."

"Sanırım dilim tutuldu" dedim. "Hâlâ tanıdığın peşinden koştuğunu bilmiyordum."

"Kimse bana vazgeçmemi söylemedi."

"Hayır ama..."

"Beni bu detektif işine sokan adam, herkes onun keçi gibi inatçı olduğunu söylüyor. Dışlarının arasına bir şey alınca asla bırakmazmış."

"Böyle mi diyorlar?"

"Ben de böyle olmaya başladım, keçi gibi inatçı. Ayrıca yapmam gereken bir şey vardı."

"Yani herifi buldun."

"Biraz zaman aldı" diye itiraf etti. "Özellikle bulunmak istemiyordu. Ama her şeyi görmüş, gerçi görmekten çok duymuş. Başta bakmıyormuş, baktığı zaman da her şeyi arkadan görmüş. Yani ateş eden herifin ensesini görmüş ve silahı görmemiş yalnızca duymuş, grav, grav."

"Duyduğu bu mu? Grav grav mı?"

"Silah sesleri duymuş. Biri ateş ettiğinde başka ne duyarsın ki?"

"Orada olan herkes silah seslerini duymuş" dedim. "Duymamış olsalar bile Leopold'un cesedindeki mermiler ateş edildiğinin güçlü bir kanıtı. Demek senin adamın duyduğu tek şey silah sesleriydi..."

"Hepsi bu değil."

"Ya!"

"Adamın tek duyduğu bu olsaydı seni bunun için rahatsız eder miydin sanıyorsun?"

"Affedersin. Başka ne duymuş?"

"Herifin 'Bay Leopold' dediğini duymuş. Sonra başka bir şey duymamış, yani Byron ya yalnızca başını sallamış ya da sesi yüksek çıkmamış. Sonra herifin 'Byron Leopold' dediğini duymuş. Belki adam başını kaldırdı, belki de kaldırmadı ama sonra duyduğu ilk şey herifin ateş etmesiymiş."

"Grav, grav."

"Bunun gibi."

"Bu tanıdığını ne zaman görebilirim?"

"Seninle konuşmakta nazlanabilir. Birkaç kere polisle konuşma fırsatını atlattı."

"Beyefendinin IBM'de başkan yardımcısı olduğunu sanmıyorum."

"Parkta mal satıyor" dedi. "Herif ateş etmeye başlayınca kendisi için şanssız bir gün olduğunu düşünmüş. Belki oturduğu masaya getirebilirim ama bu demek değil ki seninle konuşacak. Kaldı ki ona benim sormadığım ne soracaksın?"

" 'Bay Leopold. Byron Leopold'."

"Bana uyduruyormuş gibi gelmedi."

"Hayır" dedim, "bence de uydurmuyor."

Bir saat sonra On Dördüncü Sokak'taki bir kafede onun patates kızartması yemesini izliyordum. Çizburger çoktan bitmişti. Blucin pantolon ve kenarı kumaşlı blucin ceket giymişti. Demiryolcu şapkası yanındaki koltukta idi.

Ona Byron Leopold'u neredeyse unuttuğumu söyledim.

"Neden?" diye merak etti. "Doğal nedenlerle öldüğü sonucuna mı vardın?"

"Onu düşündüğümde" dedim, "ki çok sık düşünmüyorum, yanlışlıkla öldürüldüğü sonucuna varıyorum. Ya da yanlış bankta oturarak ya da yanlış insana kötü laflar ederek çevrede bir düşman edinmiştir. AIDS'di ve hastalık görünümünden belli oluyordu. Belki birinin AIDS fobisi vardı ve en iyi ilacın kurbanları öldürmek olduğuna karar verdi."

"Yangın çıkaran herifler gibi."

"Evsizlik sorununa acil bir çözüm olarak. Fikir bu. Ama böyle olduğunu sanmam, çünkü bu tür bir katil bir kere cinayet işledikten sonra manastıra kapanmaz."

"Tekrar öldürür."

"Genellikle." Garson gelip fincanımı sormadan doldurdu. Kahve çok iyi değildi ama boldu. " 'Bay Leopold? Byron Leopold?' " dedim.

"Bunun gibi bir şey."

"Doğru insanı bulduğundan emin olmak istiyor."

"Vurması gereken insanı. Adamın adını biliyor ama daha önce hiç karşılaşmamış gibi. Düşünce talimi yapıyoruz, ha? ihtimalleri evirip çeviriyoruz."

"Bunun gibi bir şey" dedim. "Kiralıymış birine benziyor, değil mi?"

"Katil mi? Kiralık katil miydi demek istiyorsun?"

"Kiralık katil gibi değil" dedim. "Olay kiralık katil için biraz acemi görünüyor. Tek başına oturan bir adam, çok düzenli bir yaşam sürüyor, öldürülmesini zorlaştırmak için hiçbir güvenlik önlemi almamış. Onu tek basınayken bulmak çok kolay, neden kiralık bir katil onu tanıkların önünde vursun?"

"Tek bir nedenle kiralık dedim Jim, sen kiralıymış olduğunu söylediğin için."

"Bir amatör" dedim, "başka bir amatör tarafından tutulmuş bir amatör. Bir kiralık katilin başka bir kiralık katil tutması gibi. Bağlantıyı kurman gerekir, Sarı Sayfalar'da Kiralık Katiller bölümüne bakamazsın. Sıradan vatandaşlar sürekli katil tutarlar ama onlar için çalışan adamların müthiş profesyonel olması gerekmez."

"Her zaman da beklenen sonucu getirmez" dedi. "Washington Heights'da önceki gün olduğu gibi."

Neden söz ettiğini biliyordum. Son birkaç gündür bütün gazetelerde yer almıştı bu olay. Babasının sert disipliniyle yetiştirilen Dominikli genç bir kız, babasını öldürmek için semtindeki birkaç serseriyle anlaşmış, onlara babasının dolaptaki bir kutuda sakladığı 20.000 doları vereceğini söylemişti.

Bir gece kızın evine gittiler, kız da onları içeriye aldı. Onlara parayı verdi, sonra babanın eve gelmesini beklemeleri gerekiyordu. Ama beklemekten sıkıldılar, adamın silahlı olabileceği de akıllarına geldi, hesabı kapatmak için daha kolay bir yol vardı, işi başlatan kızın kafasına iki el ateş ettiler, hazır oradayken aynı şeyi uyuyan anne ve erkek kardeşe de yaptıktan sonra evlerine gittiler. Baba işten eve gelince ailesini ölü, parasını da gitmiş buldu. Bahse girerim otomobili de çalışmıyordu.

"Washington Heights'da" dedim, "herkesin bir nedeni vardı. Kız babasına kızmıştı, katiller parayı istiyordu."

"Peki Byron'ı öldürmek için kimin bir nedeni vardı?"

"Ben de bunu merak ediyorum."

"Parası vardı, değil mi?"

"Aslında olması gerekenden fazla parası vardı" dedim. Sigortasını nakde çevirdi ve öldüğünde bankada kırk bin dolara yakın bir parası vardı."

"Bu bir neden değil mi?"

"Her şeyini AIDS kurumlarına bağışladı. Bu örgütlerden bazıları para toplamada biraz saldırgan ama para için gidip birini öldürdüklerini hiç duymadım."

"Kaldı ki yapmaları gereken tek şey beklemektir, değil mi? Çünkü adam zaten ölmek üzereydi." Kaşlarını çatı. "Şimdi ne iyi gider, biliyor musun? Bir dilim tart." Garsona işaret edip çağırdım, TJ garsona tartlarının neli olduğunu sordu, cevabını dikkatle dinledi. "Cevizli" diye karar verdi, "üzerinde ne diyorlar, â la mode, ondan olsun. Çikolata mı?" Garson kız kafası karışarak ona baktı, birden TJ sokak aksanını bıraktı. "Bir dilim cevizli tart alacağım" dedi, "bir top çikolatalı dondurmayla birlikte." Garson kız başını sallayıp uzaklaşınca TJ gözlerini devirdi. "Şimdi doktor olduğumu düşünüyor. Apandisitini çıkarmam için peşime düşecek."

"Doktoranı botanikte yaptığını söyle ona."

"Bu da kötü. Beni bitkilerle ilgili konuşturur. Byron cinayeti kimsenin cebine para koymuyorsa, adamı kim tutmuş olabilir?"

"Bilmiyorum."

"AIDS'e yakalanmıştı, doğru mu? Ama gay değildi."

"Hastalığı iğneden kaptı."

"Hepsini kendine mi sakladı? Yoksa başkasına da geçirmiş miydi?" Şaşkın görünüyor olmalıydım. "Virüs, Cyrus. Kime bulaştırdı?"

"Bulaştırmış olabilir" dedim. "Yıllar önce, AIDS olduğumu bilmeden."

"Demek ki bir kadına bulaştırdı, kadının kocası, erkek arkadaşı ya da kardeşi de kimden kapıldığını öğrenmek istedi" 'Canki Byron Leopold'dan başkası olamaz' dedi kadın."

"Böylece koca, erkek kardeş ya da her kimse gidip Byron'u öldürmesi için birini tuttu."

"Ya da kendi yaptı. Her iki durumda da Byron'ı tanımıyordu ve yanlış insanı öldürmediğinden emin olmak için adın söyledi. 'Bay Leopold? Byron Leopold?'"

"Grav, grav."

"Hepsini yazdı" diye kabul etti.

"Ya şuna ne demeli, 'Bu Sheila için, seni pis sıçan.' Byron neden öldüğünü bile öğrenemedi."

"Sheila'nın kardeşi yapmışsa bir şey söylemesini bekleyebilirsin. Kiralık katil tutmuşsa..."

"Katil konuşmaya bile zahmet etmez. Kardeşi yapmış olsa bile bir konuşma planlamış ama konuşamayacak kadar gergin olmuş olabilir." Biraz kahve içtim. "Bunların hiçbirini uygun görmüyorum" dedim. "Bir ayağı çukurda olan bir adama kim böyle bir öfke besleyebilir? Byron Leopold kemik torbasına dönmüştü. Harika bir gün düşüncesi güneşin altında gazetesıyla oturmaktan ibaretti. Sana ne yapmış olursa olsun, ona baktığın an öfken yok olurdu."

"Geriye ne kalıyor? İntihar mı?"

"Bunu da düşündüm."

"Ha?"

"Diyelim ki artık yaşamak istemiyor ama kendini de öldüremiyordu. Bu yüzden bu işi yapmak üzere birini tuttu."

"Başını fırına sokmaya korkuyor ama birinin yanına sinsice yaklaşıp onu vurmasını bekleme düşüncesine katlanabiliyor."

"Bunu düşündüm dedim. Listenin üst sıralarına koydum demedim."

"Kaldı ki asla yüz yüze gelmediğin birini nasıl tutabilirsin? Ateş etmem için beni tutarsan, adını sormam gerekmez."

"Unut bunu" dedim. "İlk anda da çok anlamlı gelmemişti, simdiyse hiç anlamlı gelmiyor. Byron Leopold, onu öldürmek için nedeni olan biri tarafından öldürüldü ve dünyada onun ölmesini isteyen tek kişi kendisiydi. Parasal bir neden olmalı".

"Öyle görünüyor ama bu olayda para yok."

"Sahip olduğu para var. Kırk kayme mi? Ama yardım okullarının aldığını söyledin."

"Gene de bu yeterli değil."

"Yeterli değil mi?"

"Öldürmek için yeterli değil."

"Washington Heights'daki herifler üç kişiyi öldürüp ancak yarısını alabildiler."

"Bunlar toplumun tortuları" dedim. "Herhalde zevk için vurdular. Parayı zaten almışlardı. Kızı neden vursunlar? Konuşmaması için mi? Kimseye söyleyemezdi, annesiyle kardeşi yataklarında uyuyordu, Allah aşkına. Üç kişiyi yok yere öldürdüler."

"Onların karakterlerime tanıklık edecek biri gibi görünmüyorsun. Her neyse, Byron'ı düşük tipler vurmadı. 'Bay Leopold?' dedi. Nazik, biliyor musun. Biraz saygılı."

"Bütün farkı yaratan da böyle küçük şeylerdir."

Biz konuşurken TJ'nin tartı gelmişti ve şimdi neredeyse bitmek üzereydi. Çatalını elinde tutarak, "Kırk kayme konusunda komiktin. Önce çok fazlaydı, şimdi de yeterli değil."

"Sigorta poliçesini nakde çevirdi" dedim, "bu da ona bankada olanın yalnızca bir bölümünü getirebildi. Yani bu anlamda kırk bin dolar çok fazla ama..."

"Ters bir şey mi var?"

"Hayır."

"Birden susup daldın."

"Çok fazla para" dedim. "Glenn Holtzmann'ın da çok fazla parası vardı. Öldüğü zaman dolabındaydı. Onu rüyamda gördüm, rüya bana bunu söylemeye çalışıyordu. Çok fazla para. Son lokmasını hâlâ çatalında tutan TJ'ye baktım. "Rüyanın, İrade'yle ilgili olduğunu düşünmüştüm. Ama değildi. Byron Leopold'la ilgiliydi."

13

Gene de bir anlamı olması gerekmiyordu. Bir rüyadan başka bir şey değildi, ruhlar dünyasından Glenn Holtzmann mesaj göndermiyordu. (Ruhu gerçekten öteki dünyadan benimle bağlantı kurmuş olsa, aklında Village'daki bir park bankında vurulan bir adamdan daha çok şey olurdu. "Hey Scudder" diye mırıldanabilirdi, "seninle Lisa hakkında duyduğum şu şeyler de nedir?) Rüya kendi benliğimin benimle konuşmasıydı ve uyurken bu kadar sert olmak zorunda değildim.

Her neyse, bazen yalnızca bir purodur.

TJ, "Eğer" dedi ve sustu. "Hayır" dedi duvara toslamamak istermiş gibi ellerini kaldırarak. "Hayır, söylemeyeceğim."

"İyi."

"Ama olsaydı kimse bizi durduramazdı."

Bir bilgisayarımız olsaydı. Söylememeye karar verdiği cümle buydu ama hemen de vazgeçmişti, çünkü bu beş küçük kelime ağzından çıkan her cümlede kilit bir rol oynuyordu. Elimde iki iş var gibi görünüyordu, Byron Leopold'un vurularak öldürülmesi ve İrade'nin cinayetleri. (Olmayan tek şey müşteriydi, bir süre önce bana ödeyen ve araştırma alanımı her iki olayı da kapsayacak biçimde genişletmeye teşvik eden Adrian Whitfield'ı saymazsak.) Hangisine öncelik vermek istersem isteyeyim, bir bilgisayarın çok şey fark ettireceğinden emin görünüyordu.

Sigorta kayıtları mı? Sigorta şirketinin veri tabanına sızalım. Hava yolu şirketi kayıtları mı? Aynı şeyi hava yolu şirketi için de yapalım. Bugünlerde dünya on-line'a geçti ve iyi sanal korsanlar rahatça uzanıp herkesin beyninin içine girebiliyordu. Gereken tek şey bir bilgisayar ve modem, bağlantı kurulacak telefon. Dünya sana sırlarını fısıldar."

"Ne yaptığını bilen birine de ihtiyaç var" dedi. "NYNEX bilgisayarına girmeleri için Kong'ları tuttum, nasıl yapılacağını öğrenebileceğine inanmak istiyorum ama bize yardımı dokunacak kadar hızlı öğrenemezsin."

"Biraz süre alır" diye itiraf etti. "Bu arada Kong'larla kendim çalışabilirim."

"Buralarda olsalardı."

"Bu işi yapan tek sanal korsan onlar değil. Onlarla kolay olurdu gerçi ama Boston'dan bu işi yapmak için gelmeleri gerekmez. Yapmaları gereken tek şey bir telefonun yakınında olmak."

"Bunu nereden çıkarıyorsun?"

"Ne var ki" dedi. "Ben hem bilgisayarda, hem de telefonda olabilirim. Yalnızca iki telefon hattına gerek var, biri modem, diğeri telefon için. İkinci hat çektirmek istemezsen onlarla cep telefonundan konuşabilirsin."

"Nerede?"

"Bilgisayarın neredeyse. Evinde herhalde. Ya da dükkânda."

"Elaine'in dükkânında mı?"

"Böylece muhasebesini tutar ve envanter çıkarır. Bunların hepsini onun için ben yapabilirim."

"Bir iki kurs alırsan."

"Eh, roket bilimi değil ki. Öğrenebilirim."

"Dükkânda çok boş yer yok."

Başını salladı. "Evine kursak daha iyi olur."

"Kong'larla bir otel odasına gitmiştik" diye hatırladı.

"Telefon şirketinin bilgisayarına girdiğimizi kimse anlamasın diye bir oda tutmak zorunda kalmıştık."

"Eee?"

"Çünkü Kong'ların yaptığı yasadışıydı ve izleri bulunabilirdi. Evden ya da Elaine'in dükkânından böyle bir şey yaparsak kapıyı çalan rozetli adamlarımız olur."

"Korsanlar o zamandan beri yeni hileler öğrendiler."

"Ya siber polisine ne demeli? Onlar da bir şeyler öğrenmeler mi sence?"

Omuzlarını silkti. "Şöyle çalışıyorlar" dedi. "Daha iyi bir fare kapını hazırlıyorlar, başka biri de daha iyi bir fare oluyor."

"Her neyse" dedim, "Kong olsan bile teknoloji seni ancak bir yere kadar getirir. Sisteme giremediler, hatırladın mı? Ne kadar tuşa basarlarsa bassınlar şifreyi bulamadılar."

"Bilgisayara girdiler."

"Konuşarak hallettiler. Teknolojiyi beklemeye alıp telefonda bir insanla konuştular."

"Bir kızla, öyle değil miydi?"

"Şifreyi vermesi için tatlı tatlı ikna ettiler. Bu tekniği özel bir terim geliştirecek kadar sık kullanıyorlardı." Belleğimi yoklayıp buldum. "Toplumsal mühendislik, böyle diyorlardı."

"Nereye varmak istiyorsun?"

"Sana göstereceğim" dedim.

Phyllis Bingham, "Omaha" dedi. "Senle Elaine'i Paris ve Londra'ya gönderdiğimi hatırlıyorum. Şimdi de Omaha mı?"

"Nereye kadar düştük bak" dedim. "Ama oraya gitmek istemiyorum. Yalnızca birinin gidip gitmediğini öğrenmek istiyorum."

"Ah" dedi. "Detektiflik mi?"

"Korkarım öyle."

"Oraya gitmişse peşine mi takılacaksın?"

"Sanırım gidip döndü." Ona bir kâğıt parçası verdi "Herhalde bu günlerden birinde uçağa bindi ve bugünlerin birinde döndü."

"New York'tan Omaha'ya ve..."

"Philadelphia'dan."

"Philadelphia'dan" dedi. "New York'tan Omaha'ya kimi non-stop uçuşunu tahmin etmeye çalışıyordum ve America West'in eskiden non-stop uçuşlarının olduğunu biliyordum ama hâlâ var mı bilmiyorum ancak Philadelphia'dan uçağa binmişse fark etmez. Ama Philly'den Omaha'ya kim non-stop gidiyor?" Parmaklarını gevşetti, kaşlarını çattı ve tuşlara bastı "Kimse" dedi. "Pittsburgh aracılığıyla US-Air'le gidebilirsin ya da Milwaukee aracılığıyla Midwest

Express'e binebilirsin O'Hare'de uçak değiştirmeye aldırıyorsan United'a da binebilirsin. Ya da herhangi bir havayolu şirketine ama bunlar mantıklı olanları. Hangi havayolu şirketini tercih ettiğini bilmiyorsun herhalde."

"Hayır."

"Peki adı ne?"

"Arnold Wishniak."

"Eh, bu adı bulursak" dedi, "aradığımızın o kişi olduğuna emin olabiliriz, değil mi? Çünkü Philadelphia'dan Omaha'ya kaç tane Arnold Wishniak gitmiş olabilir ki?"

"Ben ancak bir tane derdim. Gerçek adını kullandığını sanmıyorum."

"Onu suçlayamam."

"Ama adıyla soyadının baş harflerini korumuş olabilir."

"Eh, bir bakalım." Tuşlara bastı, bilgisayarın cevap vermesini beklerken gözlerini kırıştırdı.

"Her bilgisayar eskisinden daha hızlı" dedi. "Ama hiçbir zaman yeterince hızlı olmuyorlar. Anında cevap almak istiyorsun. Daha da önemlisi, daha sormayı düşünmeden verileri vermesini istiyorsun."

"İnsanlarla da aynı şey."

"Ha? Ah, tamam." Kıkırdadı. "Hiç değilse bilgisayarlar işitmeye devam ediyor. Ne yaptığımı görüyor musun? USA-Air'le başlıyorum ve on beşinci günde 1103 sayılı uçuşta Wishniak var mı diye soruyorum ve yok, şimdi aynı günün 170 sayılı uçuşunu soracağım... Hayır. Tamam, diğer tarih altı, tamam mı? Peki, 1103 sayılıyı deneyelim... Yok, şimdi 179 sayılıya bakalım-Doğru mu bu, 179 sayılı mı? Öyle, peki deneyim. Yok."

"Gerçek adını kullandığını sanmıyorum."

"Biliyorum ama buna da bakmak istedim, çünkü kayıtlara adla girebilirim. Yalnızca baş harflerle giremem."

"Ah!"

"Midwest Express'i deneyelim" dedi. Onu da, United'ı da denedi ama her seferinde başını hayır anlamında salladı.

"Deneyebileceğin bir ad daha var" dedim. Aile adını değiştiren bir kardeşi vardı ve Arnold geçmişte onun adını ödünç almıştı."

Phyllis'e diğer adı söyledim, Phyllis tekrarlayıp kaşlarını çattı. "Hecelesene? Heceleyince klavyeye yazdı. "Bana tanıdık bir ad gibi geliyor" dedi. "Son günlerde nerede duymuş olabilirim."

"Hiçbir fikrim yok" dedim. "Tabii, Dave Winfield adlı bir dansçı var."

Phyllis başını salladı. "Grevden beri dikkat etmiyorum" dedi. "On beşte 1103 sayılı uçuş. Şansımız yok. Gene on beşte 170 sayılı uçuş..."

Hiçbir uçakta bu ad yoktu. "Baş harflerini kullanma ihtimali çok yüksek" dedim. "Ama bu yolla ulaşamazsın. Diyelim ki bu uçuşların yolcu listesini ele geçirdin. Bunu yapabilir misin?"

"Yapamam."

"Kim yapabilir?"

"Bir bilgisayar dahisi herhalde. Ya da giriş kodunu bilen bir görevli." Kaşlarını çattı. "Bu önemli, ha?"

"Sayılır."

Telefonu kaldırıp bir numara çevirdi. "Merhaba, JMC'd Phyllis ben. Sen kimsin? Judy mi? Judy, çok iyi bir müşteri var, kendisi detektif. Çocuk nafakasıyla ilgili bir işin peşinde Doğru, böyle şeyleri sürekli duyuyoruz. Biliyorum, inanılmaz şeyler. Çocuk nafakasını ödemezler, sonra gelip çocuğu kaçırmalar"

Bilmek istediğim şeyi açıkladı. "Uçağa kendi adıyla binmemiş" dedi. "Ama detektif baş harflerini kullanmış olabileceğini düşünüyor. Hayır, bunun gizli bir bilgi olduğunu biliyorum Judy. Mahkemeden emir almak gerek, doğru." Yüzünü astı, sonra zoraki gülümsedi. "Bak, şu kadarını yapabilir misin? Bana adını söylemeden AW baş harfleri olan bir erkek yolcu olup olmadığını söyleyebilir misin? Evet, Philadelphia'dan Omaha'ya."

Eliyle telefonu kapattı. "Bunu yapmaması gerekiyor ama kuralları biraz esnetecek" dedi. "Tahminimce boşanmış ve kocasıyla dostça ayrılmamış." Elini telefondan çekti. "Merhaba, Judy. Ya. Hiç yok, ha?"

"Herhalde nakit ödemiştir" dedim.

Phyllis hemen atıldı. "Judy" dedi, "herhalde bir ad uydurduğuna göre parayı da nakit vermiştir. Sen... hı-hı. Hı-hı. Tamam, anlıyorum."

Telefonu tekrar eliyle kapattı. "Bunu yapamaz."

"Yapamaz mı, yapmaz mı?"

"Yapmaz. Kurallara aykırı, başı belaya girer falan filan."

TJ, "Bunu sen yapabilir misin?" dedi. "Giriş kodunu bilersen."

"Ama bilmiyorum."

"Ama o biliyor."

Bunu düşündü, omuzlarını silkeli ve elini telefondan çekti. "Judy" dedi, "başının belaya girmesini hiç istemem. Ama sırf meraktan soruyorum. Oradaki bilgiler alınabilir mi? Biletin nakit ya da kredi kartıyla alınıp alınmadığı? Yani diyelim ki bir müşteri gelip nakit para ödüyor ve... Hı-hı, anlıyorum. Yani herkes girebilir. Yani giriş kodunu bilsem ben bile girebilirim, doğru mu?" Bir kalem alıp yazdı. "Judy" dedi, "sen bir harikası. Teşekkürler." Telefonu kapattı, sırtıttı, sonra zafer edasıyla yumuşunu sıktı. "Evet!"

Gene de yapmamız gereken şeyler vardı. Phyllis uzun süre kafa çalıştırıp bolca tuşlara bastıktan sonra Philadelphia'dan Omaha'ya uçan ve iki gün sonra dönen söz konusu üç havayolunun uçuşlarının yolcu listelerini aldı. Adın yanındaki asteriks kredi kartıyla yapılmayan ödemeleri gösteriyordu.

"Nakit ya da çek" dedi Phyllis. "Veri bankasında bunları ayırt etmiyorlar. Havayolunda da nakit ve çekle satışlar var yalnızca. Seyahat acentalarından yapılan satışların listesi bu biçimde hazırlanıyor, ödemenin nasıl yapıldığını gösteren bir şey yok. Judy bana bunu söylemedi ama birbirinden ayırmanın bir yolu varsa bile ben bilmiyorum."

"Önemli değil."

"Değil mi? C ile kodlanmış adları gördüğün için mi? Bunlar başka bir havayolundan bilet almış müşteriler, herhalde başka şirketle uçuşlarında bir sorun çıkmıştır. Bildiğim tek şey yeşil dolarlarla para ödedikleri."

"Bunlar bana yeterli sanırım."

"Öyle mi?"

"Aynı ad gidip dönüyorsa, biletin parasını nasıl ödediğimin önemi yok."

"Bunu düşünmemiştim bile. Bir bakalım."

Kâğıtları aldım. "Yeterince zamanını aldım" dedim, "işin zor kısmı bitti. Zamanından söz etmişken, karşılığını vermek isterim."

"Ah, haydi" dedi. "Bunu yapmak zorunda değilsin."

Eline para sıkıştırdım. "Müşterim bunu karşılayabilir" dedim.

"Şey..." Parmaklarını sıktı. "Aslında eğlenceliydi. Artı seninle karını bir Güney Denizi yolculuğuna göndermek kadar eğlenceli değildi. Harika bir yere gitmeye hazır olduğun zaman kesinlikle beni ara."

"Arayacağım."

"Omaha'ya bile gitmek istersen" dedi.

TJ, "Müşteri bunu karşılayabilir. Ama bizim müşterimiz yok ki" dedi.

"Yok."

"'Toplumsal mühendislik.' Ne yaptın, bir bilgisayar kullandın. Tek farkı başka birinin bilgisayarı olmasıydı. Ve klavyenin üzerinde başka birinin parmakları."

"Sanırım bu işi ifade etmenin bir yolu."

"Listelere bir bakalım" dedi. "Kaç tane tekrar var görelim."

"Bay A Johnson" dedim. "Ayın on beşinde Midwest'le Philadelphia'dan Omaha'ya uçmuş, Milwaukee'de uçak değiştirmiş. On yedinci günün sabahı Philadelphia'ya geri dönmüş. Nakit ya da çekle ödemiş. Bence nakittir."

"O olduğunu düşünüyorsun."

"Evet."

"Johnson soyadlı çok adam var. Smith ve Jones gibi."

"Doğru."

"Phyllis'e göre uçağa binerken kimliğini göstermen gerek."

"Bütün güvenlik önlemlerini sıkılaştırdılar."

"Bir teröristsen diye" dedi, "gerçekten terörist olup olmadığından emin olmak istiyorlar. Nakit para ödesen de bilet alırken herhalde aynı şeyi yapıyorlardır. Kimliğini soruyorlardır."

Başımı salladım. "Çek için de aynı şey geçerli ama her zaman kimliğin kanıtını istemiyorlar. Elbette bir kimlik elde etmek o kadar zor değil."

"Deuce'daki o dükkân, her tür bokluğu basıyor. Öğrenci kimlikleri, şerif kartları. Bir polisi fazla etkilemez ama havayolu şirketinin memuruysan çok dikkatli bakmazsın herhalde."

"Özellikle müşteri Brooks Brothers takım elbisesi giymiş zengin görünüşlü, orta yaşlı bir beyazsa."

"Doğru görüntü başarı sağlar" diyerek aynı fikirde olduğunu belirtti TJ.

"Kimlik de yasal olabilir" dedim. Belki Johnson adlı bir müşterisi vardı, belki Green Haven'da kalırken ihtiyaç duymayacak zavallı bir orospu çocuğunun ehliyetini almıştı."

TJ başını kaşdı. "Omaha'ya gidip iki gün sonra geri dönen bir herifin adını biliyoruz. Bundan başka bir şey biliyor muyuz?"

"Henüz değil" dedim.

Joe Durkin, "Onu buraya getirmene sevindim" dedi. "Uzun zamandır onu arıyorduk. Lastik hortumumu nereye koyduğumu bulur bulmaz ona birkaç soru soracağım."

TJ, "Bahse girerim nerede olduğunu biliyorum" dedi. "İstersen aramana yardım ederim."

Durkin sırtıp TJ'nin koluna şakacıktan vurdu. "Arkadaşımın yanında ne arıyorsun?" diye sordu. "Neden uyuşturucu satmak ya da insanları soymak için sokakta değilsin?"

"O günler bitti."

"Siz çocukların kendinizi buna adadığınızı düşünmüştüm. Haftada yedi gün, yılda elli iki hafta halkın duygusal acısını yatıştırırsınız. Herkes gibi dolandığını biliyorum."

TJ, "Tabii ki öyle" dedi. "Sürekli çalışmaktan başka bir iş istemiyorum, po-liize katılıyorum."

"Tekrar söyle? Po-liiz."

"Po-liiz."

"Allahım, böyle sokak ağzı konuşmana bayılıyorum Matt, bana bu fikri ne verdi bilmem ama buraya bir nedenle geldiğini düşünüyorum."

Batı Elli Dördüncü Sokak'taki Midtown North'un detektif odasıydık. Bir iskemle çekip istediğim şeyi anlatırken T de tahtanın yanına gidip Arananlar listesine baktı.

Joe ona, "Orada kendi resmini bulduğun zaman getir de imzalatayım. Matt, anlamış mıyım bir bakalım. Omaha polisini arayarak otel kayıtlarında Johnson adlı biri var mı diye baktırmamı istiyorsun."

"Bunu yaparsan müteşekkir olurum" dedim.

"Müteşekkir olacaksın. Sayılabilir bir biçimde değil mi?"

"Sayılabilir biçimde. Evet, sanırım..."

"Bu sözcüğü sevdim" dedi. "Sayılabilir. Yani dokunabilirsin. Uzanırsın, oradadır. Bu durumda bir soru sormam gerekiyor. Neden sen uzanıp dokunmuyorsun?"

"Affedersin, anlayamadım."

"Otel biliyorsun, değil mi? Hilton mu?"

"Başlangıç yeri orası. Orada kaldığından emin değilim ama..."

"Ama oradan başlayacaksın. Neden sen yapmıyorsun. 800'lü numarayı kullan, bedavadır. Pazarlık yapmaya da kalkma."

"Aradım" dedim. "Hiç kimseye ulaşamadım."

"Kendini polis olarak mı tanıttın?"

"Bu yasadışı olurdu." Durkin bana bir bakış fırlattı. "Bu izni vermiş olabilirim" dedim. "Ama işime yaramadı."

"Ne zamandan beri bir oteli arayıp resepsiyondan bilgi sızdıramıyorsun?" Önündeki kâğıt parçasına baktı. "Omaha" dedi. "Omaha'da hangi cehennemlik iş olmuştu? Bana baktı. "Aman Allahım" dedi.

TJ, "Bizzat o değil" dedi. "Ama onunla yakın bağlantısı olduğunu söyleyen herif."

"Kürtajcı adam. Adı neydi?"

"Ne çabuk unutuyoruz."

"Roswell Berry. İrade onu otel odasında haklamıştı, değil mi? Hangi otel olduğunu unuttum ama neden içimdeki bir şey

Hilton diyor?"

"Gerçekten neden?"

"İrade'mizin Johnson adlı bir adam olduğunu düşünmek için bir nedenin olmalı."

"Kullandığı bir ad olabilir."

"Hilton'un sana bir şey söylememesine şaşmamalı. Onlardan bir şey öğrenmeye çalışan ilk kişi sen değildin. Bütün gazeteler, halkın öğrenme hakkının koruyucuları. Omaha'daki otel kapıyı yüzlerine kapatmış olmalı."

"Ben de böyle olduğunu tahmin ediyorum."

"İrade üzerinde kaç detektifin çalıştığını biliyor musun? Sana kaç tane olduğunu söyleyemem ama benim onlardan biri olmadığımı söyleyebilirim. Burnumu sokma gerekçemi nasıl açıklayabilirim?"

"Belki bunun İrade'yle bir ilgisi yoktur" dedim. "Belki bu bölgede bir dizi soygun yaptıktan sonra Omaha'ya kaçan bir Şüpheliyle ilgili basit bir araştırmadır."

"Orada akrabaları var. Ama onlarla kalmak yerine Hilton'a kapağı atmış. Tarihleri ve kullandığı adı biliyoruz. Pek inandırıcı bir hikâye değil, Matt."

"Belki de açıklamak zorunda kalmazsın. Cevap vermesi kolay bir soru soran New York polis detektifisin. Neden sana güçlük çıkarsınlar?"

"İnsanlar geçmişte nedene hiç ihtiyaç duymazlardı." Telefonu kaldırdı. "Cevaplaması kolay olmayan bir soru soracağım. Hangi cehenneme bu işi yapıyorum?"

"Allen W Johnson" dedi. "İki L'yle ve bir E'yle. W'nin açılımı nedir, bilmiyorum. Will'in kısaltılmışı olduğunu sanmam."

"Bir şeyin kısaltılmışı olduğundan emin değilim."

"İki gece kalmış ve nakit ödeme yapmış. Aslını ararsan Omaha polisi Berry cinayeti soruşturmasının bir parçası olarak otelde kalan herkesi kontrol etmiş. Nakit para ödeyen herkes şüpheli adayı. Bu yüzden Bay Ailen Johnson kesinlikle dikkatlerini çekmiş."

"Onunla konuşma olanağı bulmuşlar mı?"

"Otelden ayrılmış. Ne telefon kullanmış ne de odasına servis istemiş."

"Eşkalini aldıklarını sanmam."

"Evet, iyi bir eşkal almışlar. Erkekmiş ve takım elbise giyiyormuş."

"Olasılıkları daraltıyor bu."

"İrade'nin, Berry'yi tel askıyla haklamasından sonra ama cesedin bulunmasından önce ayrılmış. Dolayısıyla ona neden ikinci bir kez baksınlar?"

"Nakit ödeme yapmış."

Başını hayır anlamında salladı. "Otele geldiğinde yapmamış. Onlara kredi kartını vermiş. Çıkarken nakit para ödemiş, yaygın bir uygulama olduğu açık. Kart rezervasyonu basitleştiriyor ama nakit ödeme yapmak için nedenlerin var. Belki kartın limiti dolmuştur ya da belki faturanın eve gönderilmesini istemiyorsun, çünkü karının Hilton'da sekreterinle olduğunu bilmesini istemiyorsun."

"Nakit ödeme yaptığın zaman..."

"Kredi kartı slipini yırtıp atıyorlar. Böylece kimse kredi kartının sahte olup olmadığını bilmiyor, çünkü sen otelden çıkana kadar kredi kartı şirketine gönderilmiyor."

"Demek bir kredi kartı olduğunu biliyoruz" dedim. "İster sahte olsun, ister gerçek. Aynı adla resimli bir kimliği olduğunu da biliyoruz."

"Bir şey mi kaçırdım? Bunu nasıl biliyoruz?"

"Uçağa binmek için kimliğini göstermesi gerekiyordu."

"Kredi kartı varsa" dedi. "Diğeri üzerinde resmi olduğu sürece herhangi bir şey olabilir. Kırk İkinci Sokak'ta bu bokluklardan basıyorlar, üzerinde Hard Knox Okulu öğrencisi olduğu yazıyor."

TJ, "Aynen benim dediğim gibi" diye mırıldandı.

Joe, "Bu herifi anlat bakalım" dedi. "İlgimi çekti. Ona nasıl ulaştın?"

"Havayolu şirketi kayıtlarından."

"New York'tan Omaha'ya mı?"

"Philadelphia'dan Omaha'ya."

"Philadelphia nereden çıktı?"

"Quaker'ların kurduğunu sanıyorum."

"Demek istiyorum ki..."

"Anlatması çok karmaşık" dedim, "ama Philly'den Omaha'ya gidip gelen birini arıyordum. Johnson çerçeveye uydu."

"Yani Berry öldürülmeden önce gitmiş ve sonrasında dönmüş mü demek istiyorsun."

"Bundan biraz kısa bir süre zarfında." "Hı-hı. Kim bu, bana söylemek ister misin?"

"Yalnızca bir ad ve resimli kimliğini göstermişse bir yy ama ben yüzünü görmedim."

"Oteldeki kızın hatırladığı gibi takım elbiseli bir adam yalnızca."

"Doğru."

"Bana yardımcı ol, Matt. Başka birine aktarmam gereken ne var elinde?"

"Hiçbir şey yok."

"İrade listesine koyacağı yeni isimler peşinde koşuyorsa..."

"İrade emekli oldu" dedim.

"Ha, tamam. Sözüne güveniyoruz, değil mi?"

"Kimse ondan yeni bir haber almadı."

"Bu da teşkilatı aptal bir duruma düşürüyor. Artık topluma tehlike oluşturmayan biri için insan gücünü ve kaynaklarını seferber ediyor. Her neyse, neden bu işle ilgileniyorsun. Müşterin kim?"

"Bu gizli."

"Aman, haydi. Bana bu saçmalığı anlatma."

"Aslını ararsan bir avukat için çalıştığımdan açıklama zorunluluğum yok."

"Allahım, çok etkilendim. Bir dakika, aklıma geldi. Son kurban için çalışmıyor muydun."

Whitfield mıydı?"

"Doğru. Fazla bir şey yapmadım, ona güvenlik konusunda öğütler verdim ve Güvenilir'deki Wally Donn'a gönderdim."

"O da adama çok yararlı oldu."

"Ellerinden geleni yaptıklarını düşünüyorum."

"Sanırım öyle."

"Whitfield beni tutmuştu" dedim. "Araştıracak fazla bir şey olduğu için değil gerçi."

"Sen de hâlâ bu işin üzerindesin. Çalıştığın avukat o mu? Ne yapacaksın, faturayı mirasçılara mı göndereceksin."

"Bana ön ödeme yapmıştı."

"Peki, şimdi yaptığın harcamaları karşılıyor mu?"

"Karşılması gerek."

"Elinde ne var, Matt?"

"Elimde yalnızca Ailen Johnson var, bunu sana söylemiştim."

"O uçakları neden araştırdın?"

"Bir sezgi yüzünden."

"Evet, doğru. Sezgi hissettiğimde ne yaparım biliyor musun?"

"At yarışlarına gidersin."

Başını hayır anlamında salladı. "Piyango bileti alırım" dedi. "Ve henüz hiç kazanmadım, bu da sezgilerimin ne kadar iyi olduğunu gösteriyor. Dersimi öğrendiğim de söylenemez."

"Gereken tek şey: Bir dolar ve bir rüya."

"Bu çok iyi" dedi, "bunu hatırlamam gerek. Şimdi başka bir şey varsa..."

"Aslında..."

"Umarım bu söyleyeceğin iyi bir şeydir."

"Düşünüyordum da" dedim, "Ailen W Johnson'ın siyanür satın alıp almadığını öğrenmek ilginç olurdu."

Joe bir an susarak düşündü. Sonra, "Whitfield öldürüldüğünde biri kayıtları araştırmış olmalı. Özellikle otopsi, adamın hasta olduğunu gösterdikten ve intihar ettiği söylentileri dolaşmaya başladıktan sonra. Ama İrade'nin son mektubu bunlara bir son verdi."

"Whitfield'i öldürdüğünü kanıtladı."

"Hı-hı. Yanlış hatırlamıyorsam siyanürden bile söz ediyordu. Siyanür bir yerlerden gelmiş olmalı, değil mi? Badem gibi kokuyor ama bademden siyanür yapılamaz, öyle mi?"

"Sanırım şeftali çekirdeklerinden yapılabilir" dedim "Ama nedense İrade'nin siyanürü böyle elde ettiğini sanmıyorum."

"Satın almışsa imza vermesi ve kimliğini göstermesi gerekir."

"Belki Ailen Johnson olarak imzalamıştır."

Joe bunu biraz düşündü, iskemlesinde doğruldu. "Biliyor musun? İrade soruşturmasının başında olan adamı bulacağım ve seni aramasını isteyeceğim. Sen iyi bir adamsın, verdiği ilk izlenim iyi. Yüzyıl önce sen de bir polistin. Seninle işbirliği yapmaktan mutlu olacaktırdır eminim."

"Bu şerefe senin nail olmamandan nefret ederdim."

"Şeref mi?" dedi ciddiyetle. "Polislik günlerinden hatırladığın sözcük bu mu? Başka birinin işine burnunu soktuğun zaman böyle mi denirdi? Şeref."

"Olay biraz fazla uzamışsa farklı olur."

"Bu mu? Altı farklı açıdan uzayabilir. Bitmiş bir aküsü ve dört patlak lastiği olabilir ve gene de yüksek profilli, yüksek öncelikli olur. Bu sabah Marty McGraw'u gördün mü?"

"Onu son kez İrade'nin son mektubunu yolladığı sıralarda görmüştüm."

"Onu kastetmedim, köşesini diyorum. Bugün okudun mu?" Okumamıştım. "Kıçında bir derdi vardı, ne olduğunu unuttum. Yazının son cümlesi: 'Tam da ona ihtiyaç duyarken İrade nerede?' "

"Bunu yazmaz."

"Yazmazmış. Bir dakika bekle, buralarda bir News olmalı. Elinde bir gazeteyle geri döndü."

"Sözcüğü sözcüğü hatırlamıyordum ama özeti şöyle. İşte, kendin oku."

Gösterdiği yere bakıp son paragrafı yüksek sesle okudum. Kendinizi yakın geçmişten adı belirsiz bir mektup yazarını düşünürken ve onun hakkında Lee Harvey Oswald için söylenenleri söylerken bulacaksınız. Tam ona ihtiyaç duyduğumuz sırada nereye kayboldu?"

"Sana ne demiştim?"

"Bunu yazdığına inanamıyorum."

"Neden olmasın? İlkini de o yazmıştı, Richie Vollmer'in yaşamayı hak etmediğini yazmıştı. İtiraf etmem gerekir ki bunu yanlış bulmak çok zor. Ve kesinlikle İrade'yi harekete geçirdiğini söyleyebiliriz."

14

Oradan çıktığımızda TJ tekrar acıktı, ben de kahvaltıdan bu yana mideme kahveden başka bir şey girmediğini fark ettim. Masaları olan bir pizzacı bulup iki dilim Sicilya pizzası aldık.

"Bir yerde yemiştin" dedi TJ. "Üzerinde meyve olan pizzaları vardı. Bunu duymuş muydun?"

"Duymuştum."

"Ama hiç denemedin."

"Bana hiç iyi bir fikir gibi gelmedi."

"Bana da" dedi. "Üzerinde ananas ve bir şey daha vardı ama ne olduğunu hatırlamıyorum. Ama şeftali değildi. Daha önce söylediğin doğru muydu? Şeftali çekirdeğinde siyanür vardır demiştin."

"Kalıntısı."

"Kendini öldürmek için kaç tane yemen gerekir?"

"Kendini öldürmek için yemen bile gerekmez. Ağzına silahı daya ve..."

"Ne demek istediğimi biliyorsun, June. Şeftali çekirdeğiyle kimseyi zehirleyemezsin, çünkü bir ısırık alsa hemen tükürür. Ama intihar etmek isteyen biri yeterince yiyebilir, öyle mi?"

"Hiçbir fikrim yok" dedim. "Elbette bir bilgisayarımız olsaydı bunu hemen bulabileceğinden eminim."

"Haklısın, bunu biliyorsun. Yapacağın tek şey İnternet'e soruyu yazmak, aptalın biri e-mail'le cevabı yollar. Johnson'un siyanür satın alıp almadığını nasıl öğreneceğiz?"

"Bekleyeceğiz."

"Neyi?"

"Joe Durkin'in bir telefon etmesini."

"Etmeyeceğini söylediği bir telefonu."

"Bu yalnızca söylediği."

"Yani söylediğiyle yaptığı aynı olmaz mı?"

Başımı salladım. "Aklına takılacak" dedim. "Yarın ya da öbür gün telefona sarılacak."

"Ya sarılmazsa?"

"Önemli olduğundan emin değilim. Neler olduğunu biliyorum. Kanıtlamak için birkaç şeyi biraraya getirmem gerek ama bunu yapmayı istediğimden emin değilim."

"Neden?"

"Çünkü bir yararını göremiyorum."

"Yılın en büyük haberi" dedi. "Adam hiçbir şey yapmadığı zaman bile gazete sattırıyor."

"Tam ona ihtiyacımız olduğu sırada nerede?"

"Bütün şehir soluğunu tutmuş, ne yapacağını öğrenmek istiyor. Emekli olduğunu söylüyor ama belki oyalanıyordur. Herkes listede yeni ismin kim olacağını merak ederek onun bir sonraki hareketini bekliyor."

"Ama biz daha iyisini biliyoruz."

"Gerçeği öğrendiğin zaman" dedi, "birine söylemen gerekmez mi? Detektiflik bu değil mi, gerçeği ortaya çıkarıp birine söylemek?"

"Her zaman değil. Bazen gerçeği bulur ve kendine saklarsın."

TJ bunu biraz düşündü. "Gerçek, büyük bir hikâye olur" dedi.

"Sanırım öyle."

"Yılın olayı, böyle diyecekler."

"Her ay başka bir yılın olayı çıkıyor" dedim, "her yıl da on yılın olayı çıkıyor, yüzyılın olayına adaylar buluyoruz. Bir k da asla endişe etmemeliyiz. Dikkat çeken kişiler sıkıntısı çekmeyeceğiz. Ama haklısın, büyük bir hikâye olurdu."

"Bütün gazetelere adın yazılır."

"Yüzüm de istersem televizyon kameralarına çıkar. Adımın arada bir gazete çıkmasına aldırmam. Bunlar müşteri çek ve ille de çok iş istemesem bile insanların gelip seni seçmesi hoş bir şey. Ama bu küçük bir popülerlik olmaz. Bir sirk olur ve hayır, ortadaki eğitim taburesinde olmak istemem."

"Demek İrade'nin sırrı sırf sen 'Geraldo'nun talk show'una çıkmak istemiyorsun diye ortaya çıkmadan kalacak."

"Popülerliğin büyük kısmından kaçınabilirim. Joe'ya devreder ve doğru kulaklara fısıldamasına izin veririm. Diğerinin bu şerefe ulaşmasını sağlamak için bir yol bulur. Bir şey yaparsam herhalde böyle yaparım."

"Ama bu kadarını bile yapmayabilirsin."

"Yapmayabilirim."

"Neden?"

"Çünkü o uyuyan bir köpek" dedim. "Belki en doğru dürüst iş onu uyandırmamak olur."

"Nasıl karar vereceksin?"

"İnsanlarla konuşarak."

"Şimdi yaptığımız gibi mi?"

"Aynen şimdi yaptığımız gibi" dedim. "Bu sürecin bir parçası."

"Yardım ettiğime sevindim."

"Gidip Elaine'le konuşacağım" dedim. "Sonra bir toplantıda bundan söz edeceğim. Açık açık her şeyi anlatmam, kimse neden söz ettiğimi anlamaz ama konuyla ilgili kendi düşüncelerimi netleştirmeme yardımcı olur. Sonra da konuşmak istediğim biri daha var."

"Kim?"

"Tanıdığım bir avukat."

Başını salladı. "Öyle görünüyor ki kimse önce avukatıyla iş yapmak istemiyor."

Elaine'le ben Dokuzuncu Cadde'deki Paris Yeşili'nde yemek yedik. Sohbetimiz Portobello mantardan kapuçinoya kadar tek bir konu üzerinde yoğunlaştı. Onu Pare Vendôme'a götürüp St. Paul'e kadar Dokuzuncu Cadde'de yürümeye devam ettim. Oraya on dakika geç vardım ve tam konuşmacı hikâyesinde ilk içkisini içtiği noktaya geldiğinde iskemleme oturdum. Geçinemeyen aile geçmişini kaçırmıştım ama herhalde bunsuz da idare edebilirdim.

Verilen arada kendime kahve aldım ve birkaç kişiyle sohbet ettim. Toplantı tekrar başladığında elimi kaldırıp karar vermekle ilgili bir konuşma yaptım. Harika derecede belirsizdim, kimse neden söz ettiğim hakkında en küçük bir fikre sahip değildi ama AA toplantılarında bu görülmedik bir durum değildir. Kafamda olanlardan söz ettim. Sonra bir televizyon tasarımcısı Şükran Günü için Greenville'deki evine gidip gitmeyeceğinden söz etti, onun ardında da bir kadın alkolsüz bira içen bir adamla çıkmasından ve bu durumun onu etkilemesinden konuştu.

İskemleleri topladıktan sonra birkaç arkadaşım ile Kızıl Alev'e kadar yürüdüm ama daha önceden verilmiş bir sözüm olduğunu söyleyerek onların kahve davetini geri çevirdim. Columbus Circle'e doğru yönelerek Christopher Sokağı'na giden bir IRT trenine bindim. 10:30'da Commerce Sokağı'nda bir verandada durmuş, aslan başı biçimli bir kapı kolunu itiyordum.

Commerce Sokağı iki blok uzunluğundadır ve bulunması tordur. Altıncı Bölge'de uzun süre çalıştığımdan, Village'deki yolları iyi bilirdim ve bu bloğa birkaç yıl önce defalarca gelmiştim. Bir keresinde Elaine'le sokağın karşısındaki Cherry Lane Tiyatrosu'nda bir oyun izlemiştim. Bugünkü gibi diğer ziyaretim de Ray Gruliow'un evineydi.

Verandada uzun süre oyalanmadım. Ray bana kapıyı açarak içeri girmemi işaret etti. Yüzü, karşısındakini kazanmayı başaran gülümseyişiyle parlıyordu. Dünyanın büyük bir kozmik şaka olduğunu ve üzerinde kalan son iki insanın ikiniz olduğunu söyleyen bir gülümseme idi bu.

"Matt" diyerek omuzuma vurdu. "Taze kahve var. İster misin?"

"Neden olmasın?"

Kahve sert, bol ve koyuydu, St. Paul'un bodrumunda plastik kaptan yudumladığım acı tortudan dünyalar kadar farklıydı. Bunu söylemem Ray'in hoşuna gitti. "St. Luke'a gittiğim zaman termosta kendi kahvemi götürüyorum" dedi. Sponsorum bunun kendimi gruptan uzaklaştırmamın bir yolu olduğunu söylüyor. Ben daha çok gastritten uzaklaşmış olduğumu söylüyorum. Sen ne diyorsun?"

"Her ikinizle de aynı fikirdeyim."

"Ne diplomasın. Şimdi, harika kahvemini çekiciliğinin dışında seni buraya getiren nedir?"

"Son konuştuğumuzda" dedim, "intihar suçlamasına karşı Adrian Whitfield'i savunmuştun. Hatırlıyor musun?"

"Çok net. Kısa bir süre sonra İrade, sorumluluğu üstüne alacağı görüşümü doğrulayan bir mektup gönderecek kadar incelik gösterdi."

Kahveden bir yudum daha aldım. Gerçekten özel bir kahveydi.

"Adrian kendini öldürdü. Mektubu o yazdı. Bütün o mektupları o yazdı, bütün o insanları o öldürdü. İrade oydu" dedim.

15

"Cinayet de olabilirdi" dedim. "Gerçi İrade'nin bunu nasıl başarabildiğini çıkaramıyorum. Bazı yöntemleri olduğunu varsay, binanın yan tarafına tırmanabildiğim, bir pencereden girdiğini ya da kapının kilidini açıp alarm sistemini devreden çıkardığını ve sonra tekrar devreye soktuğunu varsay. Tam bir kilitli oda bilmecesi, en azından öyle görünüyor.

Ama intiharsa, Allah kahretsin, kendi viskine zehir koymaktan daha basit ne olabilir? Tek başına birkaç dakika yalnız kalsa bunu yapabilirdi, elinde çok fırsat vardı. Şişenin kapağını açıp siyanür kristallerini içine attıktan sonra kapağı tekrar kapaması yeterliydi."

"Otobüsü yakalamaya hazır olana kadar da o şişeden içmemeye dikkat etmesi."

"Doğru" dedim. "Ama daha önce söz ettiğin noktaya geri dönüyoruz. Niçin mali bir neden yokken cinayet gibi görünecek bir intihar eylemi için bu kadar zahmete girsin? Neden olanaksız bir cinayet gibi görünmesini sağlasın?"

"Neden?"

"Böylece bunun onuru İrade'nin olacak, süreç içinde iyi görünecekti. İrade'nin son başarısı olacaktı. Neden iyi bir hedef seçip vurmasın?"

Grulio w bunu düşündü, yavaşça başını salladı. "Eğer o İradeyse anlamlı. Ama ancak İrade'yse."

"Kesinlikle."

"Peki bunu nasıl düşündün? Çünkü rüyada gördüğün bir hipotezden başka bir şey değilse, çünkü intihar olması gereken inayetten anlam çıkarmanın tek yolu bu..."

"Hipotez değil. Beni kuşkulandıran başka bir şey var."

"Ah!"

"Evine ilk gittiğimde" dedim. "Nefesi içki kokmuyordu."

"Allah aşkına" dedi. "Bunu neden daha önce söylemedin? Allahım, orospu çocuğunu hemen oracıkta tutuklamamana sasırdım."

Ama Whitfield'ın Park Avenue'daki evine ilk ziyaretimi ilgili hatırladıklarımı sözümü kesmeden dinledi. "İçki içmediği halde içtiğini söyledi" dedim. "Peki neden böyle bir konuda yalan söylesin? Sıkı bir içkici değildi ve sıkı bir içkici olduğunu da iddia etmedi ama içki içmişti. Hatta benim önümde bile içti. Yani neden daha önce birkaç kadeh devirmiş gibi davransın? "

Bana yalan söylediği sonucuna varmak için bu soruya cevap vermem gerekmiyordu ve bunu nedensiz yaptığını düşünmüyordum. Peki bu yalanın başardığı neydi? İrade'nin tehdidinden çok etkilendiği iddiasının altını çizdi. Aslında ne diyordu? Satır altında "Gerçekten ve haklı olarak korkuyorum, aslında o kadar korkuyorum ki bugün birkaç kadeh içtim ve şimdi de bir tane içeceğim. Orada durup beni izleyebilirsiniz.

"Neden korktuğunu düşünmemi istedi? Bu soruyu kafamda evirip çevirdim. Beni korkusuyla etkilemek istemesinin tek nedeninin böyle bir korkunun var olmadığı sonucuna vardım. Bu nedenle bana yalan söylemek zorunda kalmıştı. Korktuğunu düşünmemi istiyordu, çünkü korkmuyordu."

"Neden böyle bir zahmete katlansın? Bir palyaço onu ölüm listesine aldığı için korktuğunu zaten varsayarsın. Herkes böyle düşünmez mi?"

"Sen böyle düşünürdün" dedim, "ama o benim bilmediğim bir şey biliyordu. Korkmadığını biliyordu, korkacak bir şey olmadığını biliyordu."

"Çünkü İrade ona zarar veremezdi."

"Kendisi İrade'yse hayır."

Ray kaşlarını çatı. "Bu büyük bir mantık sıçraması, değil mi? Korkuyormuş gibi davranıyor, dolayısıyla korkmuyor, dolayısıyla korkacak bir şeyi yok. Dolayısıyla İrade o. Usta kriminal, dizi cinayetler katili. Okula ilk girdiğimde gördüğüm Mantık dersinden fazla bir şey hatırlamıyorum ama bana merhemde hata var gibi geliyor."

"Merhemde hata mı?"

"Merhem, odun yığını. Belki korkmuyordu, çünkü kanserdi ve İrade'nin ona yalnızca iyilik yapacağını düşünüyordu."

"Bunu da düşündüm."

"Hastalığını dünyadan sakladığı için de İrade'nin tehdidinin onu neden korkutmadığını merak etmeni önlemek için de masum bir davranışta bulundu."

"Bunu da düşündüm."

"Eee?"

"Bunun mümkün olduğunu kabul etmem gerekir" dedim. "Ama bana doğruymuş gibi gelmiyor. Bunun ardındaki neden çok zayıf geldi bana. Korktuğunu düşünmesem ne olur? Yalnızca acı çekmeye meraklı olduğunu düşünürdüm. Ama İrade olduğu gerçeğini gizlemek istiyorsa, eh, neden gizli tutmak istediğini anlayabilirsin."

"Buradan nereye gittin?"

"Birinci cinayetini gözden geçirdim."

"Richie Vollmer."

"Richie Vollmer. Adrian'ın müvekkili, artık yeniden serbestti."

"Richie'yi başka avukatlar da kurtarabilirdi Matt. Yalnız Adrian'ın kazanabileceği bir dava değildi o. Neagley denen kadın kendini astığında iddianame çöktü. İpi ona Adrian vermedi."

"Doğru."

"Sence Adrian kendini sorumlu mu hissetti?"

"Bu kadar ileri gitmedim. Richie'nin serbest bırakılması büyük bir adaletsizlik olarak gördü diye düşündüm ve McGraw'un yazısını okuyunca da Marty'nin haklı olduğuna karar verdi. Richie üstünde olmayınca dünya daha iyi bir yer olacaktı."

"O sütunu kaç kişi okuyor? Ve bunların kaç yazıda karşı çıkacak hiçbir şey bulamadı?"

"Çok insan okuyor ve büyük kısmı da yazıyla aynı görüşteydi. Adrian'da çoğumuzda olmayan bir şey vardı. Aslında iki şey. Adalet koridorlarında Richie'nin küçük dansında bir rol oynamıştı ve sonuç açısından herhalde bir sorumluluk hissetti Belki Richie'nin suçunu itiraf etmesi şansını kullanmamıştı."

"Tamam, spekülatif bir bakış açısı ama kabul ediyorum. İki şey dedin. Öbürü nedir?"

"Ulaşma yolu vardı."

"Neye, başına vurulan alete mi? Ya da ağaca asılan ipe mi?"

"Richie'ye. Bir düşün, Ray. Çocukları öldürme suçuyla yakaladıkları bir orospu çocuğuydu. Mahkemeden kurtuldu, şimdi serbest ama parya muamelesi görüyor. Sen de İrade'sin, adalet dağıtmaya kararlı, halkın yanında bir yurttaşsın. Ne yaparsın, rehberde telefonunu mu bulursun? Onu arayıp vergisiz yatırımların avantajlarını anlatmak için ona randevu mu verirsin?"

"Ama Adrian onu nerede bulacağını biliyordu."

"Elbette biliyordu. Onun avukatıydı. Richie'nin onunla görüşmeyi reddedeceğini mi sanıyorsun? Ya da tetikte duracağını?"

"Bir müvekkilin ne yapacağını asla öngöremezsin" dedi. "Duruşma sırasında aileden hemen sonra gelirsın, duruşma beraatle sonuçlanınca seni tanımak bile istemezler. Bunun vefasızlık olduğunu düşünürdüm eskiden. Sonra bir süre yaşananları unutma isteğinden kaynaklandığına karar verdim."

"Ya şimdi?"

"Şimdi vefasızlığa tekrar geri döndü. Allah biliyor ya etrafta bol miktarda var vefasızlık." İskemlesinde geriye yaslamak ellerini başının arkasında kavuşturdu. "Diyelim ki haklısın" dedi "ve Adrian ona ulaşabilirdi. Richie'yi arayabilir, Richie de onunla buluşabilirdi."

"Tetikte de olmazdı."

"Tetikte de olmazdı. Adrian onun evinin önüne on iki yaşında bir kız çocuğu kılığında giderdi. İkisini yan yana koymak için bu varsayımın dışında bir kanıtın var mı?"

"Polisler ikisini bir arada gören bir tanığı ortaya çıkarabilir" dedim. "Ben bunu denemedim bile. Tam tersine baktım, Richie öldürüldüğünde Adrian'ın başka bir yerde olduğunun kanıtını aradım."

"Örneğin mahkemede ya da kent dışında."

"Ona başka bir yerde olduğunu kanıtlama şansı veren herhangi bir şey. Bürosundaki masasında duran takvimine ve çizelgelerine baktım. Başka bir yerde olmadığını kanıtlayamam, çünkü sorulara cevap verecek durumda değil ama özel bir işi olduğunu saptayamadım."

"Ya diğerleri. Bir sonraki kurban Patsy Salerno'ydu. Gene önemli bir müvekkil mi?"

"Adrian onu hiç temsil etmedi. Ama birkaç yıl önce Patsy'nin adamlarından biri müvekkili oldu."

"Yani?"

"Belki bu durum adama karşı güçlü bir antipati duymasına neden olmuştur. Bilmiyorum. Belki Patsy'nin çevresiyle ilişkisini sürdürdü, biri onun Patsy'nin yemek yediği lokantaya girmesine yardımcı oldu falan."

"Böylece Adrian tuvalete ondan önce girip saklandı." Başını hayır anlamında salladı. "Onu oraya girerken düşünmek bile zor, bir tabak patlıcan yemeği için Arthur Caddesi'ne gittiğini düşünmek çok zor. Orada nasıl saklanıp Patsy'nin doğanın çağrısına cevap vereceğinden emin olabilir? Tuvalete gidişlerinin sık olabileceği bir yaştaydı Patsy ama gene de uzun süre bekleyebilirsiniz. Adrian orada saklanacak bir adam değildi."

"Daha çok bir tahmin" dedim.

"Devam et."

"Belki oradakilerin arasına karışmaya çalışmadı. Belki kılık değiştirmeye çalışmak yerine kendisi gibi davrandı. Belki Patsy'nin kulağına eğilip çok gizli bir toplantı ayarladı."

"Hangi bahaneyle?"

"Patsy'nin adamları arasında bir hain. ABD Savcılığı'ndan sızan bir bilgi. Diğer mafya ailelerinin yüksek düzeyde bir yetkilisinden gelen bir mesaj. Ne uydurduğunu kim bilebilir? Patsy'nin şüphelenmesi için bir neden yoktu. Kaygı duyacağı tek tel, üstündeki dinleme cihazının teli olurdu, boyna dolanan türden olanı değil."

Ray, "Patsy'nin yeri ve zamanı seçmesine bile izin verdi" dedi. "'Arka kapının kilitli olmamasını sağladım. Gizlice gir, koridorun sağında tuvalet var'."

"Bir arka giriş var mı bilmiyorum" dedim. "Ama öyle ya da böyle Patsy ile buluştu. Ve Patsy'nin kimseye söylememesini de sağladı."

"Yani kimliği ona ulaşma şansı tanıdı. Richie'de olduğu gibi."

"Bana en iyi çalışma yöntemi gibi geliyor."

Ray başını salladı. "İrade'yi düşündüğün zaman" dedi, "şehir sokaklarında görünmeden gezen bir Ninja düşünüyorsun. Ama en iyi görünmemelik giysisi üç parçalı takım elbisedir. Salerno cinayeti sırasında nerede olduğuna baktın sanırım. Montana'da balık avladığını hiç sanmıyorum."

"Anladığım kadarıyla burada, New York'taydı."

"Sekiz milyon insan gibi" dedi, "onları cinayetle suçlayamazsın, değil mi? Ya Julian Reşid? Adrian, St. Albans'daki eve nasıl girmeyi planlıyordu?"

"Bilmiyorum" diye itiraf ettim. "Belki Reşid'in dışarı çıkmasını sağlayacak bir plan üzerinde çalışıyordu. Reşid öldürüldüğünde orada olmadığını biliyorum. Akşam randevu defterine baktım. Henry Berghasp ve De Witt Palmer'le geçirdi."

"Bir yargıç ve bir kolej müdürüyle mi? Kardinal'in onlara kalmaması ne kötü. Üçünün West Sokağı'nda bir bara gittiklerini sanmam."

"Christ Cella'da yemek, yeni Stoppard oyunu için beşinci sırada koltuklar ve sonra Agincourt'da içki. Takviminde not var, kredi kartı ekstresi ve bilet koçanları bunu kanıtıyor."

"Mükemmel" dedi. "İrade'nin işlemediği bir cinayet için onun nerede olduğunu çok sağlam kanıtlamışsın."

"Biliyorum."

"Sence bunu ayarladı mı? Scipio'nun yapacağını biliyordu ve aynı saatte başkalarıyla birarada olmaya özen gösterdi."

"Rastlantı olduğunu düşünüyorum."

"Çünkü o saatte başka bir yerde olduğunu kanıtlasaydı da bir şey fark etmezdi."

"Doğru."

"Diğer iki cinayet için kanıtlamamasının da bir şey fark ettirmeyeceği gibi."

"Doğru."

"Ama geriye bir tane kaldı, değil mi? Kürtaçlı adam. Gerçi kendisine böyle denmesinden nefret ediyordu, değil mi? Kürtaç karşıtı adam olarak tanınmayı tercih edeceğinden eminim."

"Doğmamışların koruyucusu" dedim.

"Roswell Berry. Çirkin eski New York'ta değil, Amerika'nın tele-pazarlama başkentindeki bir yerde öldürüldü."

"Omaha'da mı?"

"Omaha'nın böyle olduğunu bilmiyor muydun? Kablolu kanalda ne zaman bir reklam yayınlarsa, örneğin Rofer Withtaker'ın en sevilen şarkılarından oluşan bir CD ısmarlamak için 24 saat hizmet veren 800'lü bir numara, siparişi alan on kişiden dokuzu Omaha'daki bir büroda oturuyordur. Berry öldürüldüğünde Adrian nerede olduğunu kanıtlatabiliyor muydu?"

"Evet, kanıtladı."

Ray kaşlarını kaldırdı. "Gerçekten mi? Bütün teorin böylece çürüyor, değil mi?"

"Hayır" dedim, "sağlam bir kanıt en yakın şey bu ve beni bu gece buraya getirecek kadar da güçlü bir kanıt. Bak, Berry öldürüldüğünde Adrian gerçekten de nerede olduğunu kanıtlatabiliyordu. Ve bu kanıtta gedikler var."

"Philadelphia'ya gitti" dedim. Metroliner'la gidip döndü, her iki yolculukta da birinci sınıfta yer ayırtmıştı. Biletinin parasını American Express kartıyla ödedi."

"Philly'de nerede kaldı?"

"Independence Hall'a yakın Sheraton'da. Üç gece oradaydı, gene Atnex kartını kullandı."

"Bu arada Roswell Berry, Omaha'da öldürülüyordu."

"Doğru."

"Ne kadar, iki bin mil uzakta mı?"

"Az çok."

"Dur bir düşüneyim" dedi. "Bu Adrian'ı temize çıkartıyor gibi. Onun yaptığını nasıl düşünebiliyorsun?"

"Şöyle düşündüm" dedim. "Philly'ye gitti ve otele gidip bavulunu açtı. Sonra sanırım bir evrak çantası alarak havaalanına kadar taksi tuttu. Orada nakit ödeme yaptı ve A. Johnson adına düzenlenmiş bir kimlik gösterdi. Midwest Express ile Milwaukee üzerinden Omaha'ya gitti. Allen Johnson adıyla Hilton'da oda tuttu, tutarken aynı adla bir kredi kartı gösterdi ama çıkarken nakit ödeme yaptı. Berry'yi öldürdü ve ceset bulmadan önce otelden ayrıldı."

Ray, "Ve Philadelphia'ya geri döndü" dedi. "Valizini toplayıp otel faturasını ödedi ve trene bindi."

"Doğru."

"Bay Johnson Omaha'dayken de onun Philadelphia'da olduğunu gösteren hiçbir şey yok elimizde."

"Yok" dedim. "Otel faturasına tek bir telefon konuşması yazılmamış, yemek ısmarlanmamış, odanın parasını ödüyor olmasının dışında kentte olduğunu gösteren hiçbir şey yok."

"Yatakta uyuyup uyumadığını hatırlayan bir hizmetli de yok sanırım."

"Bu kadar uzun zaman sonra mı? Ancak onunla birlikte uyusa hatırlayabilir."

"Matt, Adrian neden Philly'ye gitti. Nerede olduğunu kanıtlamak için diyeceksin, bu kadarını ben de anlıyorum ama gösterdiği neden neydi?"

"Bazı randevular yapmak gibi görünüyor. Masadaki takviminde dört-beş randevu vardı."

"Ah!"

"Saatler ve soyadları. Gerçek randevular olduğunu sanmıyorum. Özellikle yazıldığını düşünüyorum. Masa kartoteksinde de bu adları araştırdım ama hiçbirini bulamadım. Daha da önemlisi telefon faturalarına, hem evinin hem de bürosunun faturalarına baktım. Bu çerçeveye uyan tek telefon konuşması Sheraton'a oda tutmak için ettiği telefon."

Ray bunu düşündü. "Diyelim ki Philadelphia'da birini görüşecekti. Evli bir kadın. Paralı bir telefonda aradı çünkü..."

"Çünkü kocası Adrian'ın telefon kayıtlarını kontrol edebilirdi."

Baştan aldı. "Kadını hiç aramadı" dedi. "Kadın onu aramak zorundaydı, bu yüzden telefon faturasında kayıt yok. Takvimindeki randevular bu kadınlardı. Takvimine bakanlar on adını öğrenmesin diye isimler uydurmaydı. Oraya gitti, odasından hiç çıkmadı, kadın onu mümkün olduğu zamanlar ziyaret etti ve Johnson adlı başka biri Omaha'ya gidip döndü, İrade olduğu için değil de, Warren Buffet'la yatırımları konuşmak istediği için."

"Adrian da sürekli odasında kaldı ve Oda Servisi'nden sandviç bile istemedi. Ya da mini bardan karışık fındık fıstık yemedi."

Tekrar üzerinden geçerek onun itiraz etmesine izin verdim, itiraz ettiği zaman da çürüttüm.

"Ailen Johnson" dedi. "Doğru mu? Ailen mı?"

"Hilton'da Ailen, havayolu şirketinin kayıtlarında yalnızca baş harfler."

"Adnan'ın üst çekmecesinde bu adla düzenlenmiş evrak dolu bir cüzdan bulsaydık, elinde bir şey olduğunu söyleyebilirdin."

"Çekmecesine tıkmış ya da kasaya koymuş olabilir" dedim. "Bence artık bunlara ihtiyacı kalmayınca belgelerden kurtuldu."

"Peki bunu ne zaman yaptı? Omaha'dan döndükten sonra mı?"

"Ya da İrade'nin son kurbanı olarak kendisini gösteren mektubu yazdıktan sonra. Ya da daha sonra. Yakınlarda siyanür alanların bir listesini bulmak iyi olurdu."

"Böyle bir listeyi nereden bulabilirsin?"

"Siyanür alanların listesi tutulur. Adrian'ın siyanürden öldüğü otopsiyle kanıtlandıktan sonra biri herhalde araştırmıştır. Listede kendi adının geçmeyeceğinden emin olabiliriz, yoksa bu konuda manşet atılırdı. Bunu da düşünmüştü. Siyanür almak için kimlik göstermen gerekiyorsa başka birinin adına düzenlenmiş bir kimlik kullanmıştır."

"Ailen Johnson adını tekrar kullanmanın sakınca oluşturmayacağını düşünmüştür."

"Kimliği yok etmediyse evet. Birinin iki Johnson'ı biraraya getireceğinden fazla endişe ettiğini sanmıyorum: Omaha'daki otelde bulunan Johnson'la New York'taki siyanür listesinde adı geçen Johnson'ı yani.

"Bence de etmemiştir."

Ray izin istedi ve ne kadar şanslı olduğunu söyleyerek geri döndü: Banyoda telle onu bekleyen kimse yoktu.

"Gerçi onun listesinde olamazdım zira zaten bir ceza avukatı vardı" dedi. "Çok karışık bir liste, değil mi?"

"Çok karışık."

"Bir cinsel psikopat, bir Mafya babası, bir yaşam hakkı savunucusu ve bir siyah ırkçı. Herkes aralarındaki ortak paydayı bulmaya çalıştı. Bu cinayetleri kimin yaptığını öğrenince bu paydanın ortaya çıkacağını düşünüyor insan ama gene de bulmak zor."

"Yalnızca birincisi için gerçekten bir nedene ihtiyacı vardı ve bu nedene de sahipti. Richie Vollmer'ın serbest bırakılmasındaki rolünü düşünüyordu ve McGraw'un yazısı onu harekete geçirdi. Bu noktada yalnızca tek bir cinayet işlemeyi planlıyordu."

"Sonra ne oldu?"

"Tahminime göre bundan hoşlandığını keşfetti."

"Heyecan mı duydu demek istiyorsun? Orta yaşlı bir avukat birden psikopat ruhuna sahip olduğunu keşfediyor, öyle mi?"

Başımı hayır anlamında salladım. "Onun birden katile dönüştüğünü düşünemiyorum. Ama bunu doyurucu bulduğunu sanıyorum."

"Doyurucu."

"Böyle düşünüyorum, evet."

"İnsanları öldürmek, dünyayı daha iyi bir yer haline getirmek. Kastettiğin bu mu?"

"Bunun gibi bir şey."

"Doyurucu olabilir" dedi. "Özellikle kendisi ölüm cezasın çarptırılmış bir insan için."
'Ayrılmadan önce dünyayı düzeltmek için neler yapabilirim? Peki, bu orospu çocuğunu ortadan kaldıracam. Sonsuza kadar yaşamayabilirim ama hiç değilse senden uzun yaşayacağım, orospu çocuğu'."

"Böyle düşündü. Birincisi Richie. İkincisi, çünkü tekrar yapmak istiyor, bu yüzden yasanın kılını dokunamadığı birini seçiyor. Adam hakkında güçlü bir olumsuz izlenim edinmesine yetecek kadar tanıyor Pats Salerno'yu."

"Ya sonra?"

"İşe devam ederken nedenlerin zayıfladığını düşünüyorum. Üç ve dört numaralı kurbanlar neredeyse dokunulamayacak kişilerdi. Roswell Berry kürtaj yapan doktorların ölmesine neden olan davranışları kıskırtmıştı ve yasalar onu koruyordu. Bu işte kişisel bir neden olduğunu sanmıyorum. Gerçi Adrian bu doktorlardan birini tanıyor ya da kürtaj hakları konusunda güçlü duygular besliyor olabilir."

Ray birden, "Ablası" dedi.

"Ablası mı? Kız ya da erkek kardeşi olduğunu bilmiyordum."

"Bir keresinde bana anlatmıştı" dedi. "Uzun zaman önce, günde bir içkiden fazla götürdüğü dönemde. O sırada da iyi viski severdi, gerçi sana markasını söyleyemem." Birden sırtıttı. "Ama tadını hatırlayabiliyorum. Şaşırtıcı değil mi? Her ikimiz de yarım buçuk sarhoştuk, bana ablasını anlatmıştı. Adrian'dan iki üç yaş büyüktü. Öldüğünde uzak bir kolejdeydi, Adrian da lisenin son sınıfında."

Yanıtı bildiğimi sanıyordum ama gene de soruyu sordum. "Peki neden öldü?"

"Kan zehirlenmesinden" dedi. "İnsanı hemen öldüren şu enfeksiyonlardan. O sırada bütün doktorlar böyle demişti. Yıllar sonra annesinden hikâyeyi öğrendi. Kadın babasının ölümüne kadar ona anlamamıştı ama tabii ki sen şimdi ne olduğunu tahmin ediyorsundur."

"Evet."

"Arka sokaklarda yapılan bir kürtajın ardından gelişen septisemiden. Bu Adrian'ı kürtaj hakları şampiyonu yaptı mı? Görüldüğü kadarıyla hayır. Belki arada bir çek yazmış ya da görüşleri nedeniyle bir adaya oy vermemiştir ama birçok dilekçe ve açık mektubu imzalamadı ve onu hiç Beşinci Cadde'de St. Patrick'in önünde gözcülük yaparken görmedim."

"Ama küçük listesini oluştururken..."

Başını salladı. "Elbette. Neden olmasın? 'Bu senin için kardeşim'." Esnedi. "Komik" dedi. "İçtiğim zamanlar hiç yorulmazdım. Her zaman geç saatlere kadar oturmanın en kolay yöntemi."

"Eve gideyim de biraz uyu."

"Otur" dedi. "Henüz bitirmedik. Her neyse, biraz kahve olsa iyi olacak."

Ray Gruliow, "Kanıt dediğin şey elinde yok" dedi. "Bırak mahkumiyeti, dava açılması olasılığı bile az."

"Bunu biliyorum."

"Sanığın artık yaşamadığını düşünürsek daha da zor." İskemlesi arkaya kaykıldı. "Ama zaten sen jüriye bu hikâyeyi satmaya çalışmıyordun, değil mi? Satmak istediğin kişi benim."

"Eee?"

"E'si, sanırım satın aldım."

"Tonlarca rozetli adamı işe koşarsan yeterince kanıt bulabilirsin" dedim. "Adrian'ın birkaç düzine fotoğrafını basıp, havaalanları ve otellerdeki kişilere gösterir ve onu tanıyan biri bulursun. Evinden ve bürosundan yaptığı konuşmaların kayıtlarını çıkarırsın. Konuşmalarının çoğunu paralı telefonlarda yapmıştır herhalde ama onunla İrade'nin eylemleri araştırınca bağlantı kuracak birkaç konuşma bulunabilir. Evini ve bürosunu benim zamanım ve yetkimin olmadığı ayrıntılı bir araştırmayla gözden geçirirsin ve kim bilir, belki de sağlam bir kanıt bulursun."

"Öyleyse sorun ne?"

"Sorun bu uyuyan köpekle ne yapacağım."

"Geleneksel olarak uyumasına izin vermen gerekir."

"Biliyorum."

"Adrian öldü. İrade de resmen emekli oldu. Son mektubunda böyle demişti. Ne yaptı, mahkemeden çıkarken postaya mı attı?"

"Öyle görünüyor."

"Mektup yazdı, üzerine pul yapıştırdı ve yanında taşıdı. Sonra duruşma bitti, müvekkili suçunu itiraf etti, havluyu atma zamanı geldi. Böylece mektubu postaladı, eve gitti ve son sahneyi oynadı."

"Önce beni aradı" dedim.

"Önce seni aradı ve keşke daha çok zamanım olsaydı dedi. Sonra gitti ve son içkisini içip halıyı öperken korumanın tanık olmasını sağladı. News'a gönderilen mektuptaki yanlış posta kodu işi. Sence mektubun gecikmesine bu mu neden oldu?"

Başımı hayır anlamında salladım. "Sanmıyorum. Nasıl olacağını bilemezsin. Gazeteye gelen mektup sayısına bakılırsa bir memurun işi anlayıp doğru yere gönderme olasılığı büyük. Kodu yanlış aldığını düşünüyorum."

"Herhalde aklında başka şeyler vardı" dedi. Bana döndü.

Gözleri benimkileri aradı. "Ne düşünüyorum biliyor musun? Elindekileri polislere devretmen gerek bence."

"Bunu neden söylüyorsun?"

"Çünkü öbür türlü yanlış yerlerde dönenip dururlar ve aylar boyu yanlış ağaçlara havlarlar. İrade işine kaç adam ayırdıklarını biliyor musun?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Çok adam ayırdılar."

"Kesinlikle ayırmışlardır."

"Peki, artık başka birine zarar veremeyeceğini bile bile onların zamanlarını boşa harcamalarına izin de verebilirsin ama bu doğru olur mu bilmiyorum. İrade'yi ararken kim bilir kaç hayatın altını üstüne getirecekler?" Esnedi. "Ama daha temel bir sorun var. Müşterin kim? Onun çıkarlarına en iyi nasıl hizmet edebilirsin?"

"Tek müşterim Adrian'dı."

"Peki, sen istifa etmedin, o da seni azletmedi. Hâlâ müşterin olduğunu söyleyebilirim."

"Mantığa göre ortaya çıkarmamam gerekir."

Başını hayır anlamında salladı. "Bir şeyi gözden geçiriyorsun, Matt. Adrian seni niye tuttu?"

"Kendini koruması için yaptığım öneriler karşılığında ondan para almıyordum. Sanırım bu yolla bana para ödemek istedi."

"Ne yapmanı istiyordu?"

"Olayı araştırmamı. Ona fazla bir şey beklememesi gerektiğini söyledim." Bir şey hatırladım. "İşi deşme eğilimime bir ad taktı. İnatçılık dedi."

"Gerçekten de öylesin. Gördün mü? Bu işi çözmeni istiyordu. Açık kapı bırakmak istemiyordu. Herkesi şaşırtmak, perde indiğinde seyircilerin nefeslerini tutmasını istiyordu. Ama uygun bir aradan sonra geri dönüp darbeyi indirmek istiyordu. Sen bu noktada işe dahil oldun."

Söylediklerini düşündüm. "Bilmiyorum" dedim. "Neden ölümünden bir süre sonra açılacak bir mektup bırakmadı. Saplantıları olan bir dizi cinayetler katilinden söz ettiğimizi unutmayalım. Gerçekten onun aklını okuyabileceğini düşünüyor musun?"

"Öyleyse bütün söylediklerimden vazgeç. Ne istediği ve ne istemediği kimin umurunda. Sen bir detektifsin. Böylesin yapman gereken de bu. Bu nedenle işten vazgeçmedin ve bu nedenle çözdün."

"Çözmüşsem tabii."

"Bu yüzden yarın arkadaşın Durkin'e gidip bunları anlatacaksın."

"Çünkü ben buyum ve bu işi yapıyorum."

"Hı-hı. Korkarım başka çaren yok."

Ertesi sabah kahvaltı ederken telefon çaldı. Elaine açtı, arayan TJ'ydi, dükkâna gitmesini isteyip istemediğini soruyordu. Elaine onunla konuştuktan sonra "Bir dakika" deyip telefonu bana verdi.

"Şeftali çekirdekleri değil" dedi. "Çekirdekleri kırman gerek, içinde bir tohum var."

"Neden söz ediyorsun?"

"Siyanürden söz ediyorum, Broom. Viski şişesine koyduğundan. Kendini şeftali çekirdekleriyle öldürebileceğini söyleyemem ama bunu kayısıyla yapan bir herif var. On beş, yirmi tane yedi yalnızca ama bu yeterli oldu."

"Kayısı çekirdekleri demek istiyorsun."

Telefonda bir sessizlik oldu, TJ'nin gözlerini döndürdüğünü zihnimde görebiliyordum. "On beş, yirmi kayısıdan ölebiliyorsan, paketin üzerine bir uyarı koymaları gerekmez mi? Herif çekirdekleri kırdı, tohumları yedi ve bu son yemeği oldu."

"Peki intihar mıydı?"

"Kesin olarak bulamadım. Kanseri iyileştirmeye çalışıyor da olabilir. Kayısı çekirdeklerinden yaptıkları bir ilaç var, işe yaradığına yemin edenler de var, yaramadığına da. Laetrile mi? Doğru telaffuz edemiyor olabilirim."

"Bu ilacı duymuştum."

"Yani çekirdekleri yiyen herif, ilacını kendin yap projesiyle uğraşıyor olabilirdi. Ama bu yolla, şeftali çekirdekleriyle kendini öldürüp öldüremeyeceğini merak ediyorduk. Evet, en azından kayısı çekirdeğiyle on beş, yirmi tane yemek yeterli, deneyecek kadar aptal olduğunu varsayarsak."

"Nedense Adrian'ın siyanürü kayısı çekirdeklerinden yapmadığını düşünüyorum."

"Hayır ama siyanür bulmak için başka yollar da var. Bu bokluk için her tür sanayi oluşmuş durumda." Bunlardan bazılarını bana anlattı. "Yani listede adı olabilir" dedi. "Ya da Ali Johnson'ın adı. Ama olmayabilir de. Siyanür bulmanın budar çok yolu olduğu için."

"Bütün bunları nasıl oluyor da biliyorsun?"

"Bilgisayar."

"Senin bilgisayarın yok."

"Bu kızın var."

"Hangi kızın?"

"Tanıdığım bir kız. Kong'lar gibi değil, sanal korsan değil veri tabanlarına, network'lere falan girmeyi bilmiyor. Yalnızca ev ödevini yapmak ve çek defteri kayıtlarını takip etmek için kullanıyor."

"Sen de onun bilgisayarına şeftali çekirdekleriyle siyanürü sordun, bilgisayar da bütün bu bilgiyi sana kustu."

"Bilgisayara hiçbir şey soramazsın. O bir makinedir."

"Ah!"

"Şu on-line servisi var, anlıyor musun, çeşitli mesajların olduğu bir yere giriyorsun. Sorunun yanıtını bilebilecek birini bulduğun zaman ona bir e-mail gönderiyorsun. O da sana e-mail'le cevap veriyor. Konuşmak gibi ama bu sohbet ekranda."

"Ah!"

"Başka ne yapabilirsin, mesaj bölgesine bir soru sorabilirsin, başkaları da cevap gönderir, bütün cevapları toplarsın. Ya da doğrudan sana e-mail'le gönderirler. Bilmek istediğin neyse cevabını bilen biri çıkar."

"Ah!"

"Elbette bazen yanlış cevap alabilirsin, çünkü bilen insanların yanında bilmeyen insanlar da cevap verebilir. Yani kayısı çekirdekleriyle ilgili her şey güvenilir olmayabilir Frank. Beis ayrıntıları yanlış almıştır."

"Anlıyorum."

"Her neyse" dedi. "Bunların hepsini öğrendim ve sana aktarabileceğimi düşündüm. Bana ihtiyacın olursa daha sonra Elaine 'in dükkânında olacağım."

Kahvemi bitirdim, tam kapıdan çıkarken telefon çaldı.

Arayan Joe Durkin'di. "Konuşmamız gerek" dedi.

"Kapıdan çıkmak üzereydim."

"Buraya gelme. Bir kere buluştuğumuz o kafeye gel, Yunan kafesi, Kırk Dört ile Kırk Beş arasında Sekizinci Cadde'de. Adını unuttum, yeniden dekore ettiklerinde adını değiştirmişlerdi ama aynı yer."

"Orayı biliyorum. Sekizinci Cadde'nin doğu tarafı."

"Doğru. On dakika sonra olur mu?"

"İyi. Kahveyi ben ısmarlayacağım."

"Benim tek istediğim doğru cevap" dedi. "Kahveyi kimin ısmarladığı umurumda değil."

Oraya gittiğimde Joe'yu bir bölmeye oturmuş buldum. Önünde kahve vardı, yüzünde de okuyamadığım bir ifade. "İrade hakkında bildiklerini öğrenmek istiyorum" dedi.

"Neden?"

"Neden mi? Bu sabah bir telefon ettim, Zehir Kontrolü Dairesi'nde tuttukları kayıtlarda Ailen Johnson var mı diye bir sorayım dedim."

"Anladığım kadarıyla bir kıvılcım çaktırmış."

"Ad mı? Çaktıramazdı çünkü bu kadar ileri gitmedim. Daha ne olduğumu anlayamadan bir soru bombardımanına tutuldum. İrade hakkında ne biliyordum? Elimde ne vardı ve nereden kaynaklanıyordu?"

"Onlara ne söyledin?"

"Başka bir konuyla ilgili bir araştırma sırasında bir kaynaktan bir şey duyduğumu. Ne söylediğimi tam olarak hatırlamıyorum. Merak ettiğin buysa adını söylemedim."

"İyi."

"Seni bu işin dışında tutmamın tek nedeni" dedi, "seni onlara teslim etmeden önce ne teslim ettiğimi bilmek istemem. Bu Ailen Johnson nasıl İrade oldu, ona nasıl ulaştın ve bu adam kim?" Ben tereddüt edince ekledi: "Benden sakın bir şey saklama, Matt. Duman üflüyorsan başka yerde üfle, olur mu! Elinde bir şey varsa, bak, orospu çocuğu beş kişiyi öldürdü. Gidip başka birini daha öldürürken elin böğründe kalma."

"Başka kimseyi öldürmeyecek."

"Neden, bize söz verdiği için mi? İnsanları öldürür ama bir sınır da çeker."

"Cinayet günleri sona erdi."

"Fikrini değiştirmeyeceğini kesin olarak biliyor musun?"

"Değiştiremez."

"Neden?"

"Çünkü öldü" dedim. "Öldürdüğü son kişi kendisiydi. Palavra sıkıyorum, tahminde bulunmuyorum. İrade, Adrian Whitfield'di. Üç kişiyi öldürdükten sonra kendisini de öldürdü."

Bana baktı. "Diğer bir deyişle olay kapandı. Bunu mu diyorsun?"

"Açık uçları birleştirmek için polisin biraz çalışması gerekli ama..."

"Ama İrade geçmişte kaldı ve bu büyük kentteki insanlar yataklarında rahatça uyuyabilir. Böyle mi?"

"Ses tonundan öyle olmadığı anlaşılıyor" dedim. "Ne düşünüyorsun?"

"Ne mi düşünüyorum. Hiçbir şey. Yalnızca kent merkezinin ne düşündüklerini söyleyebilirim, gerçi kimden öğrendikleri sana söylediğim zaman bunu sen de tahmin edebilirsin. Eski dostumuz Martin J. McGraw'dan." Ona bakınca başını salladı. "Evet, doğru" dedi. "İrade'den bir mektup daha."

17

Mektup açık ki, yazarı, Marty McGraw'un son yazısını, yani İrade'yi New York Yankees'in sahibi ne iyi bir ceza vermeye davet eden yazısını okuduktan sonra yazılmıştı. "Marty McGraw'a Açık Mektup" başlığı atılmıştı mektuba ve McGraw'un son cümlesine değinerek başlıyordu. "Bana ihtiyaç duyduğunda nerede olduğumu soruyorsun" diyordu. "Halkın İradesi her zaman mevcuttur, tıpkı her zaman ihtiyaç duyulduğu gibi. Bu satırları yazan ve son aylarda birkaç kez

çağrılan bu İrade'de cisimlenen et ve kan, öbür İrade'nin fiziksel görüntüsünden başka bir şey değildir."

İrade bir iki paragraf daha soyutlama yapmaya devam ettikten sonra özel konuya geçiyor. Mektubun başlığının düşündürdüğü'nün tersine hedefi Marty McGraw değildi. Yankees'in küstah sahibi de değildi. Bunların yerine kamu yararına karşı çıkmakla suçladığı üç New York'lunun adını vermişti. Birincisi, yeni yılı otobüs ve metro greviyle karşılamakla tehdit eden Taşımacılık İşçileri Sendikası'nın Başkanı Peter Tully idi. Listedeki ikinci kişi, hoşlanmadığı bir sanıkla hiç karşılaşmamış olduğunu söyleyen Yargıç Marvin Rome'du. Son ad da uzun yıllardır New York Times'ın tiyatro eleştirmenliğini yapan Regis Kilbourne'dü.

Saatler sonra mektubun bir kopyasını görme imkânı buldum. Joe Durkin, "Başını sallayıp duruyorsun" dedi. "Sarsıntıdan dolayı kendini dava etmek zorunda kalacaksın."

"İrade bu mektubu yazmadı."

"Bunu söylemiştin. Hatırladığım kadarıyla uzun uzadıya."

Polis Merkezi Bir'in konferans salonunda gün boyunca oturmuştuk. Hikâyemi defalarca farklı detektif ekiplerine anlattım. İçlerinden bazıları saygılı davranırken bazıları alaycı bir tavır takındılar ama tavırları ne olursa olsun rol yapıyormuş girdiler. Hepsi benden çok genç görünüyordu, sanırım öyleydiler de. Yaş ortalamaları otuz beş civarındaydı ki bu da bana yirmi yıl kazandırıyordu.

Bana aynı soruları neden defalarca sormak zorunda olduklarını bilmiyorum. Bunun bir nedeni kendimle çelişip çelişmediğimi ya da ek bilgi verip vermediğimi görmektir ama sanırım sonunda rutin bir işlem haline geldi. Yapacak başka bir şey düşünmektense hikâyemi birkaç kez daha anlattırmak daha kolaydı.

Bu arada başka insanlar başka şeyler yapıyorlardı. Adrian'ın evine bir ekip gönderdiler, başka bir ekip de bürosuna gitti. Fotoğrafı Omaha ve Philadelphia'ya gönderildi, Midwest Express'in Milwaukee bürosuna da bir resim gitti. Bana gelişmeleri aktarmadılar ama sanırım kanıtlar ortaya çıkmaya başladı, çünkü öğleden sonra tavırlarında değişiklik oldu. O zaman anlattığım hikâyenin balon olmadığı ortaya çıkmaya başladı.

Joe hep ortalardaydı. Her zaman konferans odasında değildi ve bir ara eve gittiğini ya da subesine döndüğünü düşündüm. Ama elinde benim için bir sandviç ve kahveyle geri döndü. Bir süre sonra tekrar ortadan kayboldu ama sonunda bana eve gidebileceğimi söylediklerinde onu dış büroda bir iskemlenin üzerinde buldum.

Birkaç blok yürüyerek polislerin sık sık gittiği birkaç barın önünden geçtik ve kendimizi Baxter Sokağı'ndaki bir Vietnam lokantasının barında bulduk. Lokanta neredeyse boştu, bir masada adamın biri gazete okuyor, başka bir adam bira içiyordu. Barın arkasındaki kadının egzotik ve çok sıkılmış bir görüntüsü vardı. Joe için martini, benim için de Cola getirdikten sonra tizi yalnız bıraktı.

Joe martinisinin üçte birini içti. "Martiniyi tadından hoşlandığım için değil, böyle bir günden sonra beni kaşlarımdan arasından vuracak bir şey istediğim için aldım" dedi.

"Ne demek istediğini anlıyorum" dedim. "Ben de bu yüzden Cola istedim."

"Daha güçlü bir şey istemediğini sakın söyleme."

"Çok isteklerim var" dedim. "Ne olmuş?"

"Hiçbir şey." Barmene doğru başını salladı. "İsteklerden söz etmişken" dedi.

"Ah!"

"Ne düşünüyorsun? Siyah baba-Vietnamlı anne mi?"

"Bunun gibi bir şey."

"Evinden çok uzakta yalnız bir Amerikalı asker. Bir kız, yaş olarak genç ama Doğu'nun antik bilgileriyle dolu. Tuhaf. Böyle egzotik görünümlü birine rastlayınca insan özel olduklarını sanıyor. Ama yalnızca zihinde böyle."

"Şimdi bulutlara her iki taraftan da bakıyorsun."

"Ah, defolup gitsene" dedi.

"Herkes bana aynı şeyi söylüyor."

"Evet, nedenini anlayabiliyorum. İşte, bir kopyasını aldım. Almamam gerekiyordu ve sana göstermem gerektiğini de biliyorum ama bahse girerim sabah gazetede göreceksin, öyleyse neden kentte gören en son insan olasın?"

İrade'nin mektubunu verdi.

"Çok yanlış" dedim. "Bunu İrade yazmadı."

"İrade Whitfield'sa" dedi, "ve Whitfield'in da ölü numarası yapmadığını varsayarsak, kesinlikle böyle olmalı, değil mi? Elbette bu mektubu o yazmadı. Ölüler mektup yazmaz."

"Ölmeden önce yazabilirler. Bir kere yazmıştı." Mektubu benden aldı. "McGraw'un dünkü yazısından söz ediyor, Matt. Tully'nin TWU grevi yapabileceğini söylüyor ve bu ancak geçen hafta ya da on gün önceki haber."

"Bunu biliyorum" dedim. "Adrian'ın bu mektubu yazdığı ve ölümünden haftalar sonra postaya verilmesi işini ayarladığı teorisini çürüten çok kanıt var. Ama diyelim ki Adrian'dan hiç şüphelenmedim. Gene de şu mektuba bir göz atarsan aynı kişinin elinden çıkmadığını görebilirsin."

"Tarzı çok benziyor."

"İki Numaralı İrade edebi" dedim. "Dili iyi kullanıyor ve sanırım Bir Numaralı İrade'yi taklit etmek için bilinçli bir çaba içinde. Karşılaştırma yapmak için diğer mektuplar elimde yok ama bana öyle geliyor ki daha önce okuduğum cümleler bulabilirim."

"Bunu bilmiyorum. Tanıdık bir havası olduğunu kabul ederim. Ama İrade'yi taklit eden herkes gerçeğine benzemek için çaba harcamaz mı?"

"Herkes bunu başaramaz."

"Hayır mı?" Omuzlarını silkti. "Belki görüldüğünden daha zordur. Biliyorsun, yalnızca yazış tarzını taklit etmemiş. Geri kalanı da doğru. İmzayı gördün mü?"

"Klişeyle basılmış."

Joe başını salladı. "Diğerlerinin aynı. Diğerleri senin kafanı didiklerken birkaç kişiyle konuştum. İşin laboratuvar yanını sordum."

"Ben de bunu merak ediyordum" dedim. "Bana öyle geliyor ki yeni mektubun farklı bir makineyle yazıldığını kanıtlamak çok zor olmasa gerek."

"Evet, elbette" dedi, "daktiloyla yazılmışsa tabii."

"Yazılmamışsa komik bir elyazısı var demektir."

"Ama daktiloyla yazılmamış, tıpkı diğer mektuplar gibi. Bir bilgisayarda yazılmış ve lazer yazıcıdan çıkış alınmış."

"Bilgisayarı ve yazıcıyı laboratuvarda tespit edemezler mi?"

Başını hayır anlamında salladı. "Daktiloda tuşlar farklı çıkar, bir tanesinin ayarı bozulur, E ile O'ların içi dolar. Ya da karakter farklıdır. Daktilo bir parmak izi gibidir, birbiriyle ayrı olan iki daktilo yoktur."

"Ya bilgisayar?"

"Bilgisayarda istediğin yazı karakterini seçebilirsin, bir tuşa dokunup büyültür ya da küçültebilirsin. İmzanın nasıl böyle olduğunu anladın mı? Yazı karakterini değiştirerek bunu yapabilirsin."

"Yani iki mektubun aynı bilgisayardan çıkıp çıkmadığını söyleyemez misin?"

"Bundan yüzde yüz emin değilim" dedi. "Ama bir dereceye kadar söyleyebilirler. İrade'nin mektuplarında, yani Bir Numaralı İrade'nin yazdığı mektuplarda birden fazla yazıcının kullanıldığını düşünüyorlar."

Anlayamadığım başka şeyler de söyleyerek bir bilgisayarda mektubun nasıl yazılacağını, diskete alınarak başka bir bilgisayar ve yazıcıda çıkışının alınacağını açıkladı. Çok dikkatli dinlemedim ve sonunda elimi kaldırıp onu susturdum.

"Lütfen" dedim. "Bilgisayarlardan gına geldi. TJ'yle bilgisayarların ne kadar harika olduklarını duymadan konuşamıyorum. Yazı karakteri, kâğıt ya da Doğu Yakası'nda yazılıp Batı Yakası'nda çıkışının alınması hiç umurumda değil. Yazış tarzı bile umurumda. Farklı olan tek şey söyledikleri."

"Ne demek istiyorsun?"

"Listesi."

"Orijinal İrade kurbanlara açık mektuplar yazdı" dedi. "Bu İrade, McGraw'a yazıyor. Artı aynı anda üç kişiyi sıralıyor.

"Hı-hı. Ayrıca listesinde kimler olduğuna bir bak."

"Peter Tully, Marvin Rome ve Regis Kilbourne."

"Adrian toplumun uzlaşmadığı insanları seçti. Ceza yemeyen bir çocuk katili. Her şeyden paçayı sıyrabilen bir Mafya babası. Cinayeti kışkırtan ve dokunulmazlığını koruyan bir yasam hakkı savunucusu. Diğerleri gibi sistemde kendine bir yol bulabilen bir ırkçı."

"Ve bir avukat."

"Adrian gerçekte bu listeye dahil değildi. Ondan kuşkulananmanın temelini de bu oluşturdu. Ama onu dışarıda bırakırsak, hukukun elinin uzanamadığı halk düşmanları olarak görülebilecek dört kişi var."

"Ya yeni liste?"

"Bir işçi lideri, bir yargıç ve bir eleştirmen. Karindeşen Jack ve Hun Attila'yla aynı yerdeler sanki, öyle değil mi?"

"Bilmiyorum" dedi. Martinisinin geri kalanını bir dikişte içti, barmenin dikkatini çekerek bardağını gösterdi. "Eh, Yargıç Rome, gökyüzündeki o büyük mahkemeye yollandığında arkasından ağlayacak pek fazla sayıda insan düşünemiyorum. Orospu çocuğu bir kere olsun polisten yana karar almaz. Koyabileceği en düşük kefaleti koyar, keyfine göre davaları düşürür durur."

"O bir yargıç" dedim. "Onu insanlar seçti, memnun değillerse bir dahaki seçimde seçmezler. Öyle de olacağı benziyor."

"Yeterince yakın bir zamanda değil."

"Ya Peter Tully?"

"Eh, küstah bir piç" dedi. "İrade onun için ne diyordu? 'İktidar hırsıyla, şehir taşımacılığını durdurmayı tehdit ederek bütün şehri kendine düşman kıldın.' Biliyorsun, belki İki Numaralı İrade çok da iyi bir taklitçi değil. Birincinin böyle bir cümle kuracağını düşünemiyorum."

"Regis Kilbourne'le ilgili iddiasını dinle. 'Broadway sahnesindeki gücün neredeyse mutlak ve kesinlikle seni yozlaştırdı. Bundan başın dönerek içerik yerine biçimi, öz yerine stili seçtin, anlatacak bir hikâyesi olan iyi bir dramayı berbat hale birdin. Bir aktörü fiziksel olarak çekici olmamakla eleştirmesi ve bunun hiç adil olmaması üzerine de değinmeleri var."

Garson kız içkisini getirirken Joe bunları düşündü. Kız duyamayacak kadar uzaklaşınca, "Yalnızca egzotiklik değil aynı zamanda göz kamaştırıcı da" dedi.

"Sen ve Regis Kilbourne" dedim, "fiziksel görünüşe gereksiz bir önem veriyorsunuz."

"Her ikimiz de yüzeysel piçleriz" diye kabul etti. Yani hangi cehenneme bir eleştirmeni öldürmek ister?"

"Bir oyun yazarı ya da bir oyunda yer alan herhangi biri" dedim. "Bu kentte garsonların yarısı ve barmenlerin üçte biri bunların arasındadır. Senin Yargıç Rome'u vurmak istediğin kadar onlar da Kilbourne'un öldürmek isterler. Hayalini kurabilirsin, hatta kafasına bir sakı düşüp nallan dikmesine üzölmeyebilirsin, ama onu gerçekten öldürmek istemezsin."

"Hayır, başka biri öldürse de sevinçten zıplamam herhalde. İnsanlar yargıçları hedef almaya başlarsa bu sistem için iyi olmaz."

"Ya da eleştirmenleri, işçi liderlerini" dedim. "İki İrade arasındaki farkı anlıyor musun? Birincisi hedeflerinin zarar görmemesine karşı çıkıyordu, sistemi bozmayı başarma yöntemlerine karşıydı. Ama bu üçünün böyle bir durumları yok. Marvin Rome orada sonsuza kadar kalmayacak. Bir daha seçilmek üzere ortaya çıktığında herhalde ona oy vermeyecekler."

"Öyle umalım bakalım."

"Peter Tully kenti felç edebilir ama vali karşılığında bir iyilik yapabilir. Taylor Yasası'na göre kamu çalışanlarına iş durdurma emri veren herkesi tutuklatabilir. Kilbourne herhalde Times'da ömür boyu iş sahibidir ama tiyatro sayfasını kendisinden önceki adam gibi er ya da geç

başkasına devredecektir. Bu üç isim hiç de dokunulmaz değil, yeni İrade'yi harekete geçiren şey bu olamaz. Asıl gıcunduğu şey listesindeki adamların gücü."

"Gücü, ha?"

"Tully bir şalteri indirerek kenti felç edebilir. Rome hücre tapılarını açarak suçluları dışarıya çıkarabilir."

"Regis Kilbourne de bir oyuncuya burnunun çok büyük, memelerinin çok küçük olduğunu söyleyerek, gözyaşları içinde en yakın plastik cerraha gönderir. Buna güç diyorsan."

"Hangi gösterilerin oynamaya devam edip hangilerinin yanacağına karar verebilir."

"Bu kadar gücü var mı?"

"Yakın. Kişisel olarak onun değil, bulunduğu konumun. Times'de oyunların eleştirisi yazan kim olsa alanındakiler üzerinde etkili olur. Ondan gelecek kötü bir yorum gösterinin bittiğini garantilemez, başka herkes nefret etse bile bir oyunu övmesi de açık kalmasını sağlamaz. Ama genellikle böyle olur."

"Demek ki bu o."

"Evet."

"Hangi adam?' 'Gücü olan adam.' Hatırladın mı?"

"Belli belirsiz."

"Hangi güç?' 'Kara büyü'nün gücü'."

"Şimdi aklıma geldi."

"Kim yapar?' 'Sen yaparsın.' Artık böyle yazmıyorlar, Matt."

"Hayır ve nedenini anlayabiliyorum. Kendini güçsüz hissetmiş olmalı, anlıyor musun?"

"Kim, gücü olan adam mı?"

"Bunu yazan adam."

"Bir bakalım." Mektubu alıp inceledi. "Güçsüz, ha?"

"Sen de öyle düşünmüyor musun?"

"Bilmiyorum" dedi. "Bir profilini çıkarsalar FBI böyle derdi sanırım. Diğerlerinin onun üzerindeki gücünden nefret ediyor ve yaşamlarını tehdit ederek dengeyi kurmaya çalışıyor. Ar-I Çocukken de altını ıslatırdı."

"Hep böyle söylemeleri çok komik."

"Sanki orospu çocuğunu bulmalarına yardımcı olar gibi."

"Biliyorum."

"Bozuk bir aile yapısından geldiği bilgisiyle birlikte Allahım, bu çok yararlı, değil mi? Bozuk bir aile yapısı, kutsal bir boktanlık, böyle bir şey nasıl olabilir?"

"Bozuk bir aile yapısından geliyorsan" dedim ciddiyetle, "yatağını da ıslatırsın."

"Herhalde birkaç kişiyi de öldürürsün. Paketin bir parçası bu da." Mektuba bakarak kaşlarını çatı. "Güçsüz ve başkalarının gücüne içerliyor. Evet, sanırım öyle. Buna karşı çıkmak zor Ama İki Numaralı İrade bana neyi hatırlattı biliyor musun?"

"Neyi?"

"Lise yıllığına yazdığın o saçma şeyleri. 'Beni en çok kızdıran samimiyetsiz insanlar, matematik dersindeki ani sınavlar ve pütür pütür yapılmış püre."

"Eee, pütür pütür püreyi kim sever?"

"Ben sevmem.. Papa'yı öldürmek istememe neden olur. Ama öyle yazmıyor mu? 'İşte beni gerçekten kızdıran insanların listesi'."

"Haklısın."

"Haklıyım, değil mi?" Taburesini geri itti. "Orospu çocuğu manyak bir katil değil, yalnızca kıcı kaşınan bir kaçık."

18

Sonraki birkaç gün medya için tam bir sirk alanıydı. Marty McGraw, İrade'nin yeni mektubunu X. gazetesinin birinci sayfasında İRADE GERİ DÖNDÜ! başlığıyla patlatmıştı. Muhabirler bu üç kurban adayıyla röportaj yapabilmek için kente yayıldılar. Kurban adaylarının hepsi de mektubu bir tehditten çok bir hakaret olarak algılamışa benziyordu.

Peter Tully, İrade'yi kişisel bir düşman olarak değil, genel olarak örgütlü işgücünün düşmanı olarak görmeyi seçti. Adsız mektup yazarını belediye başkanı ve valinin temsil ettiği baskıcı sendika karşıtı güçlerle bağlantılandıran bir açıklama yayınladı. Sözcüklerinde eski tip solcu retoriğin harika havası vardı. Neredeyse arka planda "Union Maid" ile "Miner's Lifeguard"ı harmanlayan Almanac Singers'ı duyabilirdiniz.

Yargıç Marvin Rome, İrade'nin saldırısını sivil özgürlüklere ve suçluların haklarına karşı bir saldırı olarak görmeyi başardı. Onu haberlerde gördüğüm bir keresinde, İrade'yle, sanığı - "istisnasız yoksul ve çoğunlukla siyah"- bir hapishane hücreğine göndermek için Haklar Bildirgesi'ni evirip çevirmek isteyen savcılarla polisler arasında ilişki kuruyordu. Kamuoyuna güvence verdi, İrade'nin tehdidi onu ilkelerinden taviz vermeye, yıllar boyu bölge savcılarından ve polislerle basındaki yandaşlarından aldığı yıldırma girişimlerinden daha çok yöneltecek değildi. Gerçek adaleti dağıtmaya ve bu adalete insaf katmaya devam edecekti.

Regis Kilbourne her şeyi serbest konuşma münazarasına Çevirerek, bir eleştirmenin görüşlerini serbestçe dile getirilmesinin engellenmeye çalışıldığı bir dünyaya lanet okudu. En kötü sınırlamanın hükümetin sansüründen ya da gazetesinin politikasından değil, "iyiliğin simgesi olarak görme eğiliminde olduğumuz özelliklerden" geldiğini söyledi. En kötü şey, dostluk, sevgi ve kuralları düzgün oynama, hak ettiğinden daha yumuşak bir eleştiri yapma eğilimiydi. "Gerçek adına acı vermeye, değerli bir ilişkiyi yok etmeye, belki umut vaat eden bir kariyeri bozmaya cüret edersem, basit fiziksel korku beni yolumdan geri çevirebilir mi? Çeviremez ve çeviremeyecek."

Hepsi kahramanca göğüsledi ama bu demek değil ki İrade'nin işini kolaylaştırmaya hazırlardı. Peter Tully polis koruması istemedi ama silahlı sendika üyelerinden oluşan bir ekip tarafından korunarak gezdi. Yargıç Rome polis korumasını kabul etti ve asıl işinden başka işler de yapan birkaç polis daha tuttu. (Bu bazı insanlara tuhaf geldi ve bir Post muhabiri kaynağı belirtilmemiş bir alıntı yaptı: "İrade gerçekten Rome'u öldürmek istiyorsa kendisinin de bir polis olma ihtimali yüksektir.") Regis Kilbourne da polis koruması aldı ve katıldığı her açılış ya da galada yanında hoşuna giden güzel gözlü genç bir kadın değil, sıkıntılı yüz ifadeleri olan sivil polisler vardı.

Aynı anda üç ünlü New York'lu hedef alan İrade'nin mektubu hikâyeyi haftalarca canlı tutmak için yeterliydi. İlginin azalmasından çok önce McGraw, İrade'nin en son kurbanı olarak ünlenen Adrian Whitfield'in polis araştırmacıları tarafından İrade'nin kendisi olduğunun kesin olarak belirlendiği haberini patlattı. (Daily News daha dağıtılmadan bir televizyon haber programı flaş haberle bunu verdi ama ayrıntıları yazan ilk kişi Marty oldu.)

Kimse bundan ne çıkaracağını bilmiyordu ama herkes en çok şeyi çıkarmaya kararlıydı. Polislerin beni bu işin dışında tutacaklarını ummuştum ve ellerinden geleni yapmış da olabilirler ama o kadar çok medya ilgisi vardı ki, kimse farkedilmekten kurtulamazdı, ilk telefon konuşmasından sonra bütün telefonlara telesekreterin cevap vermesi gerektiğini öğrendik. Binadan servis girişi aracılığıyla çıkıyor, böylece beni yakalayabilen gazeteci sayısını en aza indiriyordum. Ama normal ana girişten girmek zorundaydım, o zaman çevremi kuşatıyor, bazen mi»Oplan ve kameralarıyla, bazen de defterleriyle geliyorlardı. ama ben her ikisi için de kötü bir hedeftim. Tek sözcük etmeden yanlarından geçiyor, gülümseme ve kaş çatma dışında onlara hiçbir şey vermiyordum.

Bir akşam kendimi televizyonda gördüm. Görüntüm azdı ama kamera dışı bir ses beni Manhattan'da çalışan ve eskiden Adrian Whitfield'in tuttuğu bir özel detektif olarak tanıtıyordu. Müşterimin ölümünü araştırmam Whitfield'in maskesini düşürmeme yol açmıştı. Elaine, "Harika" dedi. "Rahatlıkla kızgın, sabırsız, suçlu ya da utanmış görünebilirdin, basınla konuşmadıkları zaman insanların yaptığı gibi. Ama bunun yerine taciz olmuş ve bunalmış görünüyorsun, kapı kapanmadan önce kalabalık bir metrodan inmeye çalışan bir insan gibi."

Daha önce de spotların altında görünmüştüm, gerçi hiç bu kadar parlak olmamışlardı ve uzun sürmemişti. Hoşuma gitmemişti, şimdi de hoşlandığımı söyleyemem. Çok şükür ki beni fazla etkilememiş görünüyordu. AA toplantılarındaki birkaç kişi anlık üzüme değindiler. "Gazetelerde senin hakkında yazılar okuyorum" dediler ya da "Önceki gece seni televizyonda

gördüm" dediler. Bu yorumu bir gülümseme ya da omuz silkmeyele geçiriyordum, kimse de devamını getirmiyordu. AA'daki tanıdıklarımın büyük kısmı İrade'nin maskesini indiren Scudder adlı bir özel detektifle genellikle arka sıralarda oturan Matt adlı bu adam arasında bir bağlantı kuramadılar. Herhalde hikâyemi biliyorlardı ama soyadımı bilen azdı. AA böyledir.

Benimle çok uzun süre ilgilenmediler, kendimi ateşlemek için yakıt eklemekten kaçınmayı başardım. Adrian Whitfield'a karşı davayı oluşturmak için basın bana ihtiyacı yoktu, bu dava her gün daha da güçleniyordu. Bir kuşku varsa bile polis sürekli sağlam kanıtlar buluyordu. Havayolu şirketi ve otel çalışanları onu resminden teşhis ettiler, NYNEX kayıtları da daha masum bir açıklaması olamayacak bazı konuşmaları tespit etti, bunların arasında yukarı Broadway'deki bir otele yapılan iki konuşma da vardı. Oteldeki hangi konukla konuştuğunu yemin etmeye hiç gerek yoktu, Richie Vollmer orada yaşıyordu, takma bir adla kayıt yaptırmıştı, üstelik her iki konuşma Richie'nin öldüğü gün yapılmıştı.

Adrian'ın orijinal İrade olduğu ne kadar çok ortaya çıksa İki Numaralı İrade'nin çevresindeki sular da o kadar bulanıyordu. Birinci İrade'ye dört ölüm acı bir güvenilirlik kazandırmıştı. Elinde kan olan bir adam tarafından yapılan bir tehdidi reddedilemez bir otoritesi vardı.

Ama tehdit bir taklitçiden geliyorsa ve herkes onun bir taklit olduğunu çok iyi biliyorsa, ne kadar ciddiye alınabilir ki! Televizyonda ve gazetelerde bu soru çokça soruluyordu. Polisin de aynı soruyu kendisine sorduğuna eminim. Bilindiği kadarıyla, Tully, Rome ve Kilbourne'e ölüm cezası kesen adam (ya da kadını belki de) zamandan başka hiçbir şey öldürmemişti. Durum böyle olunca ne kadar büyük bir tehlike olabilirdi? Bu konuda ne yapacaktınız ki?

Bir şey yapmanız gerekiyordu. Bomba tehdidinde bulundukları zaman hâlâ okulları ve işhanlarını boşaltıyorlar, neredeyse kesin olarak balon olduğunu bilseler bile. Birçok telefonun sahte olduğu ortaya çıksa bile itfaiye alarm çalınca yola çıkıyor. (İstatistikler sokaktan yapılan hemen bütün ihbarların şakacıların işi olduğunu gösterdiği zaman New York Polis Teşkilatı kırmızı telefon kulübelerinin çoğunu kaldırmaya başladı.)

Bu arada herkes ne olacağını görmek için bekliyordu. İrade'nin mektubunda adı geçen üç kişi herhalde kamuoyundan biraz daha fazla gerginlikle bekliyordu ama günler geçip hiçbir şey olmayınca herhalde onlar da daha az dikkat gösterir oldular.

Her sabah Tony Furillo'nun otomobilini çalıştırma işinden çok canı sıkılan Valiz Benny gibi. Hiçbir şeyin olmamasından şikâyet eden.

O gün Citicorp binasında bir öğle toplantısına gittim ve dükkanlarda bir iki saat harcayarak Noel alışverişime erken başlamaya çalıştım. Satın alacak hiçbir şey bulamadım ve mevsimin beni sıkıldığını hissetmeye başladım.

Bu her yıl olur. Kurtuluş Ordusu Noel Babaları ortaya çıkıp evsizlerle el uzatma yarışına başlamadan önce bile kendimi Noel'in hayaletleri tarafından rahatsız edilirken bulurum.

İlk evliliğimin başarısızlığını, bir koca ve bir baba olarak kusurlarımı büyük ölçüde kabul etmiştim. AA'daki bu geleneğe "Geçmişin enkazını temizlemek" diyorlar.

Hepsini yapmıştım: Dua etmiştim, başkalarını bağışlamış, kendimi bağışlamış, kendi geçmişimin hayaletlerini sistematik olarak yok etmiştim. Bazı insanların yaptığı gibi hemen yapamadım ama zaman içinde hallettim. Sponsorumla uzun konuşmalar yaptım, çok düşündüm ve biraz hareket ettim. İşe yaradığını söylemem gerek. Beni yıllardır rahatsız eden şeyler artık etmiyordu.

Ama ara sıra ediyor ve en çok da Kasım Aralık'a dönerken ediyor. Günler giderek kısalıyor, güneş giderek daha az ışık veriyor ve almak için dolaştığım her hediyeyi, yaptığım her tartışmayı, söylediğim her kötü yorumu ve kıcımlı kaldırıp Syosset'e gitmek yerine şehirde kalmak için bir neden bulduğum her geceyi hatırlamaya başlıyorum.

Başarısız alışveriş girişimimden sonra eve doğru yürürken Pare Vendome değil, sokağın karşısındaki otele gittim. Lobide bir medya ordusuyla karşılaşmak istemediğimi söyledim kendime ama aslında bunu beklemem için hiçbir neden yoktu. Basın mensupları yanlarından metrodan inmeye çalışmış gibi geçen adama karşı haklı olarak ilgilerini yitirmişlerdi.

Resepsiyondaki Jacob'a merhaba dedim, uyanık olduğu saatlerin çoğunu Northwestern'in lobisinde geçiren bir adama selam verdim. Zavallı orospu çocuğu otele benden yıllarca önce taşınmıştı ve er ya da geç orada ölecekti. Güzel bir kadınla evlenip sokağın karşısına taşınma şansı olduğunu hiç sanmıyorum.

Odama ıktım. Televizyonu açtım, kanallarda hızla gezindim ve tekrar kapadım. Pencerenin kenarına bir iskemle çekerek oturdum, her şeye baktım ama hiçbir şeyi görmedim.

Bir süre sonra telefonu kaldırıp bir numara çevirdim. Telefona Jim'in kendisi cevap vererek, zaman içinde rahatlatıcı bulduğum mekanik bir sesle "Faber Basımevi" dedi. şimdi onun sesini duymak iyiydi, bunu ona da söyledim.

"Aslını ararsan" dedim, "yalnızca numaranı çevirmek bile kendimi daha iyi hissetmeme yetiyor."

"Hey, boşver gitsin" dedi. "Günün ilk işi olarak barlara gittiğim, buna gerçekten ihtiyaç duyduğum zamanları hatırlıyorum. Biliyorsun, kendimi böyle hissederken her şeye öfke duyardım."

"Bu duyguyu hatırlıyorum."

"İçkiyi içer içmez de rahatlardım. Henüz içmemiştim, kan dolaşımım vücudumdaki bütün hücrelere sevgi ve barış dağıtmıyordu ancak bunu bilmek bile aynı etkiyi yapıyordu. Ama sponsorunu araman için bu kadar kötü ne olabilir?"

"Ha, mevsimin güzelliği."

"Hı-hı. Herkesin en sevdiği mevsim. Yakın geçmişte bir toplantıya gittiğini sanmıyorum."

"İki saat önce birinden ıktım."

"İyi. Bu günlerde suçluluk ve kendine acıma dışında seni meşgul eden nedir? İrade'nin yerine geçenin izini sürüyor musun?"

"Kentteki polislerin yarısı onun peşinde" dedim, "muhabirler de yle. İrade'nin bana ihtiyaç yok."

"Ciddi mi? Olayı araştırmıyor musun?"

"Elbette ki hayır. Yalnızca engel olurum."

"Peki bunu yapmıyorsan ne yapıyorsun?"

"Aslında hiçbir şey."

"Eh, işte aradığın cevap bu" dedi. "Kıçını kaldır da bir şeyler yap-"

Telefonu kapattı. Ben de kapatıp pencereden baktım. Kenti görebiliyordum. Biraz daha dolaşmak için dışarıya ıktım.

19

O ğleden sonra fazla bir şey yapamadım. Yani bildiğim tek şey kimleri göreceğim ve onlara ne soracağımı düşünmek oldu.

Bunların sabaha kadar beklemesi gerekiyordu Bu arada Elaine'le yeni bir Woody Allen filmine gittikten sonra İridium'da bir piyano üçlüsünü dinledik. Eve yürürken ona mevsimin beni etkilediğini anlattım.

Elaine, "Eh, ben bir alkolik değilim" dedi, "Hıristiyan bile değilim ve beni de etkiliyor. Herkesi etkiler. Neden sen farklı olasın?"

"Beni sana ilk çeken şey keskin zekndı."

"Saçma. Bütün bu yıllar boyunca kıçım olduğunu sanmıştım".

"Senin kıçın" dedim.

"Unutmuş olamazsın."

"Eve gittiğimiz zaman belleğimi tazelerim" dedim.

Sabah takım elbise giyip kravat takarak, Byron Leopold'un oturduğu Abingdon Square'daki Chase şubesine gittim. Konuştuğum banka memuresi, Nancy Chang adlı hoş bir geç kadındı. Konuşmanın en başında, "Kendimi tutamıyorum, sormam gerek" dedi. "Bunun o mektupları yazan adamla bir ilgisi var mı?" Olmadığına onu ikna ettim. "nk gazetelerden isminizi hemen tanıdım. İşi ortaya çıkaran adam sizsiniz."

Alçakgönüllü bir şeyler söyledim ama nedense tanındığım için üzgün değildim. Bu durum işleri kolaylaştırdı, oradan Byron Leopold'a yazılı 56.650 dolarlık çekin bir fotokopisin' alarak çıktım. Çek, Arlington-Texas'daki bir bankaya ve Viaticom adında bir hesaba aitti.

"Viaticom" dedim. "Böyle adı olan bir sigorta şirketi duymuş muydunuz?"

"Hayır" dedi. "Bir sigorta şirketi mi olması gerekiyor."

"Poliçeyi nakite çevirmiş" dedim. "Ama nakit değerinin olması gerekenden fazla para var, tabii kaynağım paranın miktarında yanılmamışsa. Viaticom da adını duyduğum bir sigorta şirketine benzemiyor."

"Hiç benzemiyor, değil mi? Neyi çağırıştırıyor biliyor musunuz? Bilgisayar yazılımları yapan bir Silikon Vadisi şirketini."

"Belki sigorta şirketinin poliçelerin nakde çevrilmesiyle ilgili ayrı bir ünitesi vardır." "Belki." "Kuşkulu görünüyorsunuz."

Fotokopiyi elleyerek, "Şimdiye kadar gördüğüm hiçbir sigorta şirketi çekine benzemiyor" dedi. "Bugünlerde hepsi bilgisayara geçtiler ve çekler genellikle bilgisayarla imzalanıyor. Bu ise dolmakalemlle doldurulmuş. Aynı kişi tarafından ve aynı kalemle imzalanmışa benziyor."

"Viaticom" dedim.

"Anlamı her neyse. Adres yok, yalnızca Arlington-Texas yazıyor."

"Burası neresiyse."

Neşeyle, "Bakın bu kadarını size söyleyebilirim" dedi. "Dallas'la Fort Worth arasında. Rangers nerede oynuyor?"

"Ah, tabii."

"Gördünüz mü? Baştan beri biliyordunuz." Sırıttı. "Oraya gidecek misiniz? Yoksa bu yolculuğu parmaklarınız mı yapacak?"

817 istihbaratının listesinde Viaticom'un adı vardı. Telefonun Yanı sıra adresi de almaya çalıştım ama ben daha sormadan kadın beni telefon numarasını birer birer söyleyen bilgisayara bağladı. Bunların nasıl çalıştığını bilmiyorum ama adresi almaya çalışmamam gerektiğini biliyorum.

Numarayı bir kenara yazıp aradım. Telefonu bir daha açıp "Viaticom, günaydın" deyince Texas'ta bulunan biriyle konuştuğuma inanmakta hiç zorluk çekmedim. Her şey sesinden belli oluyordu: Botlar, koca saçlar, inci düğmeli gömlek.

"Günaydın" dedim. "Şirketinizle ilgili biraz bilgi almak istiyorum. Bana..."

"Bir dakika" diyerek cümlemi bitirmeden beni beklemeye aldı. Hiç değilse müzik çalmıyordu. Bir iki dakika bekledikten sonra telefona gelen bir adam, "İyi günler, ben Gary" dedi. "Sizin için ne yapabilirim?"

"Adım Scudder" dedim, "şirketinizle ilgili bilgi almak istiyorum."

"Peki Bay Scudder, ne öğrenmek istersiniz?"

"Hiçbir şey bilmeyenler için bana ne iş yaptığınızı anlatabilir misiniz?"

Kısa bir sessizlik oldu, sonra adam, "Beyefendi, bu beni çok mutlu ederdi ama telefonda görüşme yapmamak öğrendiğim ilk şeylerden biridir. Buraya gelerseniz sizinle konuşmaktan büyük mutluluk duyarım. Defterinizi ve teybinizi getirebilirsiniz, ben de size belki bilmek istediğinizden fazlasını anlatırım." Kıkırdadı. "Bakın, popülerlik hoşumuza gider ama şimdiye kadar yaptığımız bütün telefon görüşmeleri bizim için şanssız bir deneyim oldu, bu yüzden artık yapmıyoruz."

"Anlıyorum."

"Buraya gelmeniz zor mu olur? Nerede olduğumuzu biliyor musunuz?"

"Benim bulunduğum yerden çok uzakta" dedim."

"Peki neredesiniz?"

"New York."

"Öyle mi? Texas'lı gibi konuşmadığınızı söyleyebilirim ama siz gazetecilerin çok gezdiğini biliyorum. Geçen gün bir kadınla konuştum. Chicago'da doğmuş, Star-Telegram'a girmeden önce Oregon'da bir gazetede çalışmış. Siz New York gazetelerinden birinde misiniz?"

"Hayır, değilim."

"İş gazetesi mi? Wall Street Journal mı?"

Ne aradığımı bilsem aramaya çalışırdım. Ama bana daha dolaysız bir yaklaşım gerekiyormuş gibi geldi.

"Gary" dedim. "Ben gazeteci değilim. New York'lu bir özel detektifim."

Sessizlik telefonun kesildiğini sanacağım kadar uzun sürdü. "Alo" dedim.

"Hiçbir yere gitmedim. Telefonu açan sizsiniz. Ne istiyorsunuz?"

Doğrudan konuya girdim. "Haftalarca önce burada bir adam öldürüldü" dedim. "Sabah gazetesini okurken parktaki bir bankta vurularak öldürüldü."

"Anladığım kadarıyla orada böyle cinayetler çok görülüyor."

"Herhalde sandığınız kadar çok değildir" dedim. "Texas'takilerin haftada beş gün arabalarla soygun yaptığını düşünen çok insan var burada elbette."

"Alamo'yu hatırlamakla meşgul olmadığımız zaman" dedi. "Tamam, ne demek istediğinizi anlıyorum. Lisedeki bir okul gezisinden beri New York City'ye hiç gelmedim. Allahım, kendimi pek beğenirdim ama kentiniz bir saman arabasından düşmüşüm gibi hissettirdi." Bunları hatırlayarak kıkırdadı. "Bundan sonra oraya hiç gitmedim, silah taşımayan bir Texas'lıyım ve o adamı vurmadığımdan eminim. Bu işte Viaticom'un rolü nedir?"

"Ben de bunu bulmaya çalışıyorum. Ölen kişinin adı Byron Leopold. Ölümünden dört ay önce elli bin dolardan yüksek bir çeki sizden nakde çevirmiş. Bu para onun tek gelir kaynağıydı. İlk düşüncem sigorta poliçesini nakde çevirmiş olmasıydı ama miktar poliçeye oranla yüksek görünüyordu. Sizin çekiniz de bir sigorta şirketinin çeki gibi görünmedi."

"Hayır, değil."

"Bu yüzden beni aydınlatabileceğinizi umuyorum." Gene uzun bir sessizlik. Saniyeler geçip gitti ve kendimi telefon faturasını düşünürken buldum. Harcamaları karşılayacak bir müşteri olmadığı zaman insan harcamalara daha bir dikkat ediyor. Texas'la konuşma parasını ödemeye aldırıyordum ama sessizliklere içerlerken buldum kendimi.

Paralı bir telefundaydım, konuşma ücreti kredi kartına yazılıyordu. Evimden daha düşük bir oranla telefon edebilirdim ya da otelime gidip parasız konuşabilirdim. Birkaç yıl önce genç sanal korsan arkadaşlarım Kong'lar bana inanılmaz bir hediye vererek uzun mesafe konuşmalarını bedava yapabilmemi sağlamışlardı. (Bunu reddetmek kabalık olurdu ama tuhaf ayrıcalığı fazla kullanmayarak vicdanımı rahatlatıyordum.)

Gary sonunda, "Bay Scudder, korkarım bu konuşmayı kesmek zorundayım" dedi. "Son günlerde basınla şanssız şeyler yaşadık ve aynı şeyleri tekrar yaşamak istemiyoruz. Biz yalnızca insanlara onurlarıyla ölme fırsatı sağlıyoruz. Sizin gibi insanlar ise yaşamsal işlemleri, havada dolanıp duran akbaba sürüsü gibi gösteriyor."

"Ne işi dediniz? Kullandığınız ifade neydi?"

"Söylemek istediğim her şeyi söyledim."

"Ama..."

"İyi günler" diyerek telefonu kapattı.

Birkaç yıl önce Cari Orcott ile tanıştığımda, masasının üzerindeki yarım düzine pipolardan birini inceleme alışkanlığındaydı.

Ara sıra pipoyu burnuna götürüp koklardı. Ona benim yüzümden içmekten çekinmemesini söylediğimde pipo içmediğini öğrenmiştim. Pipolar ölen bir sevgilisinden kalmıştı ona, onları sevgilisini hatırlamak için kokluyordu.

Bürosu Caritas'taydı. Byron Leopold'un evinden beş dakika uzaklıkta bir AIDS yardım kurumuydu. Pipolar artık olmamasına rağmen Cari aynı görünüyordu. Yüzü belki biraz daha incelmış, saç ve bıyığı biraz daha grileşmişti ama yıllar virüsün yardımı olmadan da bunu yapabiliirdi.

"Yaşamsal işlemler" dedi.

"İlginç bir ifade."

"Ne anlama geldiğini bilmiyorum."

"Bir keresinde latince sözlükte aramıştım. Yolculukla ilgili anlamına geliyor. Bir viaticum, bir yolcuya verilen harcırah."

Ondan sözcüğü hecelemesini isteyerek, "Şirketin adı bundan bir harf farklı. Viaticom" dedim.

Başını salladı. "Biraz daha az Latince ve daha teknolojik geliyor kulağa. Yatırımcılar için daha çekici."

"Yatırımcılar mı?"

"Yaşamsal işlemler yeni bir yatırım aracı ve Viaticom gibi şirketler de yeni sanayinin bir parçası. The Advocate ve New York Native gibi gay yayınlarını incersen ilanlarını görürsün. Sanırım mali yayınlara da reklam veriyorlar."

"Ne satıyorlar?"

"Aslında bir şey satmıyorlar" dedi. "Aracılık hizmeti veriyorlar."

"Ne tür bir aracılık?"

İskemlesine oturarak ellerini kavuşturdu. "Diyelim bir hastalık tanısı konuldu" dedi.

"Hastalık yüzünden de artık çalışamayacağın bir hale geldin, gelirin durdu. Sigortan olsa bile sağlık harcamaları tasarruflarını tüketiyor. Tek malvarlığın, öldüğün zaman birine yüz bin dolar ödeyecek bir sigorta poliçesi. Sen de gay'sin, yani bu paraya ihtiyaç duyacak bir eşin ve çocukların yok, sevgilin de bir yıl önce ölmüş. Para Spokane'daki halana gidecek. Kadın yaşlı ve tatlı bir kadın ama sen Gretchen Hala'nın altın yıllarını zenginleştirmekten çok elektrik faturasını ödemek ve kedine mama almakla ilgileniyorsun."

"Böylece poliçeyi nakde çevirirsin."

Başını hayır anlamında salladı. "Sigorta şirketleri anasının gözüdür" dedi. "Bazıları nakit değerden bir kuruş fazla vermez, bu da poliçenin gerçek değeriyle kıyaslandığında çok azdır. Diğerleri bugünlerde sigortalı kişinin uzun süre yaşamayacağı belli olduğu zaman poliçeyi nakde çevirirken daha fazla ödüyor ama o zaman bile kötü bir anlaşma oluyor. Viaticom gibi şirketlerden çok daha cömert bir karşılık alabilirsin."

Bu sistemin nasıl çalıştığını sordum. İlgili iki tarafı yaşamsal işlemler aracıları bir araya getiriyor diye açıkladı. Yani hastalığı, geriye kalan ömrü kesine yakın bir biçimde tespit edilen noktaya gelmiş bir AIDS'yle bankadan ya da devletin hisse senetlerinden daha iyi bir faiz almak ve bunu da güvenli bir biçimde yapmak isteyen bir yatırımcı bir araya getiriyordu.

Yatırımcı parasının karşılığında genellikle yıllık yüzde yirmi ya da yirmi beş alıyordu. Sigortalı taraf öldüğü ve sigorta parayı ödediği zaman sıfır faizli hisse senedi gibi oluyordu. Ama hisse senedinin aksine, zaman belirli değildi tabii. AIDS'li İçişleri öngörülenden daha uzun süre yaşayabilir ve bu da yıllık kazancı azaltabilirdi. Öte yandan sözleşmenin üzerindeki mürekkep kurumadan ölürse yatırımcıya çok daha hızlı ve kârlı bir iş yaptırmış olurdu.

Yatırımcı için tehlikeler de vardı. Cari sözcükleri yaya yaya, "Tedavi durumu" dedi. "Bir düşün, çocuğunun kolej masraflarını karşılamak için zavallı birinin ömrü üzerine bahse giriyorsun ve bir gün tıp bilimi sana, adam ölene kadar çocuğunun doktora yapma yaşının geleceğini söylüyor." Gözlerini yuvalarında oynattı. "Gerçi böyle olmuyor, uzun zamandır beklediğiniz tıp mucizesi gerçekleşse bile. Gelecekte hastalığı önlemek için bir aşı geliştirebilirsin, virüsü yok etmek için mucize bir ilacı bulabilirsin ama tamamen bozulmuş bağışıklık sistemini sağlığına nasıl kavuşturacaksın? Doktorlar ömrü giderek uzatıcı bu denklemden dikkate alınmalı. Ama yaşamsal işlemlerin tarafları olarak kabul edilen bizler geri dönüşü olmayan bir noktaya vardık. Çocuklar koleje gidebilir. Yatırım güvenli."

"İlginç bir yatırım" dedim.

"Kara para gibi görünüyor, değil mi?"

"Bir çek yazdıktan sonra arkana yaslanıp yabancı birinin ölmesini beklemeyi düşünemiyorum bile."

"Ne demek istediğini anlıyorum. Bununla ilgili yazılar çıktı, üstelik yalnızca gay yayınlarında değil."

"Kaçırmış olmalıyım. Konuştuğum adam olumsuz bir popülerlikleri olduğundan falan söz etti."

"Bazı yazarlar bunun feci bir şey olduğunu düşünüyor" dedi. "Başkalarının şanssızlıklarından çıkar sağlamak, falan filan. AIDS'ten para kazanmayı düşünmek korkunç geliyor. Peki canım, ilaç şirketleri ne yapıyor sence? Araştırmacılar ne yapıyor sence?" Bir elini kaldırdı. "Bana aralarında bir fark olduğunu söyleme. Bunu biliyorum. Ama AIDS'li insanların yaşamsal işlemlere kızmak yerine Tanrı'nın gönderdiği bir lütuf olarak gördüklerini biliyorum."

"Gerçekten mi?"

"Kesinlikle. Matt, AIDS tanısı konulduğu zaman öleceğini çok iyi bilirsin, hastalıkla ilgili bunca bilgiden sonra ne kadar ömrün kaldığını da rahatça tahmin edebilirsin. Texas'taki birileri senin geri kalan ömründe doğru düzgün ve rahat yaşamayı sağlayacaksa, onun hakkında ne düşünürsün? Kan emici W. iyiliksever mi?"

"Ne demek istediğini anlıyorum. Ama..."

"Ama bu durumda bile bir tarafı şahsin, diğer tarafı kurban olarak görmekten kendini alamıyorsun. Bu doğal bir teklif. Hatta bir şirket bir tür havuz kurdu, yaşamsal işlemler için karşılıklı yararlı bir fon gibi. Tek bir poliçe satın almak yerine yatırım fonları birleştiriliyor ve risk bütün poliçelere yayılıyor."

"Uzun süre yaşama riski."

Başını salladı. Masasındaki bir zımbayla oynadı. Ölü sevgilisinin pipolarını hatırlayıp onları ne yaptığını merak ettim "Ama birçok poliçe tek tek yatırımcılara ayrılıyor" dedi, "Bu biçimde kırtasiye işleri çok daha basit oluyor sanırım. Risk yaymak için de büyük bir zorunluluk yok, çünkü aslında yayacak fazla bir risk yok. 'Viaticum, bir yolcuya verilen para.' Herkes yolcudur, bunu biliyorsun. Ve er ya da geç herkes yolculuk çıkar."

Chase şubesine geri döndüğümde Nancy Chang, Byron Leopold'un kayıtlarını tekrar inceleyerek Viaticom çekini yatırdığı tarihi buldu. Illinois Sentinel Life sigorta şirketine her üç ayda bir çek yazıyordu. Viaticom çekini almasından iki ay önce çek yazmayı durdurmuştu.

"Poliçenin sahipliğini devretti" dedim, "bu yüzden primleri ödemeyi durdurdu ve primler işlemin diğer tarafının sorumluluğuna geçti."

"Öldüğü zaman da..."

"Sigorta şirketi parayı doğrudan lehtara ödeyecekti. Ama lehtar kim ve ona ne kadar para ödediler?"

Nancy, "Güzel soru sorana her zaman güzel cevap" diyerek şaşkın halime güldü. "E. E. Cummings. Herhalde Wallace Stevens'tan alıntı yapmak daha uygun olurdu değil mi?"

"Onun sorular ve cevaplarla ilgili söylediği bir şey var mı?"

"Olduğundan emin değilim" dedi. "Çünkü ne demek istediğini çoğunlukla anlamam. Ama hayatı boyunca bir sigorta şirketinde yönetici olarak çalıştı. Aynı zamanda da dönemin önde gelen Amerikan şairlerinden biriydi. Düşünebiliyor musun?"

Telefonda çok zaman geçireceğimi biliyordum ve oteldeki odamdan bedava konuşmalar yapmaya karar verdim. Ben pro bono çalışıyorsam, telefon şirketi de böyle çalışabilirdi.

Merkezi Springfield'da bulunan Illinois Sentinel Life'ı aradım ve o kişiden bu kişiye dolanıp durdum. Konuştuğum insanların dönemimizin önde gelen Amerikan şairleri arasında olduğu izlenimini edinmedim ama bundan nasıl emin olabilirdim ki?

Sonunda Louis Leeds adlı bir adamla konuştum. Bay Leeds bir süre direndikten sonra Byron Wayne Leopold'un Illinois Sentinel Life'a sigorta yaptırdığını, poliçenin ödenmesi gereken miktarının 75.000 dolar olduğunu ve poliçenin falanca tarihte Lakewood-Ohio'daki Bay William Havemeyer'e aktarıldığını söyledi.

"Texas'da değil" dedim.

"Hayır" dedi, "Texas'ta değil." Lakewood Ohio'daydı ve buna yemin edemezdi ama ona Cleveland'ın bir banliyösüymüş gibi geliyordu.

İşlem yapılmış mıydı? Yapılmıştı. Bay Havemeyer'a çek ödenmiş miydi?

"Eh, adı lehtar olarak geçiyor, bu yüzden parayı başkasına ödemiş olamayız. Poliçenin karşılığı tam olarak ödenmiş."

Bay Havemeyer'ın başka poliçelerde de lehtar olup olmadığını sordum. Bay Leeds şöyle bir durup "bunu bilmenin yolu yok. " dedi.

"Bilgisayarınıza sorun" dedim. "Bahse girerim biliyordur. William Havemeyer adını yazın, bakın neler çıkacak."

"Korkarım bunu yapamam."

"Neden?"

"Çünkü bu bilgi gizlidir. Kayıtlarımızı kimseye açamayız."

Derin bir soluk aldım. "William Havemeyer, Byron Leopold'un sigortasının lehtarıydı. Sigortalının arkadaşı ya da akrabası değildi. Leopold ona poliçeyi satmıştı."

"Buna yaşamsal işlem deniyor" dedi. "Kesinlikle yasal. Tümüyle onaylamıyoruz ama birçok eyalette sigorta poliçesi sahibinin, mali nedenlerle lehtarını değiştirmeye yasal hakları var."

Şirketin daha önceki lehtara durumu bildirme yükümlülüğünü ve boşanma anlaşmalarında bu durumun karışıklık yarattığını anlattı. "Ama bu olay için geçerli olduğunu sanmıyorum" dedi.

"Diyelim ki William Havemeyer birden fazla yaşamsal işlemde yer aldı."

"Bu bana para kazanmak için hoş olmayan bir yol gibi geliyor" dedi, "ama yasadışı bir yanı da yok."

"Anlıyorum. Diyelim ki lehtarı olduğu diğer kişiler de doğal olmayan nedenlerden ölmüş."

Neredeyse Arlington'daki Gary'ye taş çıkartacak bir sessizlik oldu. Sonra yavaşça, "Buna inanmak için bir nedeniniz var mı?" diye sordu.

"Bu olasılığı gözardı edemem" dedim. "Eminim siz de gözardı etmek istemezsiniz. Burada ahlaki bir sınır olduğunu anlıyorum ama kayıtlarınızı kontrol etmek sizin için kesinlikle ahlaka aykırı olmaz. Bunu yaptıktan sonra bulduklarınızı benimle paylaşıp paylaşmamaya karar verebilirsiniz."

Bunu birkaç kez tekrarlamak zorunda kaldım ama sonunda Bay Leeds bilgisayarına bu bilgiyi sormanın sakıncası olmadığına karar verdi, çünkü omuzunun üzerinden ekrana bakmıyordum. Beni beklemeye aldı, Illinois Sentinel Life'ın küçük aralıklarla keserek bilgi verdiği müziği dinledim.

Sigorta şirketiyle ilgili bilgilerden birini dinlerken Leeds telefona geri döndü. Bay William Havemeyer'in Illinois Sentinel Life'de yalnızca merhum Byron Wayne Leopold'un , lehtarı olarak görüldüğünü söyledi ama sesinde bir zafer ifadesi vardı. Şirkette yaptırdığı bir sigortası yoktu, başka sigortaların farkında değildi.

"Bunu söylemek hakkım diye düşünüyorum" dedi, "çünkü aslında bir bilgi veriyor değilim. Yalnızca bilginin olmadığını söylüyorum."

Doğruydum. Teşekkür ederek telefonu kapattım. Ona, bilgi vermemenin de bazen gerçek bilgilendirme olduğunu söylemedim. Bana hiçbir şey söylememiş de olsaydı ben yanıtlamış olacaktım.

Her zaman güzel soru...

Elaine'e, "Hiç anlamıyorum" dedim.

"Yaşamsal işlemlerin çekiciliğini mi? Bir dolardan bir sent kazanma açısından anlaması zor değil." Numaraları bir kâğıda yazdı. Lakewood'daki büyük yağmacı elli altı binden biraz fazla para verdi ve bir yıldan az bir sürede yetmiş bin dolarlık bir sigorta parası aldı. Getirişi nedir?" Hesap etti. "Neredeyse yüzde kırk. Doğru olabilir mi? Evet olabilir ve aslında bundan daha da fazla, çünkü bir yıl beklemek zorunda kalmadı."

"Elli altı papelden daha fazla ödemiştir" dedim. "Viaticom hizmetleri karşılığında bir şey almak zorunda. İki tarafı biraraya getiren onlar. Bana göre Byron'a çek yazmadan önceki rakamdan en az beş bin dolar almışlardır."

"Demek ki eğer Bay Lakewood..."

"Bay Havemeyer."

"Altmış ödeyip yetmiş beş geri almışsa, ne eder, yıllık yüzde yirmi beş mi? Bir yıldan az sürede aldı, iki yıl beklemiş olsa bile banka faizinden daha yüksek olurdu."

"Böyle bir şeye yatırım yapar mıydın?"

"Hayır."

"Cevap vermen uzun sürmedi."

"Şey, ahlaken karşı çıkıyor değilim" dedi. "AIDS yurdundaki adam, AIDS'liler için gerçek bir iyilik olduğunu söyledi, değil mi? Yani başka insanların bunu yapması bence iyidir. Ama midemin kaldıracağını sanmam."

"Oturup birinin ölmesini bekleme düşüncesi." Başını salladı. "Yaşamaya devam ettikleri zaman rahatsız olmamaya çalışmak, öldükleri zaman sevinçten zıplamamaya çalışmak. Bana göre bir iş değil. Sen de böyle düşünmüyor musun?"

"Sana tamamıyla katılıyorum."

"Harika bir yatırım olabilir ama bana göre değil. Ne kadar fazla para kazanırsam kendimi o kadar kötü hissederim. Ben herhalde gayrimenkulden şaşmayacağım. Ve ikinci el dükkândan."

"Senin yanımdayım" dedim. "Ama anlamadığım şey bu değil. Diyelim ki sen Havemeyer'sın."

"Tamam. Havemeyer'im."

"Ölmekte olan bir adamın poliçesini satın alıyorsun. Yuvarlarsak altmış bin dolar ödüyorsun. Tıbbaya göre yetmiş beş bin dolar alman için en çok iki yıl beklemen gerekiyor."

"Yani?"

"Neden acele edesin? Neden New York'a gelip parkta oturan bir adamı vurasın? Neden birkaç ay, hatta belki bir yıl sonra almayı beklemeyesin?"

"Paraya hemen ihtiyacın yoksa tabii..."

"Gene de bir anlam çıkmıyor. Paraya acil ihtiyacın varsa poliçe var. Kredi alabilirsin ya da Viaticom'un diğer yatırımcılarına satabilirsin. Yalnızca kârını artırmak istiyorsan, bir insanın hayatını kastetmek için neden olamaz bence. Gene de yirmi beş papel alacaksın. Öbür türlü biraz daha erken almış olursun."

"Zaman paradır."

"Evet ama bu kadar çok para da değildir. Cinayet işleyecek kadar çabuk para kazanmak isteyen insanlar sigorta poliçelerine yatırım yapmaz zaten. Banka soyar, uyuşturucu satarlar."

"Belki Havemeyer yapmamıştır."

Başımı hayır anlamında salladım. "Rastlantı olamaz" dedim. "Bunun için fazla iyi görünüyor. Cinayet hakkında ne biliyoruz. Kurbanının adını bilen ve vurmadan önce iyi anlamak için yüksek sesle bu adı söyleyen bir yabancıнын işlediği amatör bir cinayet. Bu bana çerçeveye tam uymuş gibi görünüyor. Bir neden bile var."

"Para yani."

"Doğru. Bu olayda hep mali bir neden aradım durdum zaten."

"Rüyan" dedi. "Hatırlıyor musun? 'Çok fazla para'."

"Hı-hı. Şimdi yerine uyuyor, çünkü bir neden olarak bana çok az para gibi görünmüştü. Cinayet işlemek için yeterli değil." Elaine bir şey söylemeye kalktı ama elimi kaldırıp onu susturdum. "Biliyorum, insanları bozuk para için bile öldürüyorlar her gün. İki adam bir şişe içki satın alıp bozuk para için kavga ediyor ve biri diğerini bıçaklıyor. Bir soyguncu cüzdanını vermek istemeyen adamı vurup cesedin üzerinden beş dolar alıyor. Ama bu farklı. Böyle suçlar işleyen insanların yatırım yapacak altmış bin doları yok. Midwest'teki bir banliyöde oturup yabancıları öldürmek için New York'a gelmiyorlar."

"Ben bunu söylemeyecektim."

"Ah!"

"Bir kereliğine yapmak için yeterli olmadığını söyleyecektim. Ama başka poliçeler de satın alıyorsan... Ne demek istediğimi anlıyor musun? Doğanın işini görmesini beklersen bir ile iki yıl arasında yüzde yirmi beş alıyorsun. Ama işleri hızlandı dört-beş ayda alır, sonra başka bir poliçe satın alarak aynı şeyi tekrarlıyorsun..."

"Paran hızla artar."

"Ama gene de anlayamıyorum."

"Tam olarak değil" dedim. "Her neyse, bu poliçenin dışında Illinois Sentinel Life, Lakewood'lu Bay Havemeyer adını hiç duymamış. Yani başka şirketlerle çalışmışsa izini tozunu bulamam. Ülkede kaç sigorta şirketi var?"

"Çok fazla."

"TJ bana bir sigorta şirketinin bilgisayarlarına girerek masandan kalkmadan öğrenmek istediğin her şeyi öğrenebileceğini söylerdi burada olsa. Belki de böyledir, Kong'ların uzmanlığı ve birkaç bin dolarlık bir bilgisayarımız olsa, ayrıca suç işlemeye aldırıyor olsan. Bu arada..."

"Neydi, Illinois Sentinel mi, oraya sigorta yaptırmamış mı?"

"Doğru. Ne demek istiyorsun?"

"Başka sigortalıların diğer yaşamsal işlemlerine katılmış olabilir. Aynı şirketle çalışmış olamaz mı?"

"Ah, Allah aşkına" dedim. "Neden bunu düşünen ben olmadım?"

20

Ertesi sabah dokuzu biraz geçe Viaticom'u aradım ve telesekreterden büro saatlerinin dokuz-beş arası olduğunu öğrendim. Saati bakıp kaşlarımı çattım ama sonra saat farkını hatırladım. Texas'da saat daha sekizdi. Bir saat daha bekleyip yeniden aradım. Telefonu açan kadın bir gün önce beni beklemeye alan aynı kovboy kızdı. Gary'yi sordum, o da adımı sordu. Adımı söyleyince beni tekrar beklemeye aldı.

Bir süre bekledim. Sonra kız telefona gelerek Gary'nin çıktığını söyledi, sesi farklıydı, bastırılmış bir öfke vardı. Yalan söylemek zorunda kalmaktan hoşlanmıyordu ve kendisini böyle bir duruma soktuğum için de bana öfkelenmişti.

Ne zaman döneceğini sordum. Eskisinden de daha büyük bir öfkeyle, "Bilmediğime eminim" dedi.

Sorma zahmetine katlanmamasına rağmen ona telefon numaramı verdim ve Gary döner dönmez beni arasın diye not bıraktım. Arayacağını sanmıyordum ve öğleden biraz önce telefonu beklemekten vazgeçtim.

Chase'deki Nancy Chang, Arlington'a gitmek zorunda olup olmadığımı merak ediyordu. Parmaklarımı kıpırdatmam yeterli olmaz mıydı? Parmaklarım bu işi yapacak beceride değildi ama bu uçağa binmem gerektiği anlamına da gelmiyordu.

Güvenilir'den Wally Donn'u aradım. İrade-olarak Whitfield işi patladıktan sonra kısa bir konuşma yapmıştık. Wally olanlara hâlâ inanamıyordu. "Orospu çocuğu" dedi. "Ne yaptığını biliyor musun? Kendisini kendisinden korumamız için bizi tuttu. Bunu başaramayınca da beceriksiz olduk. Şimdi eskisinden de kötüyüz, çünkü tam yanındaydık ve neler olup bittiğini hiç bilmiyorduk."

"İşin bir de iyi yanına bak" dedim. "Şimdi mirasçılara fatura göndermek için iyi bir nedenin var."

"Bunu da yaptım zaten ve harcadıklarımın biraz daha fazlasını istedim. Şimdi sorun ödeyip ödemeyecekleri, nefesine tutmuş bekliyor değilim."

Arlington-Texas yakınlarında bir özel detektif önermesini istedim ondan. Guy Fordyce adlı bir adam önerdi. Forth Worth'deydi, bürosu Hemphill'de bulunuyordu.

Wally, "Burası hangi cehennemdeyse" dedi.

Fordyce'i buldum. Yetenekli bir adama benziyordu, "ertesi sabah bakarım" dedi. "Bu öğleden sonra da arayabilirdim ama senden daha şanslı olacağımı sanmıyorum. Kendimi tanıtmadan dolaşırsam daha etkili olurum."

Ertesi gün öğle saatlerinde aradı. O sırada evde değildim ve mesajını geri döndüğümde buldum. Bürosunu aradım, biri bana çağrı cihazına mesaj bırakacağını söyledi. Birkaç dakika sonra telefon çaldı.

"Küçük kurnazlıklar yaptım" dedi. "Dün kiminle ilgilendiğimi anlamak için birkaç telefon ettim ve Gary Garrison'ın birlikte balığa gitmeye bayılacağı bir insan olmadığını öğrendim. Herkesin söz birliği ettiği şey bu yaşamsal bokluğun yeterince yasal olduğu ama ortalama yurttaşı rahatsız eden bir yanı da var."

"Ne demek istediğini biliyorum."

"Garrison'ın kendi de geçmişte zorluklar yaşamış. Bir süre hisse senetleri satıp birkaç kez mahkemeye verilmiş ve iki kez dolandırıcılıkla suçlanmış. Her ikisinde de dava düşmüş ama çok temiz bir insan olduğunu söylenemez."

"Doğru."

"Bu yaşam bilmemnelerini yasadışı kılmak için ya da bir düzenleme getirmek için yerel olarak baskı var. Bu arada Garrison iyi iş yapıyor ve ortalama bir aracıdan daha yüksek komisyon alıyor. Düzenlemek istedikleri şeylerden biri de bu."

"İyi para kazanıyor yani."

"Bunun için bahse girebilirsin. Yani komik bir durumda, popüler olmayı istiyor, çünkü bu daha çok satış demek. Ama aynı zamanda da işi elinden gitmesin diye fazla ortada görünmek de istemiyor. Bu işlem dürüstçe yapılmış olsa bile adam eskiden dolandırıcıydı, yani bir soruya doğrudan cevap vermemek ikinci kişilik gibi olmuş."

"Doğanın soylu adamlarından biri" dedim.

"Ah, tam bir prens. İlk önce yatırımcı olduğuma inandırdım, sonra adını vermek istemediğim bir devlet kurumu adına çalışan bir araştırmacı olduğum izlenimini verdim, o zaman yakın bir işbirliğine girdi. William Havemeyer'le üç kez iş yapmışlar. Üç farklı sigorta şirketiyle ilgili işlemlermiş bunlar."

Bana adları, adresleri, tarih ve numaraları verdi. Byron Leopold'a ilave olarak William Havemeyer'in yaşam sürelerine ilgi gösterdiği diğer adamlar arasında Harlan Phillips adında bir San Francisco'lu ve John Wilbur Settle adında bir Eugene-Oregon'lu vardı. Phillips, Massachusetts Mutual'a, Settle ise Integrity Life and Casualty'ye sigortalanmıştı.

"Yaşam ve ölüm" dedim.

"Evet, ikisi yan yana, değil mi? Bu beyefendilere ne olduğunu bilmediğimi söylemekten üzüntü duyuyorum. Garrison onların hayatta mı, ölü mü olduklarını söyleyemiyor. Takip etmemiş. Polişe sahip değiştirdikten ve işlem bittikten sonra onun elinden çıkmış oluyor."

"Gerisini bulmak zor değil."

"Birkaç telefon yeter."

"Doğru."

Bütün bunların bana ne kadara mal olacağını ve faturayı postalacağını söyledi. Söylediği rakam uygundu ve kendim oraya uçakla gitmiş olsam çok daha fazla harcamış olacaktım. Bunu ona da söyleyip teşekkür ettim.

"Her zaman arayabilirsin" dedi. "Neden araştırdığını sormamda bir sakınca var mı? Senin Havemeyer bu insanların hepsini temizliyor mu?"

"Öyle görünüyor" dedim. "Ama her şey sigorta şirketlerinden öğreneceklerime bağlı."

"Anladım. Phillips ve Settle hâlâ hayattaysa ve tedavi görüyorsa, bu durum teorini biraz zayıflatır, değil mi?"

Ama her ikisi de ölmüştü.

Önce heyecanlandım. Bir dizi cinayetler katili bulmuştum, adını ve nerede oturduğunu biliyordum ve dünyada başka kimse onun varlığından bile şüphelenmiyordu. Eski egom hemen ortaya çıktı. Bu işi patlatınca medya gene üstüme üşüşecekti, üstelik bu olay yerel değil, ülke çapında olacaktı. Belki diye düşündüm, servis kapısından gizlice girmek yerine onları karşılamam gerekir. Belki ilgiden memnun olur ve yarar sağlarım.

Biraz şans verilince zihnin neler yapabileceği şaşırtıcı. Daha ne olduğunu anlayamadan Letterman'ın programına konuk olduğumu ve "Yasa ve Düzen"le ilgili konuştuğumu hayal ettim. Kendimi Charlie Rose'un karşısında oturup suçluları anlatırken görebiliyordum. Harlan Phillips ve John W. Settle'in ölümlerinin William Havemeyer'ı cinayete suçlamak için yeterli olmadığı kafama dank etmeden önce ülkede tura çıkmıştım bile.

Çünkü ölmeleri bekleniyordu. Her ikisi de AIDS'ti ve yaşamsal işlemler aracısının belirlediği sağlık ölçütlerine uyacak kadar hastalık ilerlemişti. Ölmüş olmaları Havemeyer'ın onları öldürdüğü anlamına gelmezdi. Doğa Ana da işini görmüş olabilirdi.

Bu yüzden birkaç telefon ettim ve öğrendiklerim beni birinci sınıf baskılı kitapla üçüncü hamur kâğıda yapılan baskı arasında seçim yapma zahmetinden kurtardı. Harlan Phillips AIDS tanısı konulduktan iki yıl sekiz ay ve William Havemeyer'a sigortasını satmasından bir yıl kadar sonra Mission bölgesindeki bir hastanede ölmüştü. Yurtdışına seyahat etmeye karar veren John Wilbur Settle, bir Norveç yolcu gemisi Baltık Denizi'nde yanıp battığı sırada boğulan seksen dört yolcudan biriydi.

Kazayı hatırlıyordum ama o sırada fazla dikkatimi çekmemişti. Kütüphaneye giderek yangının geminin elektrik sistemindeki bir arızadan çıktığını, geminin yasal sınırın biraz üstünde yolcu taşıdığını ve yolcuların çoğunun tatil yapmaya gittiğini (bu da herkesin sarhoş olduğunu söylemenin başka bir yoludur çoğunlukla) öğrendim. İletişim eksikliği nedeniyle kurtarma girişimleri gecikmişti ama dokuz yüzden fazla yolcuyu ve mürettebatı kurtardıkları için gene de başarılı olmuştu. Bir düzine kadar Amerikalı'dan üç kişi ölmüştü, gazetelerde bunların adları da bulunuyordu. Lafayette-Louisiana'dan Bay ve Bayan D. Carpenter ve Eugene-Oregon'dan Bay J. Settle.

Nedense Kötü Billy Havemeyer'ın Oslo'ya uçakla gittiğini, sonra SS Magnar Syversen'in güvertesine gizlice girerek kazan dairesindeki birkaç elektrik telini kestiğini sanmıyordum. Onu San Francisco'da Phillips'in yatağının yanı başında serum bağlantısını keserken ya da yüzüne yastık kapatırken de düşünemiyordum.

Kütüphaneden çıktıktan sonra nereye gittiğime fazla dikkat etmeden bir süre yürüdüm. Hava soğuktu ve sert bir rüzgâr esiyordu ama temiz ve berrak bir hava vardı, kuzey rüzgârı estiğinde böyle olur.

Eve döndüğümde telesekreterde bir mesaj vardı. Marty McGraw aramış ve bir numara bırakmıştı. Onu arayınca görüşmek istediğini söyledi. Bugünlerde çalışıyor muydum?

"Daireler çizerek duvara tosluyorum" dedim.

"İyi bir restoran adı olabilir" dedi.

"Nasıl yani?"

"Duvar. Bir restoran, bir salon, eski Toots Shor'ın Yeri gibi. Ne tür bir şarap içeceğine hiç aldırmadan doğru dürüst biftek yiyebileceğin bir yer. Duvar diyorlar, çünkü her zaman duvara tosluyorsun. İrade konusunda bir gelişme var mı?"

"İki Numaralı İrade mi demek istiyorsun?"

"Bana üç ünlü New York'lu hakkında tehdit mektubu gönderen o orospu çocuğundan bahsediyorum, kimse ona aldırmıyor gibi. Şans eseri araştırdığını sanmam."

"Bu benim işim değil."

"Hey, eskiden böyle değildi, ne zaman vazgeçtin?" Hemen bir şey söylemeyince, "Yanlış söyledim, ağızmdan böyle çıktı. Sakın yanlış anlama, Matt."

"Merak etme."

"Bu sabah rakipteki saçmalığı okudun mu?"

"Rakip mi?"

"New York Allahın Belası Post. Orijinal adı böyle de olabilirdi aslında. New York Evening Post, nazik olmak için böyle yazıyorlar."

"Saturday Evening Post gibi mi?"

"O bir dergi, Allah aşkına."

"Bunu biliyorum, yalnızca..."

"Biraz farklı: O dergi, bu gazete." Sesinden içkili olduğunu anlamıştım artık. Baştan beri içkiliydi herhalde ama ben fark etmemiştim. "Post'ta bir yazı var" dedi. "Yıllar önce sen ya da baban doğmadan önce eski New York World'le büyük bir rekabet vardı. Post bir gün çirkeflik yaparak World'u sarı köpek diye suçlayan bir editörün yazısını yayınladı. Bu da büyük bir hakaret olarak görüldü. Sarı gazeteciliği biliyorsun değil mi? Bu terimi bilir misin?"

"Senin kadar değil."

"Bu ne demek şimdi? Ah, tamam, tamam. Bunu duymak istiyor musun, istemiyor musun?"

"İsterim."

"Yani herkes World'un nasıl bir misilleme yapacağını beklemeye başladı. Ertesi gün World'de bir yazı çıktı. 'New York Evening Post bize sarı köpek diyor. Cevabımız herhangi bir direğe herhangi bir köpeğin cevabı olacak.' Anladın mı, yoksa eski tabirleri unutmuş musun?"

"Anladım."

"Diğer bir deyişle, üstüne işerim."

"Bu ne zaman oldu?"

"Bilmiyorum, sekiz yıl önce mi? Belki de daha çoktur. Bugünlerde bir gazete çıkıp 'Üstüne işerim' diyor ve kimsenin kılı bile kıpırdamıyor, standartlar böyle bozuldu. Ne cehenneme bu noktaya geldim ki?"

"Post diyordun."

"Doğru, New York Allahın Belası Post. Son mektubun bir analizini yapmışlar, adamın sahte olduğunu, hep konuşup hiç bir şey yapmayan biri olduğunu kanıtlamışlar sözde. Bir uzman, bir kolej profesörü, kıcını nasıl sileceğini ancak Charmin tuvalet kâğıdının üstündeki talimatlardan öğrenebilen biri. Sen ne diyorsun bu işe?"

"Ne diyeyim?"

"Sorumsuzluk demez misin? Adamın yüzüne sen yalancısın diyorlar."

"Ancak Post'u okursa."

Güldü. "Ve üstlerine işerse, ha? Ama ne demek istediğimi anladın, değil mi? 'Sana meydan okuyorum' diyorsun. 'Devam et, birini öldür de gazete satayım' diyorsun. Ben buna sorumsuzluk derim."

"Sen öyle diyorsan."

"Bana patronluk taslama orospu çocuğu. Benimle sohbet edecek zamanın var mı?"

Telefonu kapatma isteğine karşı koydum. Yatıştırıcı bir biçimde, "Elbette var" dedim.

"Herhalde söylediklerinde haklısındır ama artık ben bu işle ilgilenmiyorum, kenarından bile. Onsuz da yeterince kaçık var."

"Öyle mi? hangi konuda?"

"Aslında üstüme vazife olmayan başka bir olay ama öyle görünüyor ki üstüme vazife aldım. Cinayet işlediğinden emin olduğum bir adam var ama nedenini bulamıyorum."

"Aşk ya da para olmalı" dedi. "Benim adam gibi kamu vicdanlı bir orospu çocuğu değilse tabii."

"Para ama nedenini bulamıyorum. Diyelim ki sigorta yaptırdın, ben de senin lehtarınım. Sen ölürsen ben kazançlı çıkarım."

"Neden yer değiştirmiyoruz?"

"Bana izin ver de..."

"Hayır, gerçekten" dedi sesini yükselterek. "Bunun varsayım olduğunu biliyorum ama neden ölen ben olayım? Şunu sen ölürsen benim kazançlı çıkacağım biçiminde değiştirelim."

"Tamam. Ben ölürsem sen kazanırsın. Yani ben camdan atlıyorum ve..."

"Neden böyle çılgınca bir şey yapıyorsun?"

"Sen de beni aşağı düşerken vuruyorsun. Neden?"

"Sen pencereden atlıyorsun, ben de seni düşerken vuruyorum."

"Doğru. Neden?"

"Hedefe vurma pratiği yapıyor olabilir misin? Bu bir bilmece mi, paraşüt falan gibi boktan bir şey mi takmışsın?"

"Allahım" dedim. "Hayır, bilmece falan değil. Yalnızca bir benzetme."

"Şey, affedersin. Seni düşerken vuruyor muyum?"

"Hı-hı."

"Ve öldürüyorum."

"Doğru."

"Ama düştüğün zaman zaten öleceksin. Bu bir benzetme olduğu ve bir bilmece olmadığı için, lütfen bana birinci kattan atladığını söyleme."

"Hayır, yüksek bir kattan."

"Paraşüt falan da yok."

"Yok."

"Şey, boktan bir şey" dedi. "İntihar olursa parayı alamam. Bu kadar basit olabilir mi?"

"Bu geçerli değil."

"Geçerli değil mi? Ne demek istiyorsun?"

"İntihar polıceyi geçersiz kılmaz" dedim. "Her nedense, pencereden atladığım zaman intihar olmuyor."

"Hayır, Hıristiyan iyilikseverliğinin bir eylemi. Aşırı kamu isteğine bir tepki. Neden pencereden atladığın zaman intihar olmuyor? Bir kuş ya da uçak değilsin, bırak Süpermen olmayı."

"Benzetme bire bir uymuyor" diye itiraf ettim. "Diyelim çok yüksekten düşüyorum."

"Ne yaptın, dengeni mi kaybettin?"

"İlk kez olmazdı."

"Ha! Anlat bakalım. Yani bir kaza, böyle mi demek istiyorsun... Nereye gittin? Hey, dünyaya dön, Matt. Orada mısın?"

"Buradayım."

"Şey, merakımı uyandırdın. Bir kaza, değil mi?"

"Doğru" dedim. "Bir kaza."

21

Haftasonunu sakın geçirdim. Birkaç toplantı gittim, Cumartesi öğleden sonra Elaine'le Yed' nolu trene binerek Flushing'e gittim ve yeni Çin mahallesinde gezindik. Elaine, buranın Manhattan'daki Çin mahallesine hiç benzemediğini, buranın tuhaf ya da uğursuz bir yer değil, yalnızca rahatsız edici bir banliyö olduğunu söyledi. Bir Tayvan vejetaryan lokantasında yemek yedik Elaine iki ısırik aldıktan sonra yemek çubuklarını bir kenara bırakarak, "Söylediğim her şeyi geri alıyorum" dedi.

"Kötü değil, ha?"

"Muhteşem" dedi.

Pazar günü birkaç haftadır ilk kez Jim Faber'la yemek yedim, bu da başka bir Çin yemeği demekti ama kentin başka bir semtindeydik, Queens'de değil. Birçok farklı şeyden konuştuk. Konularımızdan biri de Marty McGraw'un İki nolu İrade'yi bizi kandırmakla suçladığı o günkü yazısıydı.

"Bunu anlayamıyorum" dedim. "Birkaç gün önce onunla konuştum, Post'un bu İrade'nin kalıbının adamı olmadığını ileri süren yazısına kızmıştı. Şimdi kendisi de..."

"Kalıbının adamı değil mi?"

"Yalnızca laf, eylem yok."

"Anladım."

"McGraw onları İrade hakkında böyle yazarak sorumsuz olmakla suçladı, şimdi kendisi de adama defolup gitmesini söyleyerek bile bile işi kızıştırıyor."

"Belki polis böyle yapmasını söylemiştir."

"Belki."

"Ama böyle olduğunu sanmıyorsun."

"Polislerin uyuyan köpeği uyandırmamak istediğini düşünüyorum. Marty'nin kedi pençelerini kullanmak yerine bu onlara daha iyi uyar."

"Kediler ve köpekler" dedi. "McGraw bir ayyaş, değil mi? Böyle dememiş miydin?"

"Onun yaptıklarını düşünmek istemiyorum."

"Ya, düşünsen iyi olur. 'Biz aziz değiliz,' hatırlıyor musun?"

"Öyleyse ayyaş bence."

"Çok tutarlı olmamasına şaşırdın yani? Belki Post'daki yazıya karşı çıktığını hatırlamıyor. Belki okuduğunu bile hatırlamıyor."

Pazartesi günü kahvaltıdan hemen sonra telefona sarılarak bazıları uzun olmak üzere yarım düzine kadar konuşma yaptım. Sokağın karşısındaki otel odamdan değil evden aradım, yani konuşmalar bedava değildi. Bu da kendimi kurnaz yerine aptal hissetmemeneden oldu.

Salı sabahı Marty McGraw'un yazısında İrade'den mektup vardı. Birinci sayfada bunu gösteren bir manşet bulunuyordu ama asıl manşet Brooklyn'in Bushwick semtindeki uyuşturucu bağlantılı bir katliamla ilgiliydi. Daha gazeteyi görmeden kapıcı kahvaltı sırasında evi arayarak bir paket geldiğini söyledi.

Paketi bekliyordum: içinde üç fotoğraf bulunan bir mektuptu. Fotoğraflar aynı kişinin dörde beş renkli resimleri ve elli yaş civarında, ufak tefek beyaz bir adam vardı resimlerde. Adam tıraşlıydı ve tel çerçeveli gözlüğünün ardında gözleri görünmüyordu.

TJ'nin çağrısına not bıraktım ve onunla Port Authority otobüs terminalindeki bir kafede buluştum. Kafe tuhaf insanlarla doluydu, gözleri sürekli kafeyi araştırıp duran insanlarla. Herhalde nedenleri vardı. En çok tacizden mi tutuklanmaktan mı korktuklarını tahmin etmek zordu.

TJ çörekleri çok övdü ve birkaç tanesini götürdü. Ben tost aldım ve ancak yarısını yiyebildim. Kahveyi ise içmemeyi tercih ettim.

TJ resimlere gözlerini kısarak baktı ve resimdeki adamın Clark Kent'e benzediğini söyledi. "Ama Süpermen'e dönüşmesi için kılık değiştirmekten daha fazlasına ihtiyacı var. Bu herif mi Myron'ı hakladı."

"Byron."

"Ben de onu kastetmiştim. Bu o mu?"

"Sanırım."

"Kötü bir adama benzemiyor. Karıncayı bile ezemezmiş gibi görünüyor."

"Senin bulduğun tanık" dedim. "Onu tekrar bulup bulamayacağını merak ediyorum."

"Satıcılık yapan herif."

"Evet, o."

"Bulabilirim belki. Mal satıyorsan seni çok zor bulmalarını istemezsin. Yoksa başka birinden alıverirler." Resimlere pıt pıt vurdu. "Herif katili arkadan görmüş."

"Ateş ettikten sonra yüzünü şöyle bir olsun görmemiş mi?"

TJ başını arkaya atarak hatırlamaya çalıştı. "Beyaz olduğunu söylüyor" dedi. "Sıradan bir görünüşü olduğunu söylüyor. Biraz görmüş olmalı ama ondan daha iyi gören başka tanıklar yok mu?"

"Birkaç tane var" dedim.

"Peki ne yapıyorlar, saklanıyorlar mı?"

Başımı hayır anlamında salladım. "Diğer tanıklar mahkemede ifade vermek zorundalar. Yani Havemeyer'a ancak polisin gösterdiği adamlar arasında olursa bakabilirler. Avukatı özel bir detektifin onun resmini önceden tanıklara gösterdiğini keşfederse, tanıklıkları geçersiz olur ve yargıç kabul etmez."

"Benim bulduğum herif ifade vermeyecek" dedi. "Yani tanıklığının geçersiz olması önemli değil."

"Ben de böyle düşünüyorum."

"Geçersiz" dedi. "Tek bir sorun, bugün Elaine için çalışmam gerekiyor. Birinin ona bahsettiği bir eskici dükkânını karıştırırken galeriye bakacağım."

"Ben senin yerine dururum."

"Bilmiyorum" dedi. "Öğrenmen gereken çok şey var, Carr. Satışları nasıl yazacağın, faturaları nasıl keseceğin, müşterilerle nasıl pazarlık edeceğin. Sokakta yürümekten farklı."

Üzerine doğru atılınca sırtıp yumruğundan kaçtı. "Sana söylememiş miydim?" dedi. "Formunu korumak için çalışman gerek." Fotoğrafları alıp kapıya doğru yürüdü.

Resimler Western Reserve-Cleveland'da bir üçüncü sınıf öğrencisi tarafından çekilmişti. Wally Donn'dan aldığım bir ad ve telefon numarasıyla işe başladım ama bulduğum adamın işi başından aşkındı ve ne zaman boş kalacağını da bilmiyordu. Bana iki numara daha verdi ama ikisinde de karşıma telesekreter çıktı. Defterime bakıp Massillon-Ohio'da oturan bir tanıdığımı aradım. Massillon, Cleveland'ın kapı komşusu değil ama daha yakında yaşayan birini tanıımıyordum.

Tom Havlice'le altı-yedi yıl önce, hapse attığım bir adam, Elaine'in eski bir arkadaşını kocası ve çocuklarıyla birlikte öldürdüğü zaman tanışmıştım. Havlice polisti, işini seven ve iyi yapan bir polis teğmeniydi. Bağlantımızı sürdürdük. Ohio'ya gidip geyik avlama davetlerini savuşturmayı başardım ama New York'ta onunla iki kez görüştüm. Birincisinde Javits Center'daki bir polis ürünleri sergisine katılmak üzere yalnız geldi. Onunla öğle yemeğinde buluşup biraz şehri gezdirdim. Gördüklerini bir yıl kadar sonra eşini de getirecek kadar çok beğendi. Elaine'le ben onları yemeğe götürüp tiyatro biletleri aldık. Lincoln Center'da Carousel'At onlarla buluştuk ama onlar Cats'e gitmeyi tercih ettiler. Elaine, "arkadaşlık buraya kadar" dedi.

Havlice'in, Cleveland Metropolitan Polis Teşkilatı'ndan bir tanıdığı aracılığıyla William Havemeyer'in şimdiye kadar başının derde girmedğini öğrenmesi zor olmadı. "Sicili yok" dedi. "Yani tutuklanmamış. Hiç değilse Cuyahoa County'de. Kendi adıyla kaydı yok."

Ona teşekkür edip Cleveland'daki arkadaşının adını ve telefon numarasını aldım.

"Hiç tutuklanmadığı için fotoğrafı da yok" dedi. "Garvin -Cleveland'daki polis arkadaşı- yeni emekli olmuş tanıdığı bir adamın numarasını verdi ama adam Florida'ya gitmiş. Ben de kız kardeşimin oğlunu düşündüm."

"Polis mi?"

"Bir kolej öğrencisi. Bitirdiğinde hukukçu olacak. Yani dünyanın en çok ihtiyaç duyduğu şeyi."

"Avukatın fazlası olmaz" dedim.

"Tanrı da böyle düşünüyor olmalı, giderek sayıları artıyor, Birbirlerine tazminat davası açmayan kimse kalmayacağı günler uzak değil. Akıllı bir genç, dayısına hiç benzemiyor ve hobisi fotoğrafçılık."

"Gizlenme konusunda nasıl?"

"Gizlenmek mi? Ha, resim çekmek için. Şeytani bir aklı var diyebilirim. Mesleğinde çok başarılı olabilir. Onu arayayım mı?" Ara dedim. "Peki ne zaman geyik avlayacağız, bunu söyleyebilir misin?"

"Herhalde hiçbir zaman."

"Senden avcı olmaz, ha? Bak, neden mevsim bitince buraya gelmiyorsun, ormanda gezintiye çıkarız, aslında avcılığın en iyi yanı da budur. Silah yok, başka birinin seni yanlışlıkla vurma riski yok. Elbette bu biçimde evine geyik eti götüremezsin."

"Bu da onlardan hoşlanıyormuş gibi yapmamı önler."

"En sevdiğin yemek değil, ha? Benim de değil doğrusunu söylemek gerekirse ama gidip avlamak keyif veriyor."

Resimlerin geldiğini ve yeğeninin iyi iş gördüğünü söylemek için onu Elaine'in dükkânından aradım.

"Bunu duyduğuma sevindim" dedi. "Ama şaşırmadım. her zaman iyi resim çekerdi, küçücük bir çocukken bile. Dün gece onunla konuştum, beni en çok mutlu eden de işi yaparken keyif alması oldu. Ondan iyi bir polis çıkabilir."

"Bahse girerim kızkardeşin bunu duyunca çok sevinir."

"O da eniştem de... ve onları anıyorum sanırım. Avukatların polislerden daha zengin olduğuna şüphe yok. Dünyanın adil bir yer olduğunu kim söyledi?"

"Bilmiyorum" dedim. "Ama yemin ederim ben söylemedim."

Birkaç saat dükkânla uğraştım, yapacak fazla bir iş çıkmamış olması da iyiydi. Biri -sanırım Pascal'dı- erkeklerin bütün sorunlarının bir odada tek başına oturamamalarından kaynaklandığına benzer bir şey yazmıştı. Ben genellikle televizyonlu ya da televizyonsuz bir odada tek başına oturmada gayet iyiyimdir ama o gün benim için bir sınav oldu. Bunun bir nedeni de sokakta bir şeyler yapmak istememdi. Diğer bir nedeniyse insanların beni anlamsız yere engelleyip durmasıydı. Telefon edip Elaine'i soruyor, ne zaman döneceğini öğrenmek

istiyor ve adlarını söylemeden kapatıyorlardı. Ya da kapıya gelip başlarını sokuyor, bir bayan yerine beni görünce hayal kırıklığına uğrayıp başka bir yere gidiyorlardı.

Birkaç kişi içeriye girerek dolaştı ama onlarla pazarlık yapmak ya da fatura kesmek zorunda kalmadım, çünkü hiçbiri bir şey satın almaya çalışmadı. Bir kişi birkaç resmin fiyatını sordu - bütün fiyatlar üzerindeydi- ve tekrar geleceğini söyledi. Bu, ikiniz birlikte film izledikten sonra bir kadına "Seni ararım" demek gibi bir şeydi. Elaine bana, "Dükkân sahipleri erkeklerle çıkan kızlardan daha gerçekçidir" dedi. "Tekrar gelmeyeceklerini biliriz."

Gazete okuyacak zamanım oldu. Marty McGraw'un yazısında gerçekten de İrade'nin son mektubundan söz ediliyordu Kurbanlarının adlarını belirtmeyen adsız yazar listesindeki üç kişinin yalnızca başlangıç olduğunu belirtmişti. Sonraki listesine birçoğumuz adaydık, tabii ışığı görüp yolumuzu değiştirmesek. Mektup bana ikna edici gelmedi, iki Numaralı İrade'nin bile kendine inanmadığı duygusuna kapıldım.

TJ öğleden sonra ortaya çıktı. Blucin pantolon, ceketinin üzerine turuncu bir mont giymişti. Sokak serserileriyle uğraşan biri için iyi giyinmişti.

Yanımdan geçip arka odaya yönelerek, "Üstümü değişmem gerek" dedi. Haki pantolon ve tişörtle geri döndü. "Müşterilerimi kaçırmak istemem" dedi, "ama kent merkezine böyle inersen herifi kaçırabilirim."

"Onu buldun mu?"

Başını salladı. "Gördüğü adam olduğunu söylüyor."

"Bundan nasıl emin olabiliyor?"

"Üstüne yemin edecek kadar emin, gerçi hiçbir şey üzerine yemin etmez. Ona yemin etmek zorunda olmadığını söyledim. Doğru mu yapmışım?"

"Herhalde. Elaine dönene kadar burada durabilir misin?"

"Sorun yok. Nereye gidiyorsun, June?"

"Tahmin edemiyor musun?"

"Ben tahmin etmem" dedi. "Detektiflik yaparım. Detektifliğimin sonuçları, senin Cleveland'a gittiğini gösteriyor."

Ona iyi bir detektif olduğunu söyledim.

Rezervasyon yaptırmak için dükkândan aramıştım, bileti almak için Phyllis Bingham'ın bürosuna uğradım, sonra eve dönerek temiz bir gömlek, değişmelik çorap ve iççamaşırı aldım. Bu işin ne kadar süreceğini bilmiyordum ama en azından bir gece kalacağımı tahmin ediyordum.

Phyllis beni Continental'le uçurdu. Havaalanına işten çıkma saatine yakalanmadan gittim, Cleveland'a indiğimizde çalışanların çoğu yemeğe oturmuştu. Güvenlik kapısında ellerinde kartonlar tutan küçük bir grup vardı, içlerinden birinde de benim adım yazıyordu. Kartonu tutan çocuk uzun boylu, kırpılmış kızıl saçlı ve küçük yüzlüydü.

"Ben Matthew Scudder" dedim. "Sen de Jason Griffin olmalısın. Tom Dayın sana ulaşmaya çalışacağını ve boş zamanın olup olmadığını soracağını söylemişti."

Sırıttı. "Boş zamanın olsa iyi olur dedi bana. 'Şu uçağı karşıla ve onu otomobille Lakewood'a ya da nereye istiyorsa oraya götür. Önce oraya mı gitmek istersiniz? Bu adamın Lakewood'daki evine mi?'"

Evet dedim. Birkaç yıllık bir Japon yapımı otomobiline bindik. Otomobil parlıyordu, havaalanına gelmeden önce yıkattığını tahmin ettim.

Yolda ona olayla ilgili ne bildiğini sordum. "Hiçbir şey" dedi.

"Tom sana hiçbir şey anlatmadı mı?"

"Dayım ilginç bir adamdır" dedi. "Bana bir isim ve adres vererek kendimi belli etmeden adamın resmini çekmemi söyledi. Ona telefoto objektiflerinden almam gerekebileceğini söyledim."

"Parasını sana öderim."

Sırıttı. "Dayım ödünç almamı söyledi" dedi. "Ben de öyle yaptım. Bay Havemeyer'in evinin karşısına park ettim ve onun eve gelmesini bekledim. Evden gelince doğruca garaja girdi. Eve

bitişik bir garaj, bu çevrede pek alışılmadık bir şey. Burada Çoğunlukla eski evler var ama onunki diğerlerinden daha yeni ve yanları açık tipte bir garajı var. Bırak züm yapıp resmini çekmeyi, iyice bakma şansı bile tanımadan içeriye girdi."

"Ne yaptın, tekrar çıkmasını mı bekledin?"

"Hayır, çünkü herhalde gene aynı yoldan çıkacaktı değil mi? Tom Dayı bu tür bir durumda ne yapacağımı bana söylememişti. Aslında bana verdiği tek öğüt... şey, ne olduğunu tahmin edebilirsiniz herhalde."

"Yanında bir süt şişesi getir."

"Geniş ağızlı bir kavanoz olsun dedi. Aynı şey. Ona kavanozla ne yapacağımı sordum. Orada birkaç saat oturduktan sonra yanıtı bulacağımı söyledi. Bir noktada kavanozun ne işe yarayacağını buldum. Sonra bana ne dediğini tahmin edemezsiniz."

"Ne dedi?"

"Kavanoz dolunca su yoluna boşalt. Seni kimse görmez dedi, akıp gider.' Ona nasihatından dolayı teşekkür ettim ama kavanozu nasıl boşaltacağımı herhalde kendim de bulabilirdim. Yıllar boyu yaşadığı deneyimlerden hiçbir şeyi şansa bırakmamayı öğrendiğini söyledi."

"Tom bilge adamdır" dedim. "Ama ben senin tarafındayım. Kavanozu nasıl boşaltacağını herhalde düşünebilirsin."

"Belki ama öte yandan kavanoz götürmenin aklıma bile gelmeyeceğini kabul etmem gerek. Filmlerde şişelere şiş yaptıklarını görmüyoruz."

Yapmadıklarını kabul ettim. "Resimleri nasıl çektin?"

"Birkaç ev ötede kendi başına basket oynayan bir çocuk vardı. Zili çalıp içerideki adamı dışarı çıkarırsa ona birkaç papel vereceğimi söyledim. Çocuk gidip kapıyı çaldıktan sonra kaçtı. Bay Havemeyer kapıyı hemen açıp kapadı. Bir resim çekebildim ama size yolladıklarımın değildi, çünkü hiçbir şey göremezdiniz. Her neyse, çocuğa bunun yeterince iyi olmadığını ama tekrar kapıyı çalıp adamı dışarıya çıkarabilirse ona beş dolar ödedikten sonra beş dolar da üstüne koyacağımı söyledim."

"Ve işe yaradı."

"Çocuk işe yaramasını sağladı. Kendi evine gidip büyük bir kesekâğıdı aldı ve içini kırpık gazetelerle doldurdu. Sonra kesekâğıdını verandaya koyup yaktı, sonra zili tekrar çaldı, kapıya vurdu ve hırsız gibi kaçtı. Bay Havemeyer kapıyı biraz aralayarak açtı, sonra dışarıya fırlayıp yanan kesekâğıdını söndürmeye çalıştı." Sırıttı. "Odağı ayarlamam bir dakikamı aldı, çünkü o kadar çok gülüyordum ki kamerayı düzgün tutamıyordum. Çok komikti."

"Gözümün önünde canlandırabiliyorum."

"Eski bir Cadılar Bayramı hilesidir aslında."

"Hatırladığım kadarıyla kesekâğıdında bir sürpriz olur."

"Şey, evet. Köpek pisliği, ateşi söndürmeye çalışırken üstüne basarsınız. Oğlan işin bu kısmını atladı."

"Evet, atlamış."

"Resimler adamın neyle uğraştığını göstermiyor" dedi, "çünkü yüzüne züm yapabildim. Ama bakarken gülmem tutuyor, çünkü yüzündeki ifadeyle her şeyi hatırlıyorum."

"Şaşkın görüldüğünü düşünmüştüm."

"Eh, nedeni de bu" dedi.

Cleveland Havaalanı kentin güneybatısındaydı. Lakewood adından da anlaşılacağı gibi göl kenarında ve Cleveland'ın biraz batısında. Bu yüzden oraya kent trafiğine girmeden gittik. Jason hem otomobil sürüp hem sohbet etmeyi sürdürdü, ben de onu TJ'yle kıyaslarken buldum kendimi. Jason herhalde TJ'den bir iki yaş daha büyüktü ve görünüşüne göre TJ'den daha kolay bir yaşamı olmuştu. Eğitimliydi, gerçi TJ'nin sokak sezgisinin de değerli olduğunu öne sürebilirdiniz. Lakewood'a vardığımızda ikisinin de görüldüğü kadar farklı olmadığına karar verdim. Her ikisi de doğru dürüst çocuklardı.

Lakewood eski bir banliyöydü, büyük ağaçlar ve savaş öncesi yapılmış evleri vardı. Ara sıra eski evlerin onarılarak yeni hale sokulduğunu görebiliyordunuz. Bu evlerden birinin önüne park ettik, Jason motoru susturdu.

"Yangının çıktığı yeri göremezsiniz" dedi. "Ben giderken adam süpürgeyle temizliyordu. Sanırım iyi bir temizlik yapmış."

"Aynı oğlana temizlemesi için para vermiş olabilir."

"Ne komik olur, değil mi? Evde mi bilmiyorum. Garaj kapısı kapalıyken otomobilinin orada olup olmadığını bilemeyiz."

"Bunu keşfetmek için ateş yakmam gerektiğini sanmıyorum" dedim. "Zili çalacağım."

"Sizinle gelmemi ister misiniz?"

Bunu düşündüm. "Hayır" dedim, "sanmıyorum."

"Öyleyse burada sizi beklerim."

"Buna memnun olurum" dedim. "Ne kadar süreceğini bilmiyorum. Biraz uzun sürebilir."

"Önemli değil" dedi. "Kavanoz hâlâ yanımda."

Zili yalnızca bir kez çalmak zorunda kaldım. Yaklaşan ayak seslerini duyduğumda sekiz notalı melodi hâlâ çalıyordu. Sonra kapıyı aralayıp beni gördü ve kapıyı ardına kadar açtı.

Resimdeki haline çok benziyordu. Ufak tefek zayıf bir adamdı, pembe yüzünde yaşının izleri vardı, düzgün taranmış saçlarında grilikler seziliyordu. Yakından bakılınca gözlüğünün ardındaki açık mavi gözlerini görebilirdiniz.

Koyu renk gabardin pantolon ve çizgili spor gömlek giymişti. Gömleğinin göğüs cebinde birkaç kalem vardı. Ayakkabıları kahverengi Oxford tipi idi ve yeni cilalanmıştı.

Bu kez verandada ateş yoktu, yalnızca orta yaşlı bir adam vardı. Ama Havemeyer'in yüzünde gene de o şaşkın ifade bulunuyordu, sanki dünya kaldırabileceğinden daha karmaşıkmış gibi. Bu duyguyu biliyordum.

"Bay Havemeyer misiniz?" dedim.

"Evet."

"İçeri girebilir miyim? Sizinle konuşmak istiyorum."

"Polis misiniz?"

Bu soruya evet demek ya da maharetli bir biçimde yanıtsız bırakmak eğilimi duyarım çoğu zaman. Ama bu kez bu ihtiyacı hissetmedim.

"Hayır" dedim. "Adım Scudder, Bay Havemeyer. New York'tan özel araştırmacıyım."

"New York'tan."

"Evet."

"Buraya nasıl geldiniz?"

"Buraya nasıl mı?.."

"Uçakla mı geldiniz?"

"Evet."

"Eh" dedi ve omuzları düştü. "Sanırım içeri gerseniz iyi olacak, öyle değil mi?"

22

Sosyal bir ziyaret olduğunu düşünebilirdiniz. Havemeyer beni salona aldı, oturacak yer gösterdi ve çay yapabileceğini söyledi. İster miydim? İsterim dedim ve bunun nedeni yalnızca nazik olma isteği değildi, iyi bir fikir gibi görünmüştü.

Havemeyer mutfakta uğraşırken orada oturdum. Bir kasap bıçağıyla ya da Byron Leopold'u öldürdüğü tabancayla içeriye gelebileceğini düşündüm. Böyle bir durumda hiç şansım olmazdı. Çelik yelek giymemiştım ve silaha yakın olan tek şey anahtarlığımındaki tırnak makasıydı.

Ama nedense bir tehlike olmadığını biliyordum. Bu fırsatı, bıçağı ya da tabancayı kendine yöneltmek için kullanması daha büyük bir riskti ve böyle bir hakkı olduğunu düşünüyordum. Ama bana intihara yatkın biri gibi de görünmemiştı.

Üstüne Çin porseleninden demlik, şekerlik ve küçük bir sütlük konulmuş gümüş saplı, ceviz bir tepsiyle içeriye girdi. Tepside kaşıklar, fincan ve tabaklar da vardı. Her şeyi sehpanın üzerine koydu. Çayımı sade içtim, Havemeyer ise süt ve şeker koydu. Çay Lapsang

souchong'tu. Genellikle çayları birbirinden ayıramam ama daha içmeden kokusundan bunu tanımıştım.

"Çay gibisi yoktur" dedi.

Cebimde küçük bir kasetçalar vardı, çıkarıp sehpanın üstüne koydum. "Bir sakıncası yoksa kaydetmek istiyorum" dedim.

"Neden olmasın" dedi. "Aslında ne fark eder ki?"

Kasetçaları çalıştırdım. "Bu Matthew Scudder ile William Havemeyer arasında geçen bir konuşmadır" dedikten sonra günü ve saati söyledim. Sonra geriye kaykılıp ona konuşma şansı verdim.

"Sanırım her şeyi biliyorsunuz" dedi. "Büyük kısmını biliyorum."

"Geleceğinizi biliyordum. Özel olarak sizi değil tabii. Ama birini. Bundan kurtulamayacağımı düşünmeme ne neden oldu bilmiyorum." Gözlerini kaldırdı. "Ben kaçık olmalıyım" dedi.

"Nasıl oldu?"

"O gemi" dedi. "O berbat gemi."

"Feribot."

"Magner Syversen. Allahın belası gemiyi hizmete sokmamalıydılar, biliyorsunuz. Kesinlikle güvenli değildi. Ne kadar çok kuralı ihlal ettiklerine inanamazsınız. Orada kaç kişinin yok yere öldüğünü biliyor musunuz?"

"Seksen dört."

"Doğru."

"John Wilbur Settle da ölenlerden biriydi."

"Evet."

"Elinizde onun yaşam poliçesi vardı" dedim. "Yaşamsal işlemlerde uzmanlaşmış bir Texas şirketi aracılığıyla satın almışsınız. Daha önce de Phillips adlı bir adamın lehtarı olmuştunuz."

"Harlan Phillips."

"Phillips'den para kazandınız ve Settle'a yatırdınız" dedim.

"İyi yatırımlardı" dedi. "Öyle anlıyorum."

"Herkes için iyi. Çok hasta ve parası olmayan zavallı adamlar için ve güvenli bir yatırım karşılığında cömert bir para arayanlar için. Affedersiniz, adınızı söylediniz ama ben unuttum."

"Matthew Scudder."

"Evet, elbette, Bay Scudder. Ben dulum. Karım hastalıktan öldü, evliliğimizin büyük kısmında hastaydı ve neredeyse yedi yıl önce öldü."

"Bu sizin için zor olmalı."

"Öyleydi, sanırım. Alışyorsunuz, tıpkı yalnız olmaya alışmanız gibi. Yirmi yıl boyunca aynı şirkette çalıştım. Beş yıl önce bana erken emeklilik önerdiler. 'O kadar iyi ve sadık bir çalışan oldunuz ki ayrılmanız için size para vereceğiz' dediler. Bu sözcükleri kullanmadılar elbette ama aynı kapıya çıkan şeyler söylediler. Önerilerini kabul ettim. Aslında fazla bir seçeneğim de yoktu."

"Bu da yatırım yapacak paranız olmasını sağladı."

"Yeterli bir gelir kazanmak istiyorsam yatırım yapmam gereken parayı sağladı. Banka faizleri yeterli olmazdı, riskinden de hoşlanmadım. Buraya uçakla geldiniz, değil mi? Ben hayatımda uçağa binmedim. Her zaman uçmaktan korkmuşumdur. Aptalca değil mi? Bir adamı sokakta vurup öldürüyorum, kılımı kıpırdatmadan cinayet işliyorum ama uçağa binmeye korkuyorum. Hayatınızda bu kadar aptalca bir şey duydunuz mu?"

Kasetçalara bakmamaya çalıştım. Yalnızca hepsini kaydettiğini umut ettim.

"Gemi battığında..." dedim.

"Magnar Syversen. Yüzen bir ölüm tuzağı. İnsan Slavlar'dan daha iyisini bekliyor, öyle değil mi?"

"Şey, bir kazaydı."

"Evet, kaza."

"Bu da geçerli oldu, değil mi? John Wilbur Settle'ın yaşam poliçesi elli bin dolarlıktı, evinde kalıp AIDS'ten ölseydi bu parayı daha sonra alacaktınız."

"Evet."

"Ama ölümü kaza sonucu olduğu için..."

"İki katını aldım."

"Yüz bin dolar."

"Evet."

"Çünkü poliçede böyle bir madde vardı."

"Ben bunu bilmiyordum" dedi. "Hiç fikrim yoktu. Sigorta şirketinin çeki gelince yanlışlık yaptıklarını sandım. Onları aradım da, çünkü aramasam parayı faiziyle geri isteyeceklerinden emindim. Bana bu maddeyi anlattılar, Bay Settle'ın imzaladığı poliçeye göre iki katını ödemeleri gerekiyordu."

"Ummadığın zamanda gelen bir para."

"Buna inanamadım. Poliçe karşılığında otuz sekiz bin dolar ödemiştin, yani yatırımımın karşılığında zaten iyi bir para alacaktım ama bu beklediğimden de fazlaydı. Yatırımımın neredeyse üç katını almıştım. Otuz sekiz bin dolarım yüz bin dolar olmuştu."

"Bunun gibi bir şey."

"Evet."

"Böylece bir yaşamsal işleme daha girdiniz."

"Evet. Bir yatırım aracı olarak buna inanıyordum."

"Nedenini anlayabiliyorum."

"Bankaya biraz para koyduktan sonra gerisini yaşamsal işleme yatırdım. Bu kez bir poliçe daha satın aldım, yetmiş beş bin dolarlık."

"Kaza halinde iki katı ödeme yapılacağı maddesinin bulunduğundan emin olmadınız mı önce?"

"Hayır! Hayır, yemin ederim buna bakmadım."

"Anlıyorum."

"Hiç sormadım. Ama poliçeyi aldığım zaman..."

"Okudunuz."

"Evet. Yalnızca böyle bir madde var mı diye bakmak için."

"Ve vardı."

"Evet."

Sessizliğin uzamasına izin vererek çayımı yudumladım. Küçük kasetçalarımın yanındaki ışık parlıyordu. Kaset sessizliği de kaydetti.

"Bazı yorumcular yaşamsal işlemlere eleştirel yaklaşıyorlar. Bir yatırım olarak değil tabii, herkes iyi bir yatırım olduğunu kabul ediyor, yalnızca mali olarak çıkar sağlamak için bir insanın ölmesini bekleme düşüncesine karşı çıkıyorlar. Gördüğüm bir çizgi film vardı, çölde yürüyen bir adam, tepesinde akbabalar dönenip duruyor. Ama hiç de böyle değil."

"Farkı nedir?"

"Çünkü o insanı bu kadar çok düşünmüyorsunuz. Onu düşünürseniz iyi olmasını diliyorsunuz yalnızca. Yatırımım bir ay önce paraya dönüşsün diye düşünmektense adamın bir ay daha yaşamasını tercih ederim. Kaldı ki sonsuza kadar yaşamayacağını biliyorum, bu tıbbi bir gerçek ve hem anaparam hem de faizi garanti altında. Harlan Phillips'in de, John Settle'ın da öleceklerini biliyordum, üstelik kısa bir süre sonra. Ama bunu fazla düşünmedim, daha erken ölmelerini istemedim."

"Ama Byron Leopold'da durum farklıydı."

Bana baktı. "Kafanızın bir şeye tutkuyla takılması nasıldır, bilir misiniz?" diye sordu.

"Bildiğimi söyleyebilirim."

"Hastalık kendi yolunda ilerler ve Bay Leopold hastalıktan ölürse yetmiş beş bin dolar alacaktım. Bir araba kazası, banyoda kayıp düşme ya da yangında ölme gibi bir durumda bu miktarın iki katını alacaktım." Gözlüğünü çıkardı, iki eliyle tutarak bana savunmasızca baktı.

"Başka bir şey düşünemiyordum" dedi. "Kafamdan silip atamıyordum."

"Anlıyorum."

"Öyle mi? Size başka bir şey anlatacağım. Kendi param olarak düşünmeye başladım. Hepsi, yüz elli bin dolar. Buna hakkım olduğunu düşünmeye başladım."

Bazı hırsızların da benzer bir şey söylediklerini duymuştum. Elinizde bir şey var ve hırsız bunu istiyor, kafalarında mülkiyeti tersine çevirip kendilerinin kılıyorlar... onun parası, onun saati, onun otomobili. Hâlâ sizin elinizde olduğunu görüp bunu neredeyse bir aşağılanma olarak algılıyorlar. Sizden aldığında çalmış olmuyor. Kendisine ait bir şeyi tekrar eline geçirmiş oluyor.

"AIDS'ten ölmüş olsaydı" diyordu Havemeyer, "paranın yarısı yok olacaktı. Ne kadar büyük bir kayıp olduğunu düşünmeden edemiyordum. Sanki parayı o ya da mirasçıları falan alacakmış gibi değildi. Tamamen kaybolacaktı. Ama kazayla, bir şanssızlık sonucu ölürse..."

"Para sizin olacaktı."

"Evet ve kimseye de zarar vermeyecektim. Onun parası ya da başka birinin parası değildi. Tam bir şans olarak gördüm."

"Ya sigorta şirketi?"

"Ama onlar bu riski üstlenmişlerdi!" Sesi yükseldi. "Ona poliçeyi bu maddeyle birlikte satmışlardı. Bunu sigorta satıcısının önerdiğinden eminim. Kimse özellikle bunu istemez. Üstelik bu madde yüzünden normalden fazla prim ödemeleri gerekir. Yani para zaten oradaydı. Bana verilme sigorta şirketine kalacaktı."

Sesinin tonunu azalttığı sırada söylediklerini sindirmeye çalışıyordum. "Elbette para havadan gelmeyecekti" dedi. "Sigorta şirketinin parasıydı ve bu parayı almaya hiç de hakkım yoktu. Ama bu biçimde görmeye başladım. Kazayla ölürse paranın hepsi benim olacaktı. Hastalıktan ölürse yarısı benden alınmış olacaktı."

"Sizden alınmış olacaktı."

"Böyle düşünmeye başladım, evet." Demliği kaldırarak fincanlarımızı doldurdu. "Kazalar hayal etmeye başladım" dedi. "

"Hayal etmeye mi başladınız?"

"Başına gelebilecek şeyler. Ülkenin bu kısmında insanlar otomobil kazalarında giderek artan bir sıklıkla ölüyor. New York'ta bu kadar fazla olduğunu sanmam."

"Oluyor tabii" dedim, "ama belki de bu kadar sık değildir."

"New York'u düşündüğüm zaman, insanların öldürüldüğünü düşünüyorum. Gerçi gerçek cinayet oranı ülkenin geri kalanıyla kıyaslandığında özellikle çok yüksek değil herhalde."

"Çok yüksek değil, hayır."

"New Orleans'da çok daha yüksek" diyerek başka şehirlerin adlarını da saydı. "Ama halkın gözünde New York sokakları ülkedeki en tehlikeli yerler. Hatta dünyadaki."

"Böyle bir ünümüz var."

"Bu yüzden onun başına böyle bir şeyin geldiğini hayal etmeye başladım. Bir bıçak ya da bir silah, hızlı bir alet. Ne düşündüm biliyor musunuz?"

"Ne?"

"Büyük bir iyilik olacağını düşündüm. Her ikimiz için de."

"Hem sizin, hem Byron Leopold için mi?"

"Evet."

"Bunu niye düşündünüz?"

"Çabuk ölüm."

"Neredeyse acısından kurtarmak için öldürmek gibi" dedim.

"İronik bir tavır takınabilirsiniz ama hastalıktan daha az acı vermiyor mu? Yaşamdan uzaklaşmak, yavaş yavaş tükenmek, sonunda da hayatınıza son vermeden önce yaşama iradesinin elinizden alınması. Sevdiğiniz birinin böyle olmasını izlemek nasıldır bilir misiniz?"

"Hayır."

"Bilseydiniz minnet duyardınız."

"Belki de."

Gözlüğünü tekrar çıkardı, gözlerini elinin tersiyle sildi. "Santim santim öldü" dedi.

Ben bir şey söylemedim.

"Karım. Ölmesi yıllar sürdü. Önce bastonla yürümek zorunda kaldı, sonra tekerlekli iskemleye mahkûm oldu. Hayatını azar azar elinden aldı, buna alıştı. Sonra bir parça daha aldı. Hiç daha iyiye gitmedi. Hep daha kötü oldu."

"Sizin için zor olmalı."

"Sanırım öyleydi" dedi işin bu yanı hiç aklına gelmemişçesine. "Onun için çok kötüydü. Ölmesi için dua ederdim. Bunda bir çelişki de hissederdim. Sevdiğin birinin ölmesi için nasıl dua edebilirsin? Kurtulması için dua edebilirsin ama ölmesi için dua edebilir misin? 'Tanrı onun acılarından kurtarsın' derdim. 'Tanrı ona bunu kaldırabilecek güç versin.' Sonra kendimi 'Tanrı bu işi bitirsin*' diye dua ederken bulurdum." içini çekerek doğruldu. "Dualarımın hiçbir faydası olmadı. Hastalığın kendi programı, kendi hızı vardı. Dualar hastalığı ne yavaşlatıyor ne de hızlandırıyordu, istediği kadar ona işkence etti, sonra öldürdü. O zaman bitti."

Kasetçalardaki kaset, sanki bir tiyatro oyunundaymışız gibi tam o anda bitti, insan, kaseti fazla dikkat çekmeden tersine çevirip yeniden kaydetmeye başlamak, oluşan havayı bozmamak istiyordu. Ama parmaklarım süreci sabote etti.

Belki de buraya kadardı. Belki de havanın bozulması gerekiyordu.

Havemeyer tekrar konuşmaya başladığında Byron Leopold konusuna geri döndü. "Başta yalnızca birinin onu öldürebileceğini düşündüm" dedi. "Evine giren bir hırsız, sokaktaki bir soyguncu. Herhangi bir şey, uyuşturucu satıcıları arasında seken bir kurşun, gazetede okuyup televizyonda izlediğimiz herhangi bir şey. Bunu olurken hayal ederdim. Bir program vardı, sanırım gerçek bir olaya dayanıyordu, erkek hemşire hastaları boğuyordu. Hepsı ölüme mahkûm da değildi üstelik, bu yüzden iyilik olsun diye öldürdüğünü sanmıyorum. Böyle bir şeyin olabileceğini de hayal ettim ve böyle bir şey olursa ölümün kayıtlara doğal olarak geçebileceğini anladım."

"Bu durumda aldatılmış olurdunuz."

"Evet ve bunu da hiç bilemezdim. Bildiğim tek şey düşünceli bir hemşire Harlan Phillips'i ölüm döşeğinde boğmuş olabilirdi. O polise de iki katı ödeme yapılmasını gerektiren bir madde vardı. Yani..."

"Evet."

"Byron Leopold cinayete kurban giderse uykusunda ölmüş ya da hastalığa yenilmiş olarak kayıtlara geçemezdi. Kaza süsü verilmesi gerekmezdi. Kontrol ettim, sigortada cinayet de kaza sınıfına giriyordu. Artık bu işi benim yapabileceğimi düşünmeye başlamıştım. Bunu ne zaman düşünmeye başladım, bu fikir kafama ne zaman girdi bilmiyorum ama bir kez kafama girdikten sonra bir daha çıkmadı. Başka bir şey düşünemez oldum."

Karısının çektiği acılara son vermek için aktif bir rol oynamayı hiç düşünmemiştir. Ölmesi için dua ettiği zaman bile bu konuda bir şey yapmak aklına gelmemiştir. Byron Leopold'u öldürmek için yöntemler düşünme noktasına geldiği zaman, bir bıçak ya da bir merminin karısının çektiği acıların büyük kısmını önleyebileceği kafasına dank etti.

"Ama böyle bir şeyi asla yapamazdım" dedi. "Ama Leopold'a yapabileceğinizi düşündünüz."

"Bilmiyorum. Düşünebileceğim tek yöntem silahtı. Herhalde ona yumruk atamaz ya da bıçaklayamazdım ama belki bir silahın tetiğini çekebilirdim. Ya da belki de çekemezdim. Çok emin değildim."

"Silahı nereden aldınız?"

"Yıllardır vardı. Amcamındı, ölünce karısı silahı evinde istemedi. Yanındaki mermi kutusuyla birlikte çatı katındaki bir sandığa koydum ve bir daha aklıma bile getirmedi. Düşündüğüm zaman koyduğum yerde duruyordu. Çalışıp çalışmayacağını bile bilmiyordum. Ateş etmeye çalışırsam elimde patlayabileceğini düşündüm."

"Ama gene de kullandınız."

"Kırlara çıkıp test ettim. Bir ağaç gövdesine birkaç el ateş ettim. Silah iyi çalışıyor gibiydi. Eve gidip düşündüm, yemek yiyemedim, uyuyamadım. Bir şey yapmam gerektiğini biliyordum. Böylece New York'a gittim."

"Havaalanı güvenliğinden silahı nasıl geçirebildiniz?"

"Nasıl... Ama ben havaalanına gitmedim ki. Ben uçağa binmem, asla binmem."

"Bunu söylemiştiniz" dedim.

"Unutmuşum."

"Trene bindim" dedi. "Orada güvenlik kontrolü, metal detektörler yoktur. Sanırım tren korsanlarından korkmuyorlar."

"Jesse James'den bu yana hayır."

"New York'a gittim ve onun oturduğu apartmanı buldum, bir blok ötede küçük bir pansiyon vardı. Orada ne kadar kalacağımı bilmiyordum ama bir haftadan fazla sürmeyeceğini tahmin ettim. Yapabileceğimi varsayarsak tabii."

Pansiyondaki ilk gecesinin sabahında yapabileceği ortaya çıktı. Leopold'un oturduğu apartmanın girişini görebileceği küçük parka gitmişti, bir adamın baston ve bir gazeteyle dışarıya çıktığını gördüğü an aradığı adamı bulduğunu nedense anladı. Adamın yüzünden AIDS akıyordu, hastalığın son aşamalarına geldiği açıktı.

Ama silahı yanında getirmemişti. Silah bir havluya sarılmış olarak odasında, valizinde kilitliydi.

Ertesi sabah silahı yanında getirdi. Oraya gittiğinde Byron Leopold parktaki bankta oturuyordu. O semtte çok eşcinsel olduğu düşünülürse o adreste birden fazla AIDS'inin olabileceği aklına geldi. Her kimse bu adam için çabuk ölümün kesinlikle iyilik olmasına rağmen kimliğinden de emin olmak gerekiyordu. Ne kadar akılcılaştırmaya çalışırsa çalışsın, sonuçta çıkar sağlayacağı bir cinayetti bu ve yanlış insanı öldürmek ona bir yarar getirmezdi.

"Bu yüzden yanına gittim ve ona seslendim. Başını salladı, adını tekrar söyleyince 'evet' dedi. Byron Leopold benim, dedi ya da ne dediyse, tam olarak hatırlamıyorum. Bu işi yapacağımdan hâlâ emin değildim, görüyorsunuz ya, çünkü o anda yapmadım. Kimliğini tespit ettikten sonra yürüyüp gidebilir, başka bir zaman gelebilirdim. Ya da eve dönüp her şeyi unutabilirdim.

'Bay Leopold?' 'Evet.' 'Byron Leopold?' 'Evet, ne var?' Bunun gibi bir şey. Sonra silahı çıkardım ve onu vurdum."

Bu noktadan sonra ayrıntıları net olarak hatırlamıyordu. Koşmaya başladı, takip edilmeyi, yakalanmayı bekliyordu. Ama kimse peşinden koşmadı, kimse onu yakalamadı. Akşam tekrar trene binerek Cleveland'a geri döndü.

"Beni arayacaklarını sanmıştım" dedi.

"Ama kimse aramadı."

"Hayır. Parkta insanlar vardı. Tanıklar. Onların katilin eşkalini vereceklerini ve bütün gazetelerde robot resimlerin yayınlanacağını düşündüm. Birinin sigorta poliçesiyle benim aramda bir bağlantı kuracağını sandım. Ama gazetelerde hiçbir şey yoktu, gördüğüm kadarıyla hiçbir şey çıkmadı. Birinin kapıma geleceğini bekledim durdum ama kimse gelmedi."

"Sanki gelmesini istiyormuş gibi konuşuyorsunuz."

Yavaşça başını salladı. "Bunu sürekli düşündüm" dedi. "Ve ne kendime ne de başka birine açıklayamıyorum. New York'a gidip o adamı öldürebileceğimi, sonra tekrar buraya dönebileceğimi kurmuştum ve yaşamımdaki tek değişiklik daha fazla para almak olacaktı."

"Ama böyle olmadı."

"Tetiği çektiğim anda" dedi, "kurgu rüzgârın yok ettiği puslu bir resim gibi yok oldu. Artık bu resmi göremezsiniz. Bitmişti, adam ölmüştü, olmamışa çevirmenin yolu yoktu."

"Hiçbir zaman yoktur."

"Hayır, asla yoktur, hiç yoktur. Her şey taşa kazınmıştır. Tek bir sözcüğünü, tek bir hecesini silemezsiniz." İçini çekti. "Sandım ki... şey, ne düşündüğümü boşverin."

"Söyleyin."

"Önemli olmadığını düşündüm" dedi. "Zaten öleceğini düşündüm. Ölmüştü!"

"Evet."

"Hepimiz gibi, her birimiz gibi. Hepimiz faniyiz. Bu öldürülmemiz suç olmaz anlamına gelir mi?"

Allah için suç değil diye düşündüm. Bunu hep yapıyor.

Acı dolu bir sesle, "Kendime ona iyilik yaptığımı söyledim" dedi. "Onu rahata kavuşturduğumu söyledim. İstedığının bu olduğunu neden düşündüm? Ölmeye hazır olsa ilaç alabilirdi, başına plastik bir torba geçirebilirdi. Başka intihar yöntemleri de vardı. Allah aşkına, yüksek bir katta oturuyordu, pencereden kendini atabilirdi. İsteddiği bu olsaydı." Kaşlarını çatı. "Ölmek istemediğini söyleyebilirdiniz. O policeyi satması bunun bir göstergesiydi. Yaşamaya devam etmek için para alması bu yüzdendi. Devam ettiği sürece hayatının olabildiğince rahat sürmesini istiyordu. Yani bunun için parayı ben vermiş, sonra da hayatına son vermiştim."

Konuşurken gözlüğünü çıkarmıştı, şimdi tekrar takarak bana baktı. "Peki" dedi. "Şimdi ne olacak?"

Her zaman güzel bir soru.

"Bazı seçenekleriniz var" dedim. "Cleveland'da bir polis var, bir arkadaşımın arkadaşı, durumu biraz biliyor. Karakola giderek kendinizi tutuklatabilirsiniz ve resmi olarak haklarınızı öğrenirsiniz."

"Miranda uyarıları" dedi.

"Evet, böyle diyorlar. Tabii avukatınız yanınızda bulunabilir, size seçeneklerinizi açıklar. Herhalde polis eşliğinde New York'a götürülmenizi önerir."

"Anlıyorum."

"Ya da gönüllü olarak bana eşlik edebilirsiniz" dedim.

"New York'a."

"Doğru. Sizin açınızdan bunun avantajı gecikmeyi ve bir dolu kırtasiye işini önlemek olur. Ayrıca kişisel bir durum da söz konusu."

"Nedir?"

"Şey, ben kelepçe takmam" dedim. "Resmi olarak gözaltında olursanız, New York'a kelepçeli olarak götürülürsünüz ve bu hem utanç , hem de rahatsızlık verici olur. Benim resmi bir konumum yok, bu yüzden bu tür kurallara uymak zorunda değilim. Yapacağımız tek şey yan yana iki koltuk almak olur."

"Bir uçakta" dedi.

"Ha, tamam. Uçağa binmiyorsunuz."

"Sanırım bu size çok aptalca geliyor. Özellikle de şimdi."

"Fobiniz varsa mantık kuralları işlemez. Bay Havemeyer, sizi herhangi bir şeye ikna etmeye çalışmak istemiyorum ama şu kadarını söyleyeyim. Resmi olarak gözaltına alınsanız ve New York'a götürülecek olsanız, sizi uçağa bindirirler."

"Ama sizinle gidecek olursam..."

"Tren kaç saat sürüyor?"

"On iki saatten az."

"Dalga geçmeyin."

"The Lake Shore Limited" dedi. "Gece üçte Cleveland'dan yola çıkar ve öğleden sonra ikiyi on geç New York'a varır."

"New York'a bu yolla mı gitmiştiniz?"

"O kadar kötü değildir" dedi. "Koltukları yatıyor. Uyuyabilirsiniz. Restoranı da var."

Uçakla bir saatten biraz fazla sürerdi ama onu Cleveland'daki bir hücrede bırakacak olsam bile ertesi sabaha kadar uçak bulamazdım.

"İstiyorsanız size trende eşlik ederim."

Başını salladı. "Sanırım bu en iyisi olur" dedi.

23

Uzun bir geceydi.

Havemeyer'i, karşıda bekleyen otomobile koşup, olanları Jason Griffin'e özetleyecek kadar yalnız bıraktım. Griffin'in akşam için planları vardı ama erteleyebileceğinde, benimle tutuklumu tren garına götürmekten mutluluk duyacağına ısrar etti. Ona eve de gelebileceğini söyledim. Griffin amcasının tavsiye ettiği geniş ağızlı kavanozla otomobilde oturmaktansa bunun daha iyi olacağını kabul etti.

O otomobili kilitlerken Havemeyer'i tek başına bıraktığım için endişeyle hemen eve koştum, onun kendini öldürmüş olacağından ya da avukatıyla telefonda konuşurken bulacağımdan korkuyordum. Hangisinin daha çok rahatsız ettiğini söylemek zordu ama her iki korku da yersizdi. Onu mutfakta çay fincanlarını yıkarken buldum.

Şoförümü içeriye davet ettiğimi söyledim. Birkaç dakika sonra kapı çalındı, Jason'ı içeri aldım. Üçümüzün ne konuşacağını bilmiyordum ama Havemeyer, Jason'ın Western Reserve'de öğrenci olduğunu öğrenince bu sorun da kendiliğinden çözüldü. Kolej futbol takımıyla ilgili bir sohbet başladı, bu da hemen Cleveland'ın favori takımı Browns ve takımın başındaki kişinin işi Baltimore'a satma karan üzerine heyecanlı bir tartışmaya dönüştü.

Havemeyer, "Bu adamla ilgili olarak söyleyebileceğim en iyi şey, tam bir orospu çocuğu olduğudur" dedi.

Bu da benim neredeyse kaçınılmaz biçimde Walter O'Malley'in karakterini ve olası atalarını analiz etmeme neden oldu ve bir takımın nasıl olması gerektiği, sporcuların takıma ya da taraftarlarına ne ölçüde bağlı olması gerektiği konusunda teorik bir tartışmaya yol açtı. Bu sohbet kendi içinde bile yeterince ilginçti ama koşullar sohbe özel bir hava vermişti. Havada iki konuşmanın ağırlığı vardı: Biri yapmakta olduğumuz, diğeri yapmamayı seçtiğimiz konuşma. Birincisi spor ve yanılısamları hakkında, diğeri cinayet ve sonuçları hakkında.

Jason akşama dair planlarını ertelemek için birkaç telefon etti. Ben Lake Shore Limited'in Cleveland-New York trenine iki bilet almak için Amtrak'ı aradım, sonra New York'tan Elaine'i arayarak telesekreterde kendi sesimi dinledim. Ertesi gün öğleden sonra kente döneceğim mesajını bıraktım. Oturma odasına döndüğümde Jason ile Havemeyer akşam yemeği için seçenekleri gözden geçiriyorlardı. Jason pizza yemek için dışarıya çıkmayı önerdi, Havemeyer'se eve pizza ısmarlamının daha çabuk ve basit olacağını söyledi. Telefonu da kendisi etti. Zorunlu yirmi dakikalık süre içinde kapıda Domino'dan bir genç bitti. Havemeyer pizzasıyla birlikte bir şişe Amstel Light içti, Jason'la bense Cola aldık. Jason'ın birayı tercih edeceği duygusuna kapılarak neden içmediğini merak ettim. Görev başında içki içmenin uygun olmayacağını mı düşünüyordu? Yoksa dayısı ona benim içkiyi bıraktığımı söylediğinden benim önümde içki içmesinin kötü olacağını mı düşünmüştü?

Yemekten sonra Havemeyer yolculuk için çanta hazırlaması gerektiğini hatırladı. Onunla yatak odasına giderek, valizine koyacağı giysileri seçerken duvara yaslanıp onu izledim, işi bitince valizi kapadı ve suratını astı. Bugünlerde herkesin kullandığını gördüğümüz şu tekerlekli valizlerden almayı planladığını ama bir türlü alamadığını söyledi.

"Ama sanırım çok az yolculuk yapacağım" dedi.

Valizin ağır olup olmadığını sordum.

"Çok kötü değil" dedi. "Son kez gittiğimden daha fazla giysi koydum ama silah koymadım ve silah sandığımdan da ağırmış. Bu da bana silahı hatırlattı. Onu ne yapmam gerekiyor?"

"Hâlâ yanınızda mı?"

"Aptalca değil mi? Bir yerlere atacaktım. Bir kanalizasyon ızgarasına, göle atabilirdim. Ama yapmadım. Şey, ihtiyacım olabileceğini düşündüm."

"Silah nerede?"

"Çatıda. Almamı ister misiniz? Yoksa olduğu yerde bırakayım mı?"

Bu soruyu düşündüm. Yanıtın çok belirgin olduğu zamanlar vardı ama kanıtlara ulaşma açısından mahkeme kararları farklı olabilirdi. Silahı şimdilik olduğu yerde bırakmak daha iyi olmaz mıydı? Böylece bir arama emri çıkarıldıktan sonra evde bulunurdu.

Belki böyle daha iyi olurdu ama birinin bu arada eve girerek silahı çalabileceği olasılığını düşünerek yanıma almanın daha iyi olacağına karar verdim. Yargıç kaydedilmiş itiraf ve diğer birkaç şeyle birlikte silahı kanıt olarak kabul etmese bile, Havemeyer'a karşı yeterince güçlü bir iddianame oluşturulacağı açıktı.

Havemeyer çatı katına çıkarak kırmızı-beyaz bir beze sarılı silahla birlikte geri döndü. Sanırım bir mutfak havlusuydu. Silahı bana verdi, açmadan da kokusunu alabiliyordum.

Havemeyer ateş ettikten sonra temizlememişti ve Byron Leopold'u öldüren atışların kokusu vardı üstünde.

Jason'ın otomobiline giderek silahı valizime koydum.

Kâğıt oynayarak zaman öldürdük. Havemeyer çay yaptı. Jason bizi tren istasyonuna trenin kalkmasından neredeyse bir saat önce götürdü. Ona biraz para verdim, o da aslında yaşadıklarının karşılığında onun para vermesi gerektiğini söyledi. Jason'a aptal olmamasını söyleyerek parayı cebine koydum.

Havemeyer tren biletlerini almakta ısrar etti, tıpkı pizzanın parasını ödemekte ısrar etmesi gibi. "İki gidiş bileti" dedi. "Cleveland'a geri dönmeyeceksiniz. Ben de öyle."

Tren kalabalıktı, yan yana iki koltuk bulamadık. Ben kondüktörü kenara çekerek ona bir tanığı New York'a götürülen özel detektif olduğumu söyledim. Kondüktör yanımdaki koltuğun sahibinin yerini değiştirdi. Havemeyer pencere kenarına oturdu, ben de yanına geçtim.

Bir saat kadar konuştuk. Havemeyer neler olacağını merak ediyordu, ben de ona bildiğim kadarını anlattım. Polisle işbirliği yaparak suçunu itiraf edecek olsa da bir avukata ihtiyacı olacağını söyledim. Cleveland'da eskiden gittiğı bir avukat vardı ama ceza avukatı değildi ve zaten Cleveland'daydı. "Ama herhalde birini önerebilirsiniz" dedi. Ben de birkaç New York'lu avukat adı verebileceğimi söyledim.

Hayatının geri kalan kısmını hapiste geçireceğini sandığını söyledi. Bense bunun gerekli olmadığını, suçunu itiraf ettiğı için daha az ceza alabileceğini, bir avukatın, karısının ölümünün neden olduğu gerginlik dolasıyla cezayı hafifletebileceğini, suç kaydı olmadığı için (birkaç yanlış park cezası dışında trafik cezası bile) daha az ceza alabileceğini açıkladım.

"Hapis yatmak zorundasınız" dedim. "Ama herhalde minimum güvenlik altında olur, birlikte yatacağınız diğer tutuklular çocuk tacizcileri ya da eli kanlı katiller değil beyaz yakalı suçlular olur. Orayı seversiniz demiyorum ama The Shawshank Redemption gibi bir cehennem olmaz. Beş yıldan fazla yatarsanız şaşırıyorum."

"Bu masum bir insanı öldürmek için uzun bir süre gibi görünmüyor."

Yatmaya başladıktan sonra daha uzun görünür diye düşündüm. Yeterince uzun gelmemişse her zaman yeniden girme şansına sahipti.

Cleveland'dan çıktuktan kırk beş dakika kadar sonra Havemeyer bir Valium aldı, öyle görünüyor ki uzun tren yolculuklarında bunu alışkanlık haline getirmişti. Bana da önerdi ama kabul etmedim. Almak isterdim ama bir kadeh Early Times da isterdim. Havemeyer ilacı yuttuktan sonra koltuğunu yatırıp gözlerini kapadı. Sonraki beş-altı saat boyunca bir daha ağzını açmadı.

Uçağı binmeden önce Newark'da bir kitap almış ama Cleveland'a giderken kapağını bile açmamıştım. Şimdi kitabı çantamdan çıkarıp bir süre okudum, sonra kucağıma koyarak uzaklara baktım ve düşündüm. Tren yolculuğı insanı böyle yapıyor.

Gün ışımasından biraz önce gözlerimi kapadım. Tekrar açtığımda dışarı ışıdı ve Rochester'a giriyordum. Kafeteryaya geçerek bir fincan kahve içtim. Döndüğümde Havemeyer hâlâ uyuyordu.

Bundan çok sonra uyanınca kahvaltı edip koltuklarımıza geri döndük. Sonrasında uyumadı ama hâlâ belli belirsiz uyuşmuş gibiydi ve fazla konuşmuyordu. Amtrak dergisini okudu, dergi bitince ona elimdeki kitabı verdim.

Öğle sularında, Albany'den çıktuktan kısa süre sonra bir telefon ettim. Trende böyle bir olanak var, kredi kartıyla telefon edebiliyorsunuz. Altıncı Şube'yi arayarak Harris Conley'i buldum. Ona Byron Leopold'un katil zanlısıyla Cleveland'dan New York'a döndüğümü söyledim. Byron Leopold'un kim olduğunu hatırlatmama gerek kalmadı, insanın aklında kalan bir isim bu.

Conley, "Ne yaptın, onu tutukladın mı? Bunun yasal bir şey olduğundan emin değilim."

"Benimle gönüllü olarak geliyor" dedim. "Kasete itirafını kaydettim. Bunun yasal geçerliliğinden emin değilim ama kullandığı silahla birlikte kaseti de yanıma aldım."

"Etkileyici" dedi. Treni polislerle karşılamayı önerdi ama bunun gerekli olduğunu sanmıyordum. Havemeyer benimle gönüllü olarak gelmişti ve şubeye teslim olmasının onu rahatlatacağını düşünüyordum. Kaldı ki ona olabildiğince kelepçe taktırmayacağıma söz vermiştim.

Grand Central'a geldiğimizde yanlış yapmış olabileceğimi düşündüm. Hafif bir yağmur yağıyordu ve her zamanki gibi taksiler ortadan yok olmuştu. Ama çok geçmeden bir taksi gelip yolcu indirdi, hemen taksiyi kaparak kent merkezine doğru yola koyulduk.

Altıncı Şube'de fazla oyalanmama gerek kalmadı. Silahı (açınca 38'lik bir tabanca olduğu ortaya çıktı, içinde üç kurşun vardı) ve Havemeyer'in itiraf kasetini Conley'ye verdim. Bir dizi soruya cevap verdikten sonra ifademi yazdım.

Conley, "Aradığında burada olmam iyi oldu" dedi. "Konuştuğumuz konuyu hatırladığım için de şanslıydım. Bu olayın üzerine fazla gitmediğimizi sana söylemem gerekmiyor sanırım."

"Bu hiç de şaşırtıcı değil."

"Beni bulduğun için şanslısın" dedi. "Fazla gürültü patırtı kopmadan hallederiz."

"Her zaman böyle olur."

"Her zaman böyle olacak. Olay şu, çok önemli bir olay değildi. Bugünlerde bütün şehir çılgına dönmüş durumda, özellikle de teşkilat. Bırak seninkini ve Byron Leopold'ununki, kendi adımı hatırlamam bile büyük mucize."

"Şehir niye çılgına döndü?"

"Bilmiyor musun? Son on iki saatini hangi cehennemde geçirdin?"

"Trende."

"Ha, tamam. Ama gazete bile okumadın mı? Radyo dinlemedin mi? Grand Central'dan geldin, bir gazete bayinin önünden geçmiş olmalısın."

"Taşımam gereken bir valiz ve eşlik etmem gereken bir katil vardı" diye onu hatırlattım. "Bosna'da olanlarla ilgilenecek zamanım yoktu."

"Bosna'yı unut. Bugünkü manşetlerin konusu Bosna değil. Bu sabah manşetlerde İrade var."

"İrade mi?"

Başını salladı. "Ya ölmemiş olan Bir Numaralı İrade ya da herkesin sandığından daha tehlikeli olan İki Numaralı İrade. Tiyatro eleştirmenini hatırlıyor musun?"

"Regis Kilbourne."

"Evet, o" dedi. "İrade dün gece onu öldürdü."

24

Kilbourne'un neredeyse arandığını söyleyebilirdiniz.

Nedense yazdığı yazıyı kaçırmıştım. Geçen haftanın sonuna doğru çıkmıştı, her zaman bulunduğu sanat sayfasında değil de, Times'ın editörden sayfasında. Gazetenin o sayısına şöyle bir bakmıştım, bana öyle geliyor ki o gün Safire'in yazısını okudum. Yani Regis Kilbourne'un söylediklerini okuma şansım vardı ama herhalde gazete okumayı orada kesmiştim.

Bu da çok doğaldı, çünkü Kilbourne'un kısa yazısı basın özgürlüğünü savunarak başlıyordu. İrade'nin listesine girmesine tepki olarak daha önce söylediklerini yazmış, vicdanına ve kamuoyuna karşı bir eleştirmenin yükümlülüklerini anlatmıştı. Herhalde aynı şeyleri tekrar okumak zorunda olmadığımı karar vermiştim.

Asıl konuya girmeden önce sekiz yüz elli sözcüğün büyük bir kısmını kullanmıştı. Yazının geri kalanı dramatik üretimle ilgiliydi ama bu gösteri ne Broadway'de ne de başka bir yerde sahneye konulmuştu. Kilbourne, İrade'ye kötü bir haber veriyordu.

"Sahnelenen oyunda önemli bir değişiklik yapıldıktan sonra uzun süredir oynayan bir oyuna tekrar gitmek gelenekseldir ama hiç de zorunlu değildir" diye yazıyordu. "İlk oyun özellikle bir star üzerine kuruluysa tekrar gitmek hemen her zaman hayal kırıklığı yaratır. Bu, bir Broadway müzikali olsaydı yapımcının adını kesinlikle 'İrade' koyacağı bu oyun için de geçerlidir."

İlk ortaya çıkan İrade kesinlikle iyi bir tiyatroydu. Başrolde merhum Adrian Whitfield'in bulunduğu bu oyun sekiz milyon New York'luya oynanmıştı. Ama parlak bir tragedyanın (komik anları olsa da) ardından gelen ise bir fars oldu. Yanlış bir suflenin parıltısını ve coşkusunu taşıyan bir fars.

Whitfield'in ölümü ve maskesinin düşmesiyle birlikte kanatlarının altından dublörü çıktı ve yüzüstü düştü. İki Numaralı İrade, ona böyle diyoruz galiba, boş öfke ve abartı insanıdır. Bu soluk kopyayı ciddiye almamızın tek nedeni gerçeğini hatırlamamızdı.

Artık almıyoruz. Alice, 'Siz yalnızca oyun kartlarısınız' diyerek Harikalar Diyarı'nın dört köşesindeki düşmanlarını korkuttu. Ben de aynı şeyi ölü Whitfield'in kılığına bürünen bu alçak için söylüyorum. Artık korumayla dolaşmayacak, kuşatma altındaymış gibi yaşamayacağım. Hayatımı geri alıyorum ve aynı şeyi şu andaki İrade'ye de öneriyorum. Gösteriyi kapa, sahneyi durdur... hayatını geri al."

Kilbourne kendi başına karar vermişti ama bu kararını dünya âleme duyurmadan önce polisler açıklamıştı. Polislerin buna karşı çıkmasına rağmen aslında kimse onu ikna etmeye çalışmadı. Onunla aynı sonuca varmışlardı. Taklit katiller gerçeği kadar tehlikeli olabilir ama İrade hiç de taklit bir katil değilmiş gibi görünmeye başlamıştı. Taklit bir mektup yazarıydı. Gene de aranmalı ve bulunmalıydı ama bu konuda fazla bir aceleye gerek yoktu.

Böylece Salı akşamı, ben bir kolej öğrencisi ve suçunu itiraf etmiş bir katille Lakewood-Ohio'daki bir evin mutfağında kâğıt oynarken, Regis Kilbourne P. J. Barry'nin yeni oyunu Poor Little Rhode Island'ın galasını izliyordu. Yanında Melba Rogin adlı, mankene benzeyen ama aslında moda fotoğrafçısı olan genç bir kadın vardı. Oyundan sonra ikisi Joe Allen'in Yeri'nde içki içip hafif bir yemek yediler, sonra Kilbourne'un Chelsea'de üç katlı bir binanın giriş katındaki dairesine gitmek için taksiye bindiler.

Saat 1:15 sularında Kilbourne, Rogin'e kalmasını önerdi ama kadının erkenden bir çekimi vardı ve eve gitmek istedi. (Gazetelerden biri kadın gece kalmış olsa neler olacağı üzerine varsayımlarda bulundu. Kilbourne hâlâ yaşıyor olur muydu? Yoksa kadın da onunla birlikte ölür müydü?) Kilbourne arkadaşıyla birlikte Yedinci Cadde'ye kadar yürüyerek onu taksiye bindirdi. Kadının evi Crosby Sokağı'ndaydı. Rogin onu son kez evine doğru yürürken gördü.

Açık ki Kilbourne doğru evine gitti, bir iki saat içinde de bir ziyaretçisi oldu. Öyle görünüyor ki, ya İrade evinin anahtarını eline geçirmeyi başarmıştı ya da Kilbourne onu içeriye almıştı, çünkü kapıda zorla girme belirtileri yoktu. Kilbourne katile direnmiş de görünmüyordu. Başına ağır bir cisimle vurulmuştu, darbe onu bayıltacak kadar sertti. Ya yere düşmüş ya da yüzükoyun kapaklanmıştı. Sonra katil onu Sabatier çelik mutfak bıçağıyla arkadan bıçaklayıp bıçağı cesetten çıkarmış, lavaboda yıkamış ve kuruması için tel bulaşıklığa koymuştu.

(Elaine, "İrade herhalde bir aşçıbaşı değil" dedi. "Bu tür bıçakları elle kurulamak gerek. Paslanmaz çelik değiller, paslanabilirler. Bir aşçıbaşı bunu bilirdi."

"Belki biliyordu ve önem vermedi" dedim. Elaine, "bir aşçıbaşı önem verirdi" dedi.)

Bıçağın paslanmaya zamanı oldu mu bilmiyorum ama üzerinde kan izleri olduğunu biliyorum, bu da cinayet aleti olduğunu kanıtlıyordu. Üzerinde parmak izi yoktu. Dairede de Kilbourne ve Melba Rogin'in parmak izlerinden başka iz yoktu.

Kilbourne üstündeki giysileriyle bulundu, Melba'yı taksiye bindirmek üzere giydiği pantolon ve süveter vardı üzerinde. (Melba kahverengi süet beyzbol ceketini de giydiğini söylemişti ve bu ceket bir iskemlenin arkasına asılı olarak bulundu.) Ya İrade kurbanı yatmadan önce oraya gitmişti ya da Kilbourne kapıyı açmadan önce aynı giysileri tekrar üzerine geçirmişti. Melba'ya göre ondan ayrıldığında uykulu bir hali yoktu, bu yüzden oturup kitap okumuş ya da televizyon izlemiş hatta yazısını yazmış olabilirdi.

Yazı yazmışsa bile geriye hiç belirti bırakmamıştı. Belli ki gözünde totem konumuna çıkmış antika bir Royal daktilo kullanıyordu. Daktilonun üzerine kâğıt takılı değildi, yanında not falan yoktu. Bir gazeteci Melba Rogin'e, Kilbourne'un oyunu nasıl bulduğunu sordu ama Rogin bilmediğini iddia etti. Ona göre Kilbourne eleştirisini yazana kadar bir oyun hakkında hiçbir şey söylemezdi. "Ama sevdiğini sanmıyorum" diye itiraf etti.

Bu durum yeni bir spekülasyona yol açtı. Lis Smith köşesindeki yazısında bazı kimselerin Kilbourne'un oyundan nefret ettiğini ve kötü bir eleştiri yazdığını, o geceki ziyaretçisinin de oyun yazarının kendisi, P. J. Barry olduğunu iddia ettiklerini yazdı. Kilbourne saldırgan eleştirisini yazarak oyunu ateşe atmadan önce Barry işkencecisi haklamıştı. Smith, "Ama ben P. J. Barry'yi tanıyorum" dedi, "Poor Little Rhode Island'ı da izledim. Kimsenin oyunla ilgili kötü bir şey yazacağına inanmadığım gibi P. J.'nin de böyle bir şeyi yapacağını düşünemiyorum" diye tamamlıyordu yazısını.

Cinayetin işlendiği saatlerde Kilbourne'un evinden ne telefon edilmiş ne de telefon gelmişti. Evin çevresinde yabancıların görüldüğüne ya da apartmana girdiğine dair bir belirti de yoktu. Ama er ya da geç bir tanık ortaya çıkardı. Birinin girdiğini ya da çıktığını gören, haykırış ya da çığlık duyan biri, bir şeyler bilen biri.

Yalnızca zaman sorunuydu.

Haftasonuna doğru Ray Gruliow'dan telefon aldım. Ray, William Havemeyer'e adını verdiğim avukatlardan biriydi. Çetin Ceviz Ray de onu savunmayı kabul etmişti. "Zavallı orospu çocuğu" dedi. "Cinayet işleyecek en son adam. Hiç de bana göre bir dava, değil, biliyorsun. Yoksul değil, siyah değil. Empire State binasını havaya uçurmaya da çalışmadı."

"Senin imajına zarar verir."

"Doğru. Biliyor musun, izin verse, sanırım onu kurtarabilirim."

"Allah aşkına, bunu nasıl yapabileceksin?"

"Ah, kim bilir? Ama işe sistemi mahkemeye çıkararak başlayabilirsin. Hayatı boyunca çok çalışan, tek kuruş biriktiremeyen bir adam var, şirketi de onu işten atarak minnetini gösteriyor. Sonra karısı yıllarca acı çektikten sonra ölüyor. Bütün bunlar duygusal durumu hakkında tam fikir verir. Tabii yapacağım ilk şey o itirafın geçerli sayılmamasını sağlamak olacak."

"Hangisinin? İtirafını kasete aldıktan sonra onu Altıncı Şube'ye götürdüm, orada da her şeyi anlattı. Ona Miranda uyarısını okuduktan sonra. Miranda da dahil olmak üzere her şeyi videoya aldılar."

"Zehirli ağacın meyvesi. Birinci itiraf uygun biçimde alınmadı..."

"Alınmamışmış."

"...Bu da bütün itirafları şüphe altına sokuyor."

"Bunun hiç anlamı yok."

"Peki, belki de yoktur ama ben başka bir şey bulurum. Sorun şu ki o bunu istemiyor ama savcılıktaki adamla oturup ona iyi bir anlaşma sunabilirim." Biraz daha varsayımında bulunduktan sonra, "Paraya ne olacağını merak ediyorum" dedi.

"Hangi paraya?"

"Yüz elli bin. Integrity Life parayı ödedi ve para Havemeyer'ın Lakewood'daki banka hesabında duruyor. Kuruşuna bile dokunmamış."

"Avukatına ödeme yapmak için kullanacağını sanmam."

"Bu parayla hiçbir şey yapamaz. İşlediği suçun sonucu olarak hukuken hakkın olamaz. Ben seni öldürmekten hüküm giymişsem ne mirasına hak kazanabilirim ne de sigorta parayı alabilirim. Temel bir hukuk ilkesi."

"Görünüşe göre de mantıklı bir ilke."

"Kimsenin buna karşı çıkacağını sanmam ama birkaç şanssız etkisi de var tabii. Birkaç yıl önce diyet doktorunu öldüren bir kadın vardı. Avukatı hafifletici nedenlerle suçunu itiraf ettirebilir, kadın da biraz hapiste yatıp kamu hizmeti yaptıktan sonra kurtulabilirdi ama kendine ait parası yoktu ve doktorun vasiyetnamesinde belirttiği mirası alacaktı. Ama bunun için suçlu bulunmaması gerekiyordu, bu yüzden avukat kumar oynayıp kaybetti, müvekkili de uzun bir hapis cezası aldı. Peki avukatın bu kararı, kadının ona para ödemek için mirası alması gerektiğini bilmesinden mi kaynaklanıyordu. Hayır, kesinlikle hayır, çünkü biz avukatlar asla bu tür düşüncelerden etkilenmeyiz."

"Bunun için Allah'a şükürler olsun" dedim.

"Havemeyer suçunu itiraf edecek" dedi, "bu yüzden para artık onun olmayacak. Ama paraya ne olacak?"

"Sigorta şirketi parayı geri alacak."

"Hiç de almayacak. Yıllar boyu primleri toplamışlar, riski kabul etmişler, parayı birine borçlular. Üstelik de iki katını, çünkü cinayet kazayla ölüm sınıfına giriyor. Birine ödemeleri gerekir ama kime?"

"Byron Leopold'un mirasçısına bence. Bu da birkaç AIDS kurumuna demek."

"Leopold polıçeyi elinde tutmuş olsaydı bu geçerli olurdu" dedi. "Bu durumda Havemeyer lehtarlıktan çıkarılır ve Leopold'un mirasçıları parayı alırdı. Ama Leopold polıçeyi para karşılığında devretti. Resimden çıktı."

"Ya Havemeyer'in mirasçıları?"

"I-ih. Havemeyer'in para üzerinde hiç hakkı yok. Kendisinin olmayan bir parayı miras bırakamaz. Üstelik hâlâ hayatta olduğu için de kimseye miras bırakamaz. Ama ortaya bir soru çıkıyor. Havemeyer polıçenin sahibiydi ve lehtar olarak kendisini göstermişti. Ama ikinci bir lehtar var mıydı, Leopold'dan önce ölürse diye? Leopold'dan önce ölürse, Leopold'un ölümüyle ona ödenecek paranın mirasçılarına ödeneceğini düşünerek buna zahmet etmemiş olabilir."

"Havemeyer'in mirasçılarına mı demek istiyorsun?"

"Doğru. Diğer bir deyişle, para onun eline geçecek neden ikinci lehtar yazma zahmetine katlansın? Nedenler var tabii. Mirasın kurula gitmesini beklemesi gerekmiyor. Ama ona bu açıklanmamış olabilir ya da aldırmmış olabilir. Ama aldırmmış olsaydı ikinci lehtar bundan yararlanır mıydı?"

"Neden olmasın? Cinayete katılmadığı için dışında tutulmazdı."

"Ama Havemeyer yaşamsal işlemi önceden Leopold'ü öldürme niyetiyle mi yapmıştı?"

"Öyle olmadığını söylüyor."

"Aferin ona ama bunu nasıl bilebiliriz? Ve böyle bir amaç vardysa, bu amacının yaşamsal işlemi geçersiz kıldığını, dolayısıyla polıçenin tekrar Byron Leopold'a dönmesini sağladığı öne sürebilir miyiz?"

"Böylece parayı yardım kurumları alır."

"Öyle mi? Yaşamsal işlem den önce lehtarı onlar mıydı?"

"Aman Allahım" dedim.

"Bunun lehtarın adı değil de bir şaşkınlık olduğunu varsayıyorum" dedi.

"Lehtarını tanıyorum" dedim. "Yaşamsal işlemin yapılmasından önce lehtarlığının sona erdiğini öğrenmesi gerekiyordu."

"Elbette, kural böyle. Onu nasıl oluyor da tanıyorsun?"

"Bir arkadaşım, o da programda. Onun ölümünü araştırmamı isteyen de oydu."

Ray yüksek sesle güldü. "Şu duruma bak! Kadın farkında değildi ama hareketi yararına oldu."

"Yani parayı o mu alacak diyorsun?"

"Buna hakkı var" dedi. "Havemeyer'in kafasında sonraki davranışlarının düşündüğü gibi cinayet işleme varsa, yaşamsal işlem geçersiz sayılır. Geçersiz olursa polıçe Leopold'a geri döner ve yaşamsal işlem den önceki lehtarı bu kadınsa, parayı almaya hak kazanmıştır derim. Kesinlikle bundan mutlu olurum. Vasiyetnamesinde adı geçen kurumlar beni tutmuş olsaydı, ki mirasçısı olarak bu kadını göstermemesinin bu kurumları tercih ettiğini gösterdiğini öne sürerken de aynı derecede mutlu olurum ve..."

Geri kalanı benim için fazla hukukiydi ama öz olarak Ginny'nin 150.000 dolara hak kazandığını anlamıştım. "Ona beni aramasını söyle" dedi. "Onu temsil edemem ama temsil edecek birini bulurum."

Ginny elbette çok geçirdi ve ilk tepkisi paraya hakkı olmadığını söylemek oldu. Kurumlara veremez miydi? Byron'ın niyetinin benim için çok açık olduğunu, bir kısmını hayır kurumlarına vererek vicdanını rahatlatılabileceğim söyledim.

"Kaldı ki, bu parayı hak ettin" dedim. "Byron'ın katilini araştırmamı istemeseydin, para asla Lakewood-Ohio'dan çıkmazdı. Havemeyer'ın pizza ve çaya harcamadığı para akrabalarına kalırdı."

"Bu parayı biri hak etmişse o da sensin" dedi. "Bölüşelim."

"Ne, senle ben mi?"

"Sen, ben ve yardım kurumları. Üçe bölelim."

"Bu benim için çok fazla" dedim, "herhalde yardım kurumları için de çok fazla. Ama bunu daha sonra konuşalım. Bu arada sen de avukatı ara."

Bir bağlantı var mıydı bilmiyorum ama Ginny'yle konuştuklar bir gün sonra gidip Noel alışverişimi yaptım. Sigorta parasını alacak mıydı bilmiyordum, düşünmeden yaptığı ilk tepkiden parayı benimle paylaşacağını da varsayamazdım. Ama havadan gelen para düşüncesi, ne kadar zayıf ve uzak olursa olsun açık ki bende Noel ruhu uyandırmayı başarmıştı. Kurtuluş Ordusu çanaklarına ceplerimi boşaltmadım, sokakta "Away in the Manger"ı ısıklıla çalarak dolaşmadım ama nedense kalabalık dükkânlarda cesurca gezinip yeterince hediye aldım.

Madison Caddesi'ndeki bir dükkândan oğullarım Mike ve Andy'yle Mike'ın eşi June'a hediye aldım ve hepsini göndermelerini sağladım. San Jose'deki Michael ve June'a bir evrak çantasıyla örgü-deri bir el çantası, Missoula-Montana'daki (Vancouver ve Calgary'daki kısa süreli denemelerinden sonra oraya gitmişti) Andy'ye dürbün.

Elaine'e hediye almakta güçlük çekeceğimi sanmışım -her zaman çekerim- ama sonra bir mağaza vitrininde bir çift küpe gördüm ve o anda onun üzerinde harika görüneceklerini anladım. Buzlu cam üzerinde küçük kalpler, koyu mavi taşlarla bezenmiş. Satıcı kadın bunların lâl taşı olduğunu söyledi, ben de ne olduğunu biliyormuş gibi ciddiyetle başımı salladım. Anladığıma göre iyi bir taşı.

Ertesi ya da ondan bir sonraki sabah kahvaltıdan sonra dışarıya çıktım ve sokağın karşısındaki Sabah Yıldızı'nda gazete okudum. Sonra Beşinci Cadde, Kırk İkinci Sokak'taki kütüphaneye kadar yürüdüm. Orada karnım acıkana kadar kaldım, Bryant Park'taki bir bankta bir şeyler yedim. Dışarıda oturmak için biraz soğuk olduğundan çabucak yedim. Yemeğim bitince tekrar kütüphaneye döndüm ve biraz daha okuyup notlar aldım.

Eve doğru yürürken Elli Altıncı Sokak, Altıncı Cadde'de bir kafeye uğrayıp bir fincan kahveyle bir parça tart aldım. Bildiklerimi ya da bildiğimi sandığım şeyleri düşündüm ve bu bilgilerle ne yapacağımı tahmin etmeye çalıştım.

O gece haberlerde İrade'yle ilgili bir şey yoktu, sabahki gazetelerde de yoktu. Marty McGraw'un yazısı kentin belediye başkanıyla eyaletin yeni senatörü arasındaki en son çekişmeyle ilgili düşüncelerine ayrılmıştı. Her ikisi de Cumhuriyetçi'ydi, her ikisi de İtalyan kökenli Amerikalıydı ama biri Sırp diğeri Hırvat olsa birbirlerine daha fazla hakaret edemezlerdi.

Telefonu kaldırıp Harris Conley ve Joe Durkin de dahil olmak üzere birkaç polisi aradım. Sonra Marty McGraw'u aradım ama ona ulaşamadım, kimse de nerede olduğunu bilmiyordu.

Onu nerede bulacağım hakkında bir fikrim vardı.

25

"Vay, bakın kim gelmiş" dedi. "Şeref duydum, çünkü sapık olmamışsan ya da kötü zevkler geliştirmemişsen buraya yalnızca beni görmeye gelmiş olmalısın."

"Seni burada bulabilirim belki diye düşündüm."

Başını geriye attı, yarı kapalı gözlerinin arasından bana baktı. İçki bardağı boştu ama önünde yarısı dolu bir bira bardağı vardı, sabahki ilk içkisi olmadığını düşündüm. Ama hiç sarhoş gibi görünmüyordu.

"Beni burada bulabilirsin belki diye düşündün" dedi. "Tamam, senin iyi bir detektif olduğunu her zaman söylemişimdir, Mattie. Yarın Yargıç Crater'le görüşeceksin, ertesi gün de dünyaya Lindbergh bebeğini kimin hallettiğini söyleyeceksin. Sence arada bir bağlantı var mı?"

"Her şey mümkün."

"Elbette. Şunlar gerçek bile olabilir."

Nereye işaret ettiğine baktım ve standart Bunny's Topless giysisi giymiş -yüksek topuklar, ince çorap, beyaz pamuklu kemeri olan kırmızı şort, belden yukarısında tavşan kulaklar ve aşırı makyaj dışında hiçbir şey yok- bir garson kız gördüm. Bütün o makyaja rağmen garsonun yüzü inanılmaz derecede gençti ve göğüslerinde silikonun yerçekimine karşı koyan dikliği vardı.

Kız masamıza gelince McGraw, "Bir noktayı açıklamayı istiyorum" dedi. "Siparişin nedir?"

"Yanlışınız var. Siparişi benim almam gerekiyor."

"Ben senin siparişini almak istiyorum, yalnızca ne olduğunu bilmek istiyorum. Sen Carmelite misin, yoksa Yoksul Küçük Kızkardeşler'den biri misin?" Kız kafası karışmış gibi bakınca, "Yalnızca şaka yapıyordum, canım" dedi. "Bana aldırma. Burada yeni olduğunu biliyorum ama zararsız olduğumu söylemiş olmalılar."

Kız, "Ah, bilmiyorum" dedi. "Bahse girerim silahlı ve tehlikelidir."

McGraw hoşuna giderek sırtıttı. "Hey, çok iyi" dedi. "Aldığın kadar veriyorsun. Bak sana ne söyleyeceğim. Bana duble içki ve bir bira getir ama bak şöyle de yapabilirsin, şunu iki duble içki ve iki bira yapabilirsin." Yüzümde bir şey görmüş olmalı ki, "Rahatla Mattie" dedi. "Ruhunu kurtarmak için bir damlaya bile elini sürmeyeceğini biliyorum, seni kendini haklı göre piç. Lütfen beni bağışla sevgilim, ne yaparsan yap, söylediklerimi Baş Rahibe'ye söyleme. Seni daha sonra tekrar rahatsız etmemek için aynı anda iki içki istedim, içki içmeyen babama da ne istiyorsa getirebilirsin."

"Soda iyi olur" dedim.

"Ona iki soda getir" dedi. "Şeytan herif hepsini içer." Kız kuyruğu hoplayarak uzaklaşınca McGraw, "Silikon hakkında ne hissettiğimi bilmiyorum" dedi. "Hepsi mükemmel görünüyor ama gerçek de görünmüyorlar. Peki sonraki kuşakların üzerindeki etkisi ne olacak? Ergenlik çağındaki gençler mükemmel memeler bekleyerek mi yetişecek?"

"Ergenlik çağındaki bir oğlan için bütün memeler mükemmeldir" dedim.

"Bütün gördüğün silikonu hayır. Eskiden kızlar oğlan tavlama için gidip memelerini yaptırırlardı. Şimdi evli erkekler karılarından plastik cerrahı aramasını, randevu almasını istiyor. 'Noel için ne istiyorum biliyor musun, Mona? Şey, sen de bahsetmiştin ya, büyük memeler iyi olurdu.' Anlamalı geliyor mu?"

"Hiçbir şey anlamalı gelmiyor" dedim.

"Buna amin derim."

"Ama gene de buraya geldin" dedim.

"Zevksizliği seviyorum" dedi, "pejmürdeliği seviyorum ve paradoksa tutkuluyum."

Memelerine pek bakmasam da istek duyarsam orada olduklarını bilmek güzel. Artı, burası Allanın belası bürodan üç blok ötede ve gene de gazeteden kimse buraya gelmez, yani rahatsız edilmem. Hikâyem böyle, Mösyö Poirot. Şimdi, sizin bahaneniz nedir?"

"Buraya seni görmeye geldim."

Garson kız içkileri getirdi. McGraw, "Benim hesabıma" diyerek kıza beş dolar bahşış verdi. "Ben klas bir adamım" dedi. "Ona para verdiğimi gördün. Bazı müşterilerin yaptığını gördüğüm gibi Spandex şortunun önünü açmaya çalışmadım. Buraya beni görmeye geldiğini az çok tahmin etmiştim, Büyük Detektif. Benim merak ettiğim bunun nedeni."

"Bana İrade'yle ilgili anlatacaklarını dinlemek için."

"Ha, anlıyorum, işleri kızıştırmak istiyorsun."

"Bu ne demek?"

"Bir katilin maskesini indirdin, öbürünü ise canlı olarak buraya getirdin. Peki, Lakewood-Ohio nasıl? Yerliler ayakkabı giyiyor mu?"

"Çoğunlukla."

"Bunu duyduğuma sevindim. Adrian'ı çözdün, Havemeyer'ı çözdün, şimdi de İki Numaralı İrade'yi bulmak istiyorsun."

"Ben İki Numaralı İrade'nin peşinde değilim."

"Değil misin?"

Başımı hayır anlamında salladım. "Ben yalnızca ortalama bir vatandaşım" dedim. "Bildiğim tek şey gazetede okuduklarım."

"Sen ve Will Rogers."

"Yazmadıkları bir şey bilip bilmediğini merak ediyordum. Örneğin adamdan bir mektup daha geldi mi?"

"Hayır."

"Her cinayetle sonra hep bir mektup gönderirdi. Bombalamanın sorumluluğunu üstlenen terörist bir grup gibi."

"Eee?"

"Tarzını değiştirmesi şaşırtıcı."

McGraw gözlerini devirdi. "Bu Adrian'ın tarzıydı" dedi, "Adrian da bugünlerde mektup yazmıyor. Yeni adamın aynı biçimde davranmasını nasıl bekleyebiliriz?"

"Bu da bir yorum."

"Kaldı ki Adrian aynı anda üç kişiyi birden tehdit etmemiştir. Aralarında çok fark var, herkesin belirttiği psikolojik karışıklıklar da dahil olmak üzere." Double içkisini devirmişti, şimdi diğerinden küçük bir yudum alarak birasından da içti. "Bu nedenle böyle yazdım" dedi.

"Onunla alay ettiğin yazıyı mı?"

"Hi-hı. Bilmiyorum. Bir gün herkesin ona kâğıttan kaplan demesi beni sinirlendirdi, ne olduğunu anlayamadan onu kışkırtmaya çalıştım."

"Ben de bunu merak ediyordum."

"İnsanların haklı olduğuna karar verdim" dedi, "ve adamın asla hiçbir şey yapmayacağına karar verdim. Kafesinin parmaklıklarından içeriye bir şey sokar ve en azından kükremesini sağlarsam belki polislerin eline bir şey geçebileceği gibi parlak bir fikir geldi aklıma. Onu kışkırtmak güvenliydi bence, çünkü kafesinden çıkacak değildi."

"Ama çıktı."

"Evet. Bu benim hatamdı demiyorum, çünkü kahrolası Kilbourne'un kendisi kışkırtıcılık yaptı, İrade'ye sahneyi dağıtıp karşısına çıkmasını söyledi. Ama olayın benim çıkarıma sonuçlandığını söylemekten de gocunmuyorum."

"Ah!"

"Orospu çocuğundan bir şerifi-ben-vurdum mektubu daha almadığıma sevindim. Başka mektuplar yazarsa umarım başka birine postalar. Yazacağını sanmam, başkasını öldüreceğini de sanmam, gerçi Peter Tully ile Yargıç Rome'un korumalarını çekmelerini önerecek değilim. Ama olay şu, ben bu işten çekildim. Yazacak başka şeyler bulabilirim."

"Bu şehirde zor bir şey değil."

"Hiç de zor değil."

Sodamdan büyük bir yudum aldım. Göz ucuyla garsonun yeni gelen birilerinden sipariş aldığını gördüm. Ceketli ve kravatlı otuz yaşlarında üç kişi içeriye girmişti, içlerinden bir tanesi kızın poposunu okşayıp tavşan kuyruğuna vuruyordu. Kız farketmemiş gibi duruyordu.

"İlgini kaybettiğini düşünürsek belki de bu konuyu hiç açmamalıydım" dedim. "Ama verilerine ihtiyacım var."

"Devam et."

Deferimi çıkarıp karıştırdım. "Ülkenin boğazına sarılmış soluk ele lanetler olsun."

Bardağını dudaklarına götürürken eli dondu, kaşlarını çatı. "Bu ne demek şimdi böyle?"

"Tanıdık geldi mi?"

"Geldi ama nedenini söyleyemem. Bana yardım et, Mattie."

"İki Numaralı İrade'nin ilk mektubu, bize üç adlık listesini sunmuştu."

"Doğru" dedi. "Peter Tully'den söz ediyordu, şehri felç etmekle ilgili o saçmalıktan hemen sonra. Ne olmuş?"

"Gerçi küçük bir fark vardı" dedim. "Bir kentin boğazına sarılmış soluk ele lanet olsun." Ülkenin yerine kentin."

"Eee?"

"Yani İrade orijinalden yanlış alıntı yaptı."

"Hangi orijinalden?" Tekrar kaşlarını çatdı, sonra başını geriye atarak bana baktı. "Bir dakika" dedi.

"İstediğin kadar zamanın var, Marty."

"Anladıysam kör olayım" dedi. "Hangi orospu çocuğundan alıntı yaptığını biliyor musun?"

"Kimden?"

"Benden" dedi ve kaşlarını iğrenerek kaldırdı. "Benden alıntı yaptı. Ya da yanlış alıntı yaptı."

"Dalga geçmiyorsun ya?"

"Bunu biliyor olamazsın" dedi, "Çünkü kimse bilmiyor ama bir zamanlar bir oyun yazacak kadar zevksiz ve şanssızdım."

"The Tumult in the Clouds."

"Allahım, bunu nereden biliyorsun? Yeats'den, şiirin adı, 'An Irish Airman Foresees His Death. Allahım, korkunç bir şeydi."

"O kadar korkunç olmadığına eminim."

"Hayır, çok kötüydü, bunu yalnızca ben söylemiyorum. Eleştirmenler bu konuda fikir birliği etmişti çoğunlukla. Ama kimse oyunun adına karşı çıkmadı. İrlanda'yla ilgiliydi, yüreğimden kopan otobiyografik, İrlanda-Amerika çocukluk dönemimi anlatmıştım ve kimse Yeats'ten bir ad almadan daha iyi bir başlangıç yapamaz."

"Ya oyunundaki o dize?"

"Hangi dize?"

"Soluk el ve ülkenin boğazıyla ilgili dize."

"Ha, İrade'nin alıntı yaptığı. Oyunda soluk el Kraliçe Victoria'nın eliydi yanlış hatırlamıyorsam. Boğaz da Kutsal İrlanda'nın boğazı. Bu cümleyi söyleyen tamirci bir kadındı. Allahım, tamirci kadınlar hakkında ne biliyorum? Aslında İrlanda hakkında ne biliyorum, zavallı ülkeye hiç gitmedim, gitmek de istemem."

"Çok iyisin" dedim. "Ne demek bu, Mattie?"

"Cümleyi başta hatırlamama konusunda. Sonra benim bildiğimi anladın ve o anda aklına gelmiş gibi yaptın. Cümlemin nereden olduğunu bildiğimin farkında değilmiş gibi davrandın ama bu nasıl olabilir? Çünkü oyunu bilmiyorsam orijinal cümleyi nasıl bilebilirim?"

"Hey, bu karışıklıkta hiçbir şey anlamadım."

"Öyle mi?"

Bardağını kaldırdı. "Siz içki içmeyen orospu çocukları" dedi, "bu zıkkımın düşünce süreçlerini yavaşlattığını anlayamazsınız. Tekrar etmek ister misin? Bilmen gerekirdi, çünkü benim bilmem gerekiyordu, çünkü biliyordun, çünkü bunu söyledin. Ne demek istediğimi anlıyor musun, Mattie? Çok karışık."

"Biliyorum."

"Öyleyse bir kez daha tekrarlamak ister misin?"

"Sanmıyorum."

"Hey, keyfine bak. Bu konuyu açan sendin, öyleyse..."

"Vazgeç, Marty."

"Bu ne demek şimdi?"

"Senin yaptığını biliyorum. Mektupları sen yazdın ve Regis Kilbourne'ü sen öldürdün."

"Bu ne saçmalık böyle."

"Sanmıyorum."

"Neden yapayım? Bunu söyler misin?"

"İlgi odağı olmaya devam etmek için o mektupları yazdın."

"Ben mi? Dalga geçiyorsun, değil mi?"

"İrade dolayısıyla gerçekten önem kazanmıştın" dedim.

"Bir yazı yazıyordun, sonra herkes bir katilin New York'taki ünlü insanları öldüreceğini biliyordu."

"Ve Omaha'daki. Omaha'yı unutma."

"Sonra İrade kendini öldürdü ve Oz Büyücüsü'nün perdenin arkasındaki küçük adam olduğu ortaya çıktı. Adrian Whitfield'di ve artık yaşamıyordu. Başka olay yoktu, senin için başka birinci sayfa manşeti yoktu yani. Ve buna katlanamadın."

"Haftada üç gün yayınlanan bir köşem var" dedi. Yazdıklarını İrade'li ya da İrade'siz kaç kişi okuyor biliyor musun?"

"Çok az."

"Milyonlarca. Yazmak için kaç para aldığımı biliyor musun? Milyonlarca değil ama buna yakın."

"Daha önce böyle bir olay bulmamıştın."

"Yıllar boyu çok olay buldum. Bu kent olaylarla dolu. Olaylar kış gibidir, herkeste vardır ama çoğu kokar."

"Bu farklıydı. Bunu kendin de söyledin."

"Yazarken hepsi farklıdır. O sırada özel olduklarını düşünmen gerekir. Sonra zaman içinde özelliklerini kaybederler, başka bir konuya geçer, bu kez bunun özel olduğu, sonuncusunun iki katı özel olduğunu söylersin kendine."

"İrade senin yarattığın bir şeydi, Marty. Ona bu fikri sen verdin. Ve bütün mektuplarını sana gönderdi. Ne zaman yeni bir gelişme olsa ilk sen duyuyordun. Polisleri elindekileri gösterdin, onların bilgileri paylaştıkları ilk insan da sendin."

"Eee?"

"E'si, hikâyenin bittiğini görmeye dayanamadın. Olayı bir Broadway oyunuyla kıyasladığı zaman Regis Kilbourne senin sandığından daha yaklaşımtı. Yıldız sahneden inince oyunun bittiği düşüncesine dayanamazsın. Kostümünü giydin ve kendin oynamaya çalıştın. Mektupları kendine yazdın ve sonunda kendi kendini ele verdin, çünkü başarısız oyunundan alıntı yapmaktan kendini alamadın."

McGraw bana bakmakla yetindi.

"İrade'nin listesine koyduğun şu üç adama bak" dedim. "Şehri felç etme tehdidinde bulunan bir sendika lideri ve cezaevi kapısını açık tutan bir yargıç. Nüfusun önemli bir kısmının sinirlendiği iki kişi."

"Eee?"

"E'si, bir de listedeki üçüncü ada bak. New York Times'ın tiyatro eleştirmeni. Böyle bir listeye kim bir eleştirmeni koyar?"

"Bunu ben de merak ediyordum, biliyorsun."

"Benim zekâma hakaret etme, Marty."

"Sen de benimkine. Hakkımı yemeye kalkma, yoksa zahmetlerinin karşılığında yalnızca kığın acımakla kalır. The Tumult in the Chuds'un ne zaman oynandığını biliyor musun? On beş yıl önce. Regis Kilbourne'un kaydadeğer bir gazetede ne zaman eleştiri yazmaya başladığını biliyor musun? Ben biliyorum, çünkü ölüm ilanında yazıyordu. On iki yıl önce bile değil. Tumult için Times'a eleştiri yazan başkasıydı ve beş-altı yıl önce kalp krizinden öldü, yemin ederim dolaptan fırlayıp ona 'Böö!' yapmadığıma yemin ederim."

"Times'daki eleştiri okudum."

"Öyleyse biliyorsun."

"Regis'in eleştirisini de okudum. Gotham Magajjne'deydi."

"Allahım, onu nereden buldun? Ben bile okuduğumdan emin değilim."

"Öyleyse nasıl alıntı yapabildin? Peter Tully'nin soluk elinin kentin boğazına sarıldığından söz ettiğin mektupta Yargıç Rome hakkında bir şeyler söyledin." Not defterimi açtım. "Halkın duygularına karşı en küçük bir duyarlılığın ve isteklerine karşı en küçük bir ilgin yok." Böyle yazdın. Kilbourne de senin hakkında şöyle yazmış: 'Bir gazeteci olarak Bay McGraw kendini krallarla birlikte yürümekten başka ortak noktası olmayan bir insan olarak sunuyor. Ama bir oyun yazarı olarak tiyatroya giden insanların duygularına en küçük bir duyarlılığı, isteklerine karşı en küçük bir ilgisi yok'."

"Eleştiriye hatırlıyorum."

"Dalga geçme."

"Şimdi sen okuyunca hatırladım. Ama İrade'nin mektubunda bu cümleyi tanımadığıma yemin ederim. Allah kahretsin, oyunumdan alıntı yapmış, hazır bunu yaparken eleştirilerden de alıntı yapmış. Belki orospu çocuğu bana takmıştı. Belki benim bile tanımadığım bazı alıntılar yapmayı düşündü, belki bunun bana bir iyilik yapmak olduğunu düşündü." Bana bakıp omuzlarını silktili. "Hey, bu anlamlıdır demiyorum ama adam kaçık. Böyle bir şeyi kim düşünebilir."

"Vazgeç Marty."

"Bu ne demek şimdi? 'Vazgeç, Marty.' Allanın belası bir televizyon şovu gibi çıkıyor sesin, bunu sana söyleyen olmuş muydu?"

"Kilbourne'un Gotham'daki eleştirisi çok zararlıydı. Oyun zaten olumsuz eleştiriler alıyordu ama Kilbourne kötü niyetliydi ve yalnızca oyuna değil, bu oyunu yazan adama da saldırıyordu. Kişisel bir saldırıydı, oyun yazmaya kalkan bir köşe yazarına gocunmuş da bir daha denemeye kalkmamasını sağlamak istemiş gibi."

"Ne olmuş? Bu on beş yıl önceydi. Birkaç kadeh içki içtim, bir iskemleyi tekmeledim, bir duvara yumruk attım ve rahibelerden öğrenmediğim birkaç küfür sıraladım, sonra unuttum. Neden başını sallayıp duruyorsun?"

"Çünkü eleştiriden alıntı yaptın."

"Bu İrade'nin alıntısıydı, unuttun mu? İki Numaralı İrade ve kim olduğunu bilmiyorum ama ben değilim."

"Kendi sütununda eleştiriden alıntı yaptın, Marty." Tekrar not defterimi açarak Marty'nin Adrian Whitfield'in ölümünden hem önce hem sonra yazdığı çeşitli yazıları araştırarak Kilbourne'un eleştirisinden yaptığı alıntının tarihini ve yerini söyledim. İşimi bitirince defterimi kapatıp ona baktım. McGraw gözlerini indirip bir dakika hiçbir şey söylemedi.

Sonra hâlâ bana bakmadan, "Belki o mektupları ben yazmışımdır" dedi.

"Eeee?"

"Kime ne zararı olabilirdi? İyi bir hikâyeyi canlı tutuyorum, bu arada da üç orospu çocuğunun yüreğine Allah korkusu salıyorum. Bana bunun yasadışı olduğunu söyleme." İçini çekti. "İyi bir nedenim varsa yasaları çiğnemeye aldırman. Kaç duygusal dengeyi bozduklarına hiç aldırmanın üç kışımın kenarı adamın duygusal dengesini altüst etmeye de hiç aldırman. Yoksa dengelem mi demem gerekiyordu? Latince okudun mu Mattie?"

"Liseden sonra hayır."

"Çocuklara artık Latince dersi verilmiyor. Ya da belki tekrar koymuşlardır, bilmiyorum. Amo, amas, amat. Amamus, amatis, amant. Hatırlıyor musun?"

"Belli belirsiz."

"Vox populi. vox dei. Halkın sesi, Allah'ın sesidir. Halkın İradesi de, Allah'ın İradesidir, sen de öyle demez miydin?"

"Ben uzman değilim?"

"Latince konusunda mı?"

"Ya da Allah'ın İradesi konusunda."

"Evet. Sana bir şey söyleyeceğim, Bay Uzman. Yazdığım ilk yazı. Richie Vollmer'a kendisini öldürerek dünyaya bir iyilik yapmasını söylediğim yazı."

"Ne olmuş o yazıya."

"O yazıda yazdığım her şeye inanıyordum. Kimseye cinayet işleme esini vereceğini düşünmedim ama bunu düşünsem bile gene de yazardım." Öne eğilip gözlerime baktı. "Ama İrade'den başka mektuplar yazmanın birinin, Tully, Rome ya da Kilbourne'un öldürülmesine yol açacağını en küçük bir biçimde düşünmüş olsaydım kesinlikle yazmazdım."

"Peki ne oldu? Bu fikri birinin kafasına soktun?"

Başını salladı. "İstemedim, yemin ederim. Adrian'a bu düşüncüyü esinlemiştim, bu aptala da esinledim."

"Biliyorsun" dedim, "polisler seni çözer. Kilbourne'un öldürüldüğü gece nerede olduğunu söyleyemezsin ya da söyleyen bile kanıtlayamazsın. Seni orada gören tanıklar bulurlar, halıda

kan izleri falan bulurlar ve bunlara gerek bile kalmaz, çünkü kanıtlar ellerine geçmeden sen itiraf etmiş olursun."

"Böyle düşünüyorsun, ha?"

"Bundan eminim."

"Peki ne yapmamı istiyorsun?"

"Şimdi vazgeç" dedim.

"Neden? Sen büyük bir olay yakalayasan diye mi?"

"Zaten istediğimden fazla popüler oldum. Bu işin dışında kalmak istiyorum."

"Öyleyse yararı ne?"

"Ben bir müşteriyi temsil ediyorum" dedim.

"Kimi? Whitfield'i kastediyor olamazsın."

"Sanırım bu işi sonlandırmamı isterdi."

"Peki bana ne yararı olacak, Mattie? Bunu söyler misin lütfen?"

"Kendini daha iyi hissedeceksin."

"Kendimi daha mı iyi hissedeceğim?"

"Havemeyer hissetti. Cinayet işledikten sonra hayatına geri dönebileceğini sanmıştı. Ama dönemediğini anladı. İçini yiyip bitiriyordu, bununla nasıl yaşayacağını bilemiyordu. Ben kapıdan içeri girer girmez vazgeçmeye hazırdı ve bana rahatladığını söyledi."

"Sen de biliyorsun ya, cinayet kısmını çok düzgün halletmiş" dedi. "Havemeyer demek istiyorum. Adamı vurmuş, sokakta koşarak kaçmış."

"Kimse kaçamaz."

Bir an gözlerini kapattı. Tekrar açtığında kesinlikle bir içki daha içeceğini söyledi. Garsonun gözünü yakalayarak iki parmağını kaldırıp daire çizdi. Garson kız Marty için iki duble kadeh ve iki bira, benim için de iki sodayla gelene kadar ikimiz de bir şey söylemedik. Daha önceki sodayı henüz bitirmemiştim ama kız Marty'nin boş bardaklarıyla birlikte onu da aldı.

Kız bizi duyamayacak kadar uzaklaşınca Marty, "Ah, Allah kahretsin" dedi. "Bir konuda haklıydın, bunu biliyorsun. Kimse hiçbir şeyden kaçamaz. Ne dememi istiyorsun? O mektupları ben yazdım ve orospu çocuğunu da ben öldürdüm. Şimdi mutlu musun? Bu nedir böyle?"

Kasetçaları masaya koydum. "Bunu kaydetmek istiyorum" dedim.

"Hayır dersem de dinleyici taktığın ortaya çıkacak değil mi? O programda bunu görmüştüm sanırım."

"Dinleyici yok. Hayır dersin bırakırım."

"Ama kaydetmeyi yeğlersin."

"Bir itirazın yoksa."

"Umurumda değil" dedi.

26

SCUDDER: Lütfen kayıt için adını söyle.

McGRAW: Ne saçmalık... Adım Martin Joseph McGraw.

S: Neler olduğunu bana anlatmak ister misin?

M: Neler olduğunu biliyorsun. Neler olduğunu sen anlattın zaten... Ah, tamam. Adrian Whitfield'in ölümünden sonra bir gazeteci olarak olayın yarattığı heyecanı korumak istedim. Ek mektuplar yazarak bunu yapmaya çalıştım.

S: Kendine İrade diyen kişiden gelen mektuplar.

M: Evet.

S: Whitfield'in son mektubu aslında yanlış adrese gönderilmemişti, değil mi?"

M: Posta kodunu yanlış yazmıştı. Bu durum çok olur ama postayı geciktirmez. Biz Daily News'uz, Allah aşkına. Postanedeki ileri zekâlılar bile bizi bulabilir.

S: Yani mektup...

M: Cuma sabahı erkenden geldi. Whitfield'in cesedi daha tam soğumamıştı ve masamdaki mektup bunun sorumluluğunu üstleniyordu. Damgaya baktım, nereden ve ne zaman postalandığını öğrenmek istiyordum, işte o zaman posta koduna nasılsa dikkat ettim.

S: Sonra?

M: Önce bunun İrade'den gelmediğini sandım, çünkü o asla böyle bir hata yapmazdı. Sonra mektubu okudum ve İrade'den geldiğini anladım, başka kimseden olamazdı. İş bitirdiğini söylüyordu. Başka mektup olmayacaktı, başka kurban olmayacaktı. İş bitmişti.

S: Whitfield'ın bu mektubu yazdığından şüphelendin mi?

M: O sırada şüphelenmedim: Hatırlasana, mektubu intihar spekülasyonlarından önce okumuştum. Otopsinin kanser olduğunu ortaya çıkaracağını bilmiyordum. Yalnızca bu mektubu geciktirip neler olacağını görmek istedim. Bu biçimde yazıldığı için gecikmiş olabilirdi, öyleyse düşünmek için neden biraz zamanım olmasındı?

S: Mektubu sonunda ortaya çıkarman...

M: İntihar teorisini çürütmek içindi. İrade'nin katil olduğunu kanıtlıyordu. Yeni bir zarfa koyup kendime postalamayı da düşündüm ama bu araştırmayı sabote etmek olabilirdi.

S: Zaten bunu yapmamış mıydın?

M: Biraz geciktirmiştım ama yeni bir zarf mektubun gerçekte olduğundan daha yeni bir tarihte postalandığını gösterirdi. Düşün ki sonunda İrade'yi yakalamış olsunlar ve mektubun postalandığı sırada Suudi Arabistan'da olduğunu kanıtlasın. İşleri karıştırmadan kıcımlı kurtarmak istiyordum. Sonra posta kodunu hatırlayıp bundan yararlanmaya karar verdim. Zarfı alıp posta kodunu kırmızıyla çizdim ve yanına 'gecikti-yanlış posta kodu' yazdım. Yazıyı o kadar okunmaz bir biçimde yazdım ki gerçekten bir postane çalışanının yazdığına inanırdın. Bunu inceleyen herkes ne zaman postaya verildiğini tespit edebilir ve sistemin bir yerinde geciktiğini varsayardı.

S: Akıllıca bir işti.

M: Kurnaz ama aptalcaydı, çünkü işin içine ilk adımımı atmıştım.

S: Bir sonraki adım da kendi mektubunu yazmak oldu. M: Yalnızca canlı tutmak istedim. S: Olayı.

M: Doğru. Whitfield kendini öldürmüş olsa bile, ki öldürdüğünü sanmıyordum, gene de İrade oradaydı, öldüreceği insanlar vardı. Şimdi ortaya çıkmıyordu ama oymuş gibi davranan bir insan görse ne yapacaktı? Tepki göstermesi gerekirdi, değil mi? O tepki göstermese bile ben haberlerde yerimi alacaktım.

S: Bu yüzden o mektubu yazdın...

M: Bu yüzden o mektubu yazdım. Sen işi patlatıp Adrian'ın İrade olduğunu gösterdin. Kahrolası bir taklitçinin bu aptal sahte mektubuyla ortada kalakaldım. Herkes ancak keçileri kaçırmış birinin böyle deli saçması bir mektup yazacağını hemen açıklamaya koştu. Bense bunun çok iyi bir mektup olduğunu düşünüyordum. Unutma, İrade olması gerekiyordu. İrade'yi ortaya çıkarması gerekiyordu.

S: Ama bu olanaksızdı.

M: Çünkü İrade Adrian'dı ve zavallı piç ölmüştü. Olay yavaşça sönmeye yüz tutuyor, ben de alevleri biraz yelliyorum, sonra o köpek Regis Kilbourne Sanat sayfasında kalmakla yetinmedi ve baş sayfada yazı yazdı. Hey, bütün dünya bana bakın, ben Errol Flynn'in oynadığı karakterlerden daha cesurum demiyordu yalnızca. Pis herif tam tersine beni de eleştirmişti.

S: Senin hakkında kötü bir yazı daha yazmıştı.

M: Tumult'u öldürdü, bunu biliyorsun. Diğer eleştirilerin çoğu yumuşaktı, ama Regis kötü niyetliydi. Yazısının sonunda, beni yeni bir oyun yazmaktan vazgeçirebildiğini umduğunu yazmıştı. Bir ilk oyunu böyle eleştirmeyi düşünabiliyor musun?

S: Acı vermiş olmalı.

M: Tabii ki verdi. İşe yaradığını söylemem gerek, ikinci bir oyun daha yazmadım. Ha, denedim, köpek herife yanıldığını kanıtlamayı çok istedim ama yapamadım. 'Sahne Bir, Perde Bir' diye yazar, sonra kalakalırdım. Bir oyun yazarı olarak beni devreden çıkardı, orospu çocuğu. Beni sırtımdan bıçakladı.

S: Sen de karşılığını verdin.

M: Komik, ha? Bunu planlamamıştım. Gerçi neyin planlandığını, neyin planlanmadığını söylemek zor.

S: Ne oldu?

M: Beni ikinci kez eleştirdi, sahneyi basıp cinayet işlememi söyledi. Allahım, bunu istiyor, öyle değil mi diye düşündüm. O gece gideceği oyunu öğrendim, perde indiğinde dışarıda bekliyordum. Peşinden Allen'in Yeri'ne girdim. Postere baktım.

S: Postere mi?"

M: Tumult posterine. Oradaki bütün duvarlarda başarısız oyunların posterleri vardır. Kelly, Christine. İlk geceden birkaç gün sonra oyun durursa Joe Allen'in Yeri'nde şeref yeriniz hazır demektir.

S: Bunu biliyordum ama senin posterin orada olduğunu hiç fark etmemiştim.

M: Ah, orada, erkekler tuvaletinin hemen yanında. The Tumult in the Clouds, Martin Joseph McGraw'un yeni oyunu. Bu oyunu öldüren adam da orada, başka birinin hayatının çalışmasına küfretmeye hazırlanırken yanında kancık bir sarışınla içeriye giriyor. Kilbourne'le fotoğrafçı yüzlerini gösterirken barda birkaç tek attım, onlar dışarıya çıkınca da çıktım. Taksi şoförüne ne dediğini duyacak kadar yakınlarındaydım. Ben de bir taksiye binerek evinin karşısında indim. Neredeyse kadın oradayken içeriye girecektim.

S: Ah!

M: Çünkü belki yalnızdır diye düşündüm, belki kadını bırakıp taksiyle devam etmiştir. Gidip de kadını orada bulsaydım...

S: İkisini de öldürür müydün?

M: Hayır, asla. Zaten beni içeriye almazdı. 'Çek git, içerde biri var.' Biliyor musun? Eve gidip uyuyabilirdim, bu da her şeyin sonu olurdu.

S: Bunun yerine...

M: Bunun yerine orada kaldım. Palto cebimde küçük bir şişe vardı, içerek kendimi ısıttım. Sonra ikisi evden çıkarak köşeye kadar yürüdüler. Allah kahretsin dedim, onları kadının evine kadar takip mi edeceğim? Belki de şafak sökene kadar bir partiye katılacaklardı. Bensiz de yapabilirlerdi. Ama tam tersine Regis kadını taksiye bindirip eve döndü.

S: Sonra?

M: Sonra onun kahrolası evine gittim.

S: Peki ne yaptın?

M: Şişeyi bitirdim. Bir süre orada durdum. Sonra gidip zilini çaldım. Otomata bastı ama beni içeriye almadı. Ona kim olduğumu ve İrade olayında yeni bir gelişme olduğunu söyledim. O zaman bile beni içeriye almak istemedi ama nedense aldı, içeri girdim ve palavra sıkmaya başladım, polisler şöyle, İrade böyle, ne konuştuğumu bilmiyordum, yutacağını da sanmamıştım. Kısa kesersek, arkasına geçerek kesme camdan bir kâğıt ağırlığıyla başına vurdum. Şık bir Allanın belası eşya, bir ton ağırlığında, tam konuşurken kafasına yedi. Ona hayatımda kimseye vurmadığım kadar sert vurdum, Titanic gemisi gibi battı.

S: Ve mutfağa gittin...

M: Evet.

S: Bıçak mı aldın?

M: Bıçak aldım, evet. Sırtına sapladım. Bana sırtını dönmeyi sana göstereceğim, seni pis herif diye düşündüm. Onun beni sırtımdan bıçakladığını, artık hesaplaşmış olduğumuzu düşündüm. Kim bilir ne düşündüm. Anlamalı bir şey düşünemeyecek kadar sarhoştum.

S: Bıçağı yıkadın.

M: Bıçağı yıkadım, bana büyük bir iyilik yap da nedenini sorma. Parmak izinden endişe etsem silmem yeterli olurdu, değil mi? Ama yıkadım, sonra kâğıt ağırlığı cebime koydum ve eve götürdüm. Sonra yattım.

S: Uyandığın zaman her şeyi hatırlıyor muydun?

M: Her şeyi. Sızıp kaldığın zamanlar olur muydu?

S: Çok olurdu.

M: Benim hiç olmadı. Her kahrolası şeyi hatırlıyordum. Tek sorun, kendime belki rüyamda gördüğümü söylemeye çalıştım. Ama Allahın belası kâğıt ağırlığı komodinin üstündeydi, yani rüya değildi. Onu öldürmüştüm. Buna inanabiliyor musun?

S: Sanırım inanmak zorundayım.

M: Evet, ben de. On beş yıl önce oyunumu kötü eleştirdiği için bir insanı öldürmüştüm. Buna inanmıyorum. Ama inanıyorum.

27

"Sen tuhaf hikâyeler seversin" dedim Ray Grulio'ya. "Belki bundan da hoşlanırsın. Marty'den çok önceden şüphelenmiştim. Hatta o daha hiç bir şey yapmadan önce."

"Bu tuhaf işte" dedi. "Hatırlıyorum, bu konuda konuşmuştuk. Marty'yi araştırmış, İrade'nin iki kurbanı bu dünyayı terk ederken onun başka yerlerde olduğunu saptamıştın."

"Patsy Salerno ve Roswell Berry. İkisini de o öldürmüş olamazdı. Ama bunu saptamadan önce kafamda şöyle bir senaryo vardı; Richie Vollmer'e olan gerçek duygularını aktardığı orijinal yazısını yazıyor..."

"Richie onu arıyor ve aslında kötü bir insan olmadığını söylüyor. Marty onunla bir buluşma ayarlıyor ve adamı haklıyor."

"Uzak bir ihtimal."

"Ya?"

"Sorumlu bir vatandaşın Marty'nin köşesini okuyup ilham alma olasılığı daha yakın geldi."

"Vatandaş Marty'ye bir mektup yazıyor ve sonra Richie'yi haklıyor."

"İkincisine evet" dedim. "Ama ilkinde hayır. Ben İrade'nin mektuplarını aslında Marty'nin yazdığını düşündüm. Orijinal yazıyı yazdıktan sonra devam etmeyi düşünmedi ama Richie bir ağaç dalında sallanınca o zaman Marty büyük hikâyeyi daha da büyütebilmenin bir yolunu gördü. İrade diye birini yarattı ve iki mektup yazdı. İrade'nin, onun fikirlerini paylaştığını belirttiği birincisini Richie'nin öldürülmesinden önce aldığını öne sürdü, İrade'nin cinayeti üstlendiği ikincisini de cinayetle sonra kendi kendine yolladı."

"Hikâyeyi allayıp pullamak ve kendini kilit adam yapmak için."

"Devamını getirmeye niyetli değildi. Ama harika bir hikâyeydi."

"Bosna'dan daha büyük."

"Eh, en azından daha yakınımızda. Böyle bir hikâye ele geçirdin mi bitmesini istemezsin. Zaten İrade'nin elinden iki mektup yazmışsın ve kimse senden şüphelenmemiş. Sen de bir tane daha yazıyorsun ve bu şehirde onsuz daha iyi yaşayabileceğimiz birisini tehdit ediyorsun."

"Örneğin Patsy Salerno."

"Evet. Ancak Patsy öldürüldüğünde Marty kilometrelerce uzaktaydı, dolayısıyla durum imkansızlaşıyor. Aynı temada bir iki varyasyon denedim. Belki mektupları Marty yazdı ama Richie'yi kim öldürdüyse, listedeki diğerlerini de öldürme nezaketinde bulunmuş olabilirdi. Buna pek ihtimal vermedim, zaten Omaha olayı da bunu açığa çıkardı."

"Ne demek istiyorsun?"

"Mektubu yazan, Roswell Berry'nin tel askıyla boğulma-dan önce bıçaklandığını biliyordu. Bu da yalnızca katilin bilebileceği bir şeydi. Marty ise o sırada New York'taydı."

"Sonra Adrian öldü."

"Adrian öldü" diye tekrarladım. "Ve Adrian'ın İrade olduğu ortaya çıktı. Bu da hikâyeyi öyle boyutlara ulaştırdı ki Marty bunun sona ermesine izin veremezdi. O zaman bir mektup yazabileceğini düşündü. Neden olmasın? O bir yazardı."

"Onu araştırdığını ona söylemiş miydin?"

Biraz düşünmem gerekti. "Hayır" dedim. "Neden?"

"O zaman bu fikri onun kafasına sen koymuş olamazsın."

"Hiç aklıma gelmedi bu. O ilk zamanlarda onu araştıran tek ben değildim. Polisler onun temiz olup olmadığını belirlemişlerdir. Polislerin onu araştırdığını farkında olmuş olması gerekir. Ama bence Adrian'ın bıraktığı yerden devam etme fikrini ona herhangi bir kimse ya da herhangi bir şey vermedi. Bence bunu aklından çıkartamıyordu zaten."

"Kimse de ondan şüphelenmeyecekti çünkü çoktan araştırılmıştı."

"Evet."

"Ve ilk başta yalnızca masum bir kandırmacaydı, cinayet planları yoktu. Sonra kendi pisliğinde boğuldu."

"Onun avukatıymışsın gibi konuşuyorsun."

"Hayır" dedi Ray. "Tanrı korusun. Şu anda yeteri sayıda suçlu müvekkilim var." Onlardan biriyle, -avukat ücretini ödeyebilecek ender müşterilerinden biri- ilgili birşeyler anlattı. Sonra "duyduğuma göre sana da epey para geliyormuş" dedi.

"Öyleye benziyor."

"Anladığım kadarıyla Leopold'un lehtarı sana üçte birini veriyormuş."

"Şimdilik öyle söylüyor. Para eline geçince fikrini değiştirebilir. İnsanlar yapar böyle şeyler."

"Sence fikrini değiştirecek mi?"

"Hayır" dedim.

"Eh, umarım vicdanın seni parayı almaktan alıkoymaz."

"Çok para" dedim.

"Tanrı aşkına, kazandın bu parayı. Yalnızca olayı çözdüğün için değil, verdiğin zaman ve emek açısından da hak ettin. Bunun üzerinde kaç aydır çalışıyorsun ve elinde ne var? Adnan'ın verdiği ikibin dolar avans mı?"

"Ne olmuş yani?"

"Büyük ihtimalle bundan daha fazlasını masraflara harcamışsındır."

"Hepsini değil."

"İtiraz etme, Yalnızca parayı al."

"Almaya niyetliyim."

"Eh, rahatladım biraz."

"Para teklif edildiği zaman genellikle alırım" dedim. "Böyle büyüdüm ben. Bu da hemen hemen temiz bir vicdanla alabileceğim bir para. ihtiyacım da yok değil. Noel geliyor."

"Öyle diyorlar" dedi. "Sen bitirmişsindir Noel alışverişini."

"Hepsini değil" dedim.

Noel öncesindeki hafta her zamanki gibi çok hareketliydi. Hemen her gece dışarıydık. Bir gece Jim ve Beverly Faber'le yemek yedik, başka bir gece Elaine'in arkadaşı Monica ve evli erkek arkadaşıyla çıktık. (Elaine'e göre Monica, çıktığı adam evli değilse bir sorunu olması gerektiğini düşünüyormuş.)

Bir öğleden sonra Chance Coulter'in Madison Caddesi'ndeki sanat galerisindeki resepsiyona uğradıktan sonra Ray Gruliove ve karısıyla yemek yedik. Geceyi Batı doksanlardaki yeni bir caz kulübünde Danny Boy Bell'in masasına oturup genç bir adamı dinleyerek bitirdik. Sonraki akşamüstü Mick birinin ona Knicks maçına iyi iki koltuk bileti verdiğini ve Elaine'le benim maça gitmek isteyip istemediğimizi sormak için aradı. Basketbol hakkında Mick'in bale hakkında hissettiklerini hisseden Elaine maça Mick'le gitmemde ısrar etti. Hornets'a yenilmelerini izledik, sonra Paris Yeşili'nde yemek yemek üzere Elaine'le buluştuk.

Noel'den bir gece önce evde yemek yedik. Elaine salatayla makarna yaptı, şömineyi yakmayı düşündük ve yararından çok zahmet olacağına karar verdik. "Kaldı ki" dedi Elaine, "Noel Baba tazminat davası açabilir." Akşam alışılmış tatil kutlamalarıyla telefon birkaç kez çaldı. Arayanlardan biri Tom Havlicek'di, bana bir kez daha geyik mevsiminin açılış gününü kaçırdığımı söylüyordu. "Allah kahretsin" dedim, "o kadar da takvimi işaretlemiştim." Havemeyer'la ilgili son durumu sordu. Ona Ohio'lu adamın iyi bir avukatı olduğunu ve herhalde sanıldığından daha az ceza alacağını söyledim.

"Jason da bununla ilgilenecektir" dedi. Oğlan New York gazeteleri alıp olayla ilgili haberleri kesiyormuş. Massillon'da Tom'la uzun bir haftasonu geçirerek kariyerini biraz geliştirmiş. Polis kolejinde birkaç lisans dersi aldıktan sonra hukuk diplomasını almayı, baro sınavını verdikten sonra bir tür polislik yapmayı düşünüyormuş.

"Bence bölge savcılığına kadar yükselecek" dedi. "Ama şu anda yalnızca mavileri çekip rozet takmaktan söz ediyor. Duvarında hukuk diploması olan bir polis duydun mu hiç?"

"Herhalde Massillon'un bir sonraki polis şefi olacaktır" deyince Tom bir küfür salladı. "Bunun için" dedi, "umarım hiçbir zaman sahip olmayacağı iki şeye ihtiyacı var, koca bir kış ve rezil bir karakter. Bunu benden duymuş olma."

Geceyarısından biraz önce Elaine'le birlikte St. Paul'e gittik. Güzel bir geceydi, fazla soğuk değildi ve geceyarısı ayını için epeyce insan toplanmış görünüyordu. Ama biz tapınak kısmına değil, bodruma gittik. Orada AA grubum yıllık geceyarısı toplantısını yapıyordu. Açık bir toplantıydı, kendine alkolik diyenlerle sınırlı değildi, bu yüzden Elaine de katıldı. Yıllık toplantı için mumlar yakılmıştı ve masaların üzerinde her zamanki kurabiyelerden daha güzel şeyler vardı ama diğer açılardan tipik bir toplantıydı: Konuşmacılar ilk yirmi dakika kadar hikâyelerini anlattılar, daha sonra sırayla konuşuldu.

Saat birde dua ederek iskemleleri topladık ve eve kadar yürüdük. Eve girdiğimizde hediyeleri açmak için sabahı beklememeye karar verdik. Ben Barney'den bir kardigan süveter ve Bergdorf'dan ipek bir gömlek aldım. Giymek istemezsem götürüp değiştirebilirdim. Ayrıca Worth & Worth'den bir de şapka vardı. Elaine, "Bunu hak ettiğini düşündüm" dedi.

"Her zamankinden farklı bir tarz."

"Bir homburg. Kafana uydu mu? Uymalı, diğer şapka ile aynı boy. Denesene? Nasıl buldun?"

"Şey, uydu. Sanırım sevdim. Diğerinden daha şık, değil mi?"

"Birazcık. Bir bakalım. Ah, ben gerçekten hoşlandım."

"Bana uydu, ha?"

"Herkes böyle bir şapka takmaz."

"Ama ben takabilirim."

"Bunu reklamlarına koymalılar" dedi. "Seni yaşlı ayı."

Elaine de hediyelerini sevmiş görünüyordu. Kúpeleri en son açmasını sağladım ve gözlerindeki ışık iyi bir seçim yapmış olduğumu anlattı. "Bekle" dedi. "Denemek istiyorum. Bana izin ver."

"Niçin?"

"Sen ver."

Banyoya gidip birkaç dakika sonra üzerinde şapka ve kúpelerden başka bir şey olmadan çıktı. "Nasıl?" dedi. "Ne düşünüyorsun?"

"Sanırım kúpeler kıyafetini tamamlıyor."

"Öyle mi? Başka ne düşünüyorsun?"

"Buraya gel" dedim. "Gel de göstereyim."

Noel sabahı geç saatlere kadar uyuduk, kapıcı adının T olduğunu söyleyen bir ziyaretçimiz olduğunu söylediğinde henüz kahvaltıda'ydık. Yukarı gönder, dedim.

TJ, "Kendimi TJ olarak tanıttım" dedi, "çünkü öyleyim, Sam."

Paketlenmiş ve kurdeleyle sarılmış hediyeler getirmişti. Elaine'inki incili, antik bir tarak, fırça, el aynası ve makas setiydi. Elaine, "Çok güzel" dedi. "Beğeneceğimi nasıl düşündün?"

"Yirmi Sekizinci Sokak'taki bitpazarına gittiğimizde baktığını görmüştüm. İyi durumda olmadıklarından satın almadın. Belki daha iyisini bulabilirim diye düşündüm."

"Çok şaşırtıcısın."

"Öyle mi, evet, Mutlu Noeller."

"Mutlu Noeller, TJ."

TJ bana, "Neden bekliyorsun?" diye sordu. "Hediyeni açmayacak mısınız?"

Devekuşu derisiyle kaplı bir kart muhafazasıydı. Çok şıktı, bunu TJ'ye de söyledim.

"İşine yarayabileceğini düşündüm. Kartvizitler için, biliyor musun? Açsana, en güzel kısmı burada. Gördün mü? İki bölmeli. Diyorlar ki bu kısım senin kartların için, bu kısım da insanların verdiği kartlar içinmiş ama ben bu kısmın senin, diğerinin de kendini sen olmayan biri olarak gösterdiğin zaman kullandığın sahte kartlar için olduğunu düşündüm."

Elaine, "Dürüstlük dışında her şeyi olan bir adam için mükemmel bir hediye" dedi.

TJ de hediyelerini açtı: Onun için seçtiğim bir süveter ve yeni bir cüzdan. Elaine, "Çünkü seninki biraz eskimiş görünüyordu, Lou" deyince TJ gözlerini devirdi. Elaine cüzdanın içini açmasını söyleyince TJ içinde bir hediye sertifikası buldu.

Elaine, "Çünkü cüzdanı boş vermek şanssızlık getirir" diye açıkladı.

"Brooks Brothers" dedi TJ. "Deuce'da giyeceğim bir şey alın bana."

"Allah Deuce'a yardımcı olsun" diyerek ayağa kalkıp gerindim. "Peki, bu kadar Noel yeter."

"Zaten bitmedi mi?"

"Bitti sayılır. Şimdi sokağın karşısında bana yardım etmeni istediğim bir şey var."

"Ne otelde mi? Mobilyaları taşımayacağız herhalde. Hiç mobilyan yok ki."

"Ağır iş yok" dedim. "Söz veriyorum."

TJ'nin yüzü ifadelidir ama ancak ifadeli olmasını isterse. Sokakta duygularını gizlemeyi öğreniyor insan sanırım. Onu şaşırtan bir bilgiyi gözlerinde hiç şaşkınlık belirtisi olmadan dinlediğini görmüştüm.

Ama otel odamın kapısını açtığım zaman yüzüne baktım, maske düştü. Gözleri büyüdü, çenesi uzadı.

Masaya saygıyla yaklaşarak, "Almışsın" dedi. "Alacağını hiç sanmamıştım. Sana defalarca söyledim, söyledim ama asla alacağını sanmamıştım. Elaine aldı, değil mi?"

Başımı hayır anlamında salladım. "Ben kendim seçtim."

"Bir Mac" dedi. "Bunları öğrenmesi daha kolay, herkes böyle diyor. Siyanürle ilgili o saçmalıkları öğrenmemi sağlayan o kız. Onun da bir Mac'i var. Belki de bana nasıl kullanılacağını öğretir. Kong'ların yaptıklarını değil doğru dürüst kullanılmasını. Ayrıca gidebileceğim kurslar da var, bana öğretecek insanlar var. Vay be, burada her şey var. Bir yazıcı, bir modem. Bütün bunları kendi başına aldığını söyleme."

"Satan kişi her şeyi ayarladı. Kullanmam gerektiğini düşündüğü bütün programları da yükledi. Disketlerle kutular çekmecede, iskemlenin üzerinde de bir yığın elkitabı var."

"Yer kaplıyor" dedi. "Bu nedenle mi sokağın karşısı yerine buraya kurdurdun?"

"Bu nedenlerden biri."

Kalın bir kitabı alarak sayfaları karıştırdıktan sonra yerine, koydu. "Her ikimiz de aylarca okumak zorundayız" dedi. "Adamım, gerçekten yapmışsın. Kendine gerçek bir hediye almışsın."

"Hayır."

"Hayır mı?"

"Bu senin için" dedim. "Mutlu Noeller."

"Benim için mi?"

"Evet."

"Hayır, olamaz" dedi. "En çok kullanan ben olurum herhalde ama benim demek değil."

"Senin için aldım ve sana veriyorum. Bu da senin demek."

"Ciddi misin?"

"Elbette ciddiylim" dedim. "Mutlu Noeller."

Her şeyi sindirmesi bir dakika sürdü. "Bu yüzden burada" dedi. "Oynarken senle Elaine'i rahatsız etmeyeyim diye. istediğim her zaman geleyim diye alt kattakileri uyardın mı?"

"Seni nasıl durdurabilirler?"

"Ne demek istiyorsun? Otelin sahibi onlar, istedikleri herkesi durdurabilirler."

"Senin odansa durduramazlar."

"Ne dedin?"

Ona anahtarı attım, TJ anahtarı havada kaptı. "Yirmi yıldır bu oda benim, kirası o kadar ucuz ki vazgeçmek delilik olur. Ama hiç kullanmıyorum. Buraya bedava telefon etmek için belki ayda bir kez geliyorum. Ne ihtiyacım var ki?"

"Bu yüzden bana mı veriyorsun?"

"Kirayı ödemeyi sürdüreceğim" dedim, "kayıtlardaki kiracı da gene ben olacağım ki kira kontrolü devam etsin. Ama resepsiyondakiler senin burada kalmana izin verdiğimi biliyorlar ve

bu yıl Noel Baba onlara yeterince iyi davrandığı için sana zorluk çıkarmazlar." Omuzlarımı silktim. "Ara sıra şehir dışını aramak için ya da bilgisayarda mucizeler yarattığını görmek için gelebilirim ama önceden aramadan gelmem. Çünkü burası artık senin."

TJ bilgisayara döndü, parmaklarını klavyeye koydu. "Kendime ait bir yerim olmadığını düşünüyorsun" dedi.

"Doğrusunu istersen" dedim, "Sutton Place'te bir stüdyo, Barbados'da sahil kenarı bir yazlık da dahil olmak üzere altı evin olduğuna inanıyorum. Ama ben bencil bir orospu çocuğuyum ve hemen karşımızda oturman için seni kandırmak istedim."

"Bir nedenin olduğunu anlamıştım." Hâlâ bilgisayara bakıyordu. Bir an sessiz kaldıktan sonra, "Biliyorsun, yıllardır ağlamadım" dedi. "Son kez büyükannem doktordan gelerek öleceğini söylediği zaman ağladım. Öldüğü zaman çok üzüldüm gerçekten, biliyorsun ama soğukkanlılığımı korudum. Gözyaşlarına boğulmadım. O zamandan beri de ağlamadım."

Bir şey söylemedim.

"Şimdi ağlamak istiyorum" dedi. "Şimdi Elaine'le senin hakkında söyleyeceklerim var ve biliyorsun, neler hissettiğimi. Ama söylemeyeceğim."

"Anlıyorum."

"Çünkü söylemeye çalışırsam..."

"Anlıyorum."

"Ama söylememem gerçek değiller demek değil, çünkü gerçekler."

"Bunu da anlıyorum."

"Evet, çok anlayışlısın, Kevin." Kafasını çevirerek kendini kontrol altına aldı. "Mutlu Noeller" dedi.

"Mutlu Noeller."